

Szellemi tulajdon-védelmi útmutató

A bútor-, bőr-, cipő- illetve textiliparban tevékenykedő vállalkozások számára

A Szellemitulajdon-jogi útmutatót az IPeuropAware projekt konzorciuma az Európai Bizottság Versenyképességi és Innovációs Keretprogramjának (CIP) részfinanszírozásában, valamint a Versenyképességért és Innovációért felelős Végrehajtó Ügynökség irányításával készítette a kis- és középvállalatok alábbi szektorai számára: a) textil- és ruhaipar; b) cipőipar; c) bőripar; d) bútóipar az alábbi országokban: Bulgária, Cseh Köztársaság, Egyesült Királyság, Franciaország, Görögország, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország.

JOGNYILATKOZAT

Ez az útmutató általános hivatkozási és tájékoztatási forrásként készült. Jogi kötelező erővel nem bír, illetve semmilyen egyéb módon sem helyettesíthet bármely, kötelező erővel rendelkező dokumentumot. Az útmutatóban kifejtett álláspontok kizárólag az alkotók véleményét fejezik ki, amelyek nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság nézeteit.

SZERZŐI JOGI FIGYELMEZTETÉS

Ez az útmutató és annak elemei a szellemitulajdon-védelmi jogszabályok, így különösen a szerzői jogi törvény védelme alatt állnak.

Az útmutató és az abban foglalt információk díjmentesen kizárólag a nyilvánosság tájékoztatása céljára érhetőek el.

A sokszorosítás és a terjesztés – a kereskedelmi célú felhasználás esetét kivéve – bármely formában, illetve bármely médiumon (beleértve az internetet is) engedélyezett, feltéve, hogy az alábbiak feltüntetésre kerülnek:

- IPeuropAware projekt;
- az URL-cím (www.innovaccess.eu), ahol az útmutató elérhető elektronikus formában;
- alábbi felirat: „Ez az útmutató az 'IP Awareness and Enforcement: Modular Based Actions for SMEs' (IPeuropAware) projekt keretében készült, amelyet az Európai Bizottság Vállalkozáspolitikáért és Iparért Felelős Főosztályának CIP Programja finanszírozott és az EACI irányított”;
- a dokumentum és az abban található információk az IPeuropAware projekt keretében ingyenesen kerültek biztosításra.

A szerzői jogi jogosultak előzetes engedélye szükséges azonban a dokumentum vagy az abban foglalt információk bármilyen átdolgozásához vagy fordításához. Amennyiben érdeklődik a fentiek iránt, lépjen kapcsolatba az ipeuropaware@ua.es e-mail címmel!

Tartalom

3	Szellemi tulajdon, a kkv-k üzleti eszköze
5	Bevezető a bútörpar számára
9	Bevezető a bőripar számára
13	Bevezető a cipőipar számára
17	Bevezető a textil- és a ruhaipar számára

21	Mit kell tudni a szellemi tulajdon-jogokról?
-----------	---

29	Teremtsen értéket szellemi tulajdon-jogaival!
31	1. lépés: állapítsa meg, hogy eszköze/alkotása valóban újnak minősül-e!
33	2. lépés: értékelje a kockázati szintet az egyes innovatív jellegű eszközökre/piacokra/üzletekre nézve!
36	3. lépés: keressen pénzt és teremtsen értéket szellemi tulajdona felhasználásával!
39	4. lépés: dolgozza ki a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiáját!
39	Bútörpari ágazat
42	Bőripari ágazat
46	Cipőipari ágazat
51	Textil- és ruhaipari ágazat

57	Nemzeti összefoglalók
59	Bulgária
67	Csehország
72	Franciaország
81	Németország
88	Görögország
94	Magyarország
103	Olaszország
111	Litvánia
119	Lengyelország
127	Portugália
137	Románia
144	Spanyolország
153	Egyesült Királyság

161	További összefoglalók
163	Kína
170	India
176	Oroszország
185	Amerikai Egyesült Államok
192	Európa
200	Nemzetközi kitekintés
205	Ágazati esettanulmányok

A szellemi tulajdon mint a kkv-k üzleti eszköze

Bevezető a bútörípar számára

Bevezető a bútörpar számára

A bútör mindennapos dolognak számít: bútort használunk amikor dolgozunk, főzünk, eszünk, ülünk, pihenünk, alszunk és tárolunk. A bútör a funkcionalitást, az esztétikát, az ergonómiát és a kényelmet integráló, magas egységárral rendelkező tartós fogyasztási cikk. A bútör – alkalmi fogyasztási cikk lévén – érzékeny a trendekre. Az iparilag fejlett országokban a háztartások jól felszereltek, és a piac egyre inkább a lecserélő vásárlásokra alapoz: az ízlések változnak, és a jövedelmek emelkednek. A kínálatnak tehát olyan új termékeket kell biztosítania, amelyek kielégítik a fogyasztók kifejezett vagy rejtett igényeit.

Az EU bútörpara 1,5 millió főt foglalkoztató, munkaerő-intenzív iparág. Az iparág termelési értéke megközelíti a 110 milliárd eurót. Az iparág dinamizmusát kis- és középmeretű struktúrájának, kreativitásának, valamint az új trendekre való gyors reagáló- és alkalmazkodóképességének köszönheti.

A bútörpari ágazat számára az elmúlt évtizedben a jelentős változásokkal és a munkahely elvesztésekkel folytatott harc mostanra meghozta gyümölcsét, amelynek eredményeként racionalizáltabbá és exportorientáltabbá vált, azonban jelentős kihívásokkal kell szembenéznie. Az, hogy egyre inkább a szakmunkára és a hatékony termelési technikákra épít, azt jelenti, hogy ezzel párhuzamosan egyre nagyobb igény mutatkozik az intelligens munkások iránt, különösen a vezetői pozíciókban, de a jelenlegi oktatási programokat elhagyó, új szakmunkásokra is.

Európában az ágazat egyetlen fenntartható stratégiája csak az lehet, ha az innovációra, a kutatásra, a divatra és a formatervezésre, az alkotásra és a minőségre, valamint az új technológiák alkalmazására összpontosít, és közben pozitív ipari kapcsolatokat tart fenn.

A bútörparban a formatervezési mintákat és az új modelleket a vállalaton belül vagy külső formatervezők és szakértők segítségével hozzák létre a külső megjelenés megváltoztatásával (új minták a divat követése vagy éppen megelőzése érdekében), az anyagok felhasználása során (különböző típusú anyagok kombinálása), az er-

gonómia, az ökológia (újrahasznosítható bútorok) terén stb. Az új modelleket – a divatházakhoz hasonlóan – bútorvásárokon vagy a bútorgyártók bemutatótermeiben mutatják be a kiskereskedőknek és a fogyasztóknak. Az európai bútorgyártók diktálják a trendeket, így gyakran előfordul, hogy modelleiket az EU-n belül és kívül lemásolják.

A reklámtevékenység és a kommunikáció magában foglalja a márkaarculat fejlesztését, a kiskereskedőknek és a fogyasztóknak szánt részletes katalógusokat, a média-reklámot, a vásárokon való részvételt, az eladást végző személyzet képzését stb. Mindez érinti a márkaépítést (branding), és ennek következtében a védjegyeket és a szerzői jogi oltalmat.

Ezért határozott igény mutatkozik arra, hogy oltalomban részesítsék a bútorgyártók alkotásait, amit az a tény is bizonyít, hogy a bútörpar jelentős mértékben képviselteti magát a közösségi formatervezésiminta-oltalmi lajstromozások számában. 2003 januárjától 2008 szeptemberéig 47 267 bútorra vonatkozó formatervezési mintát lajstromoztak. A bútörpar közel 13%-át teszi ki a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál bejegyzett formatervezési minták összességének. Az országok szerinti lebontás azt mutatja, hogy az olasz bútorgyártók mondhatják magukénak az elmúlt három év alatt a lajstromozások 30%-át, a német bútorgyártók pedig az egynegyedét. Hollandia is dobogós helyet ért el a lajstromozások több mint 10%-ával.

Az egyéni gyártók számára a formatervezési mintáik oltalmára és aktív védelmére irányuló lehetőségének egyre fontosabb eszközzé vált.

Ha Ön:

– úgy véli, hogy az alkotások, az új modellek és védjegyek a cégek számára döntő eszköznek minősülnek, és ha Önök szellemi tulajdon-jogra irányuló stratégiát dolgoznak ki ezeknek az eszközöknek az oltalma érdekében;

– ismeri a szellemitulajdon-jogra vonatkozó jogszabályok által biztosított lehetőségeket, de attól tart, hogy túlélpi a rendelkezésre álló pénzügyi és humán erőforrásokat amikor alkotásait vagy eszközeit oltalomban kívánja részesíteni;

– alapvető jellegű és a vonatkozó jogszabályok jobb megértését elősegítő támogatást keres, amely megkönnyíti a jogai érvényesítésére irányuló eljárás megindítását;

– szeretné tudni, hogy cégének mennyit kell fizetnie ezért az oltalomért, és hogy ez az oltalom milyen előnyökkel jár, akár csak rövid időszakokra nézve is;

– szeretné, ha tájékoztatnák, hogy milyen lépéseket tehet a különböző országokban, ha lemásolják;

akkor ennek az útmutatónak a segítségével választ kaphat arra, hogyan optimalizálja a szellemitulajdon-jog kezelésére irányuló napi rutineljárást.

Bevezető a bőripar számára

Bevezető a bőripar számára

A bőr mindennapi életünk része, olyannyira, hogy szinte észre sem vesszük. De jelen van, amikor reggel felöltözünk, amikor aprópénzt keresünk a tárcánkban, hogy kifizessük a kávékat, amikor az autónkban ülünk, és amikor a nehéz napi munka után megérdemelt pihenésünket töltjük a jó öreg kanapén. Bizonyos helyzetekben azonban hirtelen a figyelem előtérbe kerül, elismerést követelve magának az általa biztosított vonzerőért, finom tapintásért és kényelemért. Elegáns lábbeliként hordva élvezetté teszi a járást. Divatos táskaként irigy tekinteteket vonz magára. Kerékpárosok védőfelszereléséként megakadályozhatja, hogy viselőik súlyos sérüléseket szenvedjenek. A bőrhöz semmi sem hasonlítható!

Senki sem tudja ezt jobban azoknál a cégeknél, amelyek a bőrt kikészítik, és termékeikben bőrt használnak fel. Európában a bőripari ágazat és a bőrt felhasználó iparágak körülbelül 47 000 céget jelentenek, amelyek több mint 600 000 főt foglalkoztatnak, és közel 50 milliárd eurót kitevő éves üzleti forgalmat bonyolítanak. A legtöbb cég kis- vagy középvállalat, és azok is kisvállalkozásként kezdték, amelyek időközben nagyvállalattá nőttek ki magukat. Legyenek akár évszázados hagyományokkal rendelkező, jól működő családi vállalkozások, akár fiatal, ambiciózus vállalatok, hatékonyságuk alapjául mindenkor az amúgy európai erősségnek számító kiváló nyersanyag és humán tőke szolgál. A divat és a formatervezés világában az ismertség nem szükségképpen a cég méretéhez, hanem inkább az innovációra és a lenyűgözésre irányuló képességéhez kapcsolódik, amellyel a bőrt mondhatni újra és újra feltalálja.

Olaszország, Spanyolország, Franciaország, Németország, valamint Lengyelország és Bulgária – a szűkebb értelemben vett Európában – ad otthont a világ legdinamikusabb és legkreatívabb bőripari ágazatának. Valójában az öreg kontinens még mindig vitathatatlanul vezetőnek számít a bőrdivat és a technológiai innováció tekintetében. Nem véletlen a tény, hogy a bőrkikészítők és a bőrtermékek gyártói még mindig fejlesztik európai vállalkozásaikat. Itt található a legjobb iskolák, valamint a legjobb kutatási és képzési központok a bőripar számára. Így Európa rendelkezik a legjobban képzett és a leghozzáértőbb munkaerővel ahhoz, hogy minősé-

gi termékeket és új alkalmazásokat hozzon létre a bőr számára. Európaiak azok a divatfővárosok is, amelyek az egész világra nézve meghatározzák a bőrrel és a bőrtermékekkel kapcsolatos trendeket.

Nem csoda, hogy a világ többi részén elismeréssel – és néha egy kis irigységgel – tekintenek Európára. Az sem csoda, hogy sok rivális megpróbálja rövid úton elintézni a dolgokat, és a kalózkodás és a hamisítás csapdájába esik. Tény, hogy vannak olyan felelőtlen emberek, akik azt gondolják, hogy a „Leathermark” megfelelő engedély nélküli és bármilyen anyagra való használatával félrevezethetik a fogyasztókat. Nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyják azt a tényt, hogy az eredeti bőrre megálapított kifejezés és márka az ágazat és a fogyasztók javát szolgáló, oltalom alatt álló együttes védjegy. Mások minden alap nélkül azt gondolják, hogy senki sem fogja megzavarni a márkás kiegészítők vagy pénztárcák hamisítványainak eladására vagy a formatervezések lemásolására irányuló üzletüket. Ezek az emberek háttározottan alábecsülik a vám- és a piacfelügyeleti hatóságok képességeit.

Európa bőr- és bőrtermékpiaca – ami a világon a legnagyobb piacnak számít – a becslések szerint közel 60 milliárd eurót ér. Ebből mindenki részesülni szeretne: egyesek kemény munkával, mások pedig tisztességtelen és jogellenes eszközök segítségével, ahogy az az elmúlt évtizedekben megfigyelhető volt.

A bőriparban alkalmazott technológiai és nem technológiai jellegű innovációk szolgáltatják az ágazat szellemi tulajdonának bázisát. Ez olyan – és valószínűleg a legerőteljesebb – eszköz, amely az európai bőripart képviselő emberek, vállalatok és intézmények tulajdonát képezi.

Van azonban néhány tulajdonos, aki kidolgozta a szellemi tulajdon-jogok által kínált eszközök felhasználására és működtetésére irányuló know-how-t.

Néhányan viszont még azt sem tudják, hogy az általuk készített bőr az együttes védjegy által biztosított oltalomra jogosult. Mások pedig azt nem tudják, hogy még

akkor is felléphetnek a saját, eredeti formatervezési mintáikra irányuló hamisítással szemben, ha azok nem lettek bejegyeztetve. A szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos visszafogottság bizonyos gyártók számára helyes döntés lehet, de ha az eszközök megvédése kerül szóba, az ilyen politikának csak akkor van értelme, ha nem félnek a másolástól, vagy ha azt stratégiai döntési lehetőségként alkalmazzák.

Sok felmérés jelzi, hogy a bőripari ágazatban a kis- és középvállalatok félnek a szellemi tulajdon-jogokkal járó költségektől vagy a jogok érvényesítésére vonatkozó túlzott vezetési követelményektől. Csak néhányan te-

kintik a szellemi tulajdon-jogokat olyan stratégiai jellegű vállalati eszközöknek, amelyeket hatékony oltalomban lehet részesíteni, és amelyek segítenek az üzlet fellendítésében.

Ez az iparág igazán jobbat érdemel. A jelenlegi helyzet javítása érdekében azonban alapvető, hogy megismerjük a szellemi tulajdon-jogoknak az ágazatban játszott szerepét. Ez az útmutató ezt az igényt kívánja kielégíteni, és tanácsokat szeretne adni azzal kapcsolatban, hogy a szellemi tulajdont hogyan használjuk üzleti eszközként.

Bevezető a cipőipar számára

Bevezető a cipőipar számára

Az általunk viselt cipők – az autókhoz, a karórákhoz és a mobiltelefonokhoz hasonlóan – számos összetevőből készült, különböző anyagokat, bőrt, textilt, gumit stb. kombináló, összetett termékek. A korszerű lábbeli kifinomult technológiát és minőségi szaktudást alkalmazó ipari fázisokban készül annak érdekében, hogy a fogyasztók számára olyan termék legyen, amely alkalmazkodik viselője igényeihez és sajátos életkörülményeihez minden pillanatban. A gyerekcipők, a magas sarkú női cipők, a férfi papucscipők, valamint a sport-, az ortopéd- vagy a védőcipők, továbbá a cipők, papucsok, szandálok vagy csizmák egyéb fajtái az igényes fogyasztók számára mozgásszervi védelmet, kényelmet és egyéni külsőt kívánnak biztosítani.

Európában az ágazat körülbelül 27 000 vállalatból áll, amelyek közel 400 000 főt foglalkoztatnak, és évente közel 16 milliárd euró értéket állítanak elő. Olaszország, Spanyolország, Németország, Portugália és Franciaország a fő piacvezető Európában, de nemigen találunk olyan európai országot, amely ne rendelkezne cipőiparral.

Az ágazat legtöbb cége kis- vagy középvállalat, amelyek cégenként átlagosan 20 főnél kevesebb munkavállalót alkalmaznak. Sokuk jól működő, hagyományokkal rendelkező családi vállalkozás, míg más cégek újonnan létesített és ambiciózus vállalatok. Erősségüket mindannyian az Európában fellelhető kiváló nyersanyagokra és a humán tőkére alapozzák. Az európai lábbelik nagy elismerésben részesülnek a divat és a formatervezés világában a vezető divattervezők jelenlétének, valamint innovációs képességüknek köszönhetően. Saját kiskereskedelmi hálózataik fejlesztésével egyes gyártók rekordidő alatt tudnak a fogyasztói igényekre reagálni.

Európa az otthona a világ legdinamikusabb és legkreatívabb cipőipari ágazatának, amely vitathatatlan vezető szerepet tölt be a divat és a technológia tekintetében. Nem véletlen az a tény, hogy a cipőgyártók még mindig fejlesztik üzleti vállalkozásaikat Európában. Bár egyes vállalatok gyártási folyamataik egy részét más országokba helyezték át, Európa az, ahol a legjobb iskolák,

valamint a legjobb kutatási és képzési központok találhatók a cipőipar számára. Európa rendelkezik tehát a legképzettebb és leghozzáértőbb munkaerővel, ha minőségi lábbelik létrehozásáról van szó, továbbá Európa ad otthont azoknak a divatfővárosoknak, amelyek az egész világra nézve meghatározzák a trendeket.

Nem csoda, hogy a világ többi részén elismeréssel – és néha egy kis irigységgel – tekintenek Európára. Az sem csoda, hogy sok rivális megpróbálja a rövidebb utat választani, és a kalózkodás és a hamisítás csapdájába esik.

Az európai cipőpiac évente körülbelül 2,5 milliárd pár lábbelit fogyaszt. Ez az egy főre jutó fogyasztás világszerte a legmagasabb mértékű. Ebből persze mindenki részesülni szeretne, egyesek kemény munkával, mások pedig tisztességtelen és jogellenes eszközök segítségével, ahogy az az elmúlt évtizedekben megfigyelhető volt.

A globális versenyt tovább élesíti a mennyiség tekintetében az EU piacának több mint kétharmadát elfoglaló alacsony költségű import és azok a külföldi piacok, amelyeket gyakran vámtarifák és nem vámtarifa jellegű akadályok védenek.

A technológiai és nem technológiai jellegű innovációk szolgáltatják az ágazat szellemi tulajdonának bázisát. Ez olyan – és valószínűleg a legértékesebb – eszköz, amely az európai cipőipart képviselő emberek, cégek és intézmények tulajdonát képezi.

Van azonban néhány olyan tulajdonos, aki kidolgozta a szellemi tulajdon-jogok által kínált eszközök felhasználására és működtetésére irányuló know-how-t.

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos visszafogottság megfelelő döntés lehet egy gyártó számára, de ez csak akkor helytálló, ha ezt a politikát a cég stratégiai döntésként alkalmazza. Sok felmérés inkább azt jelzi, hogy az ágazati kis- és középvállalatok félnek a szellemi tulajdon-jogokhoz társuló költségektől vagy a jogaik érvé-

nyesítésére irányuló túlzott vezetői követelményektől. Az a tény azonban, hogy a vámhatóságok a legutóbbi időkben egyre több hamisított lábbelit foglalnak le, arra figyelmeztet minket, hogy a szellemi tulajdon-jogokra olyan stratégiai vállalati eszközként tekintünk, amelyek oltalomban részesíthetők.

Hagyjunk fel hát a „struccpolitikával”! Ez az iparág jobbat érdemel. De a jelenlegi helyzet javítása érdekében alapvető, hogy megismerjük a szellemi tulajdon-jogoknak az ágazatban játszott szerepét. Ez az útmutató ezt az igényt kívánja kielégíteni, és tanácsokat szeretne adni azzal kapcsolatban, hogy a szellemi tulajdont hogyan használjuk üzleti eszközként.

Bevezető a textil- és a ruhaipar számára

Bevezető a textil- és a ruhaipar számára

A ruha a második bőrünk. A ruha véd és melegen tart minket. A ruha megmondja, kik vagyunk, elárulja korunkat, nemünket, rangunkat, társadalmi osztályunkat, kultúránkat, vallásunkat, politikai meggyőződésünket, egy adott csoporthoz való tartozásunkat, személyes ízlésünket.

Textileket alkalmaznak emellett még sok más területen is. Textileket használunk mindenhol: otthon, a közlekedési eszközökben, az épületekben, szóval mindenhol megtalálhatók. A textileket igazából semmi sem helyettesítheti, sem a ruházzkodásban, sem pedig a beltéri dekoráció területén. És ami ennél is fontosabb, sok anyagot, mint például a fémeket és a műanyagokat, textilalapú anyagok váltják fel az elektronikában, az egészségügyi berendezésekben, az energiaellátásban, az építőiparban, az autóiparban, a hajóépítésben, a repülőgépgyártásban, a gépgyártásban, a bútorgyártásban, a személyi védőfelszerelésekben és valószínűleg további új, most még előre nem látható területeken az elkövetkező években. Ezek az innovatív műszaki alkalmazásokra irányuló új textiltermékek, valamint az újonnan kifejlesztett okos vagy intelligens, többfunkciós textilek várhatóan magasabb növekedési rátával és több hozzáadott értékkel rendelkeznek majd, mint a hagyományos textilek.

Az európai ipar hagyományosan vezető szerepet játszik az innováció, a divat és a kreativitás tekintetében. Az egyre élesebbé váló globális verseny és a gyártásnak az alacsony munkabért kínáló országokba történő áthelyezése ellenére továbbra is egyike marad Európa vezető ipari ágazatainak, a több mint 210 milliárd eurót kitevő éves üzleti forgalommal és az összesen 2,3 millió fős munkaerővel. A világkereskedelem főszereplője – a textil – exportja terén az első, a ruhaipari ágazat terén pedig a harmadik helyet mondhatja magáénak.

Minden textil- és ruhaipari vállalat részese ennek a sikernek: a kibővített EU-ban 170 000 cég, amelyek 96%-a kis- és középvállalat, adja ezt a lenyűgöző ipari panorámát, és állít elő számtalan fogyasztási cikket és ipari terméket.

A textillel kapcsolatos innováció, kreativitás és divat további lehetőségek kialakulásához vezet, és Európa ösztönzően hat ezekre a lehetőségekre gazdasági, technológia, humántőke- és tudásalapú eszközeinek köszönhetően.

Nem csoda, hogy sok rivális – az Európa leggyőzéseként folytatott harc során – megpróbálja a rövidebb utat választani, és a kalózkodás és a hamisítás csapdájába esik.

Európa technológiai és nem technológiai jellegű innovációi szolgáltatják az ágazat szellemi tulajdonának bázisát. Ez olyan – és valószínűleg a legértékesebb – eszköz, amely az európai textil- és ruhaipart képviselő emberek, vállalatok és intézmények tulajdonát képezi.

Nemcsak a nagyvállalatok luxuscikkeit másolják le manapság, a kis- és középvállalatok is egyre nagyobb számban válnak a hamisítás áldozataivá. Ők a legsérülékenyebbek, de ugyanakkor ők számítanak iparágunk motorjainak Európában! És nem segít a helyzet, hogy némelyikük azt sem tudja például, hogy mely eszközük jogosult valamilyen fajta oltalomra, vagy hogy akkor is felléphetnek az eredeti formatervezési mintáikra irányuló bitorlással szemben, ha azok nincsenek bejegyeztetve. Vannak azonban olyanok is, akik know-how-t dolgoztak ki a szellemi tulajdon-jogok által kínált eszközök használatára.

Tegyük fel magunknak néhány stratégiai kérdést!

Mely eszközök különböztetik meg cégünket versenytársainktól? Ezek közül mely eszközöket kell oltalomban részesíteni, és hogyan: pl. védjegyként, formatervezési mintaként, használati mintaként, márkaként, csomagolásként, ipari és üzleti gyakorlatként?

Érdemes-e formatervezési mintáinkat bejegyezni, ha csak kis kereskedelmi értékkel rendelkeznek?

Hogyan védhetjük meg magunkat a nemzetközi vásárokon vagy a saját üzleti partnereink részéről történő másolással szemben?

Milyen lépéseket tehetünk a különböző országokban, ha lemásolnak minket?

Mennyit kell fizetnünk az oltalomért? Azért, hogy fellépünk a jogainkért?

Hogyan kereshetünk pénzt eszközeink oltalomban részesítése útján?

A szellemi tulajdon megfelelő kezelése erősíti a versenyképességet. Rendkívül értékes textil- és ruházati eszközeink még értékesebbé válhatnak, és a vállalatot egyedülállóvá tehetik – az adott piac vezetőjévé. A szellemi tulajdon-jogoknak tehát az üzleti stratégia aktív részét kell képezniük. Ez az útmutató hasznos eszközként kíván szolgálni ahhoz, hogy ezt a stratégiát a cégen belül sikeresen hajtsuk végre.

Mit kell tudni a szellemitulajdon-jogokról?

Mit kell tudni a szellemi tulajdon-jogokról?

Ennek az útmutatónak a legtöbb olvasója most valószínűleg azt fogja mondani, hogy üzleti sikere főként terméke dizájnjától (formatervezésétől) függ, ahol a döntő kérdés arra vonatkozik, hogy vajon a termék kinézete – legyen az cipő, kanapé, kiegészítő vagy divatos ruha, megfelel-e a fogyasztó ízlésének. Másik fontos elem lehet a márka elismertsége a piacon, valamint a termék előállításához vagy összeállításához alkalmazott lehetséges technológia.

Mégis – jóllehet az olyan kérdések, mint például a formatervezés, a márkaépítés (branding) vagy a legkorszerűbb technológia alkalmazása, a versenyelőny nyilvánvaló szempontjának tűnik egy-egy iparágban a legtöbb ember számára – a terület szakértői nem szükségképpen vonnak párhuzamot ezen üzleti eszközök és a „szellemi tulajdon-jogok” között. Így megpróbáljuk szemléltetni, hogy a szellemi tulajdon különböző formái hogyan válhatnak döntő tényezővé a kis- és középvállalatok üzleti ügyei intézése során.

A tudásközpontú eszközöknek tehát mely formáit fogja át a szellemi tulajdon koncepciója?

A szellemi tulajdon az alábbiakat foglalja magában:

1. üzleti titkok,
2. szerzői jog és kapcsolódó jogok,
3. iparjogvédelem:
 - formatervezési minták,
 - védjegyek,
 - szabadalmak és használati minták.

A szellemi tulajdon-jogok területileg korlátozott jogok. Ez azt jelenti, hogy az egyes országok fenntartják a jogot arra, hogy a szellemi tulajdont saját joguknak megfelelően definiálják. Következésképpen ha egy vállalkozás erős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik, ellenőrizni kell annak az országnak (országoknak) a vonatkozó jogszabályait és gyakorlatait, ahol üzleti tevékenységet kívánunk folytatni. Ennek érdekében érdemes, tanulmányozni a jelen útmutató speciális, nemzeti fejezeteit.

1. Üzleti titkok és a tisztességtelen versennyel szembeni védelem – Ez mit jelent?

Az üzleti titkok koncepciója a „tisztességtelen versennyel szembeni védelem” alapköve. A munkavállalóknak csak egy kiválasztott köre számára engedélyezett az üzleti titok ismerete, és azokat, akik az üzleti titkot ismerik, szerződéses rendelkezések útján arra kötelezik, hogy a kényes üzleti információkat titokban tartsák. Az üzleti információk akkor tekinthetők kényes információknak, ha meghatározott gyártási vagy ipari eljárásokra vonatkoznak, vagy ha olyan kereskedelmi vonatkozású információk, mint például eladási módszerek, fogyasztói profilok, reklámtevékenység, stratégiák, beszállítói és ügyféllisták, valamint gyártási folyamatok.

Az „üzleti titok” kifejezés tehát olyan bizalmas üzleti információt jelent, amelyet a cégen belül csak egy bizonyos kör ismerhet, és amely nem szivároghat ki a cégtől.

Üzleti titok lehet például:

- a fogyasztói lista,
- a termék előállításához alkalmazott meghatározott módszer,
- a termék előállítása során az anyagok kezelésének meghatározott módja.

Lényegében üzleti titok az az üzleti folyamat vagy cikk, amely a piacon versenyelőnyt biztosít a vállalkozás számára, és amelyet nem szeretnénk, ha versenytársaink ismernének.

Így, ha bárkit rájtakapnak azon, hogy egyedülálló üzleti ismereteinket kikémlelte, akkor az illetővel szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat folytatása miatt léphetünk fel.

Nagyon könnyű elérni azt, hogy egy adott információ üzleti titoknak minősüljön, amennyiben biztosítjuk, hogy az információ továbbra is titokban maradjon.

Nem szükséges egyetlen, szellemi tulajdonnal foglalkozó hivatalnál sem oltalmat kérelmezni, ezért nagyon fontos, hogy az üzleti titok védelmére vonatkozóan rendelkezések legyenek beillesztve a munkavállalóval kötendő munkaszerződésbe, egyébként az üzleti titkoknak elvesztését kockáztatjuk. Az ehhez hasonló okok miatt az üzleti titok a szellemi tulajdon-védelemnek egy meglehetősen törekeny formája. Ezen túlmenően, sok cég, nagyok és kicsik egyaránt, gyakran figyelmen kívül hagyja, hogy üzleti titkai megóvása érdekében üzleti partnereivel és munkavállalóival megkösse a szükséges, erre vonatkozó szerződéses megállapodásokat. Csak akkor állíthatjuk, hogy üzleti titkainkat megsértették, ha tényekre alapozott bizonyítékokkal rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy lépéseket tettünk egyedülálló üzleti információinak megóvása érdekében.

A fentiekre figyelemmel néha fontolóra kell venni, hogy az egyedülálló üzleti információkat más szellemi tulajdon-jogok (a szerzői jog, az iparjogvédelem) segítségével részesítsük oltalomban. Ezek a szellemi tulajdon-jogok sokkal erősebbek, és szilárdabb alapokat szolgáltatnak az oltalomhoz.

2. Szerzői jog és kapcsolódó jogok

A szerzői jog döntő szerepet játszik a textil- és a ruhaipari, a bőripari, a bútorigipari és a cipőipari ágazatokban, mivel ingyenes, könnyen és gyorsan megszerezhető, és semmilyen alakiságot nem igényel (közvetlenül hatályosuló jog). Egy alkotás már létrehozásakor szerzői jogi védelem alatt áll. Ez a védelem kiterjedhet például a referencia-munkákra, a napilapokra, a számítógépes programokra, az adatbázisokra, a művészeti alkotásokra (formatervezések, festmények, színek és alakok), a felépítésre és a reklámokra, a térképekre és a műszaki rajzokra. Csak a létrehozás egy bizonyos dátumát és az alkotás eredetiségét vagy újdonságát kell bizonyítani.

A szerzői joggal védett alkotások eredeti alkotói rendelkeznek kizárólagos joggal az alkotás felhasználására vagy arra, hogy az alkotás felhasználását bizonyos feltételek mellett mások számára engedélyezzék. Az alkotás szerzője megtilthatja vagy engedélyezheti a kérdéses alkotás:

- különböző formákban, mint például kinyomtatott publikáció formájában történő sokszorosítását;
- a nagyközönség számára kézzelfogható másolatokban történő első terjesztését a jogosultság eladása és egyéb átruházása útján;
- másolatainak bérbeadását a nagyközönség számára;
- más nyelvekre történő lefordítását vagy átdolgozását.

Sok, a szerzői jog által védett kreatív alkotás esetében a terjesztéshez tömeggyártás, kommunikáció és pénzügyi befektetés szükséges. Ennek következtében az alkotók gyakran ellenérték fejében olyan magánszemélyeknek vagy társaságoknak engedélyezik az alkotásaikhoz kapcsolódó jogokat, amelyek a legjobban tudják értékesíteni alkotásaikat. Ezeket a **jogdíjnak** nevezett kifizetéseket gyakran az alkotás tényleges felhasználásának megfelelően teljesítik.

A szerzői jogi védelmet általában az alkotó halála után 50 évig biztosítják (Európában 70 évig), bár sok jogrendszer ettől eltérő időtartamot biztosít.¹

Gyakran egy társaság, nem pedig a mű alkotója a szerzői jog jogosultja. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szerzői jog jogosultja azt tehet, amit csak akar. Európában² a szerző mindig felléphet alkotása olyan jellegű felhasználásával szemben, amely jó hírnevét veszélyeztetheti (az úgynevezett személyhez fűződő jogok). A jogosult továbbá köteles az alkotót név szerint feltüntetni.

Sok országban a szerzőt a „személyhez fűződő jogok” útján részesítik védelemben. A személyhez fűződő jogok koncepciója különösen fontos, ha nem az eredeti alkotó a szerzői jog jogosultja. Például a szerzők gyakran a kiadó vállalatra ruházzák át a szerzői jogot, miközben a személyhez fűződő jogokat mindig megtartják. Ez azt jelenti, hogy a szerzőt név szerinti elismerésben kell részesíteni, és a kiadó az alkotást nem használhatja fel nem megfelelő módon, vagyis olyan módon, ami a szerzőt rossz hírbe hozhatja.

A gazdasági jogok a munkához, a munkahely szabad megválasztásához, valamint az igazságos és tisztességes munkafeltételekhez való jogot; a sztrájkjogot; a társadalombiztosításhoz való jogot; és a magántulajdonhoz való jogot foglalják magukban. Ilyen jellegű jogokként az emberi jogok fontos megnyilvánulási formájának tekinthetők. A gazdasági jogok arra kötelezik az államokat, hogy lépjenek fel állampolgáraik gazdasági jogainak védelme érdekében.

A „kapcsolódó jogok” koncepciója azokra a jogokra vonatkozik, amelyek a hangfelvételek (például kazetták és CD-k) előadóművészeit, készítőit illetik meg felvételeiknek a rádió- és tévéműsorokban történő lejátszása esetében. A nemzeti jogrendszertől függően a kapcsolódó jogok megszorítóbb jellegűek lehetnek a szerzői jognál.³ A szellemi tulajdon más formáihoz hasonlóan a szerzői jog és a kapcsolódó jogok is gazdasági jogok: keresked-

¹ A nemzeti limiteket lásd a tájékoztatókban.

² Ez eltérő az Egyesült Államokban.

³ www.wipo.int/copyright/en/

ni lehet velük, illetve eladhatók bármely más tulajdon-joghoz hasonlóan.⁴

Mivel e joggal kapcsolatosan nem történt tényleges harmonizáció Európában, ha egy alkotás egy adott országban (esetleg az Ön hazájában) szerzői jogi védelemben részesül, ez nem jelenti azt, hogy egy másik országban is megkapja ezt a védelmet (eltérő kritériumok). Például Németországban nem részesíthető szerzői jogi védelemben a háromdimenziós dizájn (ruha, cipő vagy szék).

3. Iparjogvédelem

Formatervezési minták

A formatervezési mintához kapcsolódó jogok azokat az önállóan létrehozott formatervezési mintákat részesítik oltalomban, amelyek újak vagy eredetiek, és egyéni jelleggel rendelkeznek. A formatervezésiminta-oltalomra való alkalmasság érdekében a formatervezési mintát nem határozhatják meg műszaki vagy funkcionális szempontok. A formatervezési minták bizonyos körülmények között a szerzői jog alapján is védelemben részesülhetnek.

A formatervezési minta háromdimenziós, mint például egy adott árucikk **alakja** vagy **felülete**, vagy kétdimenziós tulajdonságokkal rendelkezhet, mint például **motívumok**, **vonalak** vagy **szín**.

A formatervezésiminta-oltalom időtartama az illető jogrendszerrel függ, és nincs minden rendszerre egyformán illő megoldás. Az EU-ban például a formatervezésiminta-oltalom időtartamát ötvenként megújítható módon összesen 25 évben állapították meg.

Annak ellenére, hogy a nemzetközi jogszabályok főként a védelem érdekében fogantatott fellépésekkel foglalkoznak a formatervezési minták összefüggésében, ezek a jogok az üzleti lehetőségek széles körét biztosítják. A formatervezési minták hasznosítását engedélyezni lehet, azokat el lehet adni, és bármilyen egyéb módon kereskedni lehet velük. A globalizációval összefüggésben azt is érdemes megjegyezni, hogy a formatervezésiminta-oltalmi jogok nélkül nem lenne megvalósítható a termelésnek az alacsony költségű országokba történő kiszervezése. E jogok hiányában a

termelési folyamatban részt vevő bármely személy jogszerűen lemásolhatná a formatervezési mintát.

A formatervezési minták csak a vizuális megjelenést védik, míg a használati minták a funkcionális megjelenést. A gyakorlatban ugyanaz a forma használati minta és formatervezési minta útján egyaránt oltalomban részesülhet; a használati minta a termék műszaki vonatkozásait védi, a formatervezési minta pedig a termék alakját és küllemét.

A formatervezésiminta-oltalmat a megfelelő osztályra kell kérelmezni, attól függően, hogy a kérelmet nemzeti, regionális európai vagy nemzetközi szinten nyújtjuk-e be. Azért fontos esetében a megfelelő osztály alapján biztosítani az oltalmat, mert a cég csak akkor jogosult jogi fellépésre, ha valaki az adott osztályba sorolt jogait bitorolja.

Ezeket az osztályokat kell igénybe vennie azon áruk és szolgáltatások esetében, amelyekre nézve a formatervezési mintát lajstromoztatjuk. Nemzetközi szinten a legáltalánosabb rendszer a formatervezésiminta-oltalmi jogok locarnói osztályozási rendszere, amelyben 32 osztály és 223 alosztály található. A formatervezési minták osztályozási rendszere segítséget nyújt a formatervezési mintákról történő szisztematikus információ-szerzéshez, mivel a formatervezési mintákat az áruk és szolgáltatások kiválasztott körére kérelmezik, az adatbázisokban az osztályozás alapján könnyebben beazonosíthatóak.

Az oltalomban részesített formatervezési minták a szerzői jog alapján is alkalmasnak minősülhetnek az oltalomra, de csak azok, amelyek megfelelnek két kritériumnak, nevezetesen a kreatív jellegnek és a művészi értéknek. Ez eltérés a szerzői jog általános szabályaitól, amelyek nem írják elő, hogy az alkotásnak meghatározott művészi értékkel kell rendelkeznie.

Sok példával illusztrálható, hogy a formatervezési minta milyen döntő szerepet játszik a textil-, bőr-, cipő- és bútortiparban: a cipőket, lábbeliket és kiegészítőket (öveket, táskákat stb.) tervező és gyártó Sorelle nevű vállalat cipőinek formatervezési mintáit főként Görögországban részesíti oltalomban. Egyik jól ismert versenytársa egy nap úgy döntött, hogy több modellt lemásol, Kínában legyártatja és Görögországba importálja azokat. Mivel ez az éves üzleti forgalma egyharmadának elvesztését okozta, a Sorelle úgy határozott, hogy pert indít a feltételezett bitorlóval szemben, amelynek következtében sok üzletet bezártak, és felszámolták a bitorlott termékekkel folytatott kereskedést. A görögországi oltalom nélkül a Sorelle valószínűleg teljes piaci részesedését elvesztette volna.

⁴ Nemrégiben történt, hogy Annie Leibovitz fotós a fényképeivel kapcsolódó jogokat értékpapírként helyezte el egy New York-i székhelyű befektetési banknál, ami rengeteg pénzt hozott neki pusztán az öt megillető szerzői jog alapján!

Megfelelő iparjogvédelem nélkül sok divat- és formatervező cég sikere komoly akadályokba ütközne.

Védjegyek

Védjegy lehet bármely olyan megjelölés, amely „jelzőként” szolgál egy adott termékre vagy szolgáltatásra nézve. Segít a fogyasztóknak egy terméket vagy szolgáltatást beazonosítani és megvásárolni, mert jellege és minősége, amelyet a védjegy jelez, kielégíti igényeit. A megjelölés lehet egy adott szó, mint például személynév, állhat betűkből, számokból, stíluselemekből, meghatározott színekből, valamint e meghatározott stíluselemek kombinációjából. A védjegynek alapvetően olyan megjelölésnek kell lennie, amely a terméket vagy szolgáltatást vizuálisan megkülönbözteti más termékektől vagy szolgáltatásoktól.

A védjegyoltalmat a megfelelő osztály alapján kell kérelmezni, attól függően, hogy kérelmét nemzeti, regionális, európai vagy nemzetközi szinten nyújtja-e be. Azért fontos a cége számára releváns osztály alapján biztosítani az oltalmat, mert jogilag csak akkor léphet fel, ha valaki az adott osztályba sorolt jogait bitorolja. Például ha a 25. osztályban (ruházat) kérelmezett oltalmat, de a 18. (táskák) vagy a 14. osztályban (karóraszíjak) nem, és valaki az Ön megjelölését használja táskákon, akkor Ön nem sokat tehet jogai érvényesítése érdekében.

Az áru- és szolgáltatásosztályokat kell igénybe vennie azon áruk és szolgáltatások esetében, amelyekre nézve védjegyét lajstromoztatja. Nemzetközi szinten a legáltalánosabb rendszer a védjegyek nizzai osztályozási rendszere, amelyben 34 osztály található az árukra és 11 osztály pedig a szolgáltatásokra nézve. A védjegy-osztályozási rendszer segítséget nyújt ahhoz, hogy a védjegyekről szisztematikus módon információkat szerezzen, mivel a védjegyeket az áruk és szolgáltatások meghatározott körére kérelmezik, ezek az osztályozás alapján az adatbázisokban könnyebben beazonosíthatóak.

A védjegyek egyéniek vagy együttesek lehetnek a szellemi tulajdon-jog jogosultjától függően. Az együttes védjegyeknek tipikusan szakmai szövetségek vagy szövetségek a jogosultjai tagjaik nevében, és egy adott, határozott jellegzetességekkel rendelkező terméket azonosítanak velük. Ilyen például a „Leathermark”.

Számos ország oltalmat biztosít tanúsító védjegyek számára is, amelyet a meghatározott minőségi előírásoknak és specifikációknak való megfelelés alapján részesítenek oltalomban. Ezek abban az értelemben térnek el az együttes védjegyeiktől, hogy nem szükségképpen kell egy szövetség vagy csoport tulajdonában állniuk,

hanem használatukat engedélyezni lehet, ha egy társaság elegendő tesz a megállapított előírásoknak.

A tanúsító védjegyek esetében egy másik fontos követelmény, hogy a lajstromozást kérelmező szervezetet úgy tekintsék, hogy az érintett termék „tanúsítására alkalmas” legyen. A tanúsító védjegyek egy adott áru gyártójának egyedi védjegye mellett is használhatók.

Például a „Woolmark” az ausztrál Woolmark cég tulajdonában álló védjegy, amely megtestesíti egyben a tanúsító védjegy használatára engedélyt adni jogosult vállalatot is, és engedélyt ad annak használatára, ha elegendő tesz az előírásoknak. Ez nem egyszerűen a gyapjútartalomra utaló logó, hanem a világ legnagyobb szálmínőség-biztosítási rendszerének is elválaszthatatlan részét képezi.

Azonban – nevezetesen az egyéni védjegyek esetében – a megjelölés nem lehet általános jellegű, például pólóingek esetében elutasítanak a „póló” védjegy bejegyzését, míg egy parfüm esetében nem, mert a „póló” megjelölés egy parfüm vonatkozásában nem minősül általánosnak vagy leíró jellegűnek.

A védjegy úgy részesíti oltalomban a védjegy jogosultját, hogy kizárólagos használati jogot biztosít számára ahhoz, hogy azzal árukat vagy szolgáltatásokat azonosítsa be, vagy hogy ellenérték fejében egy másik személy számára engedélyezze annak használatát.

A védjegy díjfizetés ellenében korlátlan alkalommal megújítható.

A védjegyoltalomnak 4 szintjéről beszélhetünk:

- nemzeti (a nemzeti szabadalmi hivatalnál);
- regionális (pl. a Benelux Hivatalnál);
- európai (az OHIM-nál);
- nemzetközi (a WIPO-nál).

A védjegyek fontos eszközként szolgálnak ahhoz, hogy a termék vagy a szolgáltatás értékét közzéadják a piaccal. A védjegyoltalom a termékmegkülönböztetésre és a piaci szegmentációra alapozott számos márkastratégia pillére, nagyon fontos a verseny kezelése, a fogyasztói kereslet megteremtése és a piaci részesedés megszerzése során. Ennek fényében világos, hogy a védjegyek milyen fontosak minden iparág számára. Sok esetben például a védjegy határozza meg, hogy a fogyasztó melyik terméket vásárolja majd meg.

E tekintetben az együttes védjegyek meglehetősen hatékonyan viszik piacra közösen egy vállalatcsoport vagy iparág termékeit. Az erőfeszítéseknek és az erőforrásoknak egy együttes védjegy alatt történő egyesí-

tésével a kis- és középvállalatok gyakran legyőzik azt a nehézséget, amit az okoz, hogy a fogyasztókat rávegyék egyéni védjegyeik elismerésére. A „vero cuoio” és a „vera pelle”, az Olasz Bőripari Szövetség, az UNIC két együttes védjegye, amelyek alapul szolgáltak az olasz hatóságok által 2008-ban beindított hatalmas mértékű, a hamisított és kalóz bőrárakra irányuló, „mérgező cipőkhadművelet” elnevezést viselő lefoglalásoknak. Közel 20 millió euró értékben 1,7 millió bőrtérmet foglaltak le toszkánai, lazioi és calabriai raktárakban, olyan illegális termékektől tisztítva meg a piacot, amelyekről még azt is megállapították, hogy veszélyesek a fogyasztókra. E védjegyek engedélyezett használóinak szigorú minőségi specifikációknak kell megfelelniük.

Szabadalmak és használati minták

A szabadalmak olyan szellemi tulajdon-jogok, amelyek egy találmányhoz való jogosultságot szavatolnak. A szabadalmi oltalomra való alkalmasság érdekében a találmánynak eleget kell tennie az újdonság, a feltalálói tevékenységen alapulás és az ipari alkalmazhatóság kritériumainak. Ez azt jelenti, hogy az adott szakmában jártas személy ellenőrzi, hogy a szabadalmi bejelentés hozzátesz-e a technika állásához, eredetinek minősül-e, és rendelkezik-e bizonyos kereskedelmi alkalmazási lehetőséggel. Az alapvető tudományos megállapítások tehát nem minősülnek alkalmasnak szabadalmi oltalomra. Európában általában csak termékekre, az Egyesült Államokban azonban eljárásokra nézve is kérhető szabadalmi oltalom.

A szabadalmak érvényességi ideje az illető jogrendszer-től függően általában 20 év.

Bizonyos dolgokra nem adható szabadalmi oltalom vagy használatiminta-oltalom, nevezetesen:

- felfedezések, tudományos elméletek és matematikai módszerek;
- művészi alkotások;
- sémák, szabályok és módszerek mentális cselekmények elvégzéséhez, játékok játszásához vagy üzleti tevékenység végzéséhez, valamint számítógépes programokhoz;
- információk bemutatása (pl. táblázatok, formák, tipográfiai megoldások);
- a természeti törvényekkel ellentétes konstrukciók és eljárások;
- találmányok, amelyek ipari hasznosítása a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütközne.

A használatiminta-oltalom hasonló a szabadalomhoz, bár megszerzésének kritériumai kevésbé szigorúak, különösen azok, amelyek a „feltalálói tevékenységen ala-

pulásra vagy a nem nyilvánvaló jellegre” vonatkoznak. A csak bizonyos országokban védett használati minták oltalmi ideje mindössze körülbelül 7-10 év az adott jogrendszer-től függően (a nemzeti sajátosságokra nézve, kérjük, tanulmányozza a nemzeti tájékoztatókat). Mivel a technika állásának vizsgálata kevésbé szigorú, az oltalom lajstromozása általában legfeljebb 6 hónapot vesz igénybe, és az különösen a járulékos találmányokkal rendelkező vállalatok számára megfelelő.⁵

Bár a textil-, a bőr-, a cipő- és a bútortipar lényegi tevékenysége nem a szabadalmakon, hanem inkább a formatervezésiminta-oltalmi jogokon, a védjegyeken és a szerzői joron alapul, ennek ellenére használnak szabadalmakat ezekben az ágazatokban is, különösen a műszaki felhasználású textilek területén.

4. Megtévesztően hasonló termékek és más, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat

Megtévesztően hasonló termékeknek nevezzük azokat a termékeket, amelyek külső megjelenése szándékosan egy meglévő termékre hasonlít, vagy amelynek védjegyét úgy alakították ki, hogy egy híres védjegyre hasonlítson, gyakran azért, hogy hasznot húzzanak a meglévő termék ismertségéből vagy hírnevéből. Ezek a termékek vagy védjegyek annyira hasonlítanak, hogy a fogyasztók tévesen azt gondolhatják, hogy a termékek azonosak, vagy legalábbis ugyanaz a cég gyártotta őket.

A cégtulajdonosok tudják, hogy egy termék sikere annak fogyasztói elismertségétől függ. A védjegy jogosultja úgy is erősítheti a fogyasztói elismertséget, ha védjegye mellett megkülönböztető termékmegjelenést vagy csomagolást, más néven védjegykülalakot vagy arculati jegeket használ.

Az összetéveszthetőségig hasonló termékek kárt okoznak a cég tulajdonosa és a fogyasztó számára egyaránt. A cég tulajdonosa veszteséget szenved, amikor a fogyasztó megtévesztően hasonló terméket vásárol abban a hiszemben, hogy az a cég eredeti, védjeggyel védett terméke, a fogyasztó is kárt szenved, mert a megtévesztően hasonló termékek nem ugyanolyan minőségűek, mint az eredeti védjeggyel védett termék.

A legtöbb európai országban a védjegyjogosultak a tisztességtelen kereskedelemre vonatkozó jogszabályok alapján kérhetnek védelmet a megtévesztően hasonló termékek készítőivel szemben, ha a megtévesztően

⁵ WIPO: What is a utility model? http://www.wipo.int/sme/en/ip_business/utility_models/utility_models.htm

hasonló termékek gyártója megkísérli, hogy hasznot húzzon a védjegyjogosult kreatív tevékenységéből és befektetéséből. A tisztességtelen verseny magában foglalja azokat a cselekményeket, amelyek ipari vagy kereskedelmi ügyekben a tisztességes gyakorlattal ellentétesek, valamint mindazokat a cselekményeket, amelyek zavart keltenek egy versenytárs létesítményét, árucikkét, illetve ipari vagy kereskedelmi tevékenységét illetően. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni jogszabályok egyik példája a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló közösségi irányelv [EU's Unfair Commercial Practices Directive (2005/29/EC)], amely olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek szélesíthetik a megtévesztően hasonló termékekkel szembeni oltalom hatályát.

Hamis leírások

A megtévesztően hasonló termékek esetéhez hasonlóan a fogyasztókat hamis leírásokkal vagy hamis származásmegjelölésekkel is félre lehet vezetni. Ezen megtévesztő módszerek során a fogyasztókat szándékosan hibás lépésre sarkallják egy olyan termék anyagának vagy származási helyének félrevezető jelzésével, amely széles elismertségnek örvend. Például szintetikus anyagokat bőrként adnak el, vagy cipőket vagy más divatos kiegészítőket a *Made in Italy* vagy a *Made in France* jelzéssel látnak el, bár azokat valójában máshol készítették. Ezek az esetek nem minősülnek a szellemi tulajdon-jogok bitorlásának, és jogorvoslatért a megtévesztő reklámtevékenységre vagy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezések alapján kell folyamodni.

Más tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat

A tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályok segítségét vehetjük igénybe, ha egy versenytárs megtévesztő vagy törvénytelen üzleti magatartása anyagi veszte-

séget okoz. A tisztességtelen verseny vagy tisztességtelen kereskedelmi módszerek két széles kategóriájáról beszélhetünk:

- üzleti vállalkozások, amelyek a fogyasztókat megzavarják a termék származását illetően;
- „tisztességtelen kereskedelmi módszerek”, amelyek minden olyan cselekményt magukban foglalnak, amelyek a tisztességtelen versenyen keresztül kárt okozhatnak. Hivatkozni lehet olyan általános koncepciókra, mint például az „összetéveszthetőség veszélye” vagy a piacon szerzett hírnevének jogellenes eltulajdonítása.

Mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szembeni jogszabályok szorosan kapcsolódnak a szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályokhoz (de azoktól még mindig elkülönülnek), a cégek számára általános gyakorlat, hogy mind a szellemi tulajdon-jog, mind pedig a kereskedelmi jog alapján nyújtanak be panaszt. Jogrendszerenként és ügyenként változik, hogy mit tekintenek „tisztességtelennek”, így nincs olyan, mindenre érvényes elv, amely lehetővé teszi a korszerű meghatározását annak, hogy mely cselekmények minősülnek ilyennek.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tipikus példái:

- védjegybitorlás;
- törvénytelen reklámtevékenység és sajátos eladási taktikák;
- üzleti titkok ellopása;
- áruk és szolgáltatások törvénytelen beállítása;
- titoktartási megállapodásoknak a volt munkavállalók általi megszegése.

Tisztességtelen versenynek minősülhet a cég tulajdonában álló más vagyoni értékű javak jogellenes felhasználása is.

**Teremtsen értéket
szellemi tulajdon-jogaival!**

Teremtsen értéket szellemi tulajdonjogaival!

1. LÉPÉS: ÁLLAPÍTSA MEG, HOGY ESZKÖZE/ALKOTÁSA VALÓBAN ÚJNAK MINŐSÜL-E!

Amikor egy új terméket vagy cipővel, ruhával, kiegészítővel, bútortal stb. kapcsolatos új formatervezési mintát gondol ki, vagy ha logót vagy arculatot fontolgat annak érdekében, hogy cégét, termékét vagy márkáját a többi től megkülönböztesse és piacra vigye, fel kell tennie magának a kérdést, hogy ezek az elképzelései valóban újnak minősülnek-e, vagy valaki más már feltalálta (termékek, formatervezési minták) vagy használja (logó, védjegy stb.), és szabadalommal, formatervezésiminta-oltalommal vagy védjeggyel oltalmaztatta azokat. Amikor az oltalomnak ezeket az eszközeit fontolgatja, különösen fontos meggyőződnie arról, hogy az Ön „ötletei” még mindig oltalomban részesíthetők-e (főként, hogy senki más nem használja és védette le őket).

Ez sok esetben időt és pénzt takarít meg az Ön számára, mert még mindig jobb az oltalomszerzés iránti bejelentés benyújtása előtt megbizonyosodni arról, hogy valami már megtalálható a piacon, és ezért az Ön terméke nem részesülhet oltalomban.

Miért tanácsos formatervezésiminta-oltalmi kutatást végezni?

Ha az idő és a költségvetés engedi, a formatervezésiminta-oltalmi bejelentés előtt tanácsos kutatást végezni. Ha ugyanolyan vagy hasonló formatervezésiminta-oltalmat már máshol bejelentettek, Ön a saját formatervezési mintáját nem tudja lajstromoztatni.

Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a meglévő (oltalmat szerzett és oltalmat nem szerzett) formatervezési minták száma annyira nagy, hogy nagyon nehéz egy igazán átfogó kutatást lefolytatni. Ezért néha túl sok időt vesz igénybe, hogy az oltalom bejelentése előtt sok formatervezésiminta-oltalmi adatbázisban kutatást végezzen, és sokkal gyorsabb, ha részletes kutatás elvégzése nélkül jelenti be a formatervezési mintát. Ezen túlmenően, semmilyen kutatás nem garantálja, hogy az

Ön formatervezési mintája valóban lajstromozható. A cél az, hogy megfelelően értékeljük a formatervezésiminta-oltalom megszerzésének kilátásait.

A kutatás elvégzésére hivatásos képviselőt fogadhat, azt saját maga is elvégezheti, vagy ezzel a feladattal a cégénél a szellemi tulajdon-jogokért felelős munkavállalót is megbízhatja.

Ezt a kutatást különböző adatbázisok felhasználásával végezheti. Az alábbiakban felsoroljuk néhány olyan intézmény ingyenes adatbázisát, ahol formatervezésiminta-oltalmi kutatást végezhet:

- Office of Harmonization for the Internal Market (OHIM), közösségi védjegyek és mintaoltalmak esetében – <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/>;
- UKIPO, mintaoltalom-kutatási eszköz: <http://www.ipo.gov.uk/types/design/d-os/d-find.htm>;
- WIPO védjegy- és mintaoltalmi bejelentések – <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>.

Miért tanácsos védjegykutatást végezni?

Meg kell bizonyosodnia arról, hogy egy másik vállalkozás használ-e már olyan védjegyet, amely ugyanolyan vagy hasonlít ahhoz a védjegyhez, amelyet Ön használni, illetve oltalomban részesíteni kíván. Ez azt biztosítja, hogy Ön senki más védjegyoltalmát ne sértse.

Jelentős következményekkel járhat, ha nem végez ilyen kutatást, természetesen attól függően, hogy milyen széles körben kívánja a védjegyet használni, és hogy mennyibe kerülne Önnek a védjegy megváltoztatása bármilyen konfliktus felmerülése esetén.

Ha az Ön által használni kívánt védjegyet valaki már lajstromoztatta, akkor Ön eleve ki van zárva annak használatából. A bíróság is azt vélelmezi továbbá, hogy Ön tudott a lajstromozott védjegyről, és az ügyet ennek megfelelően kezeli. Ez azt is jelentheti, hogy ha a védjegyet nem megfelelő módon használja, akkor Önt „szándékos bitortlónak” minősítik. Ez viszont azzal jár, hogy kártérít-

tésre és az ügyvédi díjak megfizetésére kötelezhetik, és előírhatják, hogy hagyjon fel a védjegy használatával.

A védjegykutatás elvégzése érdekében tanácsos hivatásos képviselőt felfogadni, aki az Ön számára részletes kutatást végez (mivel ez meglehetősen időigényes tevékenység), de ekkor bizonyos pénzösszeget kell fizetnie a hivatásos képviselőnek; vagy a védjegykutatást saját maga is elvégezheti, illetve ezzel a feladattal a cégénél a szellemi tulajdon-jogokért felelős munkavállalót is megbízhatja.

Ezt a kutatást különböző adatbázisok felhasználásával végezheti. Az alábbiakban felsoroljuk néhány olyan intézmény ingyenes adatbázisát, ahol védjegykutatást végezhet:

- Office of Harmonization for the Internal Market (OHIM), a közösségi védjegyek és mintaoltalmak esetében – <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/>;
- WIPO, védjegy- és mintaoltalmi bejelentések – <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>;
- a U.S. Patent and Trade Mark Office honlapja (USPTO) – www.uspto.gov;
- UKIPO védjegykutatási eszköz – <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-os/t-find.htm>;
- TrademarkBots (TrademarkBots.com), egy, a világhálóra alapozott védjegykutatási és megfigyelési alkalmazás. Segítségével a védjegyjogosultak és a hivatásos képviselők egyetlen forrást használhatnak a védjegyek figyelésére és illetéktelen felhasználások ellenőrzésére.

A lajstromozott (és a még bejelentési szakaszban lévő) védjegyek kutatása mellett az internetes keresőprogramok segítségével kutatást végezhet a nem lajstromozott védjegyekre nézve is. Például ha a javasolt nevet beírja a Google (www.google.com) keresési mezőjébe, jelentést kap arról, hogy a név hol jelenik meg a keresőprogramba felvett honlapokon. Mivel egy keresőprogram sem 100%-os teljesítményű, a kutatás során több keresőprogramot kell igénybe venni.

Miért tanácsos szabadalmi kutatást végezni?

Gyakran megtörténik, hogy – az információk vagy a célzott kutatás elvégzéséhez szükséges idő hiánya miatt – a meglévő találmányokat újból feltalálják, a már megoldott problémákat újból megoldják, és a piacon már megtalálható termékeket újból kifejlesztik. Az erőfeszítéseknek ez a megkettőzése az európai ipar számára minden évben több millió euróba kerül.

A szabadalmak az információk aranybányái. A szabadalmi dokumentációkban publikálják a műszaki információk körülbelül 80%-át – és gyakran sehol máshol.

A szabadalmak körében végzett kutatás azonban nem könnyű feladat. A szabadalmakat a találmányok osztályai és alosztályai szerint rendezik, ahhoz hasonlóan, ahogyan a könyveket a könyvtárakban. Ennek az osztályozási rendszernek a használatával meg tudja találni és tanulmányozni tudja azokat a szabadalmakat, amelyek ugyanabban az osztályban találhatók, ahová az Ön ötlete is tartozik.

Amikor egy feltalálónak ötlete támad, az érintett cégnek el kell döntenie, hogy az elképzelésbe érdemes-e befektetni. Ezen túlmenően a cég vezetősége azt is tudni szeretné, hogy a befektetés mely területeken történne. A szabadalomlelemzés feltárja a már foglalt és az érdeklődés előterében lévő területeket, és azokat, amelyek még nyitva állnak, és a cég számára esélyt biztosítanak egy piaci rés betöltéséhez. Sőt, az igazán leleményes kutatócsapat arra is felhasználhatja a szabadalomlelemzést, hogy előre megjósolja a technológia és a gazdaság terén bekövetkező új fejleményeket.

A szabadalmi kutatás elvégzése érdekében hivatásos képviselőt fogadhat, azt saját maga is elvégezheti, vagy ezzel a feladattal a cégénél a szellemi tulajdon-jogokért felelős munkavállalót is megbízhatja.

Ezt a kutatást különböző adatbázisok felhasználásával végezheti. Az alábbiakban felsoroljuk néhány olyan intézmény ingyenes adatbázisát, ahol szabadalmi kutatást végezhet:

- European Patent Office Espacenet honlapja – <http://ep.espacenet.com/>;
- Google, szabadalmak – <http://www.google.com/patents>;
- UKIPO, szabadalmikutatás – <http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-os/p-find.htm>;
- U.S. Patent and Trade Mark Office, szabadalmikutatási eszköz – <http://www.uspto.gov/patft/>;
- WIPO, PCT-bejelentések – <http://www.wipo.int>
- CAMBIA, <http://www.patentlens.net/>;
- Intellectual Property Office of Singapore – a szingapúri Szellemi Tulajdoni Hivatal honlapján linkek találhatóak más honlapokhoz a „search results” alatt (SurfIP.com) – <http://www.ipos.gov.sg/topNav/hom/>
- DEPATISnet – <http://depatisnet.dpma.de/>;
- FILDATA – <http://www.fildata.it/>.

Ezen adatbázisok mellett kutatást lehet végezni a nemzeti szabadalmi hivatalok honlapján is, figyelembe véve azt a tényt, hogy a földrajzi lefedettség esetleg csak arra az országra korlátozódik, ahol a szabadalmi hivatal működik.

Összegzésként

Sokan a kutatás elvégzéséért inkább fizetnek egy professzionális cégnek, mintsem a kutatást maguk végezzék. Ennek akkor van értelme, ha pénzügyi tervei indokolják a több száz eurós induló költséget, mert átlagosan ennyibe kerül egy részletekbe menő, professzionális kutatás. Ha a kutatásra hivatásos képviselőt fogad fel, jogi véleményt is kell kérnie tőle arra nézve, hogy az Ön javasolt védjegye, formatervezési mintája vagy találmánya jogi szempontból biztonságban van-e a meglévő lajstromozott és nem lajstromozott jogok fényében.

Jó tudni azonban, hogy vannak olyan ingyenes (lásd a fentiekben említett példákat) vagy magánkézben lévő, előfizetésre és/vagy díjfizetésre alapozott keresőprogramok, amelyek lehetővé teszik, hogy bizonyos kutatásokat Ön saját maga is elvégezzen.

Bármelyik megközelítést is alkalmazza, mindig érdemes időt fordítani a tájékozódásra, hogy mi található már a piacon, mégpedig annak érdekében, hogy elkerülje a költséges meglepetéseket és azt, hogy ne tudjon arról, ha valaki más jogait bitorolja.

2. LÉPÉS: ÉRTÉKELJE A KOCKÁZATI SZINTET AZ EGYES INNOVATÍV JELLEGŰ ESZKÖZÖKRE/PIACOKRA/ÜZLETEKRE NÉZVE!

Amint beazonosította azokat az eszközöket, amelyek valóban innovatív jellegűek, és magas hozzáadott értéket biztosítanak a cég számára, eljött az ideje, hogy olyan kérdésekkel és problémákkal foglalkozzon, amelyek segítenek meghatározni az eszközeivel járó kockázati szintet és megállapítani a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó stratégiát.

Szellemi tulajdon-jogra vonatkozó stratégiájának meghatározása előtt az alábbi fő kérdésekkel kell foglalkoznia.

A vállalati eszközökhöz társuló kockázatok

- Könnyű lemásolni az Ön fő eszközeit/alkotásait? Kifejlesztésük meghatározott know-how-t és/vagy meghatározott erőfeszítést igényel?
- Véleménye szerint a következők közül mi a legkönnyebb módja annak, hogy formatervezési mintáit lemásolják: vásárok, termékminták, elküldött termékek, katalógusok, internet stb.?

- A munkavállalók aláírnak titoktartási vagy a nyilvánosságra hozatalt tiltó megállapodásokat munkaszerződésük részeként, majd azt követően évente?
- A külső, ideiglenes munkavállalókkal való jogviszonyát szabályozza részletes, a szellemi tulajdon-jogra nézve külön rendelkezéseket tartalmazó szerződés vagy titoktartási megállapodás?

A kereskedelmi és forgalmazási tevékenységekhez társuló kockázatok

- Hogyan vesz részt a jelentős vásárokon (lásd a meghatározott ajánlásokat a *Vásárokon és kiállításokon lefelkelő veszélyek* rész alatt)?
 - Az egyes szezonokban új formatervezési mintákat mutat be?
 - Ügynök vagy harmadik személy vesz részt a vásárokon az Ön nevében?
- Hogyan van megszervezve az Ön értékesítési és forgalmazási hálózata?
 - Az egyes országokban külső képviselővel/harmadik személyekkel vagy közvetlenül saját fogyasztóival kereskedik?
 - A külső ügynökökkel/harmadik személyekkel való jogviszonyát részletes, a szellemi tulajdon-jogra nézve pontos rendelkezéseket tartalmazó szerződés vagy titoktartási megállapodás szabályozza?
 - Megfelelő információkkal rendelkezik fogyasztói üzleti tevékenységéről?
 - Fogyasztóival való tranzakcióit védi-e bármilyen, a szellemi tulajdon-jogra nézve részletes rendelkezéseket tartalmazó szerződés vagy titoktartási megállapodás?
 - Ötletében részesíti eszközeit még azokkal a lehetséges partnerekkel vagy fogyasztókkal szemben is, akikkel végül nem köt üzletet?
 - Saját maga szervezi az áruszállítást? Szembetűnő a csomagolás (védjegy – tartalom leírása stb.)?
- Versenytársai hogyan kezelik saját szellemi tulajdon-jogaikat?
 - Ötletében részesítik saját eszközeiket?
 - Másolják-e őket?

A K+F-hez, formatervezéshez, beszerzéshez, termeléshez társuló kockázatok

- Értékláncának mely fázisait szervezi ki?
- Ezek a fázisok tartalmazznak-e olyan kulcsinformációkat vagy ismereteket, amelyek a külső partnerek számára lehetővé teszik az Ön eszközeinek lemásolását?

- Az ezekkel a partnerekkel való jogviszonyát részletes, a szellemi tulajdon-jogra nézve külön rendelkezéseket tartalmazó szerződés vagy titoktartási megállapodás szabályozza?
- Mennyire jól ismeri üzleti partnereit?
 - Kik az ő partnereik?
 - Alvállalkozásba adják-e az Ön eljárásait?
 - Dolgoznak-e az Ön versenytársainak?
 - Nagyon gyakran felkeresi őket?
- Kötött velük a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó megállapodást (engedélyezés stb.)? Ha igen, kizárólagos? Nem kizárólagos? Ez a megállapodás tehetővé teszi a partnere általi továbbengedélyezést?

Felkészültség, tudatosság és azonnali reagálóképesség

- Hogyan értékeli az arra vonatkozó ismereteit, hogy hogyan kell a kalóz- és hamisítási cselekményekre reagálni?
- Rendelkezik meghatározott eljárással a szellemi tulajdon-jogok kezelésére nézve?
- Alakított ki mechanizmusokat a kalóz- és hamisítási cselekmények felderítésére?
- Cégén belül világosan meghatározták a szellemi tulajdon-jogért való felelősséget?
- Rendelkezésére áll az összes dokumentum külön-külön az egyes eszközökre nézve abban az esetben, ha bizonyítania kell ezen eszközök innovációs és úttörő jellegének szintjét?

Vásárokon és kiállításokon leselkedő veszélyek

Ez a probléma különösen érinti a textil- és ruhaipari, a cipőipari, a bútoripari és a bőripari ágazatokat. A nemzetközi vásárokon bemutatott formatervezési mintákat gyakran egyszerűen „lekoppintják” még azelőtt, hogy a gyártási és értékesítési szakaszba jutnának.

Mindez még egyszerűbb azoknak a nagy gyakorlattal rendelkező tervezőknek a segítségével, akik szinte azonnal reprodukálni tudják a termékmintákat vagy vázlatokat. Ezt követően a gyártást egy olcsó munkaerőt biztosító országban megrendelik, és ezek a cikkek azzal a formatervezéssel jönnek vissza az európai piacra, ami olyan népszerű volt a vásáron, és ami az adott szezonban sikeres lesz. Sok esetben a hamisítók gyorsabbak Önnél, és már a vásár alatt a saját nevükön jegyeztetik be az Ön alkotását.

Ennek tudatában, a textil- és ruhaipari kereskedelmi vásárok egyes rendezői már elfogadták saját etikai kódexüket⁶ és szabályaikat a hamisításokkal szemben.⁷

A többi kereskedelmi vásár azonban nem ilyen hozzáállást tanúsít. Azért, hogy a kockázatot a minimálisra csökkentse, vegye fontolóra az alábbi ajánlásokat, mielőtt formatervezési mintáját/alkotását egy vásáron bemutatja!

- Ellenőrizze, hogy semmilyen védett formatervezési mintát nem bitorol a kérdéses országban!
- Bizonyosodjon meg arról, hogy az illető országban oltalmat élvez a másolással szemben (szerzői jog, lajstromozás nélkül oltalomban részesülő jog, lajstromozott jog)!
- Ha az illető országban az Ön alkotása a szerzői jog alapján oltalomban részesíthető, bizonyosodjon meg arról, hogy bizonyítani tudja a megalkotás vagy a nyilvánosságra hozatal meghatározott időpontját: használhat olyan fotókat, amelyeket a formatervezési mintáról nyilvános esemény során készítettek; bemutathat kiadványt, amelyben a formatervezési mintáról készített fotó szerepel: honlapon, újságban vagy katalógusban történő publikációt, nyilvános esemény során ügyvédől származó hivatalos levelet. Sok más eszközzel lehet még a létrehozás időpontját bizonyítani, például egy saját maga számára feladott, de fel nem bontott, a létrehozásra nézve bizonyító adatokat tartalmazó levéllel.
- Ha alkotását egy EU-tagállamban mutatja be, igénybe veheti a kérdéses országban a másolatokkal szemben biztosított szerzői jogi oltalmat vagy a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő oltalmat (országától függő szerzői jog, lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési minta, az Egyesült Királyságban lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta). Mint más országok esetében is, bizonyosodjon meg arról, hogy bizonyítani tudja a nyilvánosságra hozatal/közzététel időpontját. Ne feledje, hogy az Ön lajstromozott vagy lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési mintája kizárólag az EU-ban részesül oltalomban!
- Vegye figyelembe, hogy formatervezési mintája egy adott országban történő nyilvánosságra hozatala miatt ugyanabban az országban esetleg nem felel meg

⁶ Példák: A Heimtextil Németországban vagy a Premiere Vision Franciaországban.

⁷ Példa: A Heimtextil úgy döntött, hogy semmilyen fotót nem engedélyez a vásár alatt. A Guangzhou és a (HKTDC által működtetett) Hong Kong-i Divatvásár szervezői által követett politikára és általános irányelvekre nézve további információk a www.cantonfair.org.cn és www.tdctrade.com honlapon találhatók.

a későbbi bejegyzés esetében előírt újdonság kritériumának! Fontos ezért megbizonyosodnia arról, hogy ott további lehetőségei vannak alkotása oltalmazására a vásár előtt és/vagy után.

- Ne feledje, hogy esetleg át kell dolgoznia az üzleti szerződéseket annak elkerülése érdekében, hogy az Ön bejegyzése nélkül ne lehessen alkotásait nyilvánosságra hozni! Az ezekkel a partnerekkel való jogviszonyát részletes, a szellemi tulajdon-jogra nézve külön rendelkezéseket tartalmazó szerződésnek vagy titoktartási megállapodásnak kell szabályoznia.

Mi jelezheti azt, hogy Önt lemásolják?

Nagyon fontos, hogy a piacon tartsa a szemét, és már a legelején ki tudja deríteni, ha hamisítás történik. Ezzel a kulcsfontosságú lépéssel időben, a megfelelő intézkedésekkel képes reagálni, ha ilyen helyzetbe kerül.

Mindez abból áll, hogy ellenőrzi azokat a meghatározott problémákat és helyzeteket, amelyek elemzést érdemelnek. Az alábbiak talán segítenek, hogy kiderítse, hogy mekkora az Ön esetében a másolás kockázata.

- Észreveszi, hogy termékeladásai különösebb ok nélkül csökkennek egy adott piacon.
- Termékeit váratlanul olyan országokban fotózzák le vagy látják, ahol azok nem kerülnek eladásra.
- Kollégája elismerését fejezi ki egy olyan ország piacán való terjeszkedésért, ahol Ön nincs is jelen.
- Fogyasztói egy adott piacon a versenytárs áraihoz igazodó árcsökkenést követelnek: valaki valószínűleg hasonló árukat kínál irreálisan alacsony áron.
- Az Ön védjeggyel ellátott termékeket adnak el jelentős árcsökkenéssel és/vagy engedéllyel nem rendelkező boltokban/kereskedelmi egységekben.
- Az Önéhez rendkívül hasonló terméket lát egy kereskedelmi vásáron, egy üzletben, az utcán, a világhálón stb.
- Az Ön által egy kereskedelmi vásárra vitt termékminőség hirtelen eltűnnek.
- Az Ön közvetlen versenytársait másolják.
- Olyan értelmű üzenetet kap a vámhivataltól, hogy az Önéhez hasonló, gyanús árukat tartanak vissza.
- A csomagoláson elmaszatolt betűk, hibásan írt szavak találhatók, vagy hiányoznak a termékeken általában megtalálható gyári kódok, védjegy-, szabadalmi, szerzői jogi vagy egyéb információk.
- A termékeiről szóló, saját cégén és forgalmazóin kívüli forrásokból származó publicitást derít fel.
- Egyik régi fogyasztója arra kéri, hogy újból magyarázza el számára, hogy az Ön termékei ugyan milyen speciális előnyökkel rendelkeznek a többi hasonló rendeltetésű termékhez képest.

- A márka elveszti tekintélyét a piacon és az ügyfelekénél.
- Termékeit az Ön célpiacától eltérő foglalkozású vagy társadalmi rangú személyek viselik (ez különösen a tekintélyes márkákra vonatkozik).
- Minőségi reklamációkat kezd kapni termékeivel kapcsolatban, vagy termékei által okozott egészségromlító hatásokról hall, például a szál/szövet gyenge minősége, mérgező vagy veszélyes festékanyag stb. miatt.
- Egyik beszállítója/forgalmazója gyakran dolgozik önállóan, elkerülve az Önnel való szoros együttműködést, és nagyon kevés információt szolgáltatva saját üzleti tevékenységéről.
- Ajánlatokat kezd kapni üzleti szaktanácsadóktól, akik a hamisítással szembeni fellépés terén szeretnének szolgáltatást nyújtani.
- Valaki megpróbálja az Ön cégnevét a világ más részén bejegyeztetni.
- A termékéhez szükséges nyersanyag vagy összetevő ára minden különösebb gazdasági ok nélkül emelkedni kezd.
- Egyes értékesítési képviselők/formatervezők nemrégiben távoztak cégétől, és Ön azt gyanítja, hogy a piacon valahol máshol dolgoznak.

A legjobb módja annak, hogy kiderítse, másolják-e Önt, ha saját erőforrásait veszi igénybe: cégeredményeit, saját magát, eladási eredményeit, egyrésztől általában saját szakembergárdáját és másrésztől formatervezési, termelési és forgalmazási partnereit vagy alvállalkozóit, valamint saját, a nemzeti és a külföldi piacokon fizikailag jelen lévő fogyasztóit. Ha szilárd partneri kapcsolatokat sikerült kiépítenie, és partnereivel közvetlen és gyakori kapcsolatot tart fenn, ők lehetnek a legjobb információforrásai. Ehhez persze idő és pénz kell – de nem kétséges, hogy ezek az erőfeszítések sokkal több pénzt és időt takarítanak meg Önnek, mert így elkerülheti, hogy a másolásra túl későn derüljön fény.

Összegezve, az eszközeihez társuló kockázati szint előzetes felmérése kulcsfontosságú annak megállapításához, hogy érdemes-e azokat a szellemi tulajdon-jogok vagy más olyan eszközök segítségével oltalomban részesíteni, mint például meghatározott szerződéses rendelkezések. Ezt a felmérést a cégen kívül, de a cégen belül is el kell végezni, mivel kockázat ugyanabban az országban, ugyanabban a régióban, sőt a cégen belül is fennállhat!

A 4. lépésben leírt, a szellemi tulajdon-jog ellenőrzésére és kezelésére irányuló belső stratégia ennek a kockázatfelmérésnek az eredményein alapul.

3. LÉPÉS: KERESSEN PÉNZT ÉS TEREMTSÉN ÉRTÉKET SZELLEMI TULAJDONA FELHASZNÁLÁSÁVAL!

Közvetlen előnyök

A szellemi tulajdon átruházása, megszerzése vagy a hasznosítási engedély megadása jelentős nyereséget hozhat. A szellemi tulajdon által biztosított kereskedelmi lehetőségek ismeretének hiánya miatt azonban e lehetőségek jó része kiaknázatlanul marad.

Derítsük ki tehát, hogyan lehet ezt a csapdát elkerülni!

Találja meg a megfelelő partnert!

Az utóbbi időben számos, szellemi tulajdon-jogra szakosodott börze jött létre abból a célból, hogy a piacokat átláthatóbbá tegyék, továbbá hogy a szellemi tulajdon-jogok jogosultjai számára pontosabb képet adjanak arról, hogy ki mivel is rendelkezik. E börzék célja összehozni a vevőt és az eladót. A többi olyan online börzéhez hasonlóan, mint például az e-Bay, ezek a szellemi tulajdonra szakosodott börzék ahhoz nyújtanak a cégek számára segítséget, hogy hogyan engedélyezhetik különböző típusú szellemi tulajdon-jogaik hasznosítását.⁸

A másik hasznos eszköz, a szellemi tulajdon-adatbázis segítségével megtudja, hogy szellemi tulajdonára hol találhatja meg a lehetséges eladót, vevőt, az engedélyező vagy az engedélyes személyt. Minél átfogóbbak ezek az adatbázisok, annál nagyobb az esélye annak, hogy partnert találhat szellemi tulajdonára, vagy hogy egy lehetséges partner rátalál Önre. A szellemi tulajdon közvetlen értékesítésének egy másik lehetősége az árverés. Bár ezt jelenleg főként a szabadalmakra alkalmazzák, semmi sem indokolja, hogy a szellemi tulajdon többi formája ne kerüljön árverésen eladásra, ahol az ajánlattevők egy meghatározott szellemi tulajdonra tesznek ajánlatot, amelyet aztán a nyertes ajánlattevőnek adnak el.

A lehetséges engedélyezőket vagy engedélyeseket hálozatépítésen keresztül is azonosíthatja. Érdekes üzleti partnereket találhat például, ha részt vesz a Licensing Executive Society (LES) ülésein. Erre vonatkozóan további információk a <http://www.les.org> honlapon található.

Tárgyalja meg az ügyletet!

Az adásvételi megállapodásoknak és a hasznosítási szerződéseknek különböző formái vannak (pl. kizárólagos, nem kizárólagos és a „kreatív közjavak” felhasználási megállapodásai). Amikor egy lehetséges vevővel vagy engedélyezővel tárgyalni kezd, nagyon fontos, hogy tudja, hogy szellemi tulajdona milyen értéket jelent, és hogy mit tesz az asztalra.

Alkupozíciója erősebbé válik, ha tudja, hogy jogi szempontból mennyire szilárd az Ön szellemi tulajdona, mekkora a valószínűsége annak, hogy lehetséges támadások érik, mennyi ideig tart az Önt megillető oltalom, és az oltalom mely piacokra vonatkozik. Ezen túlmenően, legyen képes szellemi tulajdona kereskedelmi vonatkozásairól vonzó, de ugyanakkor megalapozott képet festeni a lehetséges vevő vagy engedélyező számára, vagyis arról, hogy a védjegyhez, szabadalomhoz, szerzői joghoz stb. való jogosultság mennyire növeli meg a bevételt.

Mire terjedjen ki szerződése?

A szerződésnek tartalmaznia kell az árra vagy a jogdíjra vonatkozó valamennyi konkrét kérdést, a szerződő feleket, nagyon világos leírását annak, hogy mi kerül eladásra vagy engedélyezésre, hogy a szellemi tulajdon-jog milyen feltételek mellett kerül megadásra, részleteket a szellemi tulajdon-jog oltalmáról és bitorlásáról, titoktartási rendelkezéseket, valamint a jogszavatosságra és a felelősségre vonatkozó kérdéseket. Biztosítsa, hogy a kifizetést, a jogdíjakat vagy a hasznosítási díjakat időben megkapja!

A szellemi tulajdon eladásán, megvételén vagy hasznosításának engedélyezésén mindkét fél csak nyerhet!

Ezek az ügyletek jelentős készpénzösszegeket hozhatnak. Emellett további lehetőségeket kínálnak a vevő és az eladó, valamint az engedélyező és az engedélyes számára egyaránt. Ez jelentheti azt is, hogy pénzt terem a cég számára az üzleti modelljéhez közvetlenül nem szükséges szellemi tulajdonból.

Mire kell figyelni?

Ha szellemi tulajdona hasznosítását engedélyezi, felmerülhet az a kockázat, hogy az engedélyes nem rendelkezik megfelelő kapacitással ahhoz, hogy a szellemi tulajdont sikeres bevételi forrássá tegye. Ebben az esetben az engedélyező felelőssége a szükséges know-how és támogatás biztosítása, amely esetleg túl

⁸ The Waterfront Partnership: Licensing IP. <http://www.waterfrontsolicitors.com/intellectual-property>

sokba kerülhet. Ezért fontos, hogy partnerét okosan válassza ki!

Ragadja meg a lehetőségeket!

A szellemi tulajdon hatékony és gazdaságos értékesítéséhez kritikus és kreatív gondolkodásmód szükséges, valamint az új lehetőségek felismerése. Számos eszköz áll rendelkezésre, amelyek megkönnyítik a lehetséges engedélyező vagy engedélyes felkutatását. Ragadja meg ezeket a lehetőségeket, és aknázza ki a szellemi tulajdonra alapozott vállalkozás által nyitott új dimenziókat!

Közvetett előnyök

A szellemi tulajdon, amellet, hogy az értékesítésen keresztül új bevételt biztosít, azzal is képes növelni a versenyképességet, hogy jelentős közvetett hasznot hoz a cég számára.

Növelje cége értékét!

Ha a szellemi tulajdoni eszközöket jól kezelik az üzleti vagy marketingtervekben, az csak növeli a cég értékét azoknak a finanszírozó intézményeknek vagy befektetőknek a szemében, amelyek az eszmei javakat közelebbről vizsgálják. Ebben az értelemben a szellemi tulajdoni eszközök értékelése és kezelése központi kérdéssé válik a stratégiai döntéshozatal során.

Erősítse a stratégiai szövetségeket!

Sok cég versenyképessége attól függ, hogyan tudják szellemi tulajdonukat és egyéb eszmei javaikat az egész világot átfogó termelési eljárásaikra átültetni. A szellemi tulajdon-jogok fontos tényezőkné számítanak ezekben a döntésekben, mivel lehetővé teszik a cégek számára, hogy az innovatív tevékenységeket külföldre helyezték át, hogy erőforrást szenteljenek az innovációs és menedzsmenttevékenységeknek a fejlett országokban, és hogy betörjenek a fejlődő piacokra.

A szellemi tulajdon erősíti az értékláncon belül található partnerekkel kialakított stratégiai szövetséget, és eközben hatékonyabb, világosabb, biztonságosabb és tartósabb üzleti kapcsolatokat épít ki. A stratégiai tárgyalások megkezdésekor titoktartási megállapodásokat kell aláírni, a szerződések bizonyos meghatározott záradékait írásba kell foglalni, és világos, a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályokat kell megállapítani a partnerség

létrehozásakor. Ezzel csak tisztázzák és megerősítik a felek között fennálló kapcsolatot, és lendületet adnak az üzleti tevékenységnek.

Növelje a piaci részesedést!

Az innováció és az eredeti kreatív kifejezőmód valamennyi vállalkozás számára a versenyelőny elsődleges forrása. A cég eszközeinek oltalma biztosítja a kizárólagosságot, csökkenti mások szellemi tulajdon-joga megsértésének kockázatát, és védelmet biztosít a másolással szemben. Ez a kizárólagosság „átfutási idő-előnyt” biztosít a versenytársakkal szemben, és még abban is megakadályozhatja őket, hogy új terméket vagy formatervezési mintát vigyenek a piacra, vagy kizárhatja őket bizonyos piaci szegmensekből!

Ennek következtében a szellemi tulajdon felhasználható az eladások növelésére a meglévő piacokon, továbbá utat nyithat az új lehetséges piacokhoz és lehetőségekhez, ami a piaci részesedés javulásához vezet.

Biztosítsa a K+F befektetések megtérülését!

A szellemi tulajdon kezelése lehetővé teszi a K+F befektetések megtérülését. Semmi sem rosszabb annál, ha innovatív erőfeszítéseit lemásolják. Ha igénybe vesszük a szellemi tulajdonunk védelmére szolgáló konstrukciókat, továbbra is ellenőrzés alatt tudjuk tartani eszközeinket, és biztosíthatjuk, hogy befektetésünk nem legyen hiábavaló.

Megbízható, szilárd céget építsen ki!

Egy cégnek védelemben kell részesítenie alapvető ismereteit, és meg kell akadályoznia a bizalmas ismeretek kiszivárgását külső személyek számára. Ha kizárólagos eszközökkel és erős alapvető ismeretekkel rendelkezünk, olyan erős céggé válunk, amely motiválja munkavállalóit, és vonzó a lehetséges együttműködő partnerek számára. Megbízható, szilárd céget építhetünk ki, ha a céget és a munkavállalókat formális és informális módszerekkel bevonjuk a cég eszközeinek védelmébe.

Nyisson utat az adó optimalizálásához!

Egyes országokban az innovációval és/vagy a K+F-fel kapcsolatos tevékenységet adókedvezményrel ösztönzik, különösen a társasági adók tekintetében. Például a cégeknek lehetőségük van az ezekkel a tevékenység-

gekkel kapcsolatos kiadásait amortizálni, vagy ezek egy részét levonni az adóalapból. Szellemi tulajdonra vonatkozó adókedvezmények is léteznek, ha a bevételt szabadalmakból, formatervezési mintákból, üzleti titkokból vagy használati mintákból szerezték, mivel ez a jövedelem sok esetben adómentes. Ne feledje a nemzeti adóhivatalnál ellenőrizni, hogy biztosítottak-e ezek a kedvezmények!

A másolásért járó kártérítés

Érdemes megemlíteni azokat az „előnyöket”, amelyekre – másolás esetében – az esetnek megfelelően polgári jogi kereset vagy büntetőjogi feljelentés útján tehet szert, ha bitorlásra kerül fény. Sok esetben a bírósági eljárás ahhoz vezet, hogy a szellemi tulajdon-jog jogosultja számára kártérítést fizetnek, még az olyan nem lajstromozott jogok esetében is, mint a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési minta.

Ezzel a problémával foglalkozik az EU jogérvényesítési irányelve (13. cikk), és azt ajánlja, hogy a jogosult által a bitorlás következtében elszenvedett tényleges hátránnak (beleértve a nyereségvesztést is) megfelelő kártérítést ítéljenek meg. A kártérítés nemcsak a jogosult által elszenvedett veszteséget kívánja kompenzálni, hanem figyelembe vehetik a nyereségvesztést is.⁹

Bírósági tárgyalás nélkül is kaphatunk pénzt, ha tárgyalásba bocsátkozunk a bitorlóval, vagy olyan alternatív vitarendezési eljárást veszünk igénybe, mint például a közvetítés. Akár olyan megállapodásra is juthatnak, hogy a bitorló számára engedélyezi, hogy díjfizetés ellenében használja az Ön védjegyét, formatervezési mintáját vagy szabadalmát. Így első lépésként érdemes lehet gondosan megszövegezett levelet küldeni annak a személynek vagy cégnek, akiről, illetve amelyről azt gyanítja, hogy lemásolja az Ön szellemi tulajdonát, amelyben felszólítja a bitorlást abbahagyására és kártérítést követel. Ez különösen akkor lehet eredményes, ha a bitorló jóhiszeműen járt el, és ezeket a jogokat egy másik (tisztességtelen/bitorló) cégtől vásárolta meg. Ez a stratégia lehetővé teszi az Ön számára, hogy új és lehetséges ügyfeleket szerezzen viszonylag kis erőfeszítéssel és befektetéssel.

Ha ez nem működik, még mindig igénybe veheti a jogi utat.

A költségek és azok csökkentése

Megjegyzendő, hogy egyes országok nemzeti szinten lépéseket tettek annak érdekében, hogy a kis- és középvállalatok számára segítséget nyújtsanak a szellemi tulajdon oltalmához társuló költségek csökkentéséhez. Például az Egyesült Királyságban a Szellemitulajdon-védelmi Hivatal (Intellectual Property Office) eltörölte a szellemitulajdon-jog bejelentési díjait.

Németországban a jogszabály kifejezetten rögzíti, hogy a bejelentők a szellemitulajdon-jog bejelentési díjának jelentős csökkentésére jogosultak, feltéve, hogy bizonyítják nehéz pénzügyi helyzetüket, és valószínűsíthetőleg sikeres találmánnyal rendelkeznek. Érdemes ellenőrizni tehát az egyes országok vonatkozó jogszabályait.

Azt is tudnia kell, hogy egyes országok közvetlen finanszírozást és támogatást kínálnak a feltalálók és szellemitulajdon-jogaik oltalma számára.

Arany szabály, hogy mindig ellenőrizze a helyi hatóságoknál, hogy állnak-e rendelkezésre olyan finanszírozási vagy támogatási programok, amelyeket Ön is igénybe vehet!

Hasznosak lehetnek az alábbi címen található, kimerítőnek semmi esetre sem mondható információk:

- <http://www.scottishbusinessgrants.gov.uk/rsa/999.html>.

A Smart Scotland számos támogatási programot biztosít az innovatív kis- és középvállalatok számára a szellemi tulajdon-jog oltalmához társuló költségek enyhítésére.

Spanyolországban számos speciális finanszírozás és támogatás áll a kis- és középvállalatok rendelkezésére, hogy segítséget nyújtsanak szellemi tulajdonuk védelméhez, nemzeti (Ipari, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Minisztérium) és regionális szinten egyaránt (lásd a szellemi tulajdonra vonatkozó meghatározott támogatások példáit: Katalónia, Extremadura, Aragónia, Baszkföld stb.).

A finanszírozásokkal és támogatásokkal kapcsolatosan további információkat talál az OEPM honlapján: www.oepm.es, section: „subsidies and grants”, vagy kapcsolatba léphet velük a subvenciones@oepm.es címen.

A Német Oktatási és Kutatási Szövetségi Minisztérium SIGNO kezdeményezése nyomán számos kis- és középvállalati támogatási program áll rendelkezésre Németországban egyes szellemitulajdon-jogi vonatkozású intézkedések társfinanszírozásához.

⁹ A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004.04.29-ikei 2004/48/EK számú irányelv.

A közpénzekből finanszírozott programok általában nem fedezik a hivatásos képviseleti díjakhoz társuló költségeket. Ezek sokszor jelentősen magasabbak a szellemi tulajdon-jogi oltalomért felszámított tényleges díjknál, így körültekintően kell eljárnia, ha hivatásos képviselőt fogad fel, és kétszer is ellenőrizze, amit felszámít.

A pereskedés nagyon költséges lehet, különösen nemzetközi szinten. E költségek kezelése érdekében szellemi tulajdonra vonatkozó biztosítás köthető, amely fedezi a perköltségek egy részét. A biztosítótársaságok honlapjain nézzen utána ennek a lehetőségnek! A másik módja annak, hogy a perköltségeket ésszerű szinten tartsa, ha a vitákat tárgyalásos módon, közvetítés és választottbírótság útján rendezi.

4. LÉPÉS: DOLGOZZA KI A SZELLEMI TULAJDONRA VONATKOZÓ SAJÁT STRATÉGIÁJÁT!

BÚTORIPAR

A kreativitás mint fő eszköz

Az új modellek és formatervezések létrehozása mindig jelentős szerepet játszott a bútorigipari kis- és középvállalatok versenyképességében. Évente több százezer, a formákat, anyagokat, színeket, funkciókat, mechanizmusokat stb. különböző módon integráló új bútormodellt gyártanak. A gyártók olyan termelési eljárásokat is kifejlesztettek, amelyek felgyorsítják az innovációt és javítják a termelékenységet.

Mindig is nehéz volt azonban a formatervezéseket a másolástól megvédeni, különösen, hogy sok cég készít hasonló termékeket, és hogy a gyártó neve helyett gyakran a nagy- vagy a kiskereskedő neve szerepel. Gyakran alábecsülik, hogy egy egyszerű szlogen vagy logó is képes további üzleti forgalmat generálni. A legtöbb gyártó kiállít a bútorigipari vásárokon, vagy kollekcióját kinyomtatva vagy elektronikus katalógusokban mutatja be, ami lehetővé teszi más gyártók vagy tervezők számára, hogy azokról képet szerezzenek.

Mindez rávilágít arra, hogy milyen fontos megfelelően kezelni a szellemi tulajdon-jogi kérdéseket: az új modellek létrehozásával, a márkaépítéssel, a védjegyekkel és a szerzői joggal kapcsolatos kérdések kiemelkedő fontosságú elemek lehetnek a magas hozzáadott értékkel rendelkező fogyasztási cikkek számára.

Ha a formatervezésben vagy ötletben megnyilvánuló szellemi tulajdont nem részesítik oltalomban egy bizonyos időn belül, a formatervezés vagy az ötlet köz-

kinccsé válik, és alkotója nem tudja azok kereskedelmi hasznát kiaknázni. A legrosszabb forgatókönyv szerint a versenytárs másolja le a formatervezést vagy az ötletet, saját szellemi tulajdon-jogaként jegyezteti be, és felhasználja eredeti alkotójával szemben.

Előbb vagy utóbb Ön is eléri, hogy képes legyen azonosítani és kiaknázni saját piaci részét, és a szellemi tulajdon számára biztosított oltalom felhasználásával meg tudjon védeni egy formatervezési mintát vagy ötletet. Ekkor elismeri, hogy lépéseket kell tennie azért, hogy az ötleteiből származó nyereség maximalizálása érdekében alkotásait megvédje az utánzástól.

Az Ön kreatív kapacitásának szintén szüksége van egy egyszerű és strukturált, a szellemi tulajdon-jogok védelmére vonatkozó stratégiára.

Melyik eszközre milyen oltalom?

Az Ön cége kreatív, és alkotásai – a termékek vagy eljárások tekintetében – olyan alapvető eszközök, amelyek oltalmat igényelnek. A szellemi tulajdon-jogok értékelésével és oltalmával Ön egyben a piaci lehetőségeket is védi, tehetségeket és olyan befektetőket vonz, akik azt látják, hogy részvételük hosszú távon nyereségessé válik. Ezekre a védett eszközökre jelzalogot is létesíthet új projektek finanszírozása érdekében, és ezáltal értékesítheti részvényeit.

Az alábbiakban négy példát mutatunk be annak szemléltetésére, hogy egy cég hogyan versenyezhet az új modellek és formatervezési minták kifejlesztése segítségével.

1. A cég formatervezési mintát fejleszt ki, majd befektet a tömegtermeléshez szükséges eljárásba. Ehhez olyan, magas szintű tőkével és marketingismeretekkel rendelkező, a gyártásra alapozott üzleti stratégia szükséges, amely akadályt állít az utánzás elé. Ha azonban az eljárás egyedülálló, vagy ha a marketinggyakorlatok kizárólagosak, a cég esetleg ahhoz folyamodhat, hogy meghatározott záradékokat illeszt be a szállítókkal, az alkalmazottakkal és az ügyfelekkel kötendő szerződésekbe.
2. A fogyasztóra alapozott stratégia, amelyben formatervezési mintákat hoznak létre és értékesítenek, és a cég erőforrásai túlnyomó részét a gyártás helyett inkább a formatervezésbe és a marketingbe fekteti, a márkaépítést is beleértve. A gyártást házon belül végezhetik, vagy kiszervezhetik erre szakosodott beszállítókhöz. A versenyképesség fő elemét tehát a termék eltérő és újszerű jellege jelenti. A szellemi tulajdonra vonatkozó stratégia a

védjegyekre és a formatervezésiminta-oltalmakra mint a kizárólagosság biztosításának megfelelő eszközeire fókuszálhat.

3. Radikálisan új termékefejlesztés a cég humán erőforrásának bevonásával és külső tervezők segítségével; az a megközelítés, amely egyre általánosabbá válik. A cég úgy dönt, hogy radikálisan megváltoztatja modelljei létrehozásának módját, és sikerrel integrálja a megállapított és a rejtett igényeket. Ehhez rendszeres cserék szükségesek a különböző kreatív, a cégen belüli és kívüli hálózatokkal egyaránt. Az új modellek exkluzívak és világosan azonosíthatók. Az ezekhez az új modellekhez vezető valamennyi lépést elemezni kell az oltalom szükségességének értékelése érdekében.
4. Választható lehet a kisszerűs termelés, amelynek során a cég vagy egy adott termék előállítására szakosodik, vagy rendelésre, illetve mérték után készített termékeket állít elő a formatervezést, de egyben a kapcsolt szolgáltatásokat is hangsúlyozva. Ezzel a megközelítéssel egyes bútortermékek és középületek olyan piaci részekre fókuszáltak, ahol nem folyik olyan kiélezett verseny az alacsony költségeket biztosító gyártási helyszínnel. A rendelésre készített formatervezés megvédi a céget a másolás negatív hatásaitól, mivel minden elkészített termék egyedinek minősül. Célszerű vizsgálni azonban a további oltalom lehetőségét.

Ezek a példák a való életből származnak. Segíthetnek Önnek felmérni saját cége helyzetét, és megtalálni a legmegfelelőbb stratégiát szellemi tulajdon-jogai védelméhez. Ez a stratégia egy egyszerűsített módszeren alapul.

A korábbi fejezeteiben magyarázatokat talál a különböző szellemi tulajdoni eszközökről (kereskedelmi, technológiai, művészi stb.) és azok oltalmazásának módjáról (üzleti titok, szerződéses záradék, lajstromozott védjegy, formatervezési minta és szabadalom).

Az 1–3. lépés azt részletezi, hogyan azonosítsa eszközeit, és hogyan értékelje alkotása innovatív jellegét és az innovatív eszközökhöz társuló kockázatot.

Szóval, most, hogy már jobb elképzelése van arról, hogy hogyan teremthet értéket és kereskedelmi gyarapodást szellemi tulajdonából, ugyan mire lehet még szüksége?

Azt javasoljuk, hogy a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó döntését a tárgyra fókuszáló stratégia kialakítása segítségével építse fel és szövegezze meg.

Annak érdekében, hogy megkönnyítsük a szellemi tulajdon-jogai védelmét a legjobban szolgáló stratégia kiválasztását, azt javasoljuk, hogy gondosan tanulmányozza az alábbi táblázatban felsorolt eszközöket, hogy felmérje az Ön eszközének védelméhez kapcsolódó kockázatot a földrajzi igényeket és a várt hasznokat egyaránt figyelembe véve.

Például ha az Ön számára az a legfontosabb, hogy egy „x” formatervezési mintát vagy modellt Európában oltalomban részesítsen, akkor lehetősége van arra, hogy a modellt vagy a formatervezési mintát lajstromoztassa. Ekkor felbecsülheti a lajstromozáshoz szükséges személyek számát és az egyéb valószínű költségeket. A táblázatban más opcionális lehetőségeket is talál.

Azonosított eszköz/kockázat	Példák a földrajzi lefedettség/igényre/piacra	Döntés	Várt előny/kis-és középülatlati cél	Prioritás	Következő lépések – bevont személyek	Várható költség
Márka	Világ	Védjegy	Senki nem használja a márkát vagy logót	1		Költség ellenőrzése
„x” formatervezési minta	Ázsia, Európa	Lajstromozott formatervezési minta	Új piacra történő belépés	1	X a felelős	Költség ellenőrzése
„y” szabadalom	USA	A szabadalom hasznosításának engedélyezése egy országban	Engedélyekből származó jövedelem megszerzése. Eladási cél: 1 millió euró.	2	X a felelős	Költség ellenőrzése
„z” termék	Az egész világ	Semmi oltalom	Megbizonyosodni arról, hogy rendelkezünk minden szükséges dokumentummal/ követendő eljárással hamisítás esetében	3	X a felelős	Nincs
Alvállalkozói szerződések	India	Szerződéses rendelkezés	Gyártóval való kapcsolat megővése és tisztázása	2	X a felelős	Nincs

Műveletek és erőforrások felépítése

Stratégiájának végrehajtása érdekében cégének bizonyos eljárásokat kell kialakítania és erőforrásokat kell mozgósítania a szellemi tulajdon hatékony kezeléséhez.

A humán, pénzügyi és ügyviteli erőforrások tekintetében kérjük, vegye figyelembe az alábbi szempontokat.

- Működési erőforrások:
 - határozza meg, hogy melyik osztály milyen szerepet játszik;
 - tervezi-e a szellemi tulajdon kezelését kiszervezni?
- Pénzügyi erőforrások:
 - készítsen belső költségvetést;
 - folyamodjon külső finanszírozásért és támogatásért!
- Ügyviteli erőforrások:
 - ellenőrizze, hogy rendelkezésre állnak-e egy eszköz oltalmához szükséges dokumentumok;

- ellenőrizze a hamisítással szemben biztosított fellépési lehetőségeket;
- ellenőrizze, hogy milyen lépéseket kell tenni hamisítás esetén.

Az eljárások tekintetében kérjük, az alábbiakat vegye figyelembe.

- Technológia-/innovációellenőrzés
 - Ellenőrzés alatt azokat az eljárásokat értjük, amelyek biztosítják, hogy senki sem másolja le az Ön eszközeit, továbbá, hogy a meglévő/jövőbeni eszközei valóban újnak minősülnek. Ez a feladat nagyon fontos, és illeszkednie kell a kis- és középvállalatok napi tevékenységébe. Ha a kis- és középvállalat rendelkezik szellemi tulajdoni eszközökkel, nagyon fontos az ellenőrzés, de az új terméket kifejlesztő kis- és középvállalat is igénybe veheti az ellenőrzést és a kutatást, hogy már korán megbizonyosodjon arról, hogy innovációja valóban oltalomban részesíthető-e, és hogy olyan lehetséges eszköznek minősül-e, ami a cég szá-

Példa a szellemi tulajdonra irányuló stratégia kidolgozását szolgáló végleges „ellenőrzési listára”

Lépések	Végrehajtandó feladatok	Felelős személy	Bevont emberek/erőforrások	Határidő
0. lépés: előzetes belső ellenőrzési lista: azonosítsa a stratégiai célkitűzéseit erősítő szellemi tulajdon-jogi eszközöket!	Állítsa össze belső ellenőrzési listáját (pl. ötletbörze)!			
1. lépés: állapítsa meg, hogy eszközei/alkotásai valóban újak-e!	Végezzen internetes kutatást (rendelkezésre álló adatbázisok) vagy fogadjon fel ügyvédet!			
2. lépés: értékelje a kockázati szintet az egyes innovatív eszközökre/piacokra/üzletekre nézve!	Állapítsa meg innovatív eszközei kockázati szintjét (pl. egy asztal)			
3. lépés: keressen pénzt és teremtsen értéket szellemi tulajdonának felhasználásával!	Rögzítse/állítsa fontossági sorrendbe saját célkitűzéseit a szellemi tulajdon közvetlen és közvetett előnyeinek megfelelően!			
4. lépés: dolgozza ki a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiáját!	Döntse el, hogy az egyes eszközök milyen típusú oltalmat igényelnek. Műveletek és erőforrások kiépítése • Működési erőforrások Belső eljárás: Melyik osztálynak mi lesz a szerepe, és kiszervezzük-e a szellemi tulajdon kezelését? • Pénzügyi erőforrások - Belső költségvetés és rendelkezésre álló erőforrások - Külső finanszírozások és támogatások • Ügyviteli erőforrások • Technológia/innováció ellenőrzése • Képzés és tudatosítás Valamennyi osztály és partner bevonása • Terjesztés és marketing Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok			

mára lehetővé teszi, hogy korábban nekikezdjen az üzleti terv összeállításának.

- Személyzeti képzés és tudatosítás:
 - A cégvezetőnek tudatában kell lennie annak, hogy a szellemi tulajdon oltalmába esetleg sok osztályt, leányvállalatot, alvállalkozót stb. kell bevonni. Az is fontos, hogy foglalkozzanak az ügyfelek, alvállalkozók, munkavállalók képzésével és ismereteik bővítésével (pl. a titoktartási megállapodásokra nézve).

Ez persze bizonyos ráfordításokat igényel, de a megalapozott tervezés, átgondolt hatáskör-átruházás és hatékony figyelemmel kísérés enyhítheti a bútorigari kis- és középvállalatokra nehezedő terhet.

Tervezés és nyomon követés

A szellemi tulajdon kezelésének világos célokkal kell rendelkeznie, de azt is biztosítani kell, hogy ezeket a célokat elérjék. A cégeknek meg kell tervezniük lépéseiket, el kell dönteniük, hogy az eredmények értékeléséhez milyen ellenőrzési mechanizmusokat alkalmazzanak, előre kell látniuk az esetleges akadályokat stb.

Más üzleti stratégiákhoz hasonlóan a szellemi tulajdonjogra vonatkozó üzleti tervnek is olyan megfigyelhető indikátorokat vagy koncepciókat kell tartalmaznia, mint például:

- licenciadáskor az oltalom megújítási időpontjai,
- költségek/előnyök,
- eladási eredmények,
- eladások alakulása,
- meghatározott eszközökkel kapcsolatos piaci terjeszkedés,
- egyes eszközök innovációs szintje,
- házon belül képzésben részesített személyek száma,
- kialakított belső eljárások száma.

Rendszeresen ülésező ellenőrző bizottságot lehet felállítani ezen indikátorok alakulásának figyelemmel követésére. Ha az indikátorokat pozitívan értékelik, akkor a stratégia követhető és tovább erősíthető, míg a csökkenő vagy stagnáló tendenciájú indikátorok kérdésessé teszik a szóban forgó stratégiát.

Következtetés

Egyszerűen csak mérlegelje az előnyöket és a hátrányokat. Mivel a szellemi tulajdon versenyelőnyt biztosít egy cég számára és növeli értékét, a szellemi tulajdoni eszközök kezelését meg kell tervezni. Alkotásainak az

utánzástól való védelme értéket és kereskedelmi gyarapodást teremt, és egyben biztosítja az Ön által a pénzügyi és humán ráfordítások segítségével meghatározott piaci lehetőségeket.

Abban is segít, hogy pozitívan kommunikáljon szállítóival és fogyasztóival, és hogy olyan tehetségeket vonzon magához és tartson meg, akik viszont az Ön növekedését segítik elő.

A szellemi tulajdon-jogokba történő befektetés nyilvánvalóan olyan stratégia a bútorigari cégek számára, amely lendületet ad a növekedésnek és jól elkülöníthető piaci rést alakít ki. A siker kulcsa: innováció, minőség ... és jogi oltalom!

A márkanévnek és a logónak az olyan eszközök alapján biztosított oltalma, mint például a védjegy és a szerzői jog, természetes eljárás, amely a fejlődés bizonyos pillanataiban a vállalkozásnál kötelezően bekövetkezik. Öntől függ azonban, hogy ezt a pillanatot felismerje, és megragadja azokat a lehetőségeket, amelyeket a szellemi tulajdonjogok a kommunikáció, a marketing és a piaci részesedés tekintetében kínálnak.

Szóval, érdemes befektetni a szellemi tulajdon-jogokba?

Ez nyilvánvalóan olyan kérdés, amelyet iparágunkban minden gyártónak a saját üzletére nézve kell megválaszolnia. De tény, hogy a legsikeresebb cégek azok, amelyek ezt megtették.

BŐRIPARI ÁGAZAT

A bőrripari ágazatban sok kis- és középvállalat – talán az Ön cége is – kézműves vállalkozásként indult. Ekkor még a szellemi tulajdon kezelése nem jelentett problémát. Tulajdonképpen csak megfigyelte, hogy a többiek mit csinálnak, és megpróbálta megtalálni a saját üzleti részét úgy, hogy hasonló dolgokat készített. Nagyon hamar rájött, hogy a növekedés és a fejlődés érdekében olyan termékeket kell előállítani, amelyek különböznek a piacon már megtalálható termékektől. Kidolgozta saját egyéni stílusát, és amint termékei sikeressé váltak, aggódni kezdett az Ön által kiépített vállalkozás biztonságáért. Ez a pont az, amikor a szellemi tulajdon-reflex működésbe lép.

De a bőrripari ágazatban nem mindegyik kis- és középvállalat kezdi így működését. Némelyek már a kezdetektől tudatában vannak saját üzleti modelljük eltérő jellegének, amely eredeti elképzelésen, újító jellegű üzleti koncepción vagy technológiai innováción alapul a termelési eljárásban, a termékben vagy egy másik összetevőben.

Ha vállalkozása ebbe a kategóriába tartozik, valószínűleg szellemi tulajdonának a védelme aggasztotta Önt legfőképp, amikor a piacra lépett.

A szellemi tulajdon-jogok kérdése és lehetséges oltalmuk mindenképpen felmerül attól függetlenül, hogy vállalkozása hogyan indult a bőripari ágazatban. Amikor ez bekövetkezik, Ön rájön, hogy stratégiára van szüksége.

Melyik eszköz számára milyen oltalom?

Akár oltalomban részesíti, akár nem, teremtő képzetének az új termékekben és eljárásokban beérő gyümölcse minősül vállalkozása legértékesebb eszközének. Valójában ez azt jelenti, hogy hogyan tesz eleget a fogyasztói elvárásoknak, hogyan tölti be a piacon mutatkozó rést, és hogyan pozicionálja saját magát versenytársaihoz képest. A szellemi tulajdon és az innováció kezelésének ugyanakkora figyelmet kell szentelni, mint a termelésnek és a forgalmazásnak, amelyekre nézve Ön nyilvánvalóan stratégiákat dolgoz ki és célkitűzéseket rögzít.

A bőripari ágazatban ezek a koncepciók ugyanolyan fontosak, mint bármely más iparágban, sőt talán még fontosabbak, tekintve az EU vámhatóságai vagy a tagállamok piacfelügyeleti hatóságai által lefoglalt bőrtermékek számának emelkedését.

Pusztán az, hogy a bőrt sokan árucikknek tekintik, nem jelenti azt, hogy a bőrt saját megkülönböztető jellegzetességekkel rendelkező, nagyon sajátos terméként ne lehetne szellemi tulajdon-jogi oltalomban részesíteni. Továbbá az, hogy a bőr kikészítése az ember egyik legősibb tevékenysége, nem jelenti azt, hogy napjaink bőrkészítőinek ne kellene ugyanazokkal az üzleti kérdésekkel foglalkozniuk, mint a csúcstechnológiában tevékenykedő cégeknek. Valójában a bőrkikészítési eljárások, az újszerű textúrák, az eredeti kikészítési sablonok és formatervezési minták, illetve színárnyalatok mind áldozatául eshetnek kalóz- vagy hamisítási cselekményeknek, jelentős gazdasági károkat okozva a szellemi tulajdon-jogok jogosultjainak.

Bőrkészítőként, övek vagy táskák gyártójaként, illetve bőrruházati gyártóként Ön nyilvánvalóan rendelkezik üzleti stratégiával. Az egyes alágazatokban sok különböző módon lehet megközelíteni ugyanazt a gazdasági tevékenységet, és talán Ön is felismeri a sajátját az alábbiakban jelzett stratégiák egyikében.

1. Ön esetleg kizárólag alvállalkozói alapon dolgozik, jól ismert technológiát alkalmazva, talán a megrendelő által szállított nyersanyaggal vagy formatervezési mintákkal. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben Önnek valószínűleg nem kell a szellemi tulajdonra vonatkozó átfogó stratégiával rendelkeznie. Ha azonban Önnek olyan eljárás van a birtokában, ami a felhasznált recept vagy az alkalmazott technika miatt egyedülállónak minősül, fontolóra veheti, hogy üzleti titkát oltalomban részesíti, és erre vonatkozóan szerződéses rendelkezéseket dolgoz ki munkavállalói, beszállítói vagy vásárlói számára.
2. Ön termékeit esetleg kizárólag saját helyi piacon értékesíti, és egyáltalán nincsenek olyan versenytársai, akik az Ön termékeit lemásolnák. Ebben az esetben Önt nemigen érdekelheti a szellemi tulajdon témája. Ha azonban olyan formatervezési mintát használ, amely esetleg szerzői jogi oltalomban részesülhet, csak azt tudjuk tanácsolni, hogy rendelkezzen egy olyan, a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiával, amely a formatervezési minták átvilágítását célozza, és ellenőrizze ezt a lehetőséget.
3. Bőrárak gyártójaként Ön esetleg olyan újszerű függelékkel vagy fogantyúval, illetve speciális koncepciót fejlesztett ki, amely meghatározza a termékek egy körét. Esetleg olyan sajátos formatervezést vagy motívumot választott, ami valamennyi készítményén megjelenik. Lehet, hogy termékei alakja eredeti. Vagy lehet, hogy sikerének kulcsa az Ön személyisége, és Ön ezt különböző típusú termékekben szeretné kiaknázni, beleértve a bőrárakat is. Meglehet, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó, a védjegyekre és formatervezési oltalmakra, vagy a szerzői jogokra és a szabadalmakra fókuszáló stratégia a megfelelő eszköz ahhoz, hogy a piacon a kizárólagosságot biztosítsa.

Ez csak néhány üzleti példa. A valóság azonban ennél sokkal gazdagabb, de ezek a példák segíthetnek annak megértésében, hogy milyen következményekkel jár, ha ipari vagy szellemi tulajdonát a megfelelő eszközökkel oltalomban részesíti.

Azonban tekintet nélkül arra, hogy Ön milyen típusú vállalkozást működtet, szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiájának kidolgozása érdekében Önnek módszeresen kell eljárnia, de először is rendezzük és összegezzük azt, amit már tudunk.

Az alábbi táblázat azokat a kulcskérdéseket szemlélteti, amelyekkel Önnek a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiájában foglalkoznia kell.

Azonosított eszköz/kockázat	Földrajzi lefedettség/igény/piac	Döntés	Várt előny/kis- és közép vállalati cél	Prioritás	Következő lépések – bevont személyek	Várható költség
Meghatározott eljárási receptem	Az egész világ	Üzleti titok	A riválisok számára annak megállapítása, hogy mi is van benne, gyakorlatilag lehetetlen/olyan sokáig tart, hogy mire megszerzik, a piac továbblép. Új titkos receptek megcélózása	1	Annak biztosítása, hogy egyes eljárási lépéseket csak én vagy X tehetünk meg	Nincs
Márkám	EU, USA, Japán	Védjegy	Annak biztosítása, hogy célpiacomon senki ne tudjon lemásolni engem	1	Bejegyzés, Z a felelős	Költség ellenőrzése
„X” formatervezési minta	Ázsia, Európa	Lajstromozott formatervezési minta	Új piacra történő belépés	1	X a felelős	Költség ellenőrzése
„Y” szabadalom	USA	A szabadalom hasznosításának engedélyezése egy országban	Engedélyekből származó jövedelem megszerzése. 1 millió euró.	2	Forgalmazói hálózat beazonosítása, Y a felelős	Költség ellenőrzése
„Z” termék	Az egész világ	Semmi oltalom	Megbizonyosodni arról, hogy rendelkezünk minden szükséges dokumentummal/követendő eljárással hamisítás esetében	3	X a felelős	Nincs
Alvállalkozói szerződések	India	Szerződéses rendelkezés	Gyártóval való kapcsolat megóvása és tisztázása	2	X a felelős	Nincs

Műveletek és erőforrások felépítése

A szellemi tulajdon-jogra vonatkozó stratégiában a második kérdés, amivel foglalkoznia kell, az erőforrások kérdése.

Amint szellemi tulajdon-jogok kezdenek felhalmozódni Önnél, megérti, hogy ezt saját maga nem tudja kezelni. Hatásköröket és feladatokat kell átruháznia, olyan emberekre van szüksége, akik az Ön szellemi tulajdon-jogával foglalkoznak, és szakértő módon kezelik az azokból származó problémákat. Más szavakkal, a szellemi tulajdon-jogok hatékony kezelése érdekében működési eljárásokat kell kiépítenie és mobilizálnia kell a cégén belüli humán és pénzügyi erőforrásokat.

Az erőforrások tekintetében az alábbi igényeket kell fontolóra venni.

- Működési erőforrások:
 - határozza meg, hogy melyik osztály milyen szerepet játszik,
 - kiszervezi-e a szellemi tulajdon kezelését?
- Pénzügyi erőforrások:
 - tervezze meg a belső költségvetést (oltalom, megújítás, perköltségek),
 - tájékozódjon a külső finanszírozási és támogatási lehetőségekről!

- Ügyviteli erőforrások:

- megvan-e az összes szükséges dokumentum egy rendelkezésre álló eszköz védelméhez,
- hamisítás esetére vannak-e világosan kijelölt működési hatáskörök?

Az eljárások tekintetében:

- Védjegy, technológia és innováció figyelése/ellenőrzése/hosszabbítása
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott eszközt ne lehessen könnyen lemásolni, és hogy – ha másolásra derül fény – megfelelő intézkedéseket lehessen tenni,
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott technológiához vagy innovációhoz, illetve a védjegyhez társuló szellemi tulajdon-jogokat rendszeresen vizsgálják lehetséges megújításuk érdekében azokon a különböző piacokon, ahol azokat bejegyezték, és
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy a meglévő/jövőbeni eszközök valóban újak legyenek.

Ez a feladat nagyon fontos, és be kell illeszteni a kis- és középvállalatok rendszeresen tevékenységeibe. Ha a kis- és középvállalat szellemi tulajdon-jogi eszközzel rendelkezik, fontos elvégezni a megfelelő ellenőrzést, de akkor is, amikor új terméket fejleszt ki, például ez az ellenőrzés/kutatás

már egy korai szakaszban segíthet igazolni, hogy az innováció valóban oltalmazható-e.

- Képzés és tudatosítás
 - A kis- és középvállalatoknak tudniuk kell, hogy sok osztály – leányvállalat – alvállalkozó vonható be a szellemi tulajdonjog oltalmazásába.

A vezetőség mellett a munkavállalóknak is rendelkezniük kell az erre a kérdésre vonatkozó szükséges ismeretekkel. Az is fontos, hogy foglalkozzanak az ügyfelek, alvállalkozók, munkavállalók képzésével és ismereteik bővítésével: például, hogy titoktartási megállapodásokat írjanak alá.

Ahogy az a fenti felsorolásból is látható, az erőforrásokat illetően nem is annyira a jogok kezdeti oltalmaztatásával járó költségek a jelentősek, hanem inkább az összes szellemi tulajdon-jog életben és az általuk biztosított oltalom hatályban tartásának költségei.

Mindez olyan humánerőforrás-hálózatot igényel, amely képes a bitorlásokkal szemben fellépni, amikor azok bekövetkeznek.

A formális szellemi tulajdonjog-kezelés erőforrás igényének erőssége aggasztja általában a cipőiparban a kis- és középvállalatokat. A megalapozott tervezés azonban, a bölcsen végrehajtott hatáskör-átruházás és a hatékony működési eljárások jelentősen csökkenthetik a kis- és középvállalatokra nehezedő terhet és javíthatják a hatékonyságot.

Tervezés és nyomon követés

Minél több szellemi tulajdon-jog van a tulajdonában, annál összetettebb és költségesebb azok kezelése, ezért olyan fontos, hogy elkerüljük, hogy időt vagy pénzt vesztessünk el. Megalapozott tervezéssel elérhető az erőforrás-hatékonyság a szellemi tulajdon-jogok kezelése terén.

A szellemi tulajdon-jogok kezelése a világos célok megállapításán túl a nyomon követést is magában foglalja, amelynek során megbizonyosodhatunk arról, hogy a célokat valóban elérték.

Példa a szellemi tulajdonra irányuló stratégia kidolgozását szolgáló végleges „ellenőrzési listára”

Lépések	Végrehajtandó feladatok	Felelős személy	Bevont emberek/erőforrások	Határidő
0. lépés: előzetes belső ellenőrzési lista: azonosítsa a stratégiai célkitűzéseit erősítő szellemi tulajdon-jogi eszközöket!	Állítsa össze belső ellenőrzési listáját (pl. ötletbörze)!			
1. lépés: állapítsa meg, hogy eszközei/alkotásai valóban újak-e!	Végezzen internetes kutatást (rendelkezésre álló adatbázisok), vagy fogadjon fel ügyvédet!			
2. lépés: értékelje a kockázati szintet az egyes innovatív eszközökre/piacokra/üzletekre nézve!	Állapítsa meg innovatív eszközei kockázati szintjét (pl. egy asztal)!			
3. lépés: keressen pénzt és teremtsen értéket szellemi tulajdonának felhasználásával!	Rögzítse/állítsa fontossági sorrendbe saját célkitűzéseit a szellemi tulajdon közvetlen és közvetett előnyeinek megfelelően!			
4. lépés: dolgozza ki a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiáját!	Döntse el, hogy az egyes eszközök milyen típusú oltalmat igényelnek! Műveletek és erőforrások kiépítése • Működési erőforrások Belső eljárás: Melyik osztálynak mi lesz a szerepe, és kiszervezzük-e a szellemi tulajdon kezelését? • Pénzügyi erőforrások - Belső költségvetés és rendelkezésre álló erőforrások - Külső finanszírozások és támogatások • Ügyviteli erőforrások • Technológia/innováció ellenőrzése • Képzés és tudatosítás Valamennyi osztály és partner bevonása • Terjesztés és marketing Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok			

A többi üzleti stratégiához hasonlóan a bőripari ágazatban található kis- és középvállalat szellemi tulajdoni vonatkozású üzleti tervének olyan „indikátorokat” vagy sarokköveket kell tartalmaznia, amelyek figyelemmel követhetők: az oltalmak megújításának időpontja/engedélyezésakor: költség/előnyök, eladási eredmények stb./ eladások fejlődése/meghatározott eszközökkel kapcsolatos piaci terjeszkedés/egyes eszközök innovációs szintje/házon belül képzésben részesített személyek száma/házon belül kialakított eljárások száma stb.

A tervezés és az ütemezés fontos szerepet játszik a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiában. Önnek be kell terveznie a szellemi tulajdon-joga védelmére szánt időt: az egyes jogok megújítása a különböző jogok vonatkozásában szakaszolt, illetve országonként eltérő lehet. Valószínűleg vállalkozása egész élettartamára nézve nem szeretné elveszteni a védjegyének biztosított oltalmát, de dönthet úgy, hogy felhagy egy formatervezési minta oltalmával vagy bizonyos elsőbbségi jogokkal. Erre lehetősége nyílik, ha egy készítmény többé már nem nyereséges, vagy ha egy újítást továbbfejlesztettek, és Ön beleegyezett abba, hogy utat enged a korszerű technikának.

Végül, de nem utoljára, foglalkoznia kell a promóció és a publicitás megtervezésével is.

Következtetés

Bőr

Az együttes védjegybe történő befektetés lehetővé teszi az Ön számára, hogy szellemi tulajdon-jogának kezelési költségeit szétterítse a kezdeményezés résztvevői körében, és hogy fogyasztói számára hozzáadott értéket nyújtson. Bár eltarthat egy ideig, amíg ismertséget szereznek, és a befektetés mérsékelte, de biztos nyereséget kezd hozni, a bőrre nézve kért együttes védjegyek meglehetősen nyereségesek a kérdéses kezdeményezés résztvevői és a szellemi tulajdon-jogokat kezelő konzorcium számára egyaránt.

Ez azokra a konzorciumokra is igaz, amelyek szigorú követelményeket rögzítettek egy adott eljárásra vagy termékre nézve. Ilyen konzorciumok jöttek létre Olaszországban a valódi olasz bőr vagy a növényi cserzésű borjúbőr esetében, vagy Franciaországban a luxuscikkek piacára szánt növényi cserzésű juhbőr esetében, vagy Németországban a hagyományos marató cserzés esetében, továbbá az Egyesült Királyságban az eredeti bőr vagy a „Union Jack Leathermark” esetében.

Ezek a márkák további előnyt is biztosítanak tulajdonosaik és a fogyasztók számára egyaránt. Az eredeti anyagot megvédik az utánzástól és a félrevezető megnevezéstől.

Bőráruk

A szellemi tulajdon-jogokba történő befektetés nyilvánvalóan olyan stratégia a bőrárukkal foglalkozó cégek számára, amely lendületet ad a növekedésnek, és jól elkülöníthető piaci rést alakít ki.

A márkanév és a logó olyan eszközök alapján biztosított oltalma, mint például a védjegy vagy a szerzői jog természetes eljárás, amely a fejlődés bizonyos pillanataiban a vállalkozásnál kötelezően bekövetkezik. Öntől függ azonban, hogy ezt a pillanatot felismerje, és megragadja azokat a lehetőségeket, amelyeket a szellemi tulajdon-jogok a kommunikáció, a marketing és a piaci részesedés tekintetében kínálnak.

Szóval, érdemes befektetni a szellemi tulajdon-jogokba?

Ez nyilvánvalóan olyan kérdés, amelyet a bőripari ágazatban minden gyártónak a saját cégére nézve kell megválaszolnia. De tény, hogy a legsikeresebb cégek azok, amelyek ezt megtették.

CIPŐIPARI ÁGAZAT

A cipőipari ágazatban sok kis- és középvállalat – talán az Ön cége is – úgy kezdte, hogy a szellemi tulajdon nem merült fel problémaként. Tulajdonképpen csak megfigyelte, hogy a többiek mit csinálnak, és próbálta megtalálni az Ön számára alkalmas piaci rést. Nagyon hamar rájött, hogy a növekedés és a fejlődés érdekében olyan termékeket kell előállítania, amelyek különböznek a piacon már megtalálható termékektől. Kidolgozta saját egyéni stílusát, és amint termékei sikeressé váltak, aggódni kezdett az Ön által kiépített vállalkozás biztonságáért. Ez a pont az, amikor a szellemi tulajdon-reflex működésbe lép.

De a cipőipari ágazatban nem mindegyik kis- és középvállalat kezdi így működését. Némelyek már a kezdetektől tudatában vannak saját üzleti modelljük eltérő jellegének, amely eredeti elképzelésen, újító jellegű üzleti koncepción vagy technológiai innováción alapul a termelési eljárásban, a termékben vagy más módon. Ha vállalkozása ebbe a kategóriába tartozik, valószínűleg szellemi tulajdonának a védelme aggasztotta Önt legfőképp, amikor a piacra lépett.

A szellemi tulajdon-jogok kérdése és lehetséges oltalmuk mindenképpen felmerül attól függetlenül, hogy vállalkozása hogyan indult a cipőipari ágazatban. Amikor ez bekövetkezik, Ön rájön, hogy stratégiára van szüksége.

Melyik eszköz számára milyen oltalom?

Akár oltalomban részesíti, akár nem, teremtő képzeletének az új termékekben és eljárásokban beérő gyümölcse minősül vállalkozása legértékesebb eszközének. Valójában ez azt jelenti, hogy hogyan tesz eleget a fogyasztói elvárásoknak, hogyan tölti be a piacon mutatkozó rést, és hogyan pozicionálja saját magát versenytársaihoz képest. A szellemi tulajdon és az innováció kezelésének ugyanakkora figyelmet kell szentelni, mint a termelésnek és a forgalmazásnak, amelyekre nézve Ön nyilvánvalóan stratégiákat dolgoz ki, és célkitűzéseket rögzít.

A cipőipari ágazatban ezek a koncepciók ugyanolyan fontosak, mint bármely más iparágban, sőt talán még fontosabbak, tekintve az EU vám- vagy piacfelügyeleti hatóságai által lefoglalt cipők számának emelkedését.

Cipőgyártóként Ön nyilvánvalóan rendelkezik üzleti stratégiával.

1. Ön esetleg kizárólag alvállalkozói alapon dolgozik, jól ismert technológiát alkalmazva, talán a megrendelő által szállított nyersanyaggal vagy formatervezési mintákkal. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben Önnek valószínűleg nem kell a szellemi tulajdonra vonatkozó átfogó stratégiával rendelkeznie. Ha azonban Önnek olyan eljárás van a birtokában, ami az alkalmazott technika miatt egyedülállónak minősül, fontolóra veheti, hogy üzleti titkát oltalomban részesíti, és erre vonatkozóan szerződéses rendelkezéseket dolgoz ki munkavállalói, beszállítói vagy vásárlói számára.
2. Ön esetleg olyan tulajdonos, aki termékeit kizárólag saját helyi piacán értékesíti, és egyáltalán nincsenek olyan versenytársai, akik az Ön termékeit lemásolnák. Ebben az esetben Önt nemigen érdekelheti a szellemi tulajdon témája. Ha azonban olyan formatervezési mintát használ, amely esetleg szerzői jogi oltalomban részesülhet, csak azt tudjuk tanácsolni, hogy rendelkezzen olyan, a szellemi tulaj-

donra vonatkozó stratégiával, amely a formatervezési minták átvilágítását és ennek a lehetőségnek az ellenőrzését célozza.

3. Cipőgyártóként esetleg olyan újszerű cipőtalpat vagy sarkat, illetve speciális koncepciót fejlesztett ki, amely meghatározza a termékek egy körét. Esetleg olyan sajátos formatervezést vagy motívumot választott, ami valamennyi alkotásán megjelenik. Lehet, hogy termékei alakja eredeti. Vagy lehet, hogy sikerének kulcsa az Ön személyisége, és Ön ezt különböző típusú termékekben szeretné kiaknázni, beleértve a cipőket is. Meglehet, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó, a védjegyekre és a formatervezésiminta-oltalmi jogokra, vagy a szerzői jogokra és a szabadalmakra fókuszáló stratégia a megfelelő eszköz ahhoz, hogy a piacon a kizárólagosságot biztosítsa.
4. Ha Ön divatcipőket vagy csizmákat gyárt, azt szeretné, ha termékeit a nagyközönség elismerné, így egyedi külső megjelenésük ismertté tenné Önt, és újabb és újabb megrendelést hozna. Ha gyerekcipőket készít, azt szeretné, hogy a szülők, akik ezeket a gyerekcipőket megveszik, biztosak lehessenek abban, hogy gyermekük számára az Ön által gyártott cipő biztonságos és funkcionálisan megfelelő. Sport-, ortopéd vagy védőcipők esetében pedig azt szeretné, hogy terméke az adott rendeltetési célra a legalkalmasabb legyen.

Ez csak néhány üzleti példa. A valóság azonban ennél sokkal gazdagabb, de ezek a példák segíthetnek annak megértésében, hogy milyen következményekkel jár, ha ipari vagy szellemi tulajdonát a megfelelő eszközökkel oltalomban részesíti.

Szóval – ha a témát, mint az Ön saját tevékenységére nézve irrelevánsat, nem veti el eleve – meg fogja érteni, hogy ipari és szellemi tulajdona megérdemli, hogy saját helyet kapjon az Ön üzleti stratégiájában.

Azonban tekintet nélkül arra, hogy Ön milyen típusú vállalkozást működtet a cipőipari ágazatban, a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiájának kidolgozása során Önnek módszeresen kell eljárnia, de először is rendezzük és összegezzük azt, amit már tudunk.

Az alábbi táblázat azokat a kulcskérdéseket szemlélteti, amelyekkel Önnek a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiájában foglalkoznia kell.

Azonosított eszköz/kockázat	Földrajzi lefedettség/igény/piac	Döntés	Várt előny/kis- és közép vállalati cél	Prioritás	Következő lépések – bevont személyek	Várható költség
Meghatározott eljárási receptem	Az egész világ	Üzleti titok	A riválisok számára annak megállapítása, hogy mi is van benne, gyakorlatilag lehetetlen/olyan sokáig tart, hogy mire megszerzik, a piac továbblép Új titkos receptek megcélózása	1	Annak biztosítása, hogy egyes eljárási lépéseket csak én vagy X tehetünk meg	Nincs
Márkám	EU, USA, Japán	Védjegy	Annak biztosítása, hogy célpiacomon senki ne tudjon lemásolni engem	1	Bejegyzés, Z a felelős	Költség ellenőrzése
„x” formatervezési minta	Ázsia, Európa	Lajstromozott formatervezési minta	Új piacra történő belépés	1	X a felelős	Költség ellenőrzése
„y” szabadalom	USA	A szabadalom hasznosításának engedélyezése egy országban	Engedélyekből származó jövedelem megszerzése. 1 millió euró.	2	Forgalmazói hálózat beazonosítása, Y a felelős	Költség ellenőrzése
„z” termék	Az egész világ	Semmi oltalom	Megbizonyosodni arról, hogy rendelkezünk minden szükséges dokumentummal/követendő eljárással hamisítás esetében	3	X a felelős	Nincs
Alvállalkozói szerződések	India	Szerződéses rendelkezés	A gyártóval való kapcsolat megóvása és tisztázása	2	X a felelős	Nincs

Műveletek és erőforrások felépítése

A szellemi tulajdon-jogra vonatkozó stratégiában a második kérdés, amivel foglalkoznia kell, az erőforrások kérdése.

Amint szellemi tulajdon-jogok kezdenek felhalmozódni Önnél, megérti, hogy ezt saját maga nem tudja kezelni. Hatásköröket és feladatokat kell átruháznia, olyan emberekre van szüksége, akik az Ön szellemi tulajdon-jogával foglalkoznak, és szakértő módon kezelik az azokból származó problémákat. Más szavakkal, a szellemi tulajdon-jogok hatékony kezelése érdekében működési eljárásokat kell kiépítenie, és mobilizálnia kell a cégén belüli humán és pénzügyi erőforrásokat.

Az erőforrások tekintetében az alábbi igényeket kell fontolóra venni.

- Működési erőforrások:
 - határozza meg, hogy melyik osztály milyen szerepet játszik,
 - kiszervezi-e a szellemi tulajdon-jog kezelését?
- Pénzügyi erőforrások:
 - tervezze meg a belső költségvetést (oltalom, megújítás, perköltségek),
 - folyamodjon külső finanszírozásért és támogatásért!

- Ügyviteli erőforrások:

- megvan-e az összes szükséges dokumentum egy rendelkezésre álló eszköz védelméhez,
- hamisítás esetére vannak-e világosan kijelölt működési hatáskörök?

Az eljárások tekintetében:

- Védjegy, technológia és innováció figyelése/ellenőrzése/megújítása
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott eszközt ne lehessen könnyen lemásolni, és hogy – ha másolásra derül fény – megfelelő intézkedéseket lehessen tenni,
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott technológiához vagy találmányhoz, illetve védjegyhez társuló szellemi tulajdon-jogokat rendszeresen vizsgálják lehetséges megújításuk érdekében azokon a különböző piacokon, ahol azokat bejegyeztették, és
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy a meglévő/jövőbeni eszközök valóban újak legyenek.

Ez a feladat nagyon fontos, és be kell illeszteni a kis- és középvállalatok rendszeres tevékenységébe. Ha a kis- és középvállalat szellemi tulajdon-jogi eszközzel rendelkezik, fontos elvégezni a megfelelő ellenőrzést, de akkor is, amikor új terméket fejleszt ki, például ez az ellenőrzés/kutatás már

egy korai szakaszban segíthet igazolni, hogy az innováció valóban oltalmazható-e.

- Képzés és tudatosítás
 - A kis- és középvállalatoknak tudniuk kell, hogy sok osztály – leányvállalat, alvállalkozó – vonható be a szellemi tulajdon-jog oltalmába.
A vezetőség mellett a munkavállalóknak is rendelkezniük kell az erre a kérdésre vonatkozó szükséges ismeretekkel. Az is fontos, hogy foglalkozzanak az ügyfelek, alvállalkozók, munkavállalók képzésével és ismereteik bővítésével: például a titoktartási megállapodások esetében.

Ahogy az a fenti felsorolásból is látható, az erőforrásokat illetően nem is annyira a jogok kezdeti oltalmaztatásával járó költségek jelentősek, hanem inkább az összes szellemi tulajdon-jog életben tartásának és az általuk biztosított oltalom hatályban tartásának költségei.

Mindez olyan humán erőforrás-hálózatot igényel, amely képes a bitorlásokkal szemben fellépni, amikor azok bekövetkeznek.

A formális szellemi tulajdon-jog-kezelés erőforrásigényének erőssége aggasztja általában a cipőiparban a kis- és középvállalatokat. A megalapozott tervezés, a bölcsen végrehajtott hatáskör-átruházás és a hatékony működési eljárások azonban jelentősen csökkenthetik a kis- és középvállalatokra nehezedő terhet, és javíthatják a hatékonyságot.

Tervezés és nyomon követés

Minél több szellemi tulajdon-jog van a birtokában, annál összetettebb és költségesebb azok kezelése, ezért olyan fontos, hogy elkerüljük, hogy időt vagy pénzt vesztessünk el. Megalapozott tervezéssel elérhető az erőforrás-hatékonyság a szellemi tulajdon-jogok kezelése terén.

A szellemi tulajdon-jogok kezelése a világos célok megállapításán túl a nyomonkövetést is magában foglalja, amelynek során megbizonyosodhatnak arról, hogy a célokat valóban elérték.

Példa a szellemi tulajdonra irányuló stratégia kidolgozását szolgáló végleges „ellenőrzési listára”:

Lépések	Végrehajtandó feladatok	Felelős személy	Bevont emberek/erőforrások	Határidő
0. lépés: előzetes belső ellenőrzési lista: azonosítsa a stratégiai célkitűzéseit erősítő szellemi tulajdonjogi eszközöket!	Állítsa össze belső ellenőrzési listáját (pl. ötletbörze)!			
1. lépés: állapítsa meg, hogy eszközei/alkotásai valóban újak-e!	Végezzen internetes kutatást (rendelkezésre álló adatbázisok), vagy fogadjon fel ügyvédet!			
2. lépés: értékelje a kockázati szintet az egyes innovatív eszközökre/piacokra/üzletekre nézve!	Állapítsa meg innovatív eszközei kockázati szintjét (pl. egy asztal)!			
3. lépés: keressen pénzt és teremtsen értéket szellemi tulajdonának felhasználásával!	Rögzítse/állítsa fontossági sorrendbe saját célkitűzéseit a szellemi tulajdon közvetlen és közvetett előnyeinek megfelelően!			
4. lépés: dolgozza ki a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiáját!	Döntse el, hogy az egyes eszközök milyen típusú oltalmat igényelnek! Műveletek és erőforrások kiépítése • Működési erőforrások Belső eljárás: Melyik osztálynak mi lesz a szerepe, és kiszervezzük-e a szellemi tulajdon kezelését? • Pénzügyi erőforrások - Belső költségvetés és rendelkezésre álló erőforrások - Külső finanszírozások és támogatások • Ügyviteli erőforrások • Technológia/innováció ellenőrzése • Képzés és tudatosítás Valamennyi osztály és partner bevonása • Terjesztés és marketing Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok			

A többi üzleti stratégiához hasonlóan a cipőipari ágazatban található kis- és középvállalat szellemi tulajdoni vonatkozású üzleti tervének is olyan „indikátorokat” vagy sarokköveket kell tartalmaznia, amelyek figyelemmel követhetők: oltalom megújításának időpontjai/használati engedély adásakor: költség/előnyök, eladási eredmények stb./eladások fejlődése/meghatározott eszközökkel kapcsolatos piaci terjeszkedés/egyes eszközök innovációs szintje/házon belül képzésben részesített személyek száma/házon belül kialakított eljárások száma stb.

A tervezés és az ütemezés fontos szerepet játszik a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiában. Önnek meg kell terveznie a szellemi tulajdon-joga védelmére szánt időt: az egyes jogok megújítása a különböző jogok vonatkozásában szakaszolt, illetve országonként eltérő lehet. Valószínűleg vállalkozása egész élettartamára nézve nem szeretné elveszteni a védjegyének biztosított oltalmat, de dönthet úgy, hogy felhagy egy formatervezési minta oltalmával vagy bizonyos elsőbbségi jogokkal. Erre lehetősége nyílik, ha egy termék többé már nem nyereséges, vagy ha egy újítást továbbfejlesztettek, és Ön beleegyezett abba, hogy utat enged a korszerű technikának.

Végül, de nem utoljára, foglalkoznia kell a promóció és a publicitás megtervezésével is.

Következtetés

Szóval, érdemes befektetni a szellemi tulajdon-jogokba?

Ez nyilvánvalóan olyan kérdés, amelyet a cipőipari ágazatban minden gyártónak a saját üzletére nézve kell megválaszolnia. De tény, hogy a legsikeresebb cégek azok, amelyek ezt megtették.

A szellemi tulajdon-jogokba történő befektetés nyilvánvalóan olyan stratégia a cipőipari cégek számára, amely lendületet ad a növekedésnek, és jól elkülöníthető piaci rést alakít ki.

Az Ön márkanévének, logójának, formatervezési mintájának és találmányának az olyan eszközök alapján biztosított oltalma, mint például a védjegy, szerzői jog, mintaoltalmi jog és szabadalom, természetes eljárás, amely a fejlődés bizonyos pillanataiban a cégnél kötelezően bekövetkezik. Öntől függ azonban, hogy ezt a pillanatot felismerje, és megragadja azokat a lehetőségeket, amelyeket a szellemi tulajdon-jogok a kommunikáció, a marketing és a piaci részesedés tekintetében kínálnak.

TEXTIL- ÉS RUHAIPARI ÁGAZAT

A textil- és ruhaipari ágazatban sok kis- és középvállalat – talán az Ön cége is – kézműves vállalkozásként indult. Ekkor még a szellemi tulajdon nem jelentett problémát. Tulajdonképpen csak megfigyelte, hogy a többiek mit csinálnak, és megpróbálta megtalálni a saját üzleti rését úgy, hogy hasonló dolgokat készített. Nagyon hamar rájött, hogy a növekedés és a fejlődés érdekében olyan termékeket kell előállítani, amelyek különböznek a piacon már megtalálható termékektől. Kidolgozta saját egyéni stílusát, és amint termékei sikeressé váltak, aggódni kezdett az Ön által kiépített vállalkozás biztonságáért. Ez a pont az, amikor a szellemi tulajdon-reflex működésbe lép.

De a textil- és ruhaipari ágazatban nem mindegyik kis- és középvállalat kezdi így működését. Némelyek már a kezdetektől tudatában vannak saját üzleti modelljük eltérő jellegének, amely eredeti elképzelésen, újító jellegű üzleti koncepción vagy technológiai innováción alapul a termelési eljárásban, a termékben vagy egy másik összetevőben. Ha vállalkozása ebbe a kategóriába tartozik, valószínűleg szellemi tulajdonának a védelme aggasztotta Önt legfőképp, amikor a piacra lépett.

A szellemi tulajdon-jogok kérdése és lehetséges oltalmuk mindenképpen felmerül attól függetlenül, hogy vállalkozása hogyan indult a textil- és ruhaipari ágazatban. Amikor ez bekövetkezik, Ön rájön, hogy stratégiára van szüksége.

A szellemi tulajdon-jogi rendszer által biztosított előnyök teljes körű kiaknázása érdekében a szellemi tulajdonra vonatkozóan olyan stratégiát kell kidolgoznia, amely teljes mértékben illeszkedik az Ön átfogó üzleti stratégiájába.

A szellemi tulajdon-jogok időben megszerzett oltalmával és hatékony felhasználásával működőképesebb pénzügyi érdekeltté és vonzóbb befektetési lehetőséggé válhat a befektetők és a finanszírozó intézmények számára, és tulajdonképpen fogyasztói, munkavállalói, beszállítói és más partnerei számára is.

Melyik eszköz számára milyen oltalom?

Akár oltalomban részesíti, akár nem, teremtő képzetének az új termékekben és eljárásokban beérő gyümölcse minősül vállalkozása legértékesebb eszközének. Valójában ez azt jelenti, hogy hogyan tesz eleget a fogyasztói elvárásoknak, hogyan tölti be a piacon mutatózó rést, és hogyan pozicionálja saját magát verseny-

társaihoz képest. A szellemi tulajdon és az innováció kezelésének ugyanakkora figyelmet kell szentelni, mint a termelésnek és a forgalmazásnak, amelyekre nézve Ön nyilvánvalóan stratégiákat dolgoz ki, és célkitűzéseket rögzít.

A textil- és ruhaipari ágazatban ezek a koncepciók ugyanolyan fontosak, mint bármely más iparágban.

Gyakran márkákról beszélünk, de iparágunkban egy másik fontos aktív elem is található, nevezetesen a **formatervezési minta**, amely nagymértékben meghatározza egy termék kereskedelmi sikerét vagy kudarcát, más szavakkal a hozzáadott értékét, ezért az üzleti stratégiában már a kezdetektől fogva figyelembe kell venni a kreativitásba és az innovációba történő befektetéseket és a kapcsolódó kérdéseket. Ezen túlmenően, ezek oltalmát nehezebb biztosítani, mint a márkákét.

Emellett – az elmúlt néhány évben a képek reprodukálása és elektronikus továbbítása terén bekövetkezett fejlemények miatt – gyerekjátékká vált a vásárokon a nagyközönség számára hozzáférhető formatervezési-katalógusokat beszkenneálni és átküldeni a világ másik részére. Így könnyen és mindenféle know-how nélkül legyárthatók a hamisítványok, ami jelentősen veszélyezteti a fontos befektetések részét képező kutatást és fejlesztést.

Textil- és ruhaipari termelőként vagy gyártóként Ön nyilvánvalóan rendelkezik üzleti stratégiával. Az egyes alágazatokban számos különböző módon lehet megközelíteni ugyanazt a gazdasági tevékenységet, és talán Ön is felismeri magát az alábbiakban jelzett stratégiák egyikében.

1. Ön esetleg kizárólag alvállalkozói alapon dolgozik, jól ismert technológiát alkalmazva, talán a megrendelő által szállított nyersanyaggal vagy formatervezési mintákkal. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben Önnek valószínűleg nem kell a szellemi tulajdonra vonatkozó átfogó stratégiával rendelkeznie. Ha azonban Önnek olyan eljárás van a birtokában, ami a felhasznált recept vagy az alkalmazott technika miatt egyedülállónak minősül, fon-

tolóra veheti, hogy üzleti titkát oltalomban részesítse, és erre vonatkozóan szerződéses rendelkezéseket dolgozzon ki munkavállalói, beszállítói vagy vásárlói számára.

2. Ön termékeit esetleg kizárólag saját helyi piacán értékesíti, és egyáltalán nincsenek olyan versenytársai, akik az Ön termékeit lemásolnák. Ebben az esetben Önt nemigen érdekelheti a szellemi tulajdon témája. Ha azonban olyan formatervezési mintát használ termelésében, amely esetleg szerzői jogi oltalomban részesülhet, csak azt tudjuk tanácsolni, hogy rendelkezzen egy olyan, a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiával, amely a formatervezési minták átvilágítását célozza, és ellenőrizzé ezt a lehetőséget.
3. Textil- és ruhaipari gyártóként Ön esetleg olyan újszerű anyagot, illetve speciális koncepciót fejlesztett ki, amely meghatározza a termékek egy körét. Esetleg olyan sajátos formatervezést vagy motívumot választott, ami valamennyi készítményén megjelenik. Lehet, hogy termékei alakja eredeti. Vagy lehet, hogy sikerének kulcsa az Ön személyisége, és Ön ezt különböző típusú termékekben szeretné kiaknázni, beleértve a textilárakat is. Meglehet, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó, a védjegyekre és formatervezési oltalmakra, vagy a szerzői jogokra és a szabadalmakra fókuszáló stratégia a megfelelő eszköz ahhoz, hogy a piacon a kizárólagosságot biztosítsa.

Ez csak néhány üzleti példa. A valóság azonban ennél sokkal gazdagabb, de ezek a példák segíthetnek annak megértésében, hogy milyen következményekkel jár, ha ipari vagy szellemi tulajdonát a megfelelő eszközökkel oltalomban részesíti. Az ipari és a szellemi tulajdon megérdemli, hogy saját helyet foglaljon el az Ön üzleti stratégiájában.

Nem számít, hogy Ön milyen típusú vállalkozást működtet, a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiájának kidolgozása érdekében módszeresen kell eljárnia.

Az alábbi táblázat azokat a kulcskérdéseket szemlélteti, amelyekkel Önnek a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiájában foglalkoznia kell.

Azonosított eszköz/kockázat	Példák a földrajzi lefedettség/igényre/piacra	Döntés	Várt előny/kis-és középállati cél	Prioritás	Következő lépések – bevont személyek	Várható költségek
Meghatározott eljárási receptem	Az egész világ	Üzleti titok	A riválisok számára annak megállapítása, hogy mi is van benne, gyakorlatilag lehetetlen/olyan sokáig tart, hogy mire megszerzik, a piac továbblép Új titkos receptek megcélózása	1	Annak biztosítása, hogy egyes eljárási lépéseket csak én vagy X tehetünk meg	Nincs
Márkám	EU, USA, Japán	Védjegy	Annak biztosítása, hogy célpiacomon senki ne tudjon lemásolni engem	1	Bejegyzés, Z a felelős	Költség ellenőrzése
„x” formatervezési minta	Ázsia, Európa	Lajtmozott formatervezési minta	Új piacra történő belépés	1	X a felelős	Költség ellenőrzése
„y” szabadalom	USA	A szabadalom hasznosításának engedélyezése egy országban	Engedélyekből származó jövedelem megszerzése. 1 millió euró.	2	Forgalmazói hálózat beazonosítása, Y a felelős	Költség ellenőrzése
„z” termék	Az egész világ	Semmi oltalom	Megbizonyosodni arról, hogy rendelkezünk minden szükséges dokumentummal/követendő eljárással hamisítás esetében	3	X a felelős	Nincs
Alvállalkozói szerződések	India	Szerződéses rendelkezés	Gyártóval való kapcsolat megóvása és tisztázása	2	X a felelős	Nincs

Miután ellenőrizte, hogy szellemi tulajdona megfelelő oltalomban részesül, az is fontos, hogy gondosan ügyeljen arra, hogy a többi szellemi tulajdont is a megfelelő módon használja az alábbiak biztosítása érdekében:

- a vevőket eredeti formatervezési mintából származó termékekkel látják el,
- a szerződéses gyártók csak új és eredeti formatervezési mintákat fogadnak el termelésre,
- a formatervezési minták vevőit nem vezetik félre szerzeményeik új vagy eredeti jellegét illetően,
- a formatervezési vázlatok és kontúrrajzok beszállítóit védelemben részesítik a lehetséges vevőkkel szemben,
- a beszállítókat biztosítják arról, hogy formatervezési mintáikat engedélyük nélkül a forgalmazók nem sokszorozhatják.

Mit kell ellenőrizni és miről kell megállapodni?

A cég által készített vagy vásárolt formatervezési minták esetében: formatervezési mintát semmilyen módon ne használjon fel vagy sokszoroztson, illetve ne készítsen olyan formatervezési mintát magában foglaló terméket, amelyre nézve Ön a jogokkal nem rendelkezik. Ennek elkerülése érdekében biztosítsa, hogy a jogokat az Ön által alkalmazott tervező a nemzeti jognak megfelelően Önre ruházta. Ha a formatervezési mintákat egy, a cégen kívüli harmadik személy tulajdonolja, biztosítania

kell, hogy az ezekhez kapcsolódó jogokat Ön megszerzi. Őrizze meg és tartsa naprakészen továbbá a legalább az alábbi információkat tartalmazó dokumentumokat:

- azt a napot, amelyen a formatervezési mintát készítették, azt a helyet, ahol a cégen belül készítették, és a tervező nevét;
- azt a napot, amelyen vásárlás esetében a jogokat átruházták;
- adott esetben a kapcsolatot a nyilvántartott formatervezési minta és a terméken való megjelenítése között;
- az első leszállítási számla másolatát.

Szerződéses gyártásra szánt formatervezési minták esetében csak azokat a modelleket sokszoroztassa, amelyekhez csatolják a fentiekben meghatározott dokumentumokat. Elégséges lehet a beszállítótól származó olyan értelmű írásbeli nyilatkozat, hogy a fenti feltételeknek eleget tettek. Köteles nyilvántartást vezetni az egyes szállítók számára készített formatervezési mintákról is.

Jövőbeni szerződéskötésre irányuló ajánlat során készített vázlatok, kontúrrajzok, tervezetek vagy formatervezési termékminták esetében általános szerződési feltételei mindig tartalmazzanak szankció-záradékot arra az esetre, ha az aláíró lehetséges társállalkozója nem fogadja el az ajánlatot.

Forgalmazásra megrendelt formatervezési minták esetében illesszen szankciózáradékot a forgalmazókkal kötött szerződésekbe.

Példa a szankció-záradékra:

Szállítási ajánlattal kapcsolatban közölt vázlatot, kontúrrajzot vagy formatervezési termékmintát semmilyen körülmények között és semmilyen módon nem használhatja fel az a fél, akivel a formatervezési mintát közvetlenül vagy közvetve közölték, ha az ajánlatot nem követi megállapodás.

Bármilyen jogellenes használat esetén az ajánlatot kérő személy – automatikusan és további értesítés nélkül – ... euró vagy az (adózás előtti) üzleti forgalom ...%-ának megfelelő összegű (mégpedig a kettő közül a nagyobb összegű) egyösszegű kártérítést köteles fizetni.

Az áruszállításra, beleértve a formatervezési mintákat is, irányuló megállapodás megkötése semmilyen módon nem jogosítja fel a másik szerződő felet ezen formatervezési minták engedély nélküli sokszorosítására vagy mások általi sokszorosítására.

A jelen záradék bármilyen megsértése esetén a másik szerződő fél – automatikusan és további értesítés nélkül – ... euró vagy az (adózás előtti) üzleti forgalom ...%-ának megfelelő összegű (mégpedig a kettő közül a nagyobb összegű) egyösszegű kártérítést köteles fizetni.

Műveletek és erőforrások felépítése

A szellemi tulajdon-jogra vonatkozó stratégiában a második kérdés, amivel foglalkoznia kell, az erőforrások kérdése.

Amint szellemi tulajdonjogok kezdenek felhalmozódni Önnél, megérti, hogy ezt saját maga nem tudja kezelni. Hatásköröket és feladatokat kell átruháznia, olyan emberekre van szüksége, akik az Ön szellemi tulajdon-jogával foglalkoznak, és szakértő módon kezelik az azokból származó problémákat. Más szavakkal, a szellemi tulajdon-jogok hatékony kezelése érdekében működési eljárásokat kell kiépítenie, és mobilizálnia kell a cégén belüli humán és pénzügyi erőforrásokat.

Az erőforrások tekintetében az alábbi kérdésekkel kell foglalkozni:

- Működési erőforrások:
 - határozza meg, hogy melyik osztály milyen szerepet játszik
 - kiszervezi-e a szellemi tulajdon kezelését?
- Pénzügyi erőforrások:
 - tervezze meg a belső költségvetést (oltalom, megújítás, perköltségek), és
 - tájékozódjon a külső finanszírozási és támogatási lehetőségekről!

- Ügyviteli erőforrások:
 - megvan-e az összes szükséges dokumentum egy rendelkezésre álló eszköz védelméhez?
 - hamisítás esetére vannak-e világosan kijelölt működési hatáskörök?

Az eljárások tekintetében:

- Védjegy, technológia és innováció figyelése/ellenőrzése/megújítása
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott eszközt ne lehessen könnyen lemásolni, és hogy – ha másolásra derül fény – megfelelő intézkedéseket lehessen tenni,
 - eljárásokra van szükség annak biztosításához, hogy egy adott technológiához vagy innovációhoz, illetve a védjegyhez társuló szellemi tulajdon-jogokat rendszeresen vizsgálják lehetséges megújításuk érdekében azokon a különböző piacokon, ahol azokat bejegyeztették, és
 - eljárások annak biztosításához, hogy a meglévő/jövőbeni eszközök valóban újak legyenek.
Ez a feladat nagyon fontos, és a kis- és középvállalatok tevékenységének szerves részét kell képeznie. Ha a kis- és középvállalat szellemi tulajdon-jogi eszközzel rendelkezik, a figyelés és az ellenőrzés fontos, és amikor új terméket fejleszt ki, a figyelés, az ellenőrzés és a kutatás már egy korai szakaszban segíthet igazolni, hogy az innováció valóban oltalmazható-e.
- Képzés és tudatosítás
 - A cégvezetőknek tudniuk kell, hogy a szellemi tulajdon-jog oltalmához esetleg sok osztály, leányvállalat, alvállalkozó bevonása szükséges. Az is fontos, hogy az ügyfeleket, alvállalkozókat, munkavállalókat illetően képzést nyújtsanak, és bővítsék az ismereteiket (pl. a titoktartási megállapodásokra nézve).

Ahogy a fenti felsorolásból is látható, az erőforrásokat illetően nem is annyira a jogok kezdeti oltalmaztatásával járó költségek a jelentősek, hanem inkább az összes szellemi tulajdon-jog életben és az általuk biztosított oltalom hatályban tartásának költségei.

Mindez olyan humán erőforrás-hálózatot igényel, amely képes a bitorlásokkal szemben fellépni, amikor azok bekövetkeznek.

A formális szellemi tulajdon-jog-kezelés erőforrás-igényének erőssége aggasztja általában a kis- és középvállalatokat. A megalapozott tervezés, a bölcsen végrehajtott hatáskör-átruházás és a hatékony működési eljárások azonban jelentősen csökkenthetik a kis- és középvállalatokra nehezedő terhet, és javíthatják a hatékonyságot.

Tervezés és nyomon követés

Minél több szellemi tulajdon-jog van a birtokában, annál összetettebb és költségesebb azok kezelése, ezért olyan fontos, hogy elkerüljük, hogy időt vagy pénzt vesztessünk el. Megalapozott tervezéssel elérhető az erőforrás-hatékonyság a szellemi tulajdon-jogok kezelése terén.

A szellemi tulajdon-jogok kezelése a világos célok megállapításán túl a nyomon követést is magában foglalja, amelynek során megbizonyosodhatnak arról, hogy a célokat valóban elérték.

A többi üzleti stratégiához hasonlóan a textil- és ruhaipari ágazatban található kis- és középvállalat szellemi tulajdoni vonatkozású üzleti tervének is olyan „indikátorokat” vagy sarokköveket kell tartalmaznia, amelyek figyelemmel követhetők: a megalkotásnak/a nyilvánosságra hozatalnak/az oltalom megadásának/a megújításnak az időpontja/hasznosítási engedély adásakor:

költség/előnyök, eladási eredmények stb./eladások fejlődése/meghatározott eszközökkel kapcsolatos piaci terjeszkedés/az egyes eszközök innovációs szintje/házon belül képzésben részesített személyek száma/házon belül kialakított eljárások száma stb.

A tervezés és az ütemezés fontos szerepet játszik a szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiában. Az Ön szellemi tulajdon-jogait esetleg különböző időben, különböző módon kell megújítani a különböző országokban. Valószínűleg vállalkozása egész élettartamára nézve nem szeretné elveszteni a védjegyének biztosított oltalmát, de dönthet úgy, hogy felhagy egy formatervezési minta oltalmával vagy bizonyos elsőbbségi jogokkal. Erre lehetősége nyílik, ha egy készítmény többé már nem nyereséges, vagy ha egy találmányt továbbfejlesztettek, és Ön beleegyezett abba, hogy utat enged a korszerű technikának.

Végül, de nem utoljára, foglalkoznia kell a promóció és a publicitás megtervezésével is.

Példa a szellemi tulajdonra irányuló stratégia kidolgozását szolgáló végleges „ellenőrzési listára”:

Lépések	Végrehajtandó feladatok	Felelős személy	Bevont emberek/erőforrások	Határidő
0. lépés: előzetes belső ellenőrzési lista: azonosítsa a stratégiai célkitűzéseit erősítő szellemi tulajdonjogi eszközöket!	Állítsa össze belső ellenőrzési listáját (pl. ötletbörze)!			
1. lépés: állapítsa meg, hogy eszközei/alkotásai valóban újak-e!	Végezzen internetes kutatást (rendelkezésre álló adatbázisok), vagy fogadjon fel ügyvédet!			
2. lépés: értékelje a kockázati szintet az egyes innovatív eszközökre/piacokra/üzletekre nézve!	Állapítsa meg innovatív eszközei kockázati szintjét (pl. egy asztal)!			
3. lépés: keressen pénzt és teremtsen értéket szellemi tulajdonának felhasználásával!	Rögzítse/állítsa fontossági sorrendbe saját célkitűzéseit a szellemi tulajdon közvetlen és közvetett előnyeinek megfelelően!			
4. lépés: dolgozza ki a szellemi tulajdonra vonatkozó saját stratégiáját!	Döntse el, hogy az egyes eszközök milyen típusú oltalmat igényelnek! Műveletek és erőforrások kiépítése • Működési erőforrások Belső eljárás: Melyik osztálynak mi lesz a szerepe, és kiszervezzük-e a szellemi tulajdon kezelését? • Pénzügyi erőforrások - Belső költségvetés és rendelkezésre álló erőforrások - Külső finanszírozások és támogatások • Ügyviteli erőforrások • Technológia/innováció ellenőrzése • Képzés és tudatosítás Valamennyi osztály és partner bevonása • Terjesztés és marketing Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok Tervezés és nyomonkövetés • Intézkedések tervezése • Indikátorok			

Következtetés

A szellemi tulajdon-jogokba történő befektetés nyilvánvalóan olyan stratégia a textil- és ruhaipari cégek számára, amely lendületet ad a növekedésnek, és jól elkülöníthető piaci rést alakít ki. A siker kulcsa: innováció, minőség ... és jogi oltalom!

A márkanév és a logó olyan eszközök alapján biztosított oltalma, mint például a védjegy és a szerzői jog, természetes eljárás, amely a fejlődés bizonyos pillanataiban a vállalkozásnál kötelezően bekövetkezik. Öntől függ azonban, hogy ezt a pillanatot felismerje, és megragadja azokat a lehetőségeket, amelyeket a szellemi tulajdon-jogok a kommunikáció, a marketing és a piaci részesedés tekintetében kínálnak.

A textil- és ruhaipari ágazatban gyakran a formatervezési minták oltalma jelenti a legnagyobb problémát a minták szezononként hatalmas mennyiségben jelentkező száma, rövidéletű kereskedelmi értékük, (az országtól függően) a formatervezési mintákra és/vagy a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok útján biztosított lehetséges oltalmuk miatt. Akár bejegyzik az oltalmat, akár nem, az Ön cége könnyen elveszhet az adminisztráció útvesztőjében. Nem szabad megfélemlenie arról, hogy a létrehozás/nyilvánosságra hozatal/közzététel időpontjára vonatkozó bizonyítékok megfelelő adminisztrálása nagyon hasznos lehet, ha versenytársai vagy néha a legjobb ügyfelei részéről tisztességtelen versennyel szembesül. Számos más eszköz is rendelkezésére áll, mint például a szankciózáradék és az átruházási rendelkezések a szerződésekben (vagyis azokban, amelyeket a forgalmazókkal köt).

Az együttes védjegybe történő befektetés azt is lehetővé teheti az Ön számára, hogy szellemi tulajdon-jogának

kezelési költségeit szétterítse a kezdeményezés résztvevői körében, és hogy fogyasztói számára hozzáadott értéket nyújtson. Bár eltarthat egy ideig, amíg ismertséget szereznek, és a befektetés kezd megtérülni, a textil- és ruházati termékekre nézve kért együttes védjegyek meglehetősen nyereségesek a kérdéses kezdeményezés résztvevői és a szellemi tulajdon-jogokat kezelő konzorcium számára egyaránt. Ezt a stratégiai döntést hozta négy San Leucio-i (Olaszország) selyemgyártó, a G. De Negri & Za.Ma, a Tesseci & Cicala, a Bologna & Marcaccho és az A.L.O.I.S., amelyek 2006-ban bejelentették, hogy konzorciumot hoztak létre annak érdekében, hogy egyesítsék erejüket, és hogy megerősítsék a textiliparban elfoglalt helyüket a kínai textilgyártók részéről fenyegető veszély miatt.

Céljaik:

- hogy közös tevékenységekre irányuló szervezeti struktúrát hozzanak létre iparáguk és termékeik támogatása érdekében;
- hogy az egyetemekkel együttműködést alakítsanak ki az innováció és a külföldi versenytársak megelőzése érdekében; és
- hogy bejegyezzék és kezeljék a San Leucio Textile Silk Quality együttes védjegyet.

Csak a négy konzorciumi tag jogosult a védjegy használatára, és kizárólag a San Leucióban, az üzleti szektor egyedi rendelkezésére készült selyemanyagokra nézve.

Szóval, érdemes befektetni a szellemi tulajdon-jogokba?

Ez nyilvánvalóan olyan kérdés, amelyet a textil- és ruhaipari ágazatban minden gyártónak a saját cégére nézve kell megválaszolnia. De tény, hogy a legsikeresebb cégek azok, amelyek ezt megtették.

Nemzeti összefoglalók

Bulgária

Formatervezésiminta-oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- Az 1999. december 14. óta hatályos és legutóbb 2007. július 20-án módosított formatervezésiminta-oltalmi törvény – http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law_ids_july2007.pdf
- A 2000. február 2. óta hatályos és legutóbb 2008. március 25-én módosított, a formatervezésiminta-oltalmi bejelentések elkészítéséről, benyújtásáról és vizsgálatáról szóló rendelet http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/reg_id_eg.pdf

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

A következők részesülhetnek formatervezési mintaként oltalomban: egy termék egészének vagy egy részének megjelenése, amelyet magának az alaknak, a vonalaknak, a körvonalaknak, a díszítésnek, a színeknek vagy ezek kombinációjának sajátos jellegzetességei eredményeznek. A termék lehet bármilyen ipari vagy kézműipari cikk, beleértve egy összetett termék alkotórészeit, a készletet, árucikkek összeállítását, csomagolást, grafikai jelzést és nyomdai betűtípust.

A formatervezési minta akkor lajstromozható, ha új, és egyéni jelleggel rendelkezik.

A termék részei csak akkor részesülhetnek oltalomban, ha láthatók maradnak a termék rendeltetésszerű használat során.

Az alábbiak nem kerülhetnek formatervezési mintaként lajstromozásra Bulgáriában:

- számítógépes programok;
- a közrendbe vagy közérkölcsebe ütköző minta;
- az olyan minta, amelynek sajátos jellegzetességei csak és kizárólag a termék műszaki rendeltetésének következményei;
- az olyan minta, amelynek sajátos jellegzetességeit szükségképpen pontosan ugyanabban a formában és méretben kell megvalósítani ahhoz, hogy az szerkezetiileg összekapcsolható legyen egy másik ter-

mékkel vagy elhelyezhető legyen benne, körülötte vagy vele szemben úgy, hogy mindegyik termék betölthesse rendeltetését, kivéve ha a minta azt a célt szolgálja, hogy előre gyártott elemekből álló rendszerekben lehetővé tegye a többféle összeállítást, illetve a kölcsönösen kicserélhető termékek kapcsolódását egy moduláris rendszeren belül.

Alakításágok

Bejelentést bármely, a Bolgár Köztársaságban állandó lakcímmel vagy székhellyel rendelkező személy benyújthat a Bolgár Szabadalmi Hivatalnál (BPO) személyesen vagy helyi hivatásos képviselő útján. Azon személyek számára, akik a Bolgár Köztársaságban nem rendelkeznek állandó lakcímmel vagy székhellyel, helyi hivatásos képviselő igénybevétele kötelező a bejelentés benyújtásához.

A formatervezési minta bejelentéséhez való jog a minta szerzőjét (alkotóját) vagy jogutódját illeti meg. Ha a minta szolgálati mintának minősül, a bejelentés joga a munkaadót vagy a megbízó személyt illeti meg.

A lajstromozásra irányuló bejelentés személyesen, postai úton vagy faxon (+359 2 873 52 58) nyújtható be a BPO számára. A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/tm_form02tm.doc honlapról letölthető bejelentési formanyomtatványt eredeti aláírással ellátva;
- a bejelentő nevét és címét;
- egy vagy több grafikai vagy fényképes ábrázolást, amely egyértelműen és teljes mértékben bemutatja azt a formatervezési mintát, amelyre nézve az oltalmat kéri.

A formatervezési mintákra vonatkozó locarnói osztályozás (Locarno International Classification for Industrial Designs) ugyanazon osztályába tartozó több minta is benyújtható egyetlen bejelentésben.

Ha a bejelentés mindezeket az adatokat tartalmazza, a szabadalmi hivatal a bejelentést bejelentési nappal látja el.

A bejelentés bejelentési napja azért fontos, mert ettől az időponttól számítják az oltalom tartamát, valamint ehhez viszonyítva állapítják meg a minta újdonságát és egyéni jellegét.

További információk a bejelentés benyújtásával kapcsolatban:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=117&Itemid=364

Költségek (a közzététel idejében)

A befizetendő díjakat a BPO a honlapján teszi közzé: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf.

	BGN (leva)
Bejelentés benyújtása	50
Bejelentés vizsgálata:	
– egy mintára	150
– minden egyes további mintára	80
– készletre vagy összeállításra	240
Minta lajstromozása	200
Lajstromkivonat kiadása	60
Alábbiak meghirdetése a hivatalos lapban:	
a) bejelentés – ábrázolásonként	40
b) lajstromozott minta – ábrázolásonként	40

Az oltalom megújítása	BGN (leva)
a) első megújítás	300
b) második megújítás	400
c) harmadik megújítás	500
d) a lejáratot követő 6 hónapon belüli megújítás esetén díjfizetés ellenében	további 100 plusz a megfelelő díj 50%-a

Vizsgálat

Az alaki követelményeknek megfelelő bejelentést közzéteszik a BPO hivatalos lapjában. A közzétételt követő 2 hónapon belül bárki kifogást terjeszthet elő a minta érdemi vizsgálatát szorgalmazva.

Az újdonság megítélése során a minta nyilvánosságra hozatalát vagy bármilyen egyéb módon történő felhasználását alátámasztó anyagok is figyelembe vehetők.

Ha a formatervezési minta nem lajstromozható, a bejelentőt erről értesítik, tájékoztatják az elutasítás okairól, és három hónapot biztosítanak számára, hogy ez ellen kifogással éljen.

Ha a formatervezési minta lajstromozható, a bejelentőt értesítik erről, és 1 hónapot biztosítanak számára a lajstromozási díj, a mintaoltalmi okirat díja és a közzétételi díj befizetésére. A formatervezési minta lajstromozásától számított 1 hónapon belül kiállítják a mintaoltalmi okiratot. Ha a megfelelő díjak nem kerülnek megfizetésre, a bejelentést visszavontnak tekintik.

Az oltalom időtartama

A mintákat a bejelentési naptól számított 10 éves időtartamra lajstromozzák. Az oltalom díjfizetés ellenében 3 egymást követő, egyenként 5 éves időtartamra megújítható.

A jogosult

A mintaoltalom a szabadalmi hivatalnál történő lajstromozással keletkezik. A bejelentés benyújtásától kezdve a minta a jogosultja számára kizárólagos jogot biztosít a minta hasznosítására, az azzal való rendelkezésre, valamint arra, hogy más személyek számára megtilthassa az engedélye nélkül történő használatot, másolást.

Ha a minta jogosultja két vagy több személy, tilos az egyes jogosultaknak a mintát a többi tulajdonos engedélye és a hasznosításról való tájékoztatásuk nélkül hasznosítani, hacsak erről írásban másként nem állapodtak meg.

A mintaoltalomból eredő jogok a jóhiszeműen eljáró harmadik személyekkel szemben a minta lajstromozásának közzétételétől hatályosak.

Védjegyoltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- Az 1999. december 14. óta hatályos és legutóbb 2007. július 20-án módosított törvény a védjegyekről és a földrajzi árujelzőkről a http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law_marks_july2007.pdf címen található
- A 2000. február 1. óta hatályos és legutóbb 2008. március 25-én módosított, a védjegy- és földrajzi árujelző-bejelentések elkészítéséről, benyújtásáról és vizsgálatáról szóló rendelet – http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/tm_regul_07_en.pdf

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

A védjegyek grafikailag ábrázolható megjelölések, amelyek alkalmasak arra, hogy egy adott természetes vagy jogi személy áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztessék a piacon található más személyek áruitól vagy szolgáltatásaitól. Ezek a megjelölések lehetnek szavak, beleértve személyneveket is, vagy betűk, számok, rajzok, alakzatok, az áru vagy a csomagolás alakja, színösszetételek, hangjelzések vagy ezek bármilyen összetétele. A védjegyek lehetnek kereskedelmi védjegyek, szolgáltatási védjegyek, együttes védjegyek vagy tanúsító védjegyek.

Alakiságok

Bejelentést bármely bolgár vagy külföldi természetes vagy jogi személy benyújthat. A bolgár jog alapján a bejelentőnek nem kell szükségképpen olyan ipari vagy kereskedelmi létesítménynek lennie, amely azoknak a termékeknek a gyártásával vagy kereskedelmével foglalkozik, illetve azokat a szolgáltatásokat nyújtja, amelyekre nézve a védjegyet lajstromoztatni kívánják.

A bejelentést a Bolgár Köztársaságban állandó lakcímmel vagy székhellyel rendelkező személy nyújthatja be a BPO-nál személyesen vagy helyi hivatásos képviselő útján. Azok a személyek, akik a Bolgár Köztársaságban nem rendelkeznek állandó lakcímmel vagy székhellyel, kizárólag helyi hivatásos képviselő útján nyújthatnak be bejelentést.

A lajstromozásra irányuló bejelentés személyesen, postán vagy faxon (+359 2 873 52 58) nyújtható be a BPO számára. A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a <http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/form02tm.doc> honlapról letölthető bejelentési nyomtatványt eredeti aláírással ellátva;
- a bejelentő nevét és címét;
- a védjegy ábrázolását;
- az áruk és szolgáltatások nemzetközi osztályozása (International Classification of Goods and Services) szerinti áruk és/vagy szolgáltatások jegyzékét, amelyekre nézve a lajstromozást kéri.

Ha a bejelentés mindezeket az adatokat tartalmazza, a szabadalmi hivatal a bejelentést bejelentési nappal látja el.

További információk a bejelentés benyújtásával kapcsolatban:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=116&Itemid=369

Költségek (a meghirdetés idejében)

A befizetendő díjakat a BPO honlapján teszik közzé: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf

	BGN (leva)
Bejelentés benyújtása és vizsgálat: – három osztályig – minden egyes további osztály után	200 60
Bejelentés meghirdetése	40
Lajstromozás	300
Védjegyokirat kiadása	60
Közzététel	40

Vizsgálat

Az követelményeknek megfelelő bejelentést meghirdetik a BPO hivatalos lapjában. A meghirdetés időpontját követő 2 hónapon belül bármely harmadik személy felszólalást nyújthat be. Ezen időtartam lejártát követő 1 éven belül elvégzik a bejelentés érdemi vizsgálatát, tekintet nélkül arra, hogy nyújtottak-e be felszólalást.

A vizsgálati magában foglalja a feltétlen kizáró okok elemzését, a nemzeti és nemzetközi úton bejelentett vagy lajstromozott védjegyek kutatását és a viszonylagos kizáró okok vizsgálatát. A bejelentőt értesítik, ha a védjegy az áruk vagy szolgáltatások egészére vagy egy részére nézve nem lajstromozható. A bejelentőt tájékoztatják az elutasítás okairól, és a válaszadásra 3 hónapot biztosítanak számára. Megtagadják a lajstromozást, ha a bejelentő nem nyújt be indokolással ellátott kifogást, és/vagy nem korlátozza a felsorolt áruk vagy szolgáltatások jegyzékét.

A feltétlen kizáró okok elemzése során vizsgálják, hogy a bejelentett megjelölés alkalmas-e a megkülönböztetésre, hogy nem kizárólag szokásossá vált megjelölésekből vagy jelzésekből áll-e, hogy kizárólag olyan jelekből áll-e, amelyek az áru fajtáját, minőségét, mennyiségét, rendeltetését, értékét, földrajzi eredetét, gyártási idejét vagy eljárását stb. jelzik. A viszonylagos kizáró okok elemzése során a bejelentett védjegynek egy korábbi védjeggyel való azonosságát vagy hasonlóságát elemzik, ideértve a bejelentett megjelölés és a korábbi védjegy áruinak vagy szolgáltatásainak azonosságát, illetve hasonlóságát.

A bejelentésre vonatkozó határozat meghozataláig a bejelentő a bejelentést visszavonhatja, vagy korlátozhatja azon áruk vagy szolgáltatások körét, amelyekre nézve az oltalmat igényelte.

Ha a védjegyről azt állapítják meg, hogy megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, a védjegyet lajstromozzák. Az előírt díjak befizetése után a bejegyzést bejegyzik a Védjegyek Állami Nyilvántartásába, és a bejelentő számára 1 hónapon belül kiállítják a védjegyokiratot.

200 BGN befizetése ellenében a vizsgálat kiterjesztése kérhető.

Az oltalom időtartama

A védjegyeket a bejelentési naptól számítva 10 éves időtartamra lajstromozzák. Az oltalom díjfizetés fejében korlátlan alkalommal további 10 éves periódusokra megújítható.

A jogosult

A védjegyoltalom a szabadalmi hivatalnál történő lajstromozással keletkezik. A bejelentés benyújtásától kezdve a védjegy jogosultja kizárólagos joggal rendelkezik a védjegy használatára, az arról való rendelkezésre, valamint arra, hogy más személyek számára megtilthassa az engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében történő használatot. A „gazdasági tevékenység körében történő használat” a következőket jelenti:

- a megjelölés elhelyezése a terméken vagy annak csomagolásán;
- a megjelölést hordozó áru forgalomba hozatala, eladásra való felkínálása, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása vagy a megjelölés alatt szolgáltatások felkínálása vagy nyújtása;
- A kérdéses megjelölést hordozó áruk importálása vagy exportálása;
- a megjelölés használata üzleti levelezésben vagy a reklámozásban.

A védjegyoltalomból eredő jogok a jóhiszeműen eljáró harmadik személyekkel szemben a védjegy lajstromozásának közzétételétől hatályosak.

Megjegyzés: a bolgár jog védjegyhasználati kötelezettséget ír elő, nevezetesen azt, hogy ha a lajstromozást követő 5 éven belül a tulajdonos a Bolgár Köztársaság területén nem kezdi meg a védjegy tényleges használatát azon árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták, vagy ha az ilyen használatot 5 éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, az oltalom megszüntethető, hacsak a védjegy használatának elmulasztását jogilag elfogadható okok nem indokolják.

Szabadalmi oltalom, beleértve a használatiminta-oltalmat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2006. november 9. óta hatályos és legutóbb 2007. július 20-án módosított törvény a szabadalmakról és használati mintákról – http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law_on_pumr_amended_2007.pdf
- A 2008. március 28. óta hatályos rendelet a szabadalmi-bejelentések elkészítéséről, benyújtásáról és vizsgálatáról – http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/patents_regul08.pdf

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

Szabadalmazhatóak a találmányok a technika bármely területén. A szabadalom tárgya lehet termék (árucikk, eszköz, gép, szerkezet, anyag stb.) vagy eljárás.

Nem oltalmazhatók használati mintaként a biotechnológiai találmányok, módszerek, vegyi összetevők vagy ezek felhasználása.

Alakítások

A bejelentés benyújtásának joga a feltalálót vagy jogutódját illeti meg. Ha a találmány szolgálati találmánynak minősül, a bejelentést a munkaadó nyújthatja be.

A bejelentést a Bolgár Köztársaságban állandó lakcímmel vagy székhellyel rendelkező személy nyújthatja be a BPO-nál személyesen vagy helyi hivatásos képviselő útján. Azok a személyek, akik a Bolgár Köztársaságban nem rendelkeznek állandó lakcímmel vagy székhellyel, kizárólag helyi hivatásos képviselő útján nyújthatnak be bejelentést.

A szabadalom megadására vagy a használati minta lajstromozására irányuló kérelemnek, amely a http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/appl_patent.doc és <http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/01pm.doc> linkeken tölthető le, tartalmaznia kell a találmány/használati minta leírását és rajzokat.

Ha a bejelentés mindezeket az adatokat tartalmazza, a szabadalmi hivatal a bejelentést bejelentési nappal látja el.

További információk a bejelentés benyújtásával kapcsolatban:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=115&Itemid=356

Költségek (a közzététel idejében)

A befizetendő díjakat a BPO honlapján teszik közzé: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf. Ha a bejelentő maga a feltaláló, mikro- vagy kisvállalkozás, állami vagy közoktatási iskola, állami felsőoktatási intézmény vagy az állam által finanszírozott kutatóintézet, a bejelentésért, vizsgálatért stb. fizetendő díjakat 50%-kal csökkentik.

Díjak találmányok esetében	BGN (leva)
Bejelentés benyújtása	50
Szabadalmi igénypontok – a 10. után minden egyes igénypont után	20
Alaki vizsgálat	50
Előzetes vizsgálat és az elfogadhatóság ellenőrzése – egyetlen találmány esetében	160
Előzetes vizsgálat és az elfogadhatóság ellenőrzése találmányok csoportja esetében: – két találmány esetében – minden egyes további találmány után	200 80
Kutatás és a bejelentés vizsgálata egyetlen találmány esetében	200
Kutatás és a bejelentés vizsgálata találmányok csoportja esetében: – két találmány esetében – minden egyes további találmány után	300 80
Bejelentés közzététele	80
Szabadalom megadása	80
Szabadalmi leírás, igénypontok és rajzok meghirdetése: – 10 oldalig – a 10. oldal után oldalanként	100 12

Díjak használati minták esetében	BGN (leva)
Bejelentés benyújtása	50
Alaki vizsgálat	200
Elsőbbség igény esetén – külön-külön az egyes elsőbbségekre nézve	20
Kutatás a bejelentő vagy más személy kérelmére	200
Használati minta vizsgálata a bejelentő vagy más személy kérelmére	200
Használati minta lajstromozása	100
Használatiminta-oltalmi okirat kiadása	50
Leírások, rajzok, igénypontok és kivonat közzététele: – 10 oldalig – a 10. oldal után oldalanként	100 12

Vizsgálat

Az alaki követelményeknek megfelelő szabadalmi bejelentés esetében 3 hónapon belül elvégzik az előzetes vizsgálatot. A bejelentés bejelentési napjától vagy az

elsőbbségi napjától számított 13 hónapon belül a bejelentő kérelmet nyújthat be díjfizetés ellenében, hogy végezzék el a bejelentés tárgyának kutatását és vizsgálatát. A bejelentést a 18. hónap végén közzéteszik, és ezt követően a kutatás és a vizsgálat arra irányul, hogy az új-e, feltalálói tevékenységen alapul-e és iparilag alkalmazható-e.

A lajstromozási eljárást az alaki előírásoknak megfelelő használati minták tekintetében folytatják. Ez az eljárás nem irányul az újdonság vagy annak ellenőrzésére, hogy a bejelentés feltalálói tevékenységen alapul, csak arra szolgál, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy nem lelhető fel nyilvánvaló ütközés a törvény 10. paragrafusával. A lajstromozott használati minták közzétételre kerülnek. A bejelentő/jogosult vagy harmadik személy kérésére kutatás és vizsgálat végezhető a használati minta oltalmának fennállása alatt.

Megjegyzés: A szabadalom megadásáért és közzétételéért fizetendő díj befizetésére megállapított határidő lejártá előtt a bejelentő kérelmet nyújthat be aziránt, hogy szabadalmi bejelentését alakítsák át használatiminta-oltalmi bejelentéssé. Az átalakított bejelentés megőrzi a visszavontnak tekintett, eredetileg benyújtott szabadalmi bejelentés bejelentési napját és elsőbbségét.

Az oltalom időtartama

A szabadalmi oltalom tartama a bejelentés benyújtásától számított 20 év.

A használatiminta-oltalom tartama 4 év a bejelentés benyújtásától számítva, amely két alkalommal, egyenként további 3 éves időszakra megújítható.

A fenntartási díjakkal kapcsolatos információk: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_of_fees_may_07.pdf

A jogosult

A szabadalmi oltalomban részesíthető találmányra oltalom a BPO által megadott szabadalommal keletkezik, amely igazolja a jogosultnak a találmányra vonatkozó kizárólagos jogát. Az oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. A találmányhoz való kizárólagos jog a jogosultat feljogosítja annak hasznosítására, az arról való rendelkezésre és annak megtiltására, hogy azt bárki más az engedélye nélkül hasznosítsa.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

A mások által jogellenesen használt, lajstromozott szellemi tulajdon-jogok jogosultja az alábbi megoldásokat veheti igénybe:

- közigazgatási szankció formatervezésiminta-oltalom vagy védjegybitorlás esetében: a BPO-hoz kell kérelmet benyújtani, hogy vessen ki szankciót a szellemi tulajdonjog-bitorlásért (a fizetendő eljárási díj 200 BGN);
- polgári jogi megoldás: eljárás kezdeményezése a Szófiai Városi Bíróság előtt;
- büntetőjogi megoldás: eljárás kezdeményezése az ügyben hatáskörrel rendelkező regionális bíróság előtt;
- vámhatósági intézkedés kezdeményezése;
- a rosszhiszemű lajstromozás megsemmisítésének kérése a BPO „vitás ügyek” főosztályánál. A kérelmek formanyomtatványai a BPO honlapjáról letölthetők.

Formatervezési minták esetében:

<http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/12pd.doc>

Védjegyek esetében:

<http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/13tm.doc>

Szabadalmak és használati minták esetében:

http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/request_nul-lity.doc

Megjegyzés: Fontos tudni, hogy a formatervezési minta, a védjegy, a szabadalom vagy a használati minta lajstromozása területi jellegű, vagyis a nemzeti jogszabályok alapján történő lajstromozás a Bolgár Köztársaság területére terjed ki. A szabadalmakról és a használati mintákról szóló törvény ideiglenes oltalmat biztosít, amely a szabadalom megadásának közzétételére visszaható hatállyal keletkezik. Ennek az oltalomnak a terjedelmét az igénypontok határozzák meg.

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az 1993. augusztus 1-je óta hatályos, és legutóbb 2007. július 20-án módosított törvény a szerzői jogról és a szomszédos jogokról – http://mc.government.bg/files/82_ZAPSP-New.doc

A szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló törvény a Bolgár Köztársaság Kulturális Minisztériumának a szerzői joggal és a szomszédos jogokkal foglalkozó igazgatósága hatáskörébe tartozik.

Kapcsolat:

Cím: 17, Al. Stamboliyski Blvd.

Tel.: +359 2 9400 821

Mi részesíthető oltalomban, és mi nem?

Az irodalmi, tudományos és művészeti szellemi alkotások a szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló törvény alapján védelemben részesülhetnek.

Az említett törvény nem részesíti védelemben a normatív állami dokumentumokat és azok fordításait, az ötleteket, a koncepciókat, a népművészeti alkotásokat, a híreket, a tényeket, az információkat és az adatokat.

Alakíságok

A szerzői joghoz való jogosultság és a szerzői jogok gyakorlása (szerzői jogok) nem függ semmilyen alaki előírástól. Ezért semmilyen hivatalos eljárás nem szükséges ahhoz, hogy elismerjék a szerzőnek az alkotással kapcsolatos jogait. Az időpontot megerősítő bizonyítékot szolgáltat, ha az alkotást közjegyzőnél bemutatják, amelyet a bíróság értékelhet a kérdéses alkotással kapcsolatos jogok megsértése esetén indított jogi eljárás során.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

Mivel semmilyen alakíság nincs előírva, a szerzői jogi oltalom esetében költség nem merül fel.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A szerzői jog a szerzőt életének végéig megilleti, és tart még halála után 70 évig a szerző halálát követő év január 1-jével kezdődően.

A jogosult

A szerzői jog a szerzőt/szerzőket illeti meg. A jogot a még élő szerző/szerzők vagy haláluk után örököseik a haláluk után további 70 évre átruházhatják vagy felhasználását engedélyezhetik.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői jog és kapcsolódó jogok)?

Közösségi formatervezésiminta-oltalmi jogok bitorlása esetén polgári jogi eszközök vehetők igénybe a rendeletben megállapított eljárásnak megfelelően. Lajstromozás nélkül oltalom alatt álló közösségi formatervezési minta oltalmával kapcsolatban és intézkedés elrendelése iránt a Bolgár Köztársaságban előterjesztett kérelem esetén a bolgár jog alkalmazandó. A kérelem esetében elsőfokú bírósággént a Szófia Városi Bíróság, másodfokú bírósággént pedig a Szófia Fellebbviteli Bíróság rendelkezik hatáskörrel; mindkét bíróság közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróságnak minősül a rendeletben meghatározottak szerint.

Vámhatósági intézkedések

A vámhivatali eljárások alapjául az EU 1383/2003/EK rendelete, a szabadalmakról és a használati mintákról szóló törvény, a védjegyekről és a földrajzi árujelzőkről szóló törvény és a formatervezési mintákról szóló törvény szolgál.

A fenti jogszabályok alapján a szabadalom, a kiegészítő oltalmi tanúsítvány, a lajstromozott használati minta, a formatervezési minta vagy a védjegy jogosultja vagy a kizárólagos használati engedély jogosultja kérheti, hogy a vámhatóság tartsa vissza a Bolgár Köztársaság határain áthozott árukat, ha megalapozottan feltehető, hogy a fenti jogszabályok alapján oltalomban részesített jogot bitorolnak.

Vámellenőrzést a jogosultnak a vámhatósághoz intézett írásbeli kérelme alapján vagy a vámtisztviselők kezdeményezésére végeznek.

A kérelemnek részletes leírást kell tartalmaznia az áruk-ról. A kérelemhez csatolni kell az oltalomról kiállított okirat másolatát, valamint az oltalom érvényességét igazoló dokumentumot; mindkét dokumentumot a szabadalmi hivatal adja ki.

A vámhatóság a minisztertanács által a kérelmek benyújtására és a vámellenőrzés kérelmezésére megállapított díjat számítja fel.

Ha bebizonyosodik a bitorlás, a vámhatóság visszatartja az árukat, és erről haladéktalanul értesíti a visszatartás kérelmezőjét, a visszatartott áruk címzettjét és feladóját.

Ha a visszatartás kérelmezője a visszatartásról szóló értesítés kézhezvételének napjától számított 10 munkanapon belül nem szolgáltat bizonyítékot arra nézve, hogy a vita rendezése érdekében eljárást kezdeményeztek az illetékes bíróság előtt, vagy hogy biztosítékot állapítottak meg, a vámhatóság továbbengedi az árukat, feltéve, hogy valamennyi vámkezelési előírásnak eleget tettek. A visszatartás kérelmezője kérelmet nyújthat be az időtartam további 10 munkanappal való meghosszabbítása érdekében.

A hatáskörrel rendelkező hatóságok döntenek az érdekelt féltől származó fellebbezésről a visszatartási intézkedés helybenhagyása, módosítása vagy visszavonása tárgyában.

A vámhatóságot nem terheli felelősség azért, ha vámelőnézés során nem képesek azonosítani a visszatartási kérelem tárgyát képező árukat, illetőleg ha jóhiszeműen jártak el a visszatartás során.

A vámtisztviselők – saját kezdeményezésükre vagy egy másik állami hivatal kérelmére – árukat tarthatnak vissza, ha alaposan feltehető, hogy azok szellemi tulajdon-jogot bitorolnak. Ebben az esetben haladéktalanul értesítik a szellemi tulajdon-jog jogosultját, valamint a visszatartott áruk címzettjét és feladóját.

A vámhivatalhoz fordulhat szellemi tulajdon-jogi ügyekben intézett információk és kérdések esetében:

Tel.: +359 2 9859 4254 és +359 2 9859 4252

Honlap: <http://www.customs.bg/bg/page/170>

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

Bulgáriában a versenyvédelmi törvény rendelkezései által biztosított oltalom a bitorlások kezelésének alternatív módja.

A Versenyvédelmi Bizottság (CPC) előtti eljárás azon személyek kérelmére indul, akik érdekei bitorlással érintettek vagy fenyegetettek a versenyvédelmi törvény alapján, vagy akiknek érdekeit a jogszabályba ütköző jogi aktusok sértik.

Honlap: www.cpc.bg

Link a kérelem formanyomtatványához:

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m2.doc>

Információk a kérelem formanyomtatványának kitöltéséről:

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m1.doc>

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m3.doc>

A CPC telefonja: +359 2 935 6113

A CPC e-mailje:

cpcadmin@cpc.bg

A Bolgár Szabadalmi Hivatal elérhetősége

Patent Office of the Republic of Bulgaria

52b, G. M. Dimitrov Blvd.

1040 Szófia

Bulgária

Tel.: +359-2 9701 + a mellék száma

Tel.: +359-2 9701 302

Fax: +359-2 873 52 58

E-mail: bpo@bpo.bg

www.bpo.bg

Információk a Bolgár Szabadalmi Hivatal által nyújtott szolgáltatásokról:

Tel.: +359-2 9701 321

E-mail: services@bpo.bg

Csehország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

A Cseh Köztársaságban az ipariminta-oltalmat (a továbbiakban: formatervezésiminta-oltalom) alapvetően az ipari minták oltalmáról szóló 207/2000. törvény szabályozza. Az összes vonatkozó jogszabály, valamint az egyéb hasznos információk cseh és angol nyelven egyaránt megtalálhatók a Cseh Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala (IPO CZ) honlapján (www.upv.cz).

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

A formatervező kreatív munkájának eredménye a Cseh Köztársaságban az iparjogvédelmi hivatal által vezetett formatervezésiminta-oltalmi lajstromba történő bejegyzéssel részesíthető oltalomban. A lajstromozás alapvető feltétele a minta újdonsága és egyéni jellege.

Alakításágok

Annak érdekében, hogy az alkotást lajstromozzák, a bejelentőnek vagy hivatásos képviselőjének bejelentést kell benyújtania az IPO CZ számára. Kinyomtatott bejelentési formanyomtatványok állnak rendelkezésre az IPO CZ helyiségeiben, az elektronikus formanyomtatvány pedig az IPO CZ honlapján (www.upv.cz) érhető el. A nyilvántartott felhasználók online bejelentési formanyomtatványt használhatnak.

A bejelentésnek tartalmaznia kell egy ábrát a formatervezési mintáról (5 példányban), információkat a bejelentőről és a kérelmező vagy hivatásos képviselője aláírását.

Az IPO CZ előtti eljárás cseh nyelven folyik, és következőképpen a bejelentést is cseh nyelven kell benyújtani. Ha a bejelentő állandó lakhelye az EU-n kívül található, olyan hivatásos képviselővel kell képviseltetnie magát, aki tagja a Szabadalmi Ügyvivői Kamarának (Chamber of Patent Attorneys – <http://www.patzastupci.cz>) vagy a Cseh Ügyvédi Kamarának (Czech Bar Association – www.cak.cz).

Költségek (a közzététel idejében)

A Cseh Köztársaságban 2005 januárja óta a formatervezésiminta-oltalommal kapcsolatos adminisztrációs költségek a következők:

egyetlen minta bejelentése CZK 1000
többszörös bejelentés CZK 1000
az első formatervezési mintára és CZK 600 minden egyes további minta esetében (ha a bejelentő egyben a formatervező is, akkor a bejelentési díj a fent említett összegnek).

Megújítások	Költségek (CZK)
1. megújítás	3 000
2. megújítás	6 000
3. megújítás	9 000
4. megújítás	12 000

A díjak teljes listáját a közigazgatási díjakról szóló 634/2004 törvény melléklete rögzíti.

Vizsgálat

A formatervezési minta bejelentési eljárása átlagosan 7 hónapot vesz igénybe. Ez alatt az idő alatt alaki és érdemi vizsgálatot végeznek az elbírálók.

Az oltalom időtartama

Ha a bejelentés valamennyi előírást kielégítette, és az eljárás lajstromozással zárul, a bejelentő a bejelentés időpontjától kezdődő 5 éves oltalmat kap. A jogosult az oltalmat 5 éves időszakokra ismételt megújíthatja, legfeljebb 25 évre.

A jogosult

A formatervezési minta lajstromozása a jogosultat az alábbi jogokkal ruházza fel:

- A jog használatára, vagy hogy harmadik személy számára megtiltsa az oltalmazott formatervezési

mintának az engedélye nélkül történő előállítását, gyártását, eladását vagy gazdasági hasznosítását.

- A jog átruházására, vagy hogy harmadik személyek számára engedélyezze a formatervezési minta hasznosítását.

A lajstromozás alapján szerzett mintaoltalmi jog a bejelentési naptól kezdve hatályos.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

A védjegyekkel kapcsolatos kérdésekre nézve alapvetően a védjegyekről szóló 441/2003. törvény az irányadó. Az összes vonatkozó jogszabály, valamint egyéb hasznos információk cseh és angol nyelven egyaránt megtalálhatók az IPO CZ honlapján (www.upv.cz).

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

A Cseh Köztársaságban védjegyoltalomban kizárólag olyan, grafikai ábrázolható megjelölések részesülhetnek, amelyek alkalmasak arra, hogy azokat az árukat vagy szolgáltatásokat, amelyekre lajstromozták, megkülönböztessék a piacon más üzleti forrásból származó, azonos áruktól vagy szolgáltatásoktól. A védjegy lehet például szó, kép, szóból és képből álló összetett megjelölés, háromdimenziós megjelölés, szín vagy ezek összetétele.

Nem minősülhet védjegynek:

- a hangjelzés vagy a közrendbe, illetve a közérkölcshöz ütköző megjelölés,
- a megjelölés, amely alkalmas a köz megtévesztésére (például az áru minőségét vagy földrajzi származását illetően),
- magas szimbolikus értékkel rendelkező megjelölések (különösen vallási jelképek),
- olyan megjelölés, amelynek esetében nyilvánvaló, hogy a védjegybejelentést nem jóhiszeműen nyújtották be,
- harmadik személy jogaiba ütköző megjelölés stb.

Alakításágok

Annak érdekében, hogy a védjegyet bejegyezzék a védjegy-lajstromba, a bejelentőnek vagy hivatásos képviselőjének bejelentést kell benyújtania az IPO CZ számára. Kinyomtatott bejelentési formanyomtatványok állnak rendelkezésre az IPO CZ-központokban, az elektronikus formanyomtatvány pedig az IPO CZ honlapján érhető el. A nyilvántartott felhasználók online bejelentési formanyomtatványt használhatnak.

A szóvédjegyek kivételével a bejelentéshez ábrázolást kell csatolni (3 példányban). A bejelentésnek tartalmaznia kell azon áruk vagy szolgáltatások listáját is, amelyekre nézve az oltalmat kéri.

Az IPO CZ előtti lajstromozási eljárás cseh nyelven folyik, és következésképpen a bejelentést is cseh nyelven kell benyújtani. Ha a bejelentő állandó lakhelye az EU-n kívül található, olyan hivatásos képviselővel kell képviseltetnie magát, aki tagja a Szabadalmi Ügyvivői Kamarának (Chamber of Patent Attorneys – <http://www.patzastupci.cz>) vagy a Cseh Ügyvédi Kamarának (Czech Bar Association – www.cak.cz).

Költségek (a meghirdetés idejében)

A Cseh Köztársaságban 2005 januárja óta a védjegyoltalommal kapcsolatos adminisztrációs költségek a következők:

Egyéni védjegy-bejelentési díj (3 besorolási osztályra)	CZK 5000
Oltalom megújítása	CZK 2500

A díjak teljes listáját a közigazgatási díjakról szóló 634/2004 törvény melléklete rögzíti.

Vizsgálat

A védjegybejelentési eljárás átlagosan 8 hónapot vesz igénybe. Ez alatt az idő alatt alaki és érdemi vizsgálatot végeznek. Ha a bejelentés valamennyi előírást kielégíteni, azt 3 hónapra meghirdetik az IPO CZ hivatalos lapjában. Ez alatt az idő alatt harmadik személyek felszólalást nyújthatnak be. Az eredményes eljárás a nemzeti védjegy-lajstromba bejegyzett lajstromozással zárul.

Az oltalom időtartama

A bejelentő 10 éves oltalomra jogosult a bejelentési naptól számítva. A védjegy jogosultja az oltalmat ismételt megújíthatja további 10 éves időszakokra.

A jogosult

A védjegy lajstromozása az alábbi kizárólagos jogokat ruházza a tulajdonosára:

- a védjegy használati jogát a védjegyoltalom hatálya alá tartozó áruk vagy szolgáltatások esetében;
- az arra irányuló jogot, hogy harmadik személyek számára megtiltsa azonos vagy hasonló megjelölések

nek a jogosult engedélye nélküli használatát olyan áruk vagy szolgáltatások tekintetében, amelyekre nézve a védjegy oltalom alatt áll;

- a lehetséges jogsértések elkerülése érdekében az arra irányuló jogot, hogy termékein a védjeggyel együtt az ® megjelölést használja;
- a védjegy átruházásának jogát, vagy hogy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezze a védjegy használatát;
- a védjegy által biztosított jogok attól a naptól hatályosak, amelyen a védjegyet bejegyzik a védjegylajstromba.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

A műszaki megoldások jogi védelmére két lehetőség áll rendelkezésre a Cseh Köztársaságban: a szabadalmi oltalom és a használatiminta-oltalom. Ezek főként az oltalom tartama és a költségek tekintetében különböznek; az oltalom tárgya ugyanaz.

A szabadalom vagy a használati minta oltalmát alapvetően a találmányokról és az újításokról szóló 527/2002. törvény és a használati mintákról szóló 478/1992. törvény szabályozza. Az összes vonatkozó jogszabály, valamint egyéb hasznos információ cseh és angol nyelven egyaránt megtalálható az IPO CZ honlapján (www.upv.cz).

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

Az alapvető feltétel az, hogy legyen új, feltalálói tevékenységen alapuló és iparilag alkalmazható a bejelentett találmány vagy minta.

Alakításágok

Annak érdekében, hogy szabadalmi vagy használatiminta-oltalmat szerezzen, a bejelentőnek vagy hivatásos képviselőjének bejelentést kell benyújtania az IPO CZ számára. A bejelentés benyújtásával a bejelentő elsőbbséget szerez. Kinyomtatott bejelentési formanyomtatványok állnak rendelkezésre az IPO CZ helyiségeiben, az elektronikus formanyomtatvány pedig az IPO CZ honlapjáról tölthető le. A nyilvántartott felhasználók online bejelentési formanyomtatványt használhatnak.

Az IPO CZ előtti eljárás cseh nyelven folyik, és következésképpen a bejelentést is cseh nyelven kell benyújtani. Ha a bejelentő állandó lakhelye az EU-n kívül található,

olyan hivatásos képviselővel kell képviseltetnie magát, aki tagja a Szabadalmi Ügyvivők Kamarának (Chamber of Patent Attorneys – <http://www.patzastupci.cz>) vagy a Cseh Ügyvédi Kamarának (Czech Bar Association – www.cak.cz).

Költségek (a közzététel idejében)

A 2005 januárjától érvényes alapvető közigazgatási díjak:

Szabadalmak	Költségek (CZK)
Bejelentés	1200*
Teljes vizsgálat	3000
Fenntartási díj az 1–4. évben évenként	1000

Használati minták	Költségek(CZK)
Bejelentés	1000*
Érvényesség megújítása 3 évvel	6000

* Ha a bejelentő egyben a feltaláló is, akkor a bejelentési díj a fent említett összegnek.

A díjak teljes listáját a közigazgatási díjakról szóló 634/2004 törvény melléklete rögzíti.

Vizsgálat

A használati minta lajstromozása csak alaki vizsgálaton alapul, érdemi vizsgálatot nem végeznek.

A szabadalmi eljárás alaki és érdemi vizsgálatot egyaránt tartalmaz. A Cseh Köztársaság úgynevezett halasztott vizsgálatot folytat. A teljes vizsgálat iránti kérelmet a bejelentés benyújtásától számított 36 hónapon belül kell előterjeszteni. A bejelentést az elsőbbségi naptól (a bejelentés benyújtásának időpontja) számított 18 hónappal közzéteszik.

Az átlagos szabadalmi bejelentési eljárás 4 évig tart a bejelentési naptól számítva, míg a használati mintával kapcsolatos eljárás 2-3 hónapot vesz igénybe.

Az oltalom időtartama

Az érvényesség maximális időtartama – a jogosult akaratának megfelelően – 20 év a bejelentési naptól számítva. A szabadalom azon a napon lép hatályba, amelyen a szabadalom megadását az IPO CZ hivatalos lapjában közzéteszik. A lajstromozott használati minta 4 évig érvényes a bejelentési naptól számítva, és ez az időtartam két alkalommal (3-3 évre) megújítható, összesen tehát legfeljebb 10 évre.

A jogosult

A szabadalmi oltalom vagy a használatiminta-oltalom az alábbi kizárólagos jogokat ruházza jogosultjára.

- A találmány hasznosításának jogát az ország bármely részén.
- Az arra irányuló jogot, hogy harmadik személyek számára megtiltsa az oltalom alatt álló terméknek vagy eljárásnak a jogosult engedélye nélkül történő előállítását, gyártását, eladását vagy gazdasági hasznosítását. Azt is megakadályozza mások számára, hogy oltalmat kérjenek ugyanazon termékre vagy eljárásra nézve, és ugyanazokat az eljárásokat használják, illetve alkalmazzák, amelyeket az oltalmazott szabadalomban vagy használati mintában nyilvánosságra hoztak.
- A jog átruházásának jogát vagy, hogy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezze a találmány hasznosítását.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegy, szabadalmak)?

Ha termékét vagy szolgáltatását, illetve megjelölését jogellenesen lemásolják, jogait peres úton vagy peren kívüli eszközök segítségével érvényesítheti. Közügyekben közvetlenül a bíróságokhoz fordulhat (www.justice.cz), polgári ügyekben pedig az alábbi szervezetekkel kell kapcsolatba lépnie:

- IPO CZ (www.upv.cz),
- vámhatóságok (www.cs.mfcr.cz),
- Cseh Kereskedelmi Felügyelet (Czech Trade Inspection; www.coi.cz) vagy
- a Cseh Köztársaság Rendőrsége (www.pcr.cz).

Sok vita azonban megoldható tárgyalásos úton is vagy a Szellemtulajdon-jogi Választottbíróági és Közvetítői Szövetség (Association of Arbitration and Mediation in IPR) (www.csvts.cz/aprvdv) segítségével lefolytatott választottbíróági eljárás útján.

A szellemtulajdon-jogok érvényesítésével kapcsolatos kérdéseket a 221/2006. törvény szabályozza (cseh és angol nyelven egyaránt megtalálható az IPO CZ honlapján – www.upv.cz).

Vita esetén tanácsos valamennyi dokumentumot megőrizni az IPO CZ előtti eljárásokkal kapcsolatosan, amelynek eredményére Ön a jogait alapozza.

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról szóló 121/2000 törvény cseh és angol nyelven egyaránt megtalálható az alábbi címen: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=2897>).

Mi kaphat oltalmat, és mi nem?

A szerzői jog tárgya az úgynevezett szerzői alkotás. Ezt olyan irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotásként határozzák meg, amely egy szerző kreatív munkájának egyedülálló eredménye, és amelyet bármely objektíven észlelhető módon fejeznek ki. Az alkotás témája, az ötlet, eljárás, elv, módszer stb. nem tekinthető a szerzői jog tárgyának.

Alakíságok

A szerzői jogra való jogosultság és a szerzői jog gyakorlása (szerzői jogok) semmilyen alakísághoz nem kötött. Ezért semmilyen hivatalos eljárás nincs előírva ahhoz, hogy a szerzőnek az alkotással kapcsolatos jogait elismerjék. Az időpontot megerősítő bizonyítékot szolgáltat, ha az alkotást közjegyzőnél bemutatják, amelyet majd a bíróság értékel abban az esetben, ha a kérdéses alkotással kapcsolatos jogok megsértése esetén jogi eljárást indítanak.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

Mivel semmilyen alakíság nincs előírva, a szerzői jogi oltalom nem jár költségekkel.

Vizsgálat

Semmilyen vizsgálat nem szükséges, azonban – mivel a szerzői jog kezelése nagyon bonyolult – a Cseh Köztársaságban számos kollektív ügyintéző található, akinek az a feladata, hogy védje és érvényesítse a szerzők vagyoni jogait, és hogy az oltalom tárgyát a nagyközönség rendelkezésére bocsássa. A kollektív ügyintézők listája a <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=360> címen hozzáférhető. A kollektív ügyintézők tevékenységét a Cseh Kulturális Minisztérium (www.mkcr.cz) felügyeli, amely valamennyi, a szerzői joggal és a kapcsolódó jogokkal kapcsolatos ügyért felelős.

Az oltalom időtartama

A vagyoni jogok 70 évig maradnak hatályban a szerző halála után, és örökölhetők.

A jogosult

A szerző személyhez fűződő jogokra (mint például a nyilvánosságra hozatalra irányuló döntés joga vagy a szerzőként való feltüntetés joga, az alkotás egységéhez való jog stb.) és vagyoni jogokra (mint például az alkotás terjesztésének vagy terítésének joga, az alkotás kölcsönadásának, bérbeadásának, működtetésének vagy kiállításának stb. joga) jogosult.

A szerzőt megillető jogok nem ruházhatók át, és azokról nem lehet lemondani.

Bizonyos esetekben (pl. magánszemély személyes igényeinek érdekében történő használat) az alkotás használatát nem tekintik jogsértésnek.

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok olyan felhasználási szerződések tárgyát is képezhetik, amelyeket nem kötelező írásba foglalni.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői jogok és kapcsolódó jogok)?

Ha szerzői jogát megsértették, jogait peres úton vagy peren kívüli eszközök segítségével érvényesítheti. Közügyekben közvetlenül a bíróságokhoz fordulhat (www.justice.cz), polgári ügyekben pedig az alábbiakkal kell kapcsolatba lépnie:

- kollektív ügyintézők (<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=360>),
- vámhatóságok (www.cs.mfcr.cz),
- Cseh Kereskedelmi Felügyelet (Czech Trade Inspection; www.coi.cz) vagy
- a Cseh Köztársaság Rendőrsége (www.pcr.cz).

Sok vita azonban megoldható tárgyalásos úton is vagy a Szellemtulajdon-jogi Választottbírói és Közvetítői Szövetség (Association of Arbitration and Mediation in IPR) (www.csvts.cz/aprvdv) segítségével lefolytatott választottbírói eljárás útján.

Vámhatósági intézkedések

Alkalmazandó jogszabályok

A Cseh Vámhivatal főként az 1383/2003/EK rendelet, az 1891/2004/EK rendelet, a 191/1999. és a 13/1993. törvény alapján működik. Valamennyi jogszabály megtalálható a következő linken: <http://www.cs.mfcr.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/ochrana-duse/Legislativa.htm>.

Bitorlás esetén a jogosult az alábbiakra irányuló kérelmet nyújthat be a vámhivatalnál.

- **Intézkedés alkalmazása** a szellemtulajdon-jogok bitorlásának megtiltása érdekében. Ezt a kérelmet a Hradec Králové-i Vámigazgatóságnál kell benyújtani az alábbi formanyomtatványon: <http://www.celnisprava.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/ochrana-duse/formulare.htm>.
- **Piaci ellenőrzés lefolytatása** a fogyasztóvédelemről szóló 634/1992. törvény alapján. Ezt a megfelelő helyi vámhivatalnál lehet benyújtani. Az ellenőrzés kezdeményezéséhez semmilyen meghatározott formanyomtatványt nem szükséges kitölteni. Az ellenőrzésen belüli vizsgálathoz a jogosultnak dokumentációt kell bemutatnia. A hatóságok azt vizsgálják, hogy bitorolták-e a jogokat, és szabálysértési eljárást folytatnak le. Majd pénzbírságot vetnek ki, és eldöntik, hogy az árukat lefoglalják, elkobozzák vagy visszaküldjék-e.

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

Két fél között iparjogvédelmi ügyekben felmerült vita kölcsönös megállapodás (például licencszerződés) útján is rendezhető.

Amennyiben ez nem jár sikerrel, a vita a Cseh Köztársaság Választottbírói bírósága elé is vihető (<http://www.rozhodci-soud.net/index.php>).

Kapcsolat a Nemzeti Szabadalmi Hivatallal

Industrial Property Office of the Czech Republic (UPV)
Antonina Cermaka 2a
160 68 Prága 6; Cseh Köztársaság
posta@upv.cz
www.upv.cz
Tel: +420 220 383 111
Fax: +420 224 324 718

Franciaország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Iparjogvédelmi Kódex (Industrial Property Code) – V. Könyv, L. 511-1 – L. 521-7 cikk (<http://www.legifrance.gouv.fr/>)

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Lajstromozni azt az ipari mintát (a továbbiakban: formatervezési minta) lehet, amely mindkét alábbi feltételnek megfelel:

- legyen új,
- rendelkezzen egyéni jelleggel.

A témára vonatkozóan további információk találhatók: <http://www.inpi.fr/fr/dessins-et-modeles.html>.

Az alábbiak nem lajstromozhatók formatervezési mintaként Franciaországban:

- számítógépes programok;
- termék, amelynek sajátosságait kizárólag műszaki funkciója határozza meg;
- a termék külalakját az határozza meg, hogy egy másik termékkel kell társítani, vagyis hogy mindegyik betölthesse a funkcióját;
- közrendbe vagy közerkölcsbe ütköző mintájú termék.

Alakiságok

Franciaországban a formatervezési minta vagy modell a szerzői jog alapján automatikusan oltalomban részesül. A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom egy további, de hasznos oltalmi lehetőség.

Ahhoz, hogy a mintát vagy modellt a nemzeti Iparjogvédelmi Hivatalnál (Institut National de la Propriété Industrielle INPI) lajstromozzák, bejelentést kell kitölteni és benyújtani. A bejelentési formanyomtatvány a <http://www.inpi.fr/fileadmin/mediatheque/pdf/dm858.pdf> honlapról tölthető le.

A benyújtás történhet személyesen, tértivevényes postai küldeményben vagy fax (+331 53 04 52 65) útján továbbítva az INPI irodájába (cím: INPI – 26bis rue de Saint Petersburg 75008 Párizs).

A formatervezési minta bejelentésének az alábbiakat kell tartalmaznia:

- bejelentési formanyomtatvány két példányban eredeti aláírással ellátva;
- az egyes minták vagy modellek grafikai ábrázolása hagyományos benyújtás esetében két azonos példányban, egyszerűsített benyújtás esetében csak egyetlen példányban;
- további oldalak szükség esetén kézírással, aláírva;
- jogdíjak befizetése vagy ennek a befizetésnek az igazolása;
- a „más nevében történő” eljárásra való meghatalmazás eredeti példánya vagy az állandó meghatalmazás másolata, ha a benyújtást szabadalmi ügyvivőn vagy ügyvéden kívüli ügynök végzi.

A bejelentő választhat az INPI-irodák és az illetékessége szerinti kereskedelmi bíróságok, illetve a kereskedelmi ügyekben eljáró igazságszolgáltatási szervezetek között.

Egyszerűsített bejelentés akkor áll rendelkezésre, ha a bejelentő a kollekcióit gyakran megújító iparágat képvisel.

Költségek (a közzététel idejében)

A bejelentési díj 38 EUR.

A bejelentőnek továbbá fizetnie kell a grafikai és fényképes sokszorosításért, ha nem egyszerűsített bejelentést tesz. Ez a díj 22 EUR az egyes fekete-fehér és 45 EUR az egyes színes másolatokért.

A bejelentési díj tartalmazza a formatervezési minta vizsgálatát és első 5 éves oltalmát.

Az irodának befizetett 50 EUR megújítási díj fejében a formatervezésiminta-oltalom 5 évenként további 5 éves időtartamra, összesen maximum 25 évre megújítható.

Frissített és részletesebb adatok találhatók a www.inpi.fr/fr/dessins-et-modeles.html honlapon.

Vizsgálat

A benyújtás után a bejelentést az INPI szakemberei adminisztratív szempontból megvizsgálják.

E vizsgálatot követően a bejelentést közzéteszik a „Hivatalos Iparjogvédelmi Közlönyben” („Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle”, BOPI). A nagyközönség a formatervezési minta vagy modell másolatát megtekintheti a párizsi INPI-irodában.

A közzététel azonnali vagy halasztott lehet, amelyről a bejelentő dönt stratégiai vagy kereskedelmi megfontolások alapján. Ha a bejelentő nem kívánja alkotását azonnal hasznosítani, a közzétételt maximum 3 évvel elhalaszthatja.

A bejelentőnek tudnia kell, hogy egyszerűsített bejelentés benyújtása esetén a közzétételt automatikusan elhalasztják. Ha a bejelentő azt szeretné, hogy alkotását közzétegyék, ilyen értelmű írásbeli nyilatkozatot kell adnia, és be kell fizetnie a sokszorosítási díjakat.

Ezt követően a minta vagy a modell oltalmat élvez, és a hamisítás szankciókkal sújtható.

Az oltalom időtartama

A formatervezési minta vagy modell oltalma 5 évig tart. Ha a bejelentő szeretné megújítani az oltalmat, akkor 5 évenként további 5 éves megújításokat kérhet. A formatervezési minta vagy modell oltalmának az időtartama azonban nem haladhatja meg összesen a 25 évet.

A jogosult

A formatervezésiminta-oltalmi jog a lajstromozástól kezdve a formatervezési minta kizárólagos hasznosítási jogát és a hasznosítás mások számára történő engedélyezése jogát biztosítja. Azt a jogot is magában foglalja, hogy olyan terméket gyártsanak, kínáljanak, vigyenek piacra, importáljanak, exportáljanak vagy használjanak, amelyben a formatervezési minta megtestesül vagy amelyre azt alkalmazzák, továbbá hogy ilyen terméket a fenti célokra készletezzenek.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Iparjogvédelmi Kódex (Industrial Property Code) VII. Könyv L. 711-1 – L. 722-7 és R. 712-1 – R. 722-5 cikk (<http://www.legifrance.gouv.fr/>).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Bármilyen grafikai ábrázolható megjelölés lajstromozható. Ezek a megjelölések állhatnak egy vagy több szóból (beleértve jelmondatokat is), betűkből és számokból. Magukban foglalhatnak rajzokat, szimbólumokat, olyan háromdimenziós megjelöléseket, mint például áruk alakja és csomagolása, olyan hallható megjelöléseket, mint például zene vagy énekhang, illatokat vagy színeket.

Franciaországban nem lehet olyan védjegyet bejegyezni, amely

- nem rendelkezik megkülönböztető jelleggel;
- megtévesztheti a fogyasztókat;
- a közrendbe vagy közérdeksbe ütközik;
- állami jelképeket, a kormány vagy külföldi szervezetek jelzéseit, címereket, medálokat, személyek nevét vagy arcképét, illetve magas szimbolikus értékű megjelöléseket (mint például vallási szimbólumok) tartalmaz többek között (kivéve az érintett felek engedélyével);
- a származási helyet jelző címke.

A témára vonatkozóan további információk találhatóak a <http://www.inpi.fr/fr/marques.html> oldalon.

Alakítások

Annak érdekében, hogy az INPI-nél egy védjegyre vonatkozóan sikeres bejelentést tegyen

- bizonyosodjon meg arról, hogy a védjegy olyan megkülönböztető szó, logó, kép vagy egyéb megjelölés, amely a meghatározott termékeket és szolgáltatásokat egyértelműen megkülönbözteti a többi kereskedő termékétől és szolgáltatásától;
- ellenőrizze, hogy valaki más már lajstromoztatott-e, vagy kérte-e hasonló védjegynek hasonló termékre vagy szolgáltatásra történő lajstromozását;
- döntse el, hogy a lajstromozást a nizzai osztályozási rendszer szerint mely áru vagy szolgáltatási osztályban kéri;
- töltsé ki a formanyomtatványt! A bejelentés benyújtásához a <http://formulaire-marque.inpi.fr> honlapon kaphat segítséget;
- kézbesítse személyesen, tértivevényes postai küldeményként, faxon (+331 53 04 52 65) az INPI iro-

dájába, vagy használja az online védjegybejelentési szolgáltatást (hozzáférhető a <http://depot-marque.inpi.fr/> honlapon) a díjakkal és a szükséges dokumentumokkal együtt!

Költségek (a meghirdetés idejében)

Benyújtás papíron	225 EUR	egyedtől három osztályig
Elektronikus benyújtás	200 EUR	
További osztályok	40 EUR minden egyes további osztály esetében	
Letét	faxon történő benyújtás esetében további 100 EUR díjat kell befizetni	

A bejelentési díj tartalmazza a védjegy vizsgálatát és az első 10 éves védjegyoaltalmi időszak díját.

A védjegyoaltalom 10 évenként további 10 éves időszakra megújítható az irodánál 240 EUR megújítási díj befizetése ellenében. A megújítási díj befizetésekor további új osztályok jelölhetők meg az egyes további osztályokra nézve befizetett 40 EUR ellenében.

A megújítást a folyó érvényességi időszak utolsó 6 hónapjában kell kérni. További 120 EUR díjat kell fizetni, ha a megújítást az engedélyezett időszak után kérik (de legfeljebb 6 hónappal később, egyébként a megújítást elutasítják, és a védjegy többé nem élvez oltalmat).

Frissített és részletesebb adatok találhatóak a www.inpi.fr/fr/marques.html honlapon.

Vizsgálat

A bejelentés benyújtása után az INPI igazolást ad ki, amely tartalmazza a bejelentés számát és a bejelentés napját.

A védjegybejelentést meghirdetik a „Hivatalos Iparjogvédelmi Közlönyben” („Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle”), általában 6 héttel a bejelentési nap után.

Bárki számára 2 hónap áll rendelkezésre, hogy a védjegy lajstromozásával szemben felszólaljon. Az INPI is vizsgálja a bejelentésben található esetleges szabálytalanságokat az alaki előírások (például az áruk és a szolgáltatások megjelölését) és az alapvető feltételek (hogy valóban megkülönböztetőképeséggel rendelkezik a megjelölés, és nem tiltott vagy megtévesztő) ellenőrzése útján.

Még a lajstromozás előtt a jogosult visszavonhatja a bejelentést (teljes visszavonás), vagy törölhet abból bi-

zonyos árukat és szolgáltatásokat (részleges visszavonás).

Ha a bejelentést nem vonják vissza, vagy a felszólalást vagy szabálytalanságot követően nem utasítják el, a védjegyet a nemzeti lajstromba bejegyzéssel lajstromozzák, erről védjegyokíratot állítanak ki, amely szavatolja a védjegy oltalmát.

Az oltalom időtartama

Az oltalom a lajstromozás napjától számított 10 évig érvényes. Ez az időtartam korlátlan alkalommal további 10 éves időszakokra megújítható.

A jogosult

A védjegy lajstromozása az alábbi jogokkal ruházza fel a védjegy jogosultját:

- lehetőséggel arra, hogy harmadik személyek számára megtiltsa, hogy engedélye nélkül azonos vagy hasonló megjelölést használjanak olyan áruk vagy szolgáltatások esetében, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták;
- lehetőséggel arra, hogy ingyenesen vagy díjfizetés ellenében az oltalmat átruházza, vagy harmadik személyek számára a védjegy használatát engedélyezze.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a hasznossági bizonylatot is

Alkalmazandó jogszabályok

- Iparjogvédelmi Kódex (Industrial Property Code) VI. Könyv Titre 1 L. 611-1 – L. 615-22 és R. 611-1 – R. 618-5 cikk – (<http://www.legifrance.gouv.fr>)

Megjegyzés: **Franciaországban használatiminta-oltalom helyett hasznossági bizonylat van.**

Ha a bejelentő olyan oltalmat szeretne, amely a szabadalomnál olcsóbb és rövidebb időszakra szól, hasznossági bizonylatot kérhet. A hasznossági bizonylat ugyanazt az oltalmat biztosítja, mint a szabadalom, a kutatás költségei nélkül. A szabadalmaztathatóság feltételei ugyanazok, és a kutatási jelentés csak bitorlási perben szükséges.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az oltalom akkor adható meg, ha a termék új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható.

Számos dolog nem részesülhet szabadalmi oltalomban. További információk:

<http://www.inpi.fr/fr/brevets/qu-est-ce-qu-un-brevet/ce-qui-ne-peut-pas-etre-brevete.html>

Alakiságok

Szabadalom vagy hasznossági bizonylat online is kérhető. Csak az azonosított, és az INPI-nél nyilvántartott felhasználók nyújthatják be elektronikusan szabadalmi bejelentéseiket.

A szabadalmi bejelentés benyújtása érdekében nyomtatványt kell kitölteni, amely az alábbi honlapról tölthető le:

http://www.inpi.fr/fileadmin/mediatheque/pdf/formulaires_brevet.pdf.

A benyújtás történhet személyesen, tértivevényes postai küldeményben vagy fax (+331 53 04 52 65) útján az INPI irodájába. A szabadalom vagy a hasznossági bizonylat bejelentése érdekében az alábbi dokumentumokat kell benyújtani az INPI-nek:

- a találmány leírása;
- a leírás teljes körű megértéséhez szükséges rajzok;
- a találmány összegzése;
- kép a közzétételhez (ha az összegzés megértéséhez szükségesek a rajzok);
- a bejelentési díjak befizetése.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj	36 EUR	a bejelentést követő hónapban be kell fizetni
Kutatási díj csak szabadalom esetében fizetendő, hasznossági bizonylat esetében nincs	500 EUR	ha halasztott kutatást kérnek, nem kell azonnal befizetni
Megadási díj	86 EUR	
További igénypont	40 EUR	a 11. igényponttól kezdve egyenként

A (7. évig) a fő díjak 50%-os csökkentését biztosítják az alábbiak számára:

- magánszemélyek;
- legfeljebb 1000 főt alkalmazó kis- és középvállalkozások, amelyek eladási forgalma kisebb, mint 50 millió EUR, amennyiben tőkéje legfeljebb 25%-át tu-

lajdonolja olyan szervezet, amely nem felel meg ezen első feltételeknek;

- nonprofit intézmények az oktatási és kutatási szektorban.

Ezeknek az intézményeknek és kis- és középvállalkozásoknak az igazolás csatolásával kérelmet kell benyújtaniuk a bejelentési díj befizetésére megszabott időn (maximum egy hónapon) belül.

A fenntartási díjak is csökkenthetők a 7. évig.

Fenntartási költségek 2009-ben

1. éves	A bejelentési díj magában foglalja		
2–5. éves	36 EUR, csökkentéssel: 18 EUR		
7. éves	92 EUR, csökkentéssel: 69 EUR		
8. éves	130 EUR	15. éves	430 EUR
9. éves	170 EUR	16. éves	490 EUR
10. éves	210 EUR	17. éves	550 EUR
11. éves	250 EUR	18. éves	620 EUR
12. éves	290 EUR	19. éves	690 EUR
13. éves	330 EUR	20. éves	760 EUR
14. éves	380 EUR		

Frissített és részletesebb adatok találhatóak a www.inpi.fr/fr/brevets.html honlapon.

Vizsgálat

A szabadalmat vagy a hasznossági bizonylatot nem adják meg automatikusan. Az eljárás a bejelentés benyújtásakor kezdődik, és vizsgálatot foglal magában (hacsak nem hasznossági bizonylatot kérelmeznek, amely esetben nem végeznek vizsgálatot) a találmányok oltalmára irányadó jogszabályoknak megfelelően.

Amint a szabadalmi bejelentést benyújtják:

- az INPI bejelentési igazolást ad ki a bejelentés benyújtásáról (a bejelentés száma és a bejelentés időpontja);
- előzetes adminisztratív és technikai vizsgálatot végeznek, ami 6-10 hónapot vesz igénybe (a vizsgálat többek között magában foglalja a francia nemzeti védelmi hivatal általi ellenőrzést és az Európai Szabadalmi Hivatal által kiadott kutatási jelentést);
- ha hasznossági bizonylatot kérelmeznek, nem kell ilyen jellegű kutatást kérni. Nem kerül értékelésre a találmány újdonsága;
- az előzetes kutatási jelentést közzéteszik (3 hónapot biztosítanak harmadik személyek esetleges felszólalásának);

- a megadott szabadalomhoz csatolt végleges jelentés közzétételéig.

Bármilyen szakaszban is legyen az eljárás, a szabadalmi bejelentést a bejelentési napot követő 18 hónappal meghirdetik a Hivatalos Iparjogvédelmi Közlönyben (Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle, BOPI) az előzetes kutatási jelentéssel együtt, ha az rendelkezésre áll.

Az oltalom időtartama

A szabadalom időtartama 20 év a bejelentési vagy elsőbbségi naptól számítva.

A hasznossági bizonylat által biztosított oltalom maximum 6 évig tart a bejelentési vagy elsőbbségi naptól számítva, ha a jogosult befizeti az éves megújítási díjakat.

A jogosult

A szabadalom vagy a hasznossági bizonylat megadása a jogosultra az alábbi jogokat ruházza:

- a találmány hasznosítása az ország bármely részén;
- a lehetőséget arra, hogy harmadik személyek számára megtiltsa az oltalmazott terméknek vagy eljárásnak a jogosult engedélye nélkül történő előállítását, gyártását, eladását vagy gazdasági kiaknázását;
- a lehetőséget arra, hogy mások számára megtiltsa, hogy ugyanolyan termékre vagy eljárásra nézve oltalmat kérjenek;
- a lehetőséget arra, hogy ingyenesen vagy díjfizetés ellenében a jogot átruházza vagy harmadik személyek számára a találmány hasznosítását engedélyezze.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minta, védjegy, szabadalmak)?

Nem számít, hogy formatervezési mintát, védjegyet vagy szabadalmat másoltak-e le, a hamisítás megállapításának valamennyi bizonyítási módját igénybe lehet venni, de ezek közül kettő a legelterjedtebb: a „saisie-contrefaçon” és a hamisított áruk visszatartása a vámnál (részletesebben lásd alább a Vámhivatali intézkedések alatt).

A „saisie-contrefaçon” olyan sommás eljárás, amely virtuális (a termékek leírása) vagy fizikális (ezen termékek valódi lefoglalása) lehet.

Ez a sommás eljárás az árucikkek ellenőrzési helye szerint illetékes bíróság, a TGI (Tribunal de Grande Instance) elnöklő bírója által kiadott végzés alapján folytatható le.

Amint az iparjogvédelmi oltalmat megkapta, a jogosultnak számos eszköz áll rendelkezésére, hogy a bitorlókcal szemben fellépjen.

- Polgári eljárás esetében pénzbeli kártérítés kérhető. Ez a legáltalánosabban igénybe vett lehetőség, különösen azért, mert erre szakosodott bíróságok járnak el a kártérítési összegnek a tények pénzügyi és műszaki elemzése alapján történő megállapítása érdekében.
- A büntetőeljárás két lehetőséget kínál: lehetővé teszi rendőrségi nyomozás lefolytatását, majd hogy a bitorlót elítéljék, ami kártérítéshez és/vagy szabadságvesztéshez vezet. Ez nem annyira elterjedt, mint a polgári eljárás, részben azért, mert a polgári bíróságokat hatékonyabbnak tekintik a kártérítés tekintetében, továbbá a büntetőeljárás a megindulása után már a maga útját járja, ami viszont korlátozza a tárgyalásos megoldás lehetőségeit.

További információk találhatóak: <http://www.contrefaçon-danger.com>.

Kapcsolatok

- **Hamisítás elleni call-center:** +33 820 22 26 22
- **DDCCRF** – Direction Départementale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes - http://www.dgccrf.bercy.gouv.fr/documentation/dossier_litiges/dgccrf.htm
- **Vámhivatal** – e-mail útján – <http://www.douane.gouv.fr> vagy telefonon: +33 811 02 44 44
- **INPI** – Institut national de la propriété industrielle, réseau local – <http://www.inpi.fr/fr/l-inpi/ou-nous-trouver/a-paris-et-en-region.html>

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Iparjogvédelmi Kódex, L. 111-1 – L. 343-4 és R. 111-1 – R. 335-2 cikk
- Törvény a szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról az információs társadalomban (DADVSI), 2006. augusztus 1.

További információk találhatóak: <http://www.legifrance.gouv.fr>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az irodalom, a tudomány és a művészet területén létrehozott szellemi alkotások élveznek oltalmat a Szerzői jogokról és a kapcsolódó jogokról szóló kódex alapján.

Nem élveznek azonban oltalmat az ötletek, eljárások, rendszerek, működési módszerek, algoritmusok, koncepciók, elvek vagy felfedezések.

Ezeknek az alkotásoknak az oltalma független a nyilvánosságra hozataltól, közzétételtől, felhasználástól vagy hasznosítástól.

További információk találhatóak a következő oldalakon:

- http://www.industrie.gouv.fr/guidepropintel/fiches_pratiques/le_droit_d_auteur.htm
- <http://www.culture.gouv.fr/culture/infos-pratiques/droits/index.htm>

Megjegyzés: A francia jogtudomány nagyon kiterjedten értelmezi, hogy mi részesülhet oltalomban a szerzői jog alapján, ezért Franciaországban mindig tanácsos fellépni a szerzői jogi oltalom védelme érdekében bitorlás esetében, sőt érdemes emellett a fellépést formatervezési, védjegy- stb. oltalomra hivatkozással kombinálni. Az L.112-2 cikk rögzíti, hogy az építészeti alkotások és a szezonális ruha- és díszítménykészítő iparágak alkotásai szerzői jogi oltalomban részesülhetnek.

Alakíságok

A szerzői jog olyan automatikus jog, amelyhez semmilyen bejelentési alakíságot nem írnak elő.

Lehetséges azonban, hogy az alkotónak bizonyítania kell jogosultságát többek között a következő eszközökkel: saját magának címzett, tértivevényes lezárt borítékban, újságban történő közzététel, ún. Envelope Soleau letétbe helyezése az INPI-nél (az INPI-hez továbbított és ott tárolt lezárt borítékként az Envelope Soleau a szerzői jog bizonyítékát tartalmazza, és csak szerzői joggal kapcsolatos konfliktus esetén nyitják ki. Díja 15 EUR).

Az alkotást erre szakosított társaságok is nyilvántarthatják, amelyek három szolgáltatást kínálnak:

- a tagokat az alkotásaik használata fejében megillető szerzői jogdíjak beszedése és folyósítása;
- tagjaik jogi védelmének ellátása harmadik személyekkel szemben, beleértve a bírósági eljárást is;
- a szerzőket megillető jogok védelme és javítása.

Bár az építészeti alkotások és a szezonális ruha- és díszítménykészítő iparágak alkotásai is kaphatnak szerzői jogi oltalmat, ezek a szakosított társaságok inkább az irodalom, a művészet és a multimédia terén létrehozott szellemi alkotásokkal kapcsolatos szerzői jog nyilvántartásával és védelmével foglalkoznak.

Költségek

A szerzői jogi oltalommal semmilyen hivatalos költség nem jár, kivéve ha egyes szakosított társaságok szolgáltatásait veszik igénybe.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A szerzői jog általában a szerző halála után 70 évvel jár le.

A jogosult

A szerző

A jogra való jogosultság az alkotás szerzőjét illeti meg, vagyis azt a magánszemélyt, aki saját szellemi tőkéjével járult hozzá az alkotás létrehozásához.

A fenti megállapítás minden helyzetben helytálló, tekintet nélkül az alkotás létrehozásának feltételeire, beleértve a munkaszerződés vagy képzési kurzus keretében vagy megrendelési szerződés alapján létrehozott alkotásokat is.

A jog kivételeket ír elő:

- ha a munkavállaló által létrehozott alkotás szoftver-alkalmazás;
- ha az alkotást közalkalmazott vagy köztisztviselő hozta létre feladatai ellátása során.

Az előállító

A *sui generis* jog vagy az előállítói jog az adatbázis azon előállítóját illeti meg, aki a megfelelő befektetéseket kezdeményezi, és vállalja azok kockázatát.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői jog és a kapcsolódó jogok)?

Bizonyított szerzői jogi jogsértés esetében elsőként ajánlott kapcsolatba lépni a jogsértővel, és megpróbálni a jogsértő helyzetet rendezni, amelynek során a jogsértőt fel lehet szólítani az alkotás módosítására, az alkotás valódi szerzőjének név szerinti megemlítésére vagy pénzügyi részesedés fizetésére. Ha azonban az alkotást egyszerűen csak az Ön alkotása inspirálta, jogi úton egyáltalán nem tudja megakadályozni a terjesztését.

Ha a jogsértő nem hajlik a kompromisszumra, a szerzői jog jogosultja jogi eljárást kezdeményezhet oly módon, hogy először törvényszéki alkalmazottal (például szakosított szervezetnél dolgozó tisztviselővel) írásbeli nyilatkozatot állíttat ki a bitorlás időpontjának bizonyítása érdekében, majd ügyvéd által megfogalmazott írásbeli értesítést küld a jogsértőnek.

Kapcsolatok:

- Szakosított társaságok:
 - **La Compagnie nationale des Experts M. C. T. H** (Maroquinerie, Chaussure, Textile, Habilement) +33 1 42 96 21 01 – E-Mail : info@expertmcth.org
 - **Union des fabricants** +33 1 56 26 14 03 – <http://www.unifab.com/>
- Állami szervezetek:
 - **Hamisításellenes call center:** +33 820 22 26 22
 - **DDCCRF** – Direction Départementale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes – http://www.dgccrf.bercy.gouv.fr/documentation/dossier_litiges/dgccrf.htm

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a francia vámhatóságok?

Alkalmazandó jogszabályok

- 1383/2003/EK rendelet, kivéve a 11. cikkben említett egyszerűsített eljárást.
- A többi EU-országgal szemben a „Longuet törvény” (1994. február 5-ei 94/102 francia törvény) alapján a vámosok nemcsak a vámmokmányok nélküli termékek behozatalát és kivitelét ellenőrizhetik, hanem Franciaország egész területén a védjegyet, formatervezési mintát, szerzői jogot vagy szabadalmat bitorló áruk szállítását és raktározását is, tekintet nélkül arra,

hogy a hamisított áruk az Európai Unió tagországaiból vagy harmadik országból érkeztek-e.

Az intézkedések fajtái

a) Az áruk jogszerűségének ellenőrzése

A vámtisztviselők az alábbi intézkedéseket tehetik:

- az áruk ellenőrzése nyilvános helyeken és közutakon;
- az áruk ellenőrzése a nyilvánosság számára hozzáférhető helyiségekben tárolt és, az államügyészi hivatal értesítését követően, a nyilvánosság számára hozzá nem férhető helyiségekben tárolt árucikkek esetében;
- belépés magántulajdonban lévő helyekre, különösen lakásokba, az államügyészi hivatal felügyelete alatt;
- bizonyíték kérése az áruk birtokosától az illető birtokában lévő áruk jogszerűségét illetően.

b) Az áruk visszatartása

A vámtisztviselők visszatartathatják az ellenőrzött árukat, ha gyanújuk támad az ellenőrzött áruk jogszerűségét illetően, erre azonban legfeljebb 10 napig van lehetőség.

A szankciók fajtái

a) A visszatartott áruk védjegyet vagy formatervezési mintát bitorolnak

A francia jogszabályok az alábbi jogokkal ruházzák fel a vámtisztviselőket:

- az áruk lefoglalása, ha nyilvánvaló, hogy hamisított védjegyet hordoznak (a „retenue” elkobzássá válik);
- a hamisítás elrejtésére használt eszközök és tárgyak lefoglalása;
- pénzbüntetés kivetése, amelynek összege a hamisított áruk értéke és annak kétszerese között mozoghat;
- akár 3 év szabadságvesztés kiszabása;
- tranzakció végzése az elkövetővel olyan kisebb jelentőségű ügyek rendezése érdekében, mint például az utasok által behozott áruk. A tranzakció az elkövető és a vámhatóságok között létrejött szerződés. A tranzakció után a hamisított árukat megsemmisítik.

Ha a vámbűncselekményt szervezett csoport követi el, a pénzbüntetés a hamisított áruk értékének az ötszörösét is elérheti, és a szabadságvesztés időtartama akár 5 év is lehet.

- b) A visszatartott áruk szabadalmat, védjegyet, kiegészítő oltalmi tanúsítványt vagy növényfajta-oltalmat bitorolnak

A védjegyeknél látottakkal szemben ezekben az esetekben a vámhatóság szerepe csak a gyanús áruk visszatartására korlátozódik. A vámtisztviselők az árukat nem foglalhatják le.

Ebben az esetben a lefoglalást és az egyéb szankciókat kizárólag a TGI (Tribunal de Grande Instance) elnöke rendelheti el, ha a használati engedély jogosultja polgári vagy büntetőeljárást kezdeményezett. Ha nem rendelnek el elkobzást, a visszatartott árukat a vámtisztviselők kiadják.

Eljárások

Beavatkozási formanyomtatvány benyújtása (első lépés)

A vámtisztviselők ellenőrzést végezhetnek anélkül, hogy erre a szellemi tulajdon-jogok jogosultja vagy a használati engedély jogosultja kifejezetten felkérte volna őket. Ha azonban a jog vagy a használati engedély jogosultja azt szeretné, hogy a vámhatóságok a védett termékhez hasonló árukkal kapcsolatosan ellenőrzést végezzenek, akkor beavatkozási formanyomtatványt kell kitöltenie és benyújtania a vámhatóságokhoz.

- Ha a szellemi tulajdon-jog védjegyre vagy formatervezési mintára vonatkozik, az alkalmazott formanyomtatvány a nemzeti beavatkozási formanyomtatvány – Cerfa-száma 12684*02
<http://www.bercy.gouv.fr/formulaires/douanes/12684.pdf>
- Ha a szellemi tulajdon-jog szabadalomra, kiegészítő oltalmi tanúsítványra, növényfajta-oltalomra, földrajzi vagy eredetmegjelölésre vonatkozik, az alkalmazott formanyomtatvány a közösségi beavatkozási formanyomtatvány – Cerfa-száma 12683*02
<http://www.bercy.gouv.fr/formulaires/douanes/12683.pdf>

Az áruk visszatartása (második lépés)

Ha a vámhatóságoknak gyanújuk támad az általuk ellenőrzött áruk jogszerűségét illetően, akkor az árukat visszatartják.

- a) Ha beavatkozási formanyomtatványt nyújtottak be

A vámhatóságok értesítik a jogosultat vagy a használati engedély jogosultját, hogy gyanús árukat tartanak vissza, és

- ha a jogosult vagy a használati engedély jogosultja 10 napon belül megerősíti a jogsértés tényét, a vámhatóságok tájékoztatják a szállítóról, a címzettől és az ellenőrzött áruk értékéről, így a jogosult vagy a használati engedély jogosultja polgári eljárást indíthat;
- ha a jogellenességet nem erősítik meg 10 napon belül, a vámhatóságok az árukat visszaadják a szállítónak.

- b) Ha nem nyújtottak be beavatkozási formanyomtatványt

A vámhatóságok keresik a lehetséges jogosultat vagy a használati engedély jogosultját, hogy tájékoztassák arról, hogy gyanús árukat észleltek, és hogy felszólítsák beavatkozási formanyomtatvány benyújtására.

Szankció (harmadik lépés)

- a) A hamisított áruk védjeggyel vagy formatervezési mintával kapcsolatosak

- A vámtisztviselők lefoglalják az árukat;
- a jogosult polgári és/vagy büntetőeljárást kezdeményezhet a visszatartási eljárás során szerzett információk alapján, és felkérheti az áruk ellenőrzésének és visszatartásának helye szerint illetékes bíróság, a TGI (Tribunal de Grande Instance) elnöklő bíróját a hamisított áruk lefoglalásának elrendelésére.

- b) A hamisított áruk szabadalommal, kiegészítő oltalmi tanúsítvánnyal, növényfajta-oltalommal vagy földrajzi árujelzővel kapcsolatosak

- A jogjogosult polgári vagy büntetőeljárást kezdeményezhet a visszatartási eljárás során szerzett információk alapján, és felkérheti az áruk ellenőrzésének és visszatartásának helye szerint illetékes bíróság, a TGI (Tribunal de Grande Instance) elnöklő bíróját a hamisított áruk lefoglalásának elrendelésére.

Kapcsolat

Direction générale des douanes et des Droits Indirects (Customs General Directorate)

Bureau E4 – Section de la propriété intellectuelle (Intellectual Property Unit)
11, rue des Deux communes
F – 93 558 Montreuil Cedex
Tel.: +33 1 57 53 43 51

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

Az Iparjogvédelmi Kódex a szabadalmakra és a védjegyekre vonatkozó L.615-17, illetve L.716-4 cikkének megfelelően a bitorlási konfliktust úgy is rendezni lehet, hogy a vitát választottbírótság elé viszik. Meg kell azonban jegyezni, hogy választottbírószági eljárás során kizárólag polgári eljárás rendezhető.

Kapcsolat a Nemzeti Iparjogvédelmi Hivatallal

Institut National de la Propriete Industrielle (INPI)
26 bis rue de Saint Petersburg
75800 Párizs Cedex 08
Franciaország
www.inpi.fr
0033(0)820 210 211
Contact@inpi.fr

Németország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Formatervezésiminta-oltalmi törvény (Geschmacksmustergesetz) 2004 – http://bundesrecht.juris.de/geschmng_2004/

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Formatervezésiminta-oltalom szerezhető az alábbi esetekben:

- Formatervezésiminta-oltalomra alkalmasnak minősülő tárgyak

A formatervezés a termék egészének vagy egy részének két- vagy háromdimenziós külső megjelenése, amely magának a terméknek vagy díszítésének vonalaiból, kontúrjaiból, színeiből, alakjából, textúrájából vagy anyagából áll. A számítógépes programot nem tekintik terméknek.

- Betűtípusok

A betűtípusokat is oltalomban lehet részesíteni, amelyek az áruk 18-03. osztályába sorolandók.

A formatervezési mintának újnak kell lennie, és egyéni jelleggel kell rendelkeznie a bejelentés benyújtásának időpontjában. A formatervezési mintát akkor is újnak tekintik, ha a szerző a bejelentési napot megelőző 12 hónapon belül már nyilvánosságra hozta. (ún. újdonsági türelmi idő).

Alakításágok

A bejelentésnek aláírt lajstromozási kérelmet kell tartalmaznia, amelyben fel kell tüntetni a bejelentő személyes adatait, a minta közzétételre alkalmas ábrázolását és azoknak az áruknak a listáját, amelyekben a formatervezési minta megtestesül, illetve amelyekre azt alkalmazták.

A bejelentés benyújtásakor kérni lehet a közzététel 30 hónappal történő elhalasztását. Ebben az esetben a bejelentési díjat csökkentik, és a közzétételért semmilyen díjat nem számítanak fel. Ez hasznos lehet, ha a bejelentő még várni szeretne azért, hogy lássa a termék piaci fogadtatását, vagy ha egyéb okok miatt a formatervezési mintát az adott időben még szükséges titokban tartania.

Költségek (a közzététel idejében)

	EUR
Egyetlen bejelentés - az oltalom tartama: 5 év - közzététel elhalasztása esetében	70 30
Többszörös bejelentések (egy bejelentéssel legfeljebb 100 formatervezési minta nyújtható be) közzététel elhalasztása esetében	7 EUR/egyes formatervezési minták, de legalább 70 EUR/bejelentés 3 EUR/ egyes formatervezési minták, de legalább 30 EUR/bejelentés
ábrázolás közzététele	12 EUR/formatervezési minta

Megújítás formatervezési mintánként	EUR
6.-tól 10. év	90
11.-tól 15. év	120
16.-tól 20. év	150
21.-tól 25. év	180

További információk a költségekkel, díjakkal és kiadásokkal kapcsolatban:

http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf

Vizsgálat

A Német Szabadalmi Hivatal és Védjegyhivatal (DPMA) formatervezési egysége ellenőrzi, hogy a bejelentés megfelel-e az alaki előírásoknak. Ez annak ellenőrzését

jelenti, hogy a formatervezési minta nem ütközik a közrendbe vagy a közérkölcsebe, és hogy a formatervezési minta nem minősül különféle elemek, jelek stb. szabályellenes használatának.

Nem vizsgálják azonban az oltalom érdemi követelményeinek (pl. újdonság, egyéni jelleg) való megfelelést. Ez utóbbi követelményeket a polgári bíróságok vizsgálják per esetén.

Az oltalom időtartama

Az oltalom maximális időtartama 25 év (az első oltalmi időszak 5 év, amely 4 alkalommal további 5-5 évre megújítható).

A közzététel elhalasztása esetén az oltalmat először 30 hónapra korlátozzák. A bejelentő ezen időszak alatt úgy dönthet, hogy az oltalmat 5 évre kéri kiterjeszteni. Ebben az esetben megtörténik a közzététel, és további díjakat kell befizetni.

A jogosult

A DPMA-nál lajstromozott formatervezési minta jogosultjára kizárólagos hasznosítási jogot ruház, és jogot arra, hogy harmadik személy számára megtiltsa az engedélye nélküli használatot. Ez azt jelenti, hogy egyedül a jogosultnak van joga a lajstromozott formatervezési mintát piacra vinni, arra használati engedélyt adni és átruházni azt. Ha a szerző (alkotó) a formatervezési mintát munkaszerződés keretében vagy megrendelés teljesítése során hozza létre, a munkaadó vagy a megrendelő tekintendő a szellemi tulajdon-jog jogosultjának.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Védjegy törvény (Markengesetz) 1994 – <http://www.bundesrecht.juris.de/bundesrecht/markeng/gesamt.pdf>
- Védjegyrendelet (Markenverordnung) 2004 – http://www.bundesrecht.juris.de/bundesrecht/markenv_2004/gesamt.pdf

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Egy megjelölés akkor kaphat védjegyként oltalmat, ha a DPMA lajstromozza. A lajstromozás iránt kérelmet kell benyújtani, amelyben meghatározott adatokat kell szolgáltatni.

Németországban a védjegyoltalom alapjául a gazdasági tevékenység során a megjelölés használatával szerzett egyedi, megkülönböztető jellegű piaci ismertség vagy az a tény is szolgálhat, hogy a megjelölés jól ismert (hírnév).

Alakítások

Németországban könnyű védjegybejelentést tenni. A bejelentőnek egyszerűen csak bejelentést kell benyújtania a DPMA számára. A szükséges formanyomtatvány letölthető a <http://www.dpma.de/english/index.html> honlapról.

A bejelentési formanyomtatvány kitöltése előtt fontos, hogy gondosan tanulmányozza az „Információ a védjegybejelentők részére” (Information for Trade Mark Applicants) kiadványt: http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/marke_eng/w7731_1.pdf.

A bejelentő lehet magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező társaság.

A Németországban lakóhellyel, székhellyel vagy telephellyel rendelkező bejelentőnek nem kell képviselőt meghatalmaznia a DPMA előtt folyó eljáráshoz. A Németországban sem lakóhellyel, sem székhellyel, sem pedig telephellyel nem rendelkező bejelentő viszont köteles Németországban képviselőként németországi ügyvédet vagy szabadalmi ügyvivőt meghatalmazni.

A bejelentőnek fel kell tüntetnie a védjegyet a formanyomtatványon, és meg kell határozni azokat az árukat/szolgáltatásokat, amelyekre nézve védjegyoltalmat kér. Az árukat/szolgáltatásokat osztályok szerint kell felsorolni, emelkedő sorrendben. Minden egyes védjegyre nézve külön bejelentést kell benyújtani. A védjegy nem változtatható meg miután a bejelentést a DPMA számára benyújtották. Miután a DPMA a bejelentést átvette, az árujegyzéket nem lehet további árukkal és szolgáltatásokkal bővíteni. A védjegybejelentés eredeti példányát a bejelentőnek vagy a bejelentőknek alá kell írni (a sokszorosított bélyegző nem fogadható el!). A bejelentők dokumentumaikat személyesen, postán, faxon vagy online is benyújthatják a DPMA számára. További információk találhatóak a bejelentés benyújtásáról: <http://www.dpma.de/english/service/e-services/dpmadirekt/index.html>.

Ne feledje, hogy egyszerűen egy e-mail elküldésével nem tehet védjegybejelentést.

A bejelentési nap elismerése érdekében a bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a bejelentő azonosítására szolgáló adatok;
- a védjegy ábrázolása; és
- áruk és szolgáltatások jegyzéke, amelyekre nézve lajstromozást kérnek.

Költségek (a meghirdetés idejében)

	EUR
Bejelentési díj, beleértve az osztályra felszámított díjat legfeljebb 3 osztályra nézve	300
Osztályra felszámított díj a bejelentésre, a negyedik osztályra és minden további osztályra nézve	100

Ha a bejelentési díj teljes összegét nem fizetik be a bejelentési naptól számított 3 hónapon belül, akkor a bejelentést visszavonnak tekintik.

Részletesebb információk: „Information Concerning Costs, Fees and Expenses” – http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf.

Vizsgálat

A védjegybejelentést csak azt követően dolgozzák fel, hogy a bejelentési díjat és az esetleges, osztályra felszámított díjat befizették. A védjegyekkel foglalkozó főosztály ellenőrzi, hogy a dokumentumok és az előírt információk teljesek-e, valamint ellenőrzi az oltalomra nézve előírt alapvető követelmények meglétét. Ha a követelményeknek eleget tesz a bejelentés, semmi sem akadályozhatja meg a védjegy lajstromozását, és a bejelentő számára védjegyzokiratot állítanak ki.

Ezt követően a bejelentő használhatja az ® szimbólumot a védjegyével, és a lajstromozott védjegyet elhelyezheti áruin. A DPMA nem ellenőrzi, hogy korábban lajstromoztak-e már hasonló vagy azonos védjegyet!

A benyújtás előtt a bejelentőnek kell meggyőződnie arról, hogy egy másik jogosult nem lajstromoztatott-e már hasonló vagy azonos védjegyet. A védjegykutatói lehetőségekről a következő címen találhatók információk: http://www.dpma.de/english/trade_marks/search/index.html. Egyébként a korábbi védjegy jogosultja „felszólalást” nyújthat be az újonnan lajstromozott védjeggyel szemben, ami azt eredményezheti, hogy a bejelentő védjegyét törlik.

Az oltalom időtartama

A lajstromozott védjegy oltalmi ideje 10 év, amely további 10 éves időszakokra megújítható. Amennyiben a

megújítási díjakat szabályszerűen befizetik, úgy nincs az oltalomnak hivatalosan meghatározott vége.

A lajstromozott védjegy megújítása érdekében megújítási díj fizetendő, és ha a megújítás több, mint 3 osztályra vonatkozik, akkor az osztályra felszámított díjat is be kell fizetni.

Megújítási díj	EUR
10 év után az áruk/szolgáltatások legfeljebb 3 osztályára nézve	750
Minden további osztályra nézve	260

A jogosult

A védjegy lajstromozása a jogosultjára kizárólagos jogot ruház, ami a védjegy bitorlása esetében kártérítésre jogosítja fel, vagy arra, hogy a bitorlót felszólítsa a védjegy jogellenes használatának beszüntetésére és a jogellenes használatától való tartózkodásra.

A jog átruházható vagy engedményezhető más személyre az áruk vagy szolgáltatások egészére vagy csak egy részére vonatkozóan. A védjegyek eladhatók és megvásárolhatók. Ezen túlmenően, engedély is adható a védjegy használatára.

Szabadalmak és használati minták

Alkalmazandó jogszabályok

- Szabadalmi törvény (Patent Law/Patentgesetz) 2005 – <http://bundesrecht.juris.de/patg/>
- Szabadalmi rendelet (Patent Ordinance/Patentverordnung) 2004 – <http://www.gesetze-im-internet.de/patv/index.htm>
- Használatiminta-oltalmi törvény (Utility Model Law/Gebrauchsmustergesetz) 1986 – <http://bundesrecht.juris.de/gebrmg/>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A DPMA csak akkor ad szabadalmat egy találmányra, ha vizsgálat erősítette meg a találmány szabadalmazhatóságát. A használati minta lajstromozható az oltalomra vonatkozó követelmények vizsgálata nélkül, ezért a használati mintát könnyebb megszerezni, valamint sokkal olcsóbb is, mint a szabadalom.

Szabadalmi oltalom adható találmányokra a technika bármely terén, akár termékekre, akár eljárásokra nézve. A használati minta nem oltalmazhat eljárásokat.

Alakítások

A bejelentő lehet magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező társaság.

A Németországban lakóhellyel, székhellyel vagy telephellyel rendelkező bejelentőnek nem kell képviselőt meghatalmaznia a DPMA előtt folyó eljáráshoz. A Németországban sem lakóhellyel, sem székhellyel, sem pedig telephellyel nem rendelkező bejelentő viszont köteles Németországban képviselőként németországi ügyvédet vagy szabadalmi ügyvivőt meghatalmazni.

A bejelentést németül kell írásba foglalni. Más nyelvű bejelentések esetében 3 hónapon belül német nyelvű fordítást kell benyújtani. A formanyomtatványok letölthetők a <http://www.dpma.de/english/index.html> honlapról. A bejelentők a dokumentumokat személyesen, postán, faxon vagy online is benyújthatják a DPMA számára. További információk találhatóak a bejelentés benyújtásáról: <http://www.dpma.de/english/service/e-services/dpmadi-rekt/index.html>.

Kérjük, hogy a bejelentési formanyomtatvány kitöltése előtt tanulmányozza az „Információ szabadalmi bejelentőknek/Információ használatiminta-oltalmi bejelentőknek” („Information for Patent Applicants”/„Information for Utility Model Applicants”) című kiadványokat – http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/patent_eng/p2791_1.pdf; http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/gebrauchsmuster_eng/g6181_1.pdf.

Ne feledje: nem elég a bejelentési dokumentumokat e-mail útján elküldeni a DPMA számára. Ha az előírásoknak nem tesznek eleget, akkor a bejelentést nem fogadják el.

Költségek (a közzététel idejében)

A szabadalom költségei

Bejelentési díj	EUR
Elektronikus benyújtás	50
Benyújtás papíron	60
(Opcionális) kutatás vizsgálat nélkül	250
Vizsgálati eljárás opcionális kutatás után	150
Vizsgálati eljárás előzetes opcionális kutatás nélkül	350

A bejelentés és a szabadalom fenntartásának éves díja a harmadik évre felszámított 70 EUR összegről 1940 EUR összegre emelkedik a 20. évre.

A használati minta költségei

	EUR
Bejelentési díj	40
Kutatási díj (opcionális)	250
1. fenntartási díj 3 év után	210
2. fenntartási díj 6 év után	350
3. fenntartási díj 8 év után	530

Lásd az „Information Concerning Costs, Fees and Expenses” kiadványt a http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf honlapon.

Vizsgálat

A DPMA a szabadalmi bejelentéseket csak akkor vizsgálja az újdonságra és arra nézve, hogy feltalálói tevékenységen alapul-e, ha a bejelentő vagy más személy vizsgálatra irányuló kérelmet nyújt be a bejelentés benyújtásától számított 7 éven belül. A vizsgálat eredményeként vagy megadják, vagy elutasítják a szabadalmat.

A használati mintát az oltalmi követelmények vizsgálata nélkül lajstromozzák. A használati minta által biztosított oltalom gyakran gyengébb a vizsgált szabadalom által biztosított oltalomnál. A jogosult vagy harmadik személy kérelmezheti a technika állásához tartozó találmányokra vonatkozó kutatást. Csak akkor folytatják le az oltalmi követelmények alapos vizsgálatát, ha valaki a használatiminta-oltalom törlésére irányuló kérelmet nyújt be.

Az oltalom időtartama

Az oltalom maximális időtartama 20 év a szabadalom esetében, és 10 év a használati minta esetében.

A jogosult

A szabadalom vagy a használati minta a jogosultnak kizárólagos hasznosítási jogot biztosít. A jogosult megfelelő ellenérték fejében használati engedélyeket adhat, és engedélyezheti az engedélyes számára a találmány hasznosítását. Ezen túlmenően, a szabadalom vagy a használati minta eladható vagy örökölhető.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegy, szabadalmak)?

A bejelentőnek javasolt mindenképpen szakmai tanácsot kérnie, mert sok részletet és jogi szempontot szükséges figyelembe venni. Azt tanácsoljuk, hogy konzultáljon egy, a versenyjog terén gyakorlattal rendelkező ügyvéddel. A DPMA nem jogosult jogi tanácsot nyújtani, és nem feladata a szellemi tulajdon-jogok bitorlóiával szembeni fellépés.

Speciális ajánlások

Jogérvényesítésről szóló információk találhatók online az alábbi címeken:

<http://www.markenpiraterie-apm.de/>
http://www.zoll.de/b0_zoll_und_steuern/d0_verbote_und_beschraenkungen/f0_gew_rechtsschutz/index.html
www.piznet.de
www.patentinformation.de
http://www.signo-deutschland.de/content/index_ger.html
<http://www.patentserver.de>
<http://www.zim-bmw.de>
<http://www.dihk.de>
<http://www.original-ist-genial.de/english.html>
<http://www.conimit.de/>
http://www.plagiarius.com/e_index.html

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Szerzői jogi törvény (Copyright Law/ Urheberrechtsgesetz) 2008 – <http://www.gesetze-im-internet.de/urhg/index.html>
- Szerzői jogi igazgatási törvény (Copyright Administration Law/ Urheberrechtswahrnehmungsgesetz) 2006 – <http://www.gesetze-im-internet.de/urhwahrng/index.html>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az iparjogvédelmi jogokkal szemben a szerzői jog automatikusan, az alkotás létrehozásának tényéből keletkezik. A szerzői jogi oltalom megszerzése érdekében nem írnak elő hivatalos nyilvántartásban történő lajstromozást, illetve ez nem is lehetséges.

Szerzői jogi oltalmat kizárólag személyes szellemi alkotások élvezhetnek. A szerzői jog alapján az oltalom tárgyát alapvetően az irodalmi, tudományos, zenei és művészeti alkotások képezik, ez a felsorolás azonban nem kimerítő jellegű.

A szerzői jogi oltalomban részesülő alkotásoknak bizonyos szintű kreativitással rendelkező személyes szellemi alkotásoknak kell lenniük, de a kreativitás követelményei nem túl magasak. A szerzői jogot korlátozza például az alkotásból való idézés joga, ami különböző terjedelmű idézéseket engedélyez.

Alakítások

A szerzői jog keletkezése érdekében semmilyen alaki előírásnak nem kell eleget tenni.

Bejelentési díj

Nincs.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

A szerzői jog időtartama

A szerzői jog korlátozott időtartamra szóló kizárólagos jog. A törvényben megállapított időtartam végén lejár, és a mű automatikusan közkinccsé válik (70 évvel a szerző halála után).

A jogosult

A jog jogosultja a szerző.

A munkavállaló a szerzői jog első jogosultja, ha az alkotást munkaszerződés alapján hozták létre. Előfordulhat azonban, hogy a munkavállaló/szerző a munkaszerződés alapján az alkotásra nézve hasznosítási jogot köteles adni a munkaadónak.

Általános szabályként a szerzői jog nem ruházható át, de a szerző mások számára megadhatja a jogot arra, hogy alkotását bármilyen módon felhasználják. A felhasználásra vonatkozó jogok jogosultjai a szerző engedélyével ezeket a jogokat másokra ruházhatják.

Mit tegyek, ha lemásoltak (a szerzői jog és a kapcsolódó jogok)?

A szerzői jog bitorlása a szerzői jog megsértésének minősül. A szerzői jogot általában úgy bitorolják, hogy a szerzői jogi oltalom alatt álló alkotás másolatát jogellenes módon előállítják és terjesztik, átdolgozott vagy átalakított alkotást nyilvánosságra hoznak vagy felhasználnak.

Közigazgatási intézkedések

Semmilyen hivatalos lajstromozás nem áll rendelkezésre, de a szerző szabadon, az arra alkalmas módon bizonyíthatja szerzőségét, ha jogvita esetén hatásos bizonyítékkal szolgál (pl. dokumentumok letétbe helyezése közjegyzőnél).

Polgári jogi intézkedések

Az alábbi követelések állnak a szerző vagy a kizárólagos használati engedély jogosultja rendelkezésére:

- a zavart kiváltó okok felszámolásának követelése;
- közbenső végzés kérése a további bitorlások megakadályozása érdekében;
- a felmerült vagyoni károk megtérítését elrendelő közbenső végzés kérése;
- nem vagyoni kártérítés követelése;
- a jogellenesen előállított példányok megsemmisítésének követelése;
- a bitorló példányok átadásának követelése;
- tájékoztatás követelése;
- az ítélet közzétételének követelése;
- bemutatás követelése vizsgálat céljából, ha a bitorlást illetően kétségek merültek fel;
- a bitorlóval szembeni követelés a jogellenesen felvett díjak visszaszolgáltatása érdekében;
- a számlák bemutatásának követelése, ha szükséges a károk kiszámítása érdekében.

Büntetőjogi rendelkezések

A büntetőjog alapján bűncselekménynek minősülnek a következő cselekmények: a szerzői jogi oltalom alatt

álló alkotások jogellenes felhasználása, a szerző nevének jogellenes feltüntetése, a szerzői jogi oltalom technikai jellegű intézkedéseinek jogellenes megkerülése és a jogkezelésre vonatkozó előírt információk, például a szerzői jogi figyelmeztetés eltávolítása.

Speciális ajánlások

A DPMA-ba beolvasztott Szerzői Jogi Választottbírói Tanács (Copyright Arbitration Board) jár el közvetítőként a jogdíjbeszedő társaságok és a szerzői jogi oltalmat élvező alkotások felhasználói közötti vitákban.

Szerzői jogi ügyekben a Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium alábbi linkgyűjteménye nyújthat segítséget:

- <http://www.kopienbrauchenoriginale.de/enid/3c877841ef29e92f73c301ba146cc677,0/3t.html>
- <http://gvu.de>

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a német vámhatóságok?

Az 1383/2003/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdésének megfelelően a vámhatóságok akkor járnak el, ha felmerül a gyanú, hogy szellemi tulajdon-jogokat bitorló árukat importálnak az EU területére.

Általában a szellemi tulajdon-jogok jogosultjának kell kérelmeznie a vámhatóságok ilyen jellegű intézkedését az 1383/2003/EK rendelet 5. cikkének megfelelően.

Eljárások

A szellemi tulajdon-jogok, vagyis a védjegyek, szabadalmak, formatervezésiminta-oltalmi jogok és szerzői jogok jogosultjai számára rendelkezésre áll az a lehetőség, hogy a 1383/2003/EK rendelet alapján vámhatósági intézkedést kérjenek a Szellemi tulajdon-jogok Központi Irodájánál (Central Bureau of Intellectual Property Rights, CBIPR) Münchenben.

A kérelemnek tartalmazni kell az összes rendelkezésre álló információt (ha lehetséges, elektronikus úton), hogy a vámtisztviselők számára megkönnyítsék az eredeti és a hamis áruk megkülönböztetését (például, az eredeti termék gyártóinak neve és címe, az eredeti termékekről készített képek, speciális biztonsági megoldásokról szóló információk).

Ha a fentiekben említett információk alapján a vámhivatal azt gyanítja, hogy a kérdéses bejövő áruk a kérelmező szellemi tulajdon-jogait bitorolják, akkor az árukat feltartóztatják.

A gyanított bitorlással érintett szellemi tulajdon-jogok jogosultját tájékoztatják a vámhivatal által tett intézkedésekről. A jogosult kérheti az importőr adatait és a kérdéses áruk mintáit. Ha a jogosult az áruk vizsgálata után megerősíti, hogy az ő szellemi tulajdon-jogait érintő bitorlás történt, akkor két lehetőség közül választhat: vagy engedélyezi az áruk megsemmisítését az importőr beleegyezésével és a vámhatóságok felügyelete alatt, vagy pedig polgári eljárást kezdeményez a bitorlás megerősítése érdekében.

Ha egy társaság közösségi védjeggyel, közösségi formatervezésiminta-oltalmi joggal vagy más, a Közösség által védett joggal rendelkezik, a 1383/2003/EK rendelet alapján vámhatósági intézkedést kérhet annak érdekében, hogy mind a 27 EU-tagállamban védelmet szerezzen.

A kérelem teljesítése után a CBIPR a kérelemre vonatkozó valamennyi információt továbbítja az illetékes tagállamok számára. A jogosult pusztán egyetlen kérelemmel valamennyi, az Unión kívüli országokkal határos állam vámhivatalát felkérheti, hogy lépjenek fel a termékeket érintő bitorlással szemben.

Fő kapcsolatok

Egyedi és részletes információkért lépjen kapcsolatba a Szellemi tulajdon-jogok Központi Irodájának (Central Bureau of Intellectual Property Rights) munkacsoportjával:

Bundesfinanzdirektion Südst
Central Bureau of Intellectual Property Rights
Sophienstraße 6
80333 München/Németország
Tel.: +49 (0) 89 – 59 95 23 13
Fax: +49 (0) 89 – 59 95 23 17
E-mail: zgr@ofdm.bfinv.de

További információk találhatók a vámeljárás keretében történő lefoglalásról a www.ipr.zoll.de honlapon.

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

Kapcsolatok

Szabadalmi Jogászok Szövetsége/Patent lawyers' association/Patentanwaltskammer
<http://www.patentanwalt.de>

Német Szövetségi Kamara/German Federal Bar/Bundesrechtsanwaltskammer
www.brak.de

Termék- és Védjegyhamisítás Elleni Akciócsoport/Action Group against Product and Trade Mark Counterfeiting (APM e.V.)
<http://www.markenpiraterie-apm.de/>

Kapcsolat a Német Szabadalmi és Védjegyhivatallal

Deutsches Patent- und Markenamt
Zweibrückenstr. 12
80331 München
Németország
Tel.: +49(0)89/2195-3402
E-mail: info@dpma.de
www.dpma.de

Görögország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- PD 259/1997 – <http://www.obi.gr/>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A formatervezési minta vagy modell akkor kaphat oltalmat, ha

- új;
- egyéni jelleggel rendelkezik.

Újdonságát nem befolyásolja, ha az Iparjogvédelmi Szervezet (Industrial Property Organisation, OBI) számára történő benyújtás előtt 6 hónapon belül hivatalosan elismert kiállításon kiállították.

A formatervezési minta nem kaphat oltalmat, ha

- a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütközik;
- a termék sajátosságait kizárólag műszaki funkciója határozza meg;
- a terméket a működéshez adott méretben kell előállítani.

Alakítások

A jogosultnak vagy jogi képviselőjének a bejelentést az (alábbiakban meghatározott) összes szükséges dokumentummal együtt két példányban kell benyújtani az Iparjogvédelmi Hivatalnál (OBI), illetve postán elküldeni vagy faxon továbbítani (+30 210 6819231). Jogi képviselőre kizárólag akkor van szükség, ha a jogosult nem rendelkezik lakóhellyel vagy címmel Görögországban. Ha a dokumentumokat fax útján továbbítják, az eredeti példányokat 10 napon belül el kell küldeni az OBI számára.

A formatervezési minta vagy modell lajstromozásához az alábbi dokumentumok szükségesek (két példányban):

- az OBI-nál vagy a www.obi.gr honlapon elérhető, kitöltött és aláírt bejelentési formanyomtatvány;
- a formatervezési mintáról vagy modelről készített digitális fénykép(ek) vagy ábrá(k);

- a bejelentési díj befizetéséről szóló igazolás.

A benyújtástól számított 4 hónapon belül további dokumentumok nyújthatók be, mint például képviseleti meghatalmazás, egyéb jogi dokumentumok, a közzétételi és a halasztott közzétételi díjak befizetéséről szóló nyugták, valamint egyéb módosítások.

A bejelentés benyújtásához a bejelentő továbbá 6 hónapos elsőbbséget élvezhet, ami egy korábbi formatervezési mintának egy tagállamban történő első bejelentésétől vagy pedig egy használati mintára irányuló korábbi nemzeti bejelentéstől számítandó.

Költségek (a közzététel idejében)

Érvényes 2009. május 1-jétől mindaddig, amíg a Közigazgatási Tanács (Administrative Council) új határozatot nem ad ki.

1 grafikai ábrázolás esetében:

bejelentési díj: 20 EUR

közzétételi díj: 14 EUR

halasztott közzététel díja: 14 EUR

Megújítások	
Első öt éves időszak (a bejelentési díj tartalmazza)	0
Második öt éves időszak	58 EUR
Harmadik öt éves időszak	58 EUR
Negyedik öt éves időszak	72 EUR
Ötödik öt éves időszak	88 EUR

Vizsgálat

A bejelentést ellenőrzik, hogy az tartalmaz-e minden szükséges elemet (teljesség), és ha ez rendben van, megadják az oltalmat, egyébként pedig a bejelentést visszavonnak tekintik. Az újdonságot a formatervezési minták vagy modellek esetében nem vizsgálják.

A bejelentést a bejelentési napot követő 4 hónappal teszik közzé, az okiratot pedig röviddel a megadás után.

Az oltalom időtartama

Ahhoz, hogy egy formatervezési mintát vagy modellt érvényben tartsanak, megújítási díjakat kell befizetni a lajstromozás dátumának 5. évfordulójától kezdve és ezt követően 5 évenként, összesen maximum 25 évre nézve.

További információkat a következő honlapon talál: www.obi.gr.

A jogosult

A bejelentést benyújtó személy a formatervezésiminta-oltalmi jog jogosultja. A jog írásbeli megállapodás útján átruházható vagy örökölhető. A lajstromozott formatervezési minta vagy modell jogosultja írásbeli megállapodás alapján harmadik személyek számára engedélyezheti a formatervezési minta vagy modell hasznosítását is (licenc).

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- 2239/94 törvény – <http://www.gge.gr/>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A védjegy grafikusán ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy egy cég áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztesse más cég áruitól vagy szolgáltatásaitól.

A megjelölés nem kaphat oltalmat, ha

- a közrendbe vagy a közérdeklődésbe ütközik;
- az állam tulajdonában lévő jelzést vagy vallási szimbólumokat tartalmaz;
- a fogyasztókat megtéveszti az áru vagy a szolgáltatás jellegét, származását és minőségét illetően.

Alakítások

A védjegybejelentési formanyomtatványt 6 példányban kell benyújtani a Fejlesztési Minisztérium Kereskedelmi és Iparjogvédelmi Igazgatóságához (Ministry of Development – Direction of Commercial and Industrial Property), amely a www.gge.gr honlapról tölthető le, és amelyet jogász ellátott aláírásával.

A bejelentéshez az alábbiakat kell csatolni:

- 10 másolat a védjegyről, amelyeknek a mérete maximum 9x8 cm lehet;
- az első és a további osztályok díjai;
- a védjegybejelentési formanyomtatványokat aláíró jogi képviselő meghatalmazása;
- a társaság képviseletére vonatkozó valamennyi jogi dokumentum, ha a bejelentést társaság teszi;
- a nem görög illetékességű bejelentő nyilatkozata arról, hogy aláveti magát az athéni bíróságok illetékességének.

Közösségi védjegy (CTM) vagy nemzetközi védjegy esetében egy további formanyomtatvány is szükséges, amelyhez mellékelni kell a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (Office for Harmonization in the Internal Market, OHIM) benyújtott dokumentumok görög fordítását is.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Új miniszteri határozat kibocsátásáig hatályos.

Bejelentési díj: 120 EUR egy osztály esetében,
30 EUR az egyes további osztályok esetében.

Megújítások	
Egy osztály díja	120 EUR
Minden egyes további osztály díja	30 EUR

Vizsgálat

A védjegybejelentést a Közigazgatási Védjegybizottság (Administrative Trade Mark Committee) vizsgálja, amely a bejelentést elfogadhatja vagy elutasíthatja.

Ha a bejelentést elfogadják, akkor a védjegyet lajstromozzák, dátumozzák és aláírják, amivel szemben harmadik személy felszólalást nyújthat be. A Közigazgatási Védjegybizottság vizsgálja meg a felszólalást is, amelynek során a védjegy bejelentőjét jogi képviselő is képviselheti. Ha valamely fél elégedetlen a Közigazgatási Védjegybizottság határozatával, fellebbezést nyújthat be az Athéni Elsőfokú Közigazgatási Bírósághoz (Administrative Court of Athens, First Instance).

Ha az eredeti védjegybejelentést elutasítják, a bejelentő fellebbezést nyújthat be az Athéni Elsőfokú Közigazgatási Bírósághoz (Administrative Court of Athens, First Instance).

Az oltalom időtartama

A védjegy 10 évig érvényes a bejelentés benyújtásától számítva, és a jogosult kérelmére további 10 éves időtartamra megújítható. A megújításra az első 10 éves oltalmi időszak utolsó évében kell sort keríteni. Ha a megújítást a 10 éves időszak lejártát követő 6 hónapon belül kérelmezik, akkor a megújítási díjakat 50%-os pénzbírsággal növelik. Ha a védjegyet nem újítják meg, a védjegyet érvénytelennek tekintik, és törlik.

A jogosult

A védjegy lajstromozása a jogosultra kizárólagos használati jogot ruház, használhatja például áruin, azok csomagolásán vagy bármely nyomtatott anyagán.

A védjegyhez való jog a jogosult élete során átruházható, vagy elhalálozása esetén örökölhető.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati tanúsítványt is

Alkalmazandó jogszabályok

- 1733/1987 törvény – <http://www.obi.gr/>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szabadalom akkor lajstromozható, ha:

- új;
- feltalálói tevékenységen alapul;
- iparilag alkalmazható.

Nem szabadalmaztathatók azonban például:

- a felfedezések, tudományos elméletek, matematikai módszerek;
- esztétikai alkotások;
- számítógépes programok;
- információk ismertetése.

Használatiminta-tanúsítvány (Utility Model Certificate; UMC) adható az új és iparilag alkalmazható, meghatározott alakkal és formával rendelkező háromdimenziós tárgyakra.

Alakiságok

A jogosultnak vagy a jogosult jogi képviselőjének a bejelentést az (alábbiakban meghatározott) összes szükséges dokumentummal együtt két példányban kell be-

nyújtania az OBI-nál, illetve posta útján küldheti be, vagy faxon (+30 210 6819231) továbbíthatja.

Jogi képviselőre csak akkor van szükség, ha a jogosult nem rendelkezik lakóhellyel vagy címmel Görögországban. Ha a dokumentumokat faxon továbbítják, az eredeti példányokat 10 munkanapon belül el kell juttatni az OBI-hoz.

A szabadalmi vagy UMC-bejelentés benyújtása esetében előírt dokumentumok (két példányban) a következők:

- az OBI-nál beszerezhető vagy a www.obi.gr honlapról letölthető, aláírt bejelentési formanyomtatvány;
- a találmány írásbeli leírása;
- igénypontok (a benyújtáshoz legalább az első fő igénypont megadása szükséges);
- a bejelentési díjnak (az OBI-nál vagy egy bankban történő) a befizetéséről szóló igazolás.

Ezt követően az OBI a bejelentés benyújtásáról elismervény állít ki, amely tartalmazza a bejelentés számát és a bejelentési napját.

A bejelentőnek a bejelentési naptól számított 4 hónapon belül kell benyújtania az esetleges módosításokat vagy kiegészítő dokumentumokat (mint például hiányzó igénypontok, kivonat és rajzok, képviseleti meghatalmazás, ha a bejelentést jogi képviselő nyújtotta be), és kell befizetnie a kutatási jelentés díját, valamint a 10. igénypontot követő további igénypontok díjait.

Ha a bejelentés elsőbbségre tart igényt, az elsőbbségi igazolást az elsőbbségi naptól számított 16 hónapon belül kell benyújtani az OBI-nál.

A szabadalmi bejelentést a bejelentési napot (vagy az elsőbbségi napot) követő 18 hónap elteltével teszik közzé, illetve ha a szabadalmat a 18 hónapos időszak előtt megadják, akkor rövidebb idővel a szabadalom megadása után.

Költségek (a közzététel idejében)

Érvényes 2009. május 1-jétől mindaddig, amíg a Közigazgatási Tanács új határozat ad ki.

Bejelentési díj:	30 EUR szabadalom és UMC esetében
Kutatási jelentés díja:	150 EUR szabadalom esetében 0 EUR UMC esetében (nem végeznek kutatást)
További igénypontok díja:	17 EUR minden egyes további igénypont esetében

Megadási díj: 95 EUR szabadalom esetében
57 EUR UMC esetében

1–4. éves (a bejelentési díj tartalmazza)		0 EUR	
5. éves	60 EUR	13. éves	310 EUR
6. éves	80 EUR	14. éves	360 EUR
7. éves	90 EUR	15. éves	420 EUR
8. éves	110 EUR	16. éves	520 EUR
9. éves	135 EUR	17. éves	620 EUR
10. éves	180 EUR	18. éves	750 EUR
11. éves	220 EUR	19. éves	850 EUR
12. éves	260 EUR	20. éves	950 EUR

1–4. éves (a bejelentési díj tartalmazza)		0 EUR
5. éves		60 EUR
6. éves		80 EUR
7. éves		90 EUR

Vizsgálat

A bejelentési napot követő 4 hónapos időszak lejártakor ellenőrzik, hogy a bejelentés tartalmaz-e minden szükséges elemet (teljesség).

Ha a bejelentés teljes, a kutatási jelentés szakasza következik.

A kutatási jelentést elküldik a bejelentőnek vagy a bejelentő szabadalmi ügyvivőjének. A kutatási jelentéssel kapcsolatos észrevételek benyújtására 3 hónap áll rendelkezésre.

Ha észrevételeket nyújtanak be, az OBI ezt követően végleges kutatási jelentést ad ki.

Ha semmilyen észrevételt nem nyújtanak be, az első kutatási jelentést tekintik véglegesnek.

Az OBI nem végez érdemi vizsgálatot.

A szabadalmat akkor adják meg, ha a megadási díjat befizették.

Ha a szabadalmi bejelentés teljes, de a kutatási jelentés díját nem fizették be, a szabadalmi bejelentést használatiminta-bejelentésére alakítják át, feltéve, hogy az nem módszert vagy használatra vonatkozó találmányt tartalmaz, mert ebben az esetben a szabadalmi bejelentést visszavontnak tekintik.

A teljesnek minősülő UMC-bejelentést a tanúsítvány megadása követi.

Az oltalom időtartama

A szabadalom 20 évig érvényes, az UMC pedig 7 évig, feltéve, hogy a fenntartási, illetve a megújítási díjakat befizették. A fenntartási, illetve a megújítási díjakat évente kell befizetni a bejelentés benyújtásától számított 5. évtől kezdve. A szabadalom érvényessége legfeljebb 5 évvel meghosszabbítható, ha orvosi vagy növényi termékek esetében kiegészítő oltalmi tanúsítványt nyújtanak be.

A jogosult

A bejelentő a jog jogosultja.

A munkavállaló találmánya a munkavállalót illeti meg (szabad találmány), hacsak az nem minősül szolgálati találmánynak, mert ekkor a találmány a munkaadót illeti meg, vagy nem „függő találmány”, mert ekkor 40%-ban a munkaadót és 60%-ban a munkavállalót illeti meg. Ilyen esetben a bejelentést közösen kell benyújtani

A szabadalomhoz vagy a szabadalmi bejelentéshez való jog átruházható, örökölhető vagy hasznosítása írásbeli megállapodásban engedélyezhető.

Mit tegyek, ha lemasoltak?

- A bitorlási ügyet bíróság elé lehet vinni.
- A jogosult, a kizárólagos hasznosítási engedély jogosultja és a szabadalom vagy formatervezési minta bejelentője polgári pert indíthat.
- A bitorlási kereseteket a szabadalom megadása előtt is be lehet a bírósághoz nyújtani. Ebben az esetben azonban a bíróság az ügy tárgyalását a szabadalom megadásáig elhalaszthatja. Az Athéni és Thessaloniki Elsőfokú Polgári Bíróság (Civil Court of First Instance) illetékes a bitorlási ügyeket elbírálni. Fellebbezést az Athéni és Thessaloniki Fellebbviteli Polgári Bírósághoz (Civil Court of Appeal) lehet benyújtani. Bizonyos körülmények között a Legfelső Bíróságnál (Supreme Court, Areios Pagos) is lehet megsemmisítést kérni.
- Az alperes elmarasztalásának jogkövetkezményei: a szerzett hasznok megfizetése vagy a bitorló termékek megsemmisítése.

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- 2121/1993 törvény – <http://www.opi.gr>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jog alapvetően a bármilyen formában kifejezett eredeti irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotásokat oltalmazza, beleértve az adatbázisokat és a számítógépes programokat is.

Az ötletek nem részesülhetnek oltalomban, mert a cél az, hogy biztosítsák ezek szabad terjedését és terjesztését.

Ezen túlmenően nem részesülhetnek oltalomban a jogszabályok, a bírósági határozatok, a közigazgatási dokumentumok, a népművészeti megnyilvánulások, a hírek és egyszerű események, a matematikai elméletek, a felfedezések és az üzleti módszerek.

Alakítások

A szerzői jogra való jogosultság és a szerzői jog gyakorlása (szerzői jogok) semmilyen alakisághoz nem kötött, ezért semmilyen hivatalos eljárást nem írnak elő ahhoz, hogy a szerzőnek az alkotással kapcsolatos jogait elismerjék. Az időpontot megerősítő bizonyítékot szolgáltat, ha az alkotást közjegyzőnél bemutatják, amelyet a bíróság értékelhet abban az esetben, ha a kérdéses alkotással kapcsolatos jogok megsértése miatt jogi eljárást indítanak.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

Mivel semmilyen alakiságot nem írnak elő, a szerzői jogi oltalom esetében semmilyen költség nem merül fel.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A szerzői jog a szerző életére szól, és még 70 évig fennáll a halála után, a szerző halálának évét követő év január 1-jétől számítva.

A jogosult

A jog az alkotó(ka)t illeti meg. Az alkotó életében, örököse pedig a szerző halála után 70 évig a jogot átruházhatja vagy felhasználását engedélyezheti.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Ha a szerzői jog vagy a kapcsolódó jogok megsértését gyanítják, tiltó végzés adható ki a szerzői jogot sértő cselekményre nézve.

Emellett abban az esetben, ha a szerző jogát sértő cselekmény közvetlenül fenyegető – mint az előírt szerzői engedély nélküli színházi, filmszínházi vagy zenei darab nyilvános előadása esetén – a helyi rendőrségnek a szerző vagy a jogosult kérésére be kell tiltania az ilyen cselekményt. Kérésre a kerületi ügyész köteles ilyen értelmű végzést kiadni a rendőrségnek. Ugyanez a helyzet, ha a nyilvános előadást a szerző engedélyével megkezdték, de az esedékes díj kifizetésével több, mint 2 napot késlekednek. A polgári jog szerint a szerző és a kapcsolódó jogok jogosultja:

- pert indíthat jogai elismeréséért;
- pert indíthat a jogsértés megszüntetése érdekében;
- pert indíthat azért, hogy ne következzen be a jövőben jogsértés abban az esetben, ha jogsértés, a jogsértés folytatása vagy a jogsértés megismétlése fenyeget;
- kártérítési pert indíthat, és nem vagyoni kártérítést kérhet, ha az elkövető felelősségét a jogsértés tekintetében megállapítják;
- pert indíthat az elkövető jogalap nélküli gazdagodásának megállapítása érdekében;
- pert indíthat annak a nyereségnek a megfizetéséért, amelyre az elkövető más személy tulajdonának a kezeléséből tett szert.

A szerzői jog és a kapcsolódó jogok majdnem valamennyi megsértése büntetendő cselekménynek minősül.

A polgári jogi szankciók a jogosult jogainak megsértéséért kártérítést biztosítanak. A minimális büntetés a kétszerese annak az összegnek, amelyre az elkövető a jogsértéssel szert tett.

A büntetőjogi szankciók egytől tíz évig terjedő szabadságvesztést és 2 900–59 000 EUR összegű pénzbüntetés megfizetését írják elő.

További információk találhatóak a www.opi.gr honlapon.

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a görög vámhatóságok?

Alkalmazandó jogszabályok

- 1383/2003/EK rendelet; 1891/2004/EK rendelet;
- 2239/94 védjegy törvény;
- 2121/93 szerzői jogi törvény.

Az intézkedések fajtái

E jogszabályok alapján a vámhatóságok hivatalból járhatnak el a vizsgálatok során vagy azt követően, hogy a szellemi tulajdon-jog jogosultjai beavatkozási kérelmet nyújtanak be.

A gyanús árukat „vámzár alá helyezik/lefoglalják”, amíg a szellemi tulajdon-jog jogosultja olyan értelmű szakértői véleményt szolgáltat, hogy az áruk hamisítványok. Amint ez megtörténik, az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre:

a) a lefoglalt árukat mind a szellemi tulajdon-jog jogosultjának, mind pedig az áruk tulajdonosának az engedélyével megsemmisítik;

b) az „árúk” továbbra is „vámzár alatt/lefoglalva” maradnak, és a szellemi jog jogosultja pert indít az áruk tulajdonosa ellen.

A vámhatóságok az áruk megsemmisítése előtt megvárják a bírósági határozatot. Emellett pénzbírságot is kivetnek a nemzeti jogszabályoknak megfelelően, amely – az esettől függően – 2 000-20 000 EUR összegű lehet.

A vámhatóságok 2008 első felében 37, összesen körülbelül 209 000 árucikkre kiterjedő elkobzást végeztek.

A vámhatóságok mellett a Speciális Nyomozószolgálat (Gazdasági és Pénzügyminisztérium) [Special Investigation Service (Ministry of Economy and Finance)] is foglalkozik a szellemi tulajdon-jogok bitorlásával, és hamisított termékek után kutatva ellenőrzéseket végez a vállalkozásoknál és a raktárakban Görögország egész területén.

Ha a hamisított termékek szerzői jogot bitorolnak, a termékeket lefoglalják, és a jogsértőket az államügyész elé küldik a „tettenérés” szabályai szerint.

Ha a hamisított termékek iparjogvédelmi jogokat bitorolnak, a termékeket lefoglalják, a jogosultat tájékoztatják, és a jogosult kezdeményezésére történő vádemelés után büntetőeljárást folytatnak le.

Fő kapcsolatok

General Directorate of Customs and Excise (Ministry of Economy and Finance)

www.gsis.gr

19th Directorate, Dept A.

Tel: +30 210 3225768, Email: d19diadi@otenet.gr

33th Directorate, Dept A

Tel: +30 210 7259326 Email: d33-a@otenet.gr

Special Investigation Service (Ministry of Economy and Finance)

www.ypee.gr

Tel: +30 210 3423906, Fax: +30 210 3468257

E-mail: info@ypee.gr

A bitorlások kezelésének alternatív módjai

A görög versenyjog (146/1914) által biztosított oltalom tekinthető a bitorlások kezelése alternatív módjának Görögországban.

Az olyan műszaki újítások (találmányok, formatervezési minták), amelyekre nézve még nem adtak szabadalmat vagy használatiminta-tanúsítványt, a bitorlással szemben a görög versenyjog rendelkezéseinek megfelelően élveznek oltalmat.

Kapcsolat az Iparjogvédelmi Hivatallal

Industrial Property Organisation (OBI)

Pandanassis 5, Paradissos Amarousiou 15125

www.obi.gr

Directorate of Legal Services

Tel.: +30 210 6183597, e-mail: leg@obi.gr

The General Secretariat for Commerce,

Direction of Commercial and Industrial Property

Kanningos square GR- 10181 Athén, Görögország

www.gge.gr

Tel.: +30 210 3840790, e-mail: gge@gge.gr

Hellenic Copyright Organisation

5, Metsovou Str., GR-10682 Athén, Görögország

www.opi.gr

Tel.: +30 210 8250750, e-mail: -legal@opi.gr,

info@opi.gr

Magyarország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény – http://www.mszh.hu/jogforras/jogfor-ras_forma/index.html

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Bármilyen formatervezési minta oltalmat kaphat, ha:

- világviszonylatban újnak minősül;
- egyéni jelleggel rendelkezik.

A formatervezési minta nem kaphat oltalmat:

- ha a termék rendeltetésszerű használatát károsan befolyásolja;
- ha pusztán a termék műszaki megoldásának vagy rendeltetési céljának következménye;
- ha korábbi elsőbbségű formatervezési mintával azonos vagy ahhoz összetéveszthetőségig hasonló;
- ha használata a közrendbe vagy a közérköcsbe ütközik, azokat az eseteket kivéve, amikor a jog csak a termék értékesítését korlátozza.

További információk találhatóak:

<http://www.mszh.hu/formaterv/index.html>.

Alakításágok

A formatervezési minta lajstromozásának érdekében a bejelentőnek az alábbiakat kell benyújtania:

- az oltalom megadására irányuló kérelmet;
- a formatervezési minta ábrázolását;
- a minta szerinti termék megnevezését;
- egyéb vonatkozó dokumentumokat, ha szükséges;
- és be kell fizetnie a bejelentési díjat.

A bejelentés benyújtható személyesen, postázva és online, a Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: MSZH vagy hivatal) honlapján található bejelentési formanyomtatványokon: <http://www.mszh.hu/elektronikus/index.html>.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj Minden egyes további (max. 50) formatervezési minta esetében	32 000 HUF 6 400 HUF/ formatervezési minta
---	--

Az összeget 75%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a formatervező.

A bejelentési díjat a bejelentési naptól számított 2 hónapban belül be kell fizetni.

Megújítási díjak:

az 1. megújítás esetében	64 000 HUF
a 2. megújítás esetében	85 400 HUF
a 3. megújítás esetében	107 000 HUF
a 4. megújítás esetében	160 000 HUF

Az összegeket 50%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a formatervező.

További információk találhatóak: http://www.mszh.hu/formaterv/forma_dij.pdf.

Vizsgálat

Amint benyújtották a kérelmet, a formatervezési minta ábrázolását, a formatervezési minta leírását és az egyéb előírt mellékleteket, továbbá befizették a bejelentési díjat, a hivatal a bejelentést megvizsgálja, hogy a benyújtott dokumentumok megfelelnek-e az alaki előírásoknak.

A hivatal újdonságkutatást végez, és kutatási jelentést állít össze a formatervezési mintára nézve.

A hivatal kérésre és díj befizetése ellenében a bejelentőnek megküldi a kutatási jelentést az említett dokumentumok másolataival együtt.

Az MSZH a formatervezési minta bejelentését a legkorábbi elsőbbségi dátum után 9 hónappal közzéteszi.

A közzététel kérésre és díj befizetése ellenében elhagyható.

A közzététel után bárki észrevételt nyújthat be, amelyet figyelembe kell venni.

A hivatal elvégzi a bejelentés érdemi vizsgálatát, hogy meggyőződjön arról, hogy a bejelentésben szereplő formatervezési minta oltalmazható formatervezési mintának minősül-e, ami azt jelenti, hogy új és egyéni jelleggel rendelkezik, nincs kizárva az oltalom alól, és a bejelentés megfelel a jogszabályi előírásoknak.

Ha a formatervezési minta bejelentése és ábrázolása valamennyi jogi előírásnak megfelel, a hivatal a formatervezési mintát oltalomban részesíti.

További információk találhatók:

http://www.mszh.hu/formaterv/nemzeti_ut/forma_tajek_2005.html.

Az oltalom időtartama és a megújítás feltételei

A formatervezésiminta-oltalom időtartama 5 év a bejelentés bejelentési napjától kezdődően.

Kérésre ez az időtartam további 5 éves időtartamokra, összesen 20 további évre megújítható.

A jogosult

A formatervezésiminta-oltalommal járó jogok:

- a formatervezési minta kizárólagos hasznosításának joga;
- a jogosult a kizárólagos használati jog alapján harmadik személy számára megtilthatja a formatervezési mintának az engedélye nélkül történő hasznosítását;
- a hasznosítás kiterjed a formatervezési minta szerinti termék előállítására, használatára, forgalomba hozatalára, illetve forgalomba hozatalának felkínálására, importálására, exportálására, valamint ezen termékek ilyen célokra történő raktáron tartására;
- a formatervezési mintához való jog átruházása vagy hasznosításának engedélyezése ingyenesen vagy díjfizetés ellenében harmadik személyek számára.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény – <http://www.mszh.hu>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen mások áruitól vagy szolgáltatásaitól. A megjelölés állhat szavakból, szóösszetételekből, jelmondatokból, betűkből, számokból, ábrákból, képekből, háromdimenziós alakzatokból, színekből, hang- és fényjelekből, hologramokból és az előbbieket összetételéből.

A megjelölés nem kaphat oltalmat, ha:

- nem alkalmas a megkülönböztetésre;
- közrendbe vagy közérdeksébe ütközik;
- alkalmas a fogyasztók megtévesztésére;
- rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra;
- az országban közismertté vált védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló, még akkor is, ha a kérdéses védjegy nincs lajstromoztatva;
- korábbi jogokat bitorolna, vagy korábbi jogokba ütközik.

Alakítások

A védjegy lajstromozásának érdekében a bejelentőnek az alábbiakat kell benyújtania:

- a védjegy lajstromozására irányuló kérelmet;
- azon áruk vagy szolgáltatások jegyzékét, amelyeket a védjeggyel oltalmazni kívánnak;
- egyéb vonatkozó mellékleteket, ha szükséges;
- és be kell fizetni a bejelentési díjat.

A bejelentés benyújtható személyesen, postázva és online, az MSZH honlapján található bejelentési nyomtatványokon:

<http://www.mszh.hu/elektronikus/index.html>.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Bejelentési díj	
3 áruosztályig	74 800 HUF
Minden egyes további osztályra	32 000 HUF/osztály

A bejelentési díjat a bejelentési naptól számított 2 hónap belül be kell fizetni.

A bejelentési díj magában foglalja a vizsgálatot, a meghirdetést és a lajstromozást, tehát semmilyen további

díjat nem kell fizetni ahhoz, hogy a védjegyet lajstromozzák.

Megújítási díj 3 áruosztályig	74 800 HUF
Minden egyes további osztályra	32 000 HUF/osztály

További információk találhatóak:

http://www.mszh.hu/vedjegy/vedjegy_dij.pdf

Vizsgálat

Amint benyújtották a kérelmet, a megjelölést, az áruk vagy szolgáltatások jegyzékét és az egyéb szükséges mellékleteket, továbbá befizették a bejelentési díjat, a hivatal megvizsgálja a bejelentést annak megállapítása érdekében, hogy a benyújtott dokumentumok eleget tesznek-e az alaki előírásoknak.

Az érdemi vizsgálat arra irányul, hogy a védjegy grafika-ilag ábrázolható-e, illetve fennáll-e kizáró ok.

A hivatal a korábbi jogokkal kapcsolatosan kutatást végez, és a védjegyre nézve kutatási jelentést állít össze, különös figyelemmel az árujegyzékekre, majd a kutatási jelentést elküldi a bejelentőnek.

A hivatal ezt követően – ha semmilyen hivatalból történő elutasítási okot nem állapított meg – a bejelentést meghirdeti az MSZH hivatalos közlönyében, és a bejelentőt értesíti a meghirdetésről.

A lajstromozási eljárás során bárki észrevételt nyújthat be a bejelentéssel szemben feltétlen elutasítási okokra hivatkozva, amelyet figyelembe kell venni.

A meghirdetés napját követően 3 hónapon belül a védjegy lajstromozásával szemben felszólalás nyújtható be. A 64 000 HUF összegű felszólalási díjat a felszólalás benyújtásának napjától számított egy hónapon belül kell befizetni.

Ha semmilyen felszólalást vagy észrevételt nem nyújtottak be, és az MSZH nem talál a hivatalból történő elutasítást megalapozó okot, az MSZH a védjegyet lajstromozza.

További információk találhatóak az alábbi oldalon:

http://www.mszh.hu/vedjegy/vedj_tajekoztato_2008.html.

Az oltalom időtartama és a megújítás feltételei

A védjegyoltalom időtartama 10 év a bejelentés napjától kezdődően. Ez az időtartam korlátlan alkalommal további 10 éves időszakokra megújítható.

További információk találhatóak:

http://www.mszh.hu/vedjegy/nemzeti_ut/index.html.

A jogosult

A védjegyoltalom által a jogosult számára biztosított jogok:

- a védjegy kizárólagos használati joga;
- harmadik személyek számára annak megtiltása, hogy engedélye nélkül a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használjanak olyan vagy hasonló árukra vagy szolgáltatásokra, amelyekre a védjegyet lajstromozták, illetve a védjegy árujegyzékében szereplőkkel nem azonos vagy azokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy belföldön jó hírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértene vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztetőképességét vagy jó hírnevét;
- a védjegyet átruházhatja, vagy harmadik személyek számára a védjegy használatát ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezheti.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény – http://www.mszh.hu/jogforras/1995_XXXIII_Szt.pdf
- A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A technika bármely területén bármilyen olyan találmány szabadalmi vagy használatiminta-oltalmat kaphat, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható.

Az alábbiak nem kaphatnak szabadalmi oltalmat:

- felfedezések, tudományos elméletek és matematikai módszerek;
- esztétikai alkotások;

- szellemi tevékenységre, játékra, üzletvitelre vonatkozó terv, szabály vagy eljárás, valamint a számítógépes programok;
- információk megjelenítése.

További információk találhatóak:

http://www.mszh.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek_2005.html.

Használatiminta-oltalom adható egy tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldásra.

További információk találhatóak:

<http://www.mszh.hu/hami/>.

Alakításágok

A szabadalmi, illetve a használatiminta-oltalom megszerzése érdekében a bejelentőnek az alábbiakat kell benyújtania:

- a szabadalmi/használatiminta-oltalomra irányuló kérelmet;
- a találmány leírását egy vagy több igényponttal;
- kivonatot (csak szabadalom esetében);
- rajzokat, ahol szükséges (használati minta esetében mindig);
- egyéb vonatkozó dokumentumokat, ha szükséges;
- és be kell fizetni a bejelentési és a kutatási díjat.

A bejelentés benyújtható személyesen, postázva és online az MSZH honlapján található bejelentési nyomtatványokon: <http://www.mszh.hu/elektronikus/index.html>.

Költségek (a közzététel idejében)

Szabadalom

Bejelentési díj és kutatási díj maximum 10 igénypontra Egyes további igénypontok díja: a 11.-től a 20. igénypontig a 21.-től a 30. igénypontig a 31. igényponttól	34 000 HUF 1 700 HUF/ igénypont 3 400 HUF/ igénypont 5 100 HUF/ igénypont
Vizsgálati díj	58 000 HUF
Megadás és nyomtatás díja	32 000 HUF

A bejelentési díjat a bejelentési naptól számított 2 hónapon belül be kell fizetni.

Az összegeket 75%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a feltaláló.

Fenntartási díjak

1–3. év	16 000 HUF	17. és 18. év	145 000 HUF
4. év	80 000 HUF	19. és 20. év	150 000 HUF
5. év	100 050 HUF		
6–12. év	135 000 HUF		
13–16. év	140 000 HUF		

Ha a díjak az esedékességi dátum után a 4., 5. vagy 6. hónapban kerülnek befizetésre, 50%-os felárat kell fizetni.

Az összeget 50%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a feltaláló.

Használati minta

Bejelentési díj maximum 10 igénypontra további díj a 11. és minden egyes további igénypont esetében	17 000 HUF 1 100 HUF/igénypont
--	---------------------------------------

A bejelentési díjat a bejelentési naptól számított 2 hónapon belül be kell fizetni.

Az összegeket 75%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a feltaláló.

Fenntartási díjak

az 1. évre (A leírás és a rajzok maximum öt oldalára) A leírás és a rajzok 6. és további oldalainak díja	21 400 HUF 3 200 HUF/oldal
a 2.-től az 5. évig	21 400 HUF/év
a 6.-tól a 10. évig	32 000 HUF/év

Ha a díjak az esedékességi dátum után a 4., 5. vagy 6. hónapban kerülnek befizetésre, 50%-os felárat kell fizetni.

Az összeget 50%-kal csökkentik, ha a bejelentő maga a feltaláló.

További információk találhatóak:

http://www.mszh.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_dij-tabla.pdf.

http://www.mszh.hu/hami/hami_dij.pdf.

Vizsgálat

Szabadalom

Amint benyújtották a kérelmet, a leírást egy vagy több igényponttal, valamint a rajzokat, továbbá befizették a bejelentési díjat, a hivatal a bejelentést megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy a benyújtott dokumentumok eleget tesznek-e az előírt alaki követelményeknek.

Az MSZH újdonságkutatást végez, és kutatási jelentést állít össze, amelyet az említett dokumentumok másolatával együtt megküld a bejelentőnek.

Az MSZH az elsőbbség legkorábbi dátuma után 18 hónappal a szabadalmi bejelentést közzéteszi a hivatalos közlönyben. A szabadalmi bejelentés közzétételével együtt – vagy attól függetlenül, ha az újdonságkutatási jelentés csak később áll rendelkezésre – az MSZH hatósági tájékoztatást közöl az újdonságkutatás elvégzéséről.

A szabadalom megadására irányuló eljárás alatt bárki észrevételt nyújthat be az MSZH-nál, azt állítva, hogy a találmány vagy annak bejelentése nem felel meg a szabadalmaztathatóság követelményeinek. Minden egyes észrevételt figyelembe kell venni.

Az MSZH a bejelentő kérésére és díjfizetés ellenében elvégzi a közzétett szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatát. Érdemi vizsgálatot a szabadalmi bejelentés benyújtásakor vagy azt követően lehet kérni, de legkésőbb az újdonságkutatási jelentésről közölt hatósági tájékoztatás napjától számított 6 hónapon belül.

Írásos véleményt is kérhető. A kérelmet a bejelentési napot követő 2 hónapon belül be kell nyújtani, valamint a kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül be kell fizetni a 28 000 HUF összegű díjat.

Az írásos vélemény annak első elbírálását tartalmazza, hogy a találmány a jelek szerint megfelel-e az újdonság, a feltalálói tevékenységen alapulás és az ipari alkalmazhatóság követelményeinek. Ilyen írásos véleményt csak a bejelentőnek adnak.

A szabadalom megadása előtt az alapul szolgáló leírás szövegét, az igénypontokat és a rajzokat továbbítják a bejelentő számára.

A szabadalom megadásáért és kinyomtatásáért felszámított díjat a fentiekben említett dokumentumok átvétele után 3 hónapon belül be kell megfizetni.

További információk találhatók:

http://www.msh.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek_2005.html.

Használati minta

A használati minta újdonságán és a feltalálói tevékenységen való alapuláson kívül az érdemi vizsgálat az összes jogi követelményre kiterjed.

Ez nem jelenti azt, hogy oltalmazhatóak azok a minták, amelyek nem újak vagy nem alapulnak feltalálói tevékenységen. Ezeket a követelményeket a megadás után akkor vizsgálják, ha egy ellenérdekű fél a mintával szemben megsemmisítési eljárást kezdeményez.

Ha a bejelentés valamennyi jogi követelménynek megfelel, a hivatal megadja a használatiminta-oltalmat, és azt közzéteszi a hivatalos közlönyben.

Az oltalom időtartama és a megújítás feltételei

A szabadalmi oltalom időtartama 20 év a bejelentés napjától kezdve.

A használatiminta-oltalom időtartama 10 év a bejelentés bejelentési napjától kezdve.

A jogosult

A szabadalom vagy használati minta megadása az alábbi jogokat ruházza jogosultjára:

- a találmány hasznosításának kizárólagos jogát az ország bármely részén;
- harmadik személyek számára megtilthatja, hogy a találmány tárgyát képező terméket vagy eljárást előállítsa, használja, forgalomba hozza vagy forgalomba hozatalra felkínálja, vagy a terméket ilyen célokra raktáron tartsa, vagy az országba behozza; a kizárólagos jogot arra, hogy mások számára megtiltsa, hogy ugyanarra a termékre vagy eljárásra oltalmat kérjenek, és hogy ugyanazokat az eszközöket vagy eljárásokat vegyék igénybe vagy alkalmazzák, amelyeket a megadott szabadalomban vagy használati mintában hoztak nyilvánosságra;
- a jogot átruházhatja, vagy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezheti a találmány hasznosítását.

E témában részletesebb információk találhatóak:
http://www.mszh.hu/jogforras/1995_XXXIII_Szt.pdf.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Ha jogait jogellenesen hasznosítják vagy használják, azt tanácsoljuk, hogy hivatásos képviselő segítségével kérje (szabadalmi ügyvivők:

<http://www.szabadalmikamara.hu/indexfoENG.htm>, vagy ügyvédek:

<http://www.magyarugyvedikamara.hu/>).

Amint az iparjogvédelmi jogot bejegyezték, a jogosultak különböző eszközöket vehetnek igénybe, hogy jogaik bitorlásával szemben fellépjenek. Ezek a következők.

- Ha a jogosult úgy véli, hogy közigazgatási vagy büntetőjogi intézkedést kell tenni a bitorlással és/vagy a bitorlóval szemben, hivatalos bejelentést, illetve feljelentést tehet az illetékes közigazgatási és/vagy büntetőjogi hatóságoknál (pl. rendőrség, Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, Vám- és Pénzügyőrség vagy a Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészsége).
- A jogosult kérheti, hogy a Fővárosi Bíróság állapítsa meg a bitorlás tényét.
- A bitorlási ügygel kapcsolatban, és még a kereset benyújtása előtt, ideiglenes intézkedést lehet kérni a bitorlás abbahagyása érdekében.
- Ha a jogosult a bitorló tevékenység következtében kárt szenvedett, a polgári jogi felelősség szabályai alapján kártérítés is kérhető.

A Magyar Szabadalmi Hivatal nem vesz át és nem továbbít bitorlásra irányuló panaszt.

Illetékes szakmai képviselők:

- Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara
<http://www.szabadalmikamara.hu/indexfoENG.htm>
- Magyar Ügyvédi Kamara
<http://www.magyarugyvedikamara.hu/>
- Magyar Ügyvédek Online Névjegyzéke
<http://ugyved.jogiforum.hu/ugyved/>

Illetékes hatóságok:

- A Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészsége
<http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?lang=en>
- Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság
<http://www.nfh.hu/>
- Magyar Vám- és Pénzügyőrség
<http://www.vam.hu/welcomeEn.do>

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény – <http://www.mszh.hu/jogforras/9976.html>
- A Magyar Szabadalmi Hivatal által vezetett önkéntes műnyilvántartás részletes szabályairól szóló 18/2006. (IV. 12.) IM rendelet – http://www.mszh.hu/jogforras/18_2006_IM_rendelet.pdf

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az irodalom, a tudomány és a művészet terén létrehozott szellemi alkotásokra a szerzői jogi törvény alapján biztosított oltalom vonatkozik, a kifejezés módjára vagy formájára tekintet nélkül. A szerzői jogi oltalom az alkotás egyéni és eredeti jellegéből származik.

Az alábbiak nem kaphatnak szerzői jogi oltalmat:

- ötletek, elvek, eljárások, elgondolások, működési módszerek vagy matematikai műveletek;
- jogszabályok, bírósági és egyéb hatósági határozatok, hatósági vagy más hivatalos közlemények és ügyiratok;
- tények és napi hírek;
- a folklór kifejeződései.

A kreatív jelleggel rendelkező számítógépes programok és adatbázisok szerzői jogi oltalomban részesülhetnek.

A szerzői jogi oltalom nem kapcsolódik az alkotás nyilvánosságra hozatalához, közzétételéhez, használatához vagy hasznosításához.

További információk találhatóak:

<http://www.mszh.hu/szerzoijog/index.html>.

Alakítások

A szerzői és a kapcsolódó jogok nyilvántartásba vétele opcionális, deklaratív jellegű, és csak a szerző szerzői mivoltának bizonyítását könnyíti meg. Az oltalom mint olyan a szerzőt automatikusan megilleti.

Az irodalmi, művészi vagy tudományt alkotás nyilvántartásba vételét a jogok jogosultjának, illetve jogosultjainak vagy képviselőiknek kell kérni a Magyar Szabadalmi Hivatalnál.

Az alkotás bejegyzése érdekében a bejelentőnek az alábbiakat kell benyújtania:

- kérelmezési formanyomtatvány;

- a nyilvántartásba vételre kerülő alkotás egy példánya;
- meghatalmazás, ha szükséges.

Igazgatási szolgáltatási díjat is kell fizetni, amelynek összege 5000 HUF (kb. 20 EUR).

Irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotás nyilvántartásba vétele a szerzői és kapcsolódó jogok kezelését végző megfelelő szervezetnél is kérhető.

Az oltalom időtartama

Az oltalom általában a szerző élete végéig plusz 70 évig tart.

A kapcsolódó jogok 50 évig élveznek oltalmat. A kapcsolódó jogok esetében az időtartamot az alábbiak dátumától számítják:

- amikor az előadó bemutatta;
- amikor a hangfelvétel vagy film szerzője az alkotást forgalomba hozta;
- amikor műsorszolgáltató szervezet először sugározta a művet.

A jogosult

A szerzői jog általában azt a természetes személyt illeti meg, aki a művet megalkotta. A jog bizonyos speciális rendelkezéseket ír elő, például a gyűjteményes művek, a közös alkotások vagy a munkaszerződés, valamint megbízás keretében létrehozott alkotások esetében.

A szerzőt személyhez fűződő és vagyoni jogok egyaránt megilletik. A vagyoni jogok a szerző számára kizárólagos felhasználási jogot biztosítanak, és azt, hogy harmadik személy számára a mű felhasználását engedélyezze. A vagyoni jogoktól függetlenül, sőt azok átruházása vagy megszűnése esetén is a szerző továbbra is rendelkezik a személyhez fűződő jogokkal, nevezetesen, hogy követelheti neve feltüntetését, valamint az alkotás eredeti és egységes jellegének biztosítását.

Egyes speciális rendelkezések lehetővé teszik, hogy a vagyoni jogokat (pl. közös alkotások, munkaszerződés keretében létrehozott alkotások, számítógépes programok, filmek esetében) harmadik személyekre ruházzák. A személyhez fűződő jogokat nem lehet átruházni.

Felhasználási engedélyt kizárólagos és nem kizárólagos alapon lehet adni. A felhasználás engedélyezéséről szóló megállapodást írásba kell foglalni.

A szabad felhasználás kizárólag a már nyilvánosságra hozott alkotások esetében engedélyezett. A szabad

felhasználás nem lehet sérelmes az alkotás rendes felhasználására, és nem károsíthatja a szerző jogos érdekeit. Ezen túlmenően meg kell felelnie a tisztesség követelményeinek, és csak a szabad felhasználás rendeltetésével összeegyeztethető célokra irányulhat. A törvény egyes esetekben további feltételekhez köti a szabad felhasználást (pl. a szerző nevének feltüntetése, a felhasználásból nem származhat nyereség).

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és a kapcsolódó jogok)?

A szerzői jogi törvény és a büntető törvénykönyv számos lehetőséget kínál a szerző jogainak érvényesítése érdekében. Szerzői jog bitorlása esetén a jogosult:

- követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltávolítását a további jogsértéstől;
- követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozat vagy más megfelelő eszköz útján adjon elégtételt;
- követelheti, hogy a jogsértő szolgáltatson információkat a jogsértéssel érintett dolgok vagy szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében résztvevőkről, a jogsértő felhasználásra kialakított üzleti kapcsolatokról;
- követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését;
- követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését;
- követelheti a jogsértéshez használt eszközök és anyagok, valamint a jogsértéssel előállott dolgok lefoglalását, meghatározott személynek történő átadását, kereskedelmi forgalomból való visszahívását, onnan való végleges kivonását, illetve megsemmisítését;
- kártérítést követelhet.

A szerzői jogok bitorlása esetén a jogosult büntetőeljárást vagy vámhatósági intézkedések végrehajtását is kezdeményezheti.

Kapcsolatok

- Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hivatal – <http://www.nfh.hu/portal/>
- Rendőrség – <http://www.police.hu/>
- Magyar Vám- és Pénzügyőrség – <http://www.vam.hu/welcomeEn.do>

Szerzői és a kapcsolódó jogok kezelését végző szervezetek

A következő linken megtalálja a szerzői és a kapcsolódó jogok kezelését végző összes magyar szervezet listáját:

<http://www.mszh.hu/szerzoijog/intezmenyek/magyar/index.html>.

Vámhatósági intézkedések

Alkalmazandó jogszabályok

- 1383/2003/EK rendelet;
- 1383/2003/EK rendelet 11. cikke: áruk megsemmisítésére irányuló egyszerűsített eljárás;
- 1891/2004/EK rendelet
- 371/2004. Korm. rendelet az egyes szellemi tulajdon-jogokat sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről

Kérésre indított vámhatósági intézkedés

Magyarországon a Vám- és Pénzügyőrség jár el a szellemi tulajdon-jogok jogosultjai által benyújtott kérelem alapján. Az intézkedésre irányuló kérelem a szellemi tulajdon-jogok bitorlására (hamisítás, kalózcselekmény) alapozható.

Ha a jogosult azt gyanítja, hogy szellemi tulajdon-jogát bitorolják, a Vám- és Pénzügyőrség Közép-magyarországi Regionális Parancsnokságával kell kapcsolatba lépnie.

A vámhatósági intézkedés kérelmezése érdekében a jogosultnak „intézkedésre irányuló nemzeti kérelem” vagy „intézkedésre irányuló közösségi kérelem” elnevezésű formanyomtatványt kell kitöltenie.

A kérelem címzettje:

Magyar Vám- és Pénzügyőrség
Közép-magyarországi Regionális Parancsnokság
Iparjogvédelmi Főosztály
H-1143 Budapest,
Hungária krt. 112–114.
Magyarország

Az intézkedésre irányuló kérelemmel az Iparjogvédelmi Főosztály foglalkozik. Ha a kérelemnek helyt adnak, a kérelmezőt tájékoztatják a határozatról, amelyet továbbítanak a nemzeti vámhivatalokhoz. Az Iparjogvédelmi Főosztály állapítja meg a legfeljebb 1 éves időtartamot,

amelyen belül a vámhivataloknak intézkedniük kell. Ez az időtartam a jogosult kérésére meghosszabbítható.

Ha a vámhivatal bizonyos árukról azt állapítja meg, hogy gyaníthatóan a kérelem hatálya alá tartozó szellemi tulajdon-jogot bitorolják, felfüggeszti az áruk kiadását, vagy az árukat visszatartja. Ezeket az árukat a jogosult megvizsgálhatja. A jogosultnak 10 munkanapon belül kell értesítenie a vámhivatalt, ha a bitorlással szemben bírósági eljárást kezdeményezett.

Az intézkedésre irányuló kérelemhez nyilatkozatot kell csatolni, amelyben a jogosult vállalja, hogy kifizeti az áruknak a vámellenőrzés alatt tartásával, illetve a megsemmisítésével járó összes költséget.

Magyarországon alkalmazzák a bitorló áruk megsemmisítésére irányuló egyszerűsített eljárást.

Hivatalból indított vámhatósági intézkedések

A vámhatóságok hivatalból is eljárhatnak, ha megalapozott a gyanú arra nézve, hogy bizonyos áruk szellemi tulajdon-jogokat bitorolnak. A hatóság tájékoztatja a jogosultat, hogy intézkedésre irányuló kérelmet nyújthat be. Ha a jogosult ismeretlen, a vámhatóság a Magyar Szabadalmi Hivatallal vagy a szerzői jogok kezelésével foglalkozó szervezetekkel lép kapcsolatba, hogy a jogosultról információkat szolgáltassanak, melyre 3 munkanap áll rendelkezésére.

Fő kapcsolatok

A szellemi tulajdon-jogok lehetséges bitorlásával szembeni intézkedés érdekében a jogosultnak a Vám- és Pénzügyőrséggel kell kapcsolatba lépnie. A vámhatósági intézkedésre irányuló kérelmet a Közép-magyarországi Regionális Parancsnokság Iparjogvédelmi Főosztályánál kell benyújtani. Kapcsolatok:

Tel.: +36-1-4704155 vagy +36-1-4704100
Fax: +36-1-4704253 vagy +36-1-4704140
E-mail: vpkmp.sztvo@vam.gov.hu

A bitorlások kezelésének alternatív módjai Magyarországon

A szellemi tulajdon-jogok bitorlásában érintett felek alternatív vitarendezési fórumként kiköthetik a Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett működő Választottbíróóság illetékességét. A választottbíróósági eljárásra

vonatkozó megegyezés a felek közötti szerződés részét képezheti, vagy külön megállapodás formáját öltheti.

Ha még nem indították meg a választottbíróági eljárást, a választottbíróság egyeztető-közvetítő eljárást folytathat le a vitában részt vevő felek között a vita tárgyalásos úton történő rendezése érdekében.

Az eljárás magyar, angol vagy német nyelven folytatható le. A választottbíróság a felek által kikötött jogot alkalmazza.

A választottbíróság az eljárást saját hatályos eljárási szabályainak megfelelően folytatja le, amely megtekinthető az alábbi honlapon:

<http://www.mkik.hu/index.php?id=1407>.

További támogatás kérhető

Kapcsolat: a Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett működő Választottbíróság Titkársága

www.mkik.hu

Tel: +36-1-474-5180

Fax: +36-1-474-5185

E-mail: vb@mkik.hu

Kapcsolat a Magyar Szabadalmi Hivatallal

Iparjogvédelmi Információs és Oktatási Központ
1054 Garibaldi u.2,

Pf. 552, H-1370, Budapest

+36 1474 5561

www.mszh.hu; mszh@hpo.hu

Olaszország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Olasz Iparjogvédelmi Kódex, kihirdetve 2005. március 4-én mint 30/2005 törvényerejű rendelet és későbbi módosításai (31/44. cikk).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A formatervezési mintának újnak kell lennie, és egyéni jelleggel kell rendelkeznie.

További információk találhatók: www.uibm.gov.it.

Nem lajstromozhatók azok a formatervezési minták, amelyek nem mutatnak új és/vagy egyéni jelleget. Nem lajstromozhatók továbbá a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütköző formatervezési minták sem.

A formatervezésiminta-oltalom csak a formai megjelenésre vonatkozik, míg a használati minták a funkcionális megjelenést részesítik oltalomban. A gyakorlatban ugyanaz a forma ugyanabban az időben használati mintaként és formatervezési mintaként is részesülhet oltalomban. Ebben az esetben, ugyanarra a tárgyra hivatkozva, a jog lehetővé teszi a jogosult számára, hogy ugyanabban az időben mind használatiminta-, mind pedig formatervezésiminta-oltalmat kérjen és kapjon.

Az oltalmazott formatervezési minta vagy modell szerzői jogi védelemben is részesülhet, ez azonban csak azokra a formatervezési mintákra igaz, amelyek megfelelnek két további követelménynek: kreatív jelleggel és művészi értékkel rendelkeznek. Ez eltérést jelent a szerzői jogra vonatkozó általános szabályoktól, amelyek nem írják elő, hogy az alkotás meghatározott művészi értékkel rendelkezzen.

Alakításágok

A bejelentést a megfelelő formanyomtatványon kell megtenni és benyújtani a kereskedelmi kamarák egyikénél,

vagy tértivevényes levélben postán elküldeni az UIBM (Olasz Szabadalmi és Védjegy Hivatal, Italian Patent and Trademark Office) számára a következő címre: via Molise 19, 1-00187 Róma. 2006 óta a bejelentés online is benyújtható a következő honlapon: www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm.

A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a bejelentő és bármely hivatásos képviselő személyazonosító adatait,
- a formatervezési minta elnevezésként történő feltüntetésére és – ha szükséges – az azokra a terméktulajdonságokra vonatkozó információkat, amelyekre alkalmazni kívánják.

A bejelentéshez az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- a formatervezési minta ábrázolása rajzon, amelyet fényképpel vagy mintapéldánnyal lehet helyettesíteni;
- a formatervezési minta leírása, ha ez a formatervezési minta megértéséhez szükséges;
- a képviselő meghatalmazására vonatkozó dokumentáció, ha a bejelentő képviselőt bízott meg.

A lajstromozás a termék külső megjelenését részesíti oltalomban, amellyel szemben azonban nincsenek meghatározott esztétikai előírások. Egy bejelentésbe több formatervezési minta is foglalható akkor, ha a termékek ugyanabba az osztályba tartoznak, és nem lépik át az egy bejelentésbe foglalható formatervezési minták számára megállapított felső határt. Nincs titokban tartási időszak, kivéve ha a bejelentő kéri, hogy a hozzáférhetőséget a bejelentési naptól vagy az elsőbbségi naptól számított maximum 12 hónapra ne biztosítsák.

További információk találhatók: www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_O.pdf.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj

- Egyetlen formatervezési minta esetében:
 - elektronikus formában: 50 EUR;

- papíron: 100 EUR.
- Több formatervezési minta esetében:
 - elektronikus formában: 100 EUR;
 - papíron: 200 EUR.

Megújítási költségek

Második 5 év: 30 EUR; harmadik 5 év: 50 EUR; negyedik 5 év: 70 EUR; ötödik 5 év: 80 EUR.

Vizsgálat

A bejelentéseket az Olasz Szabadalmi és Védjegy hivatal (Italian Patent and Trade Mark Office; UIBM) alaki vizsgálat alá veti.

Az oltalom időtartama

A kizárólagos jog a bejelentés bejelentési napján lép hatályba és 5 évig tart, amely időtartam további négy alkalommal 5-5 évre meghosszabbítható, az oltalom időtartama tehát összesen 25 év lehet.

A lajstromozott formatervezési minta hatályban tartása érdekében megújítási díjakat kell fizetni. A megújítási díjakat évente kell befizetni a Poste Italiane 668004 számú postaszámlájára (számlatulajdonos: Agenzia delle Entrate – Centro Operativo di Pescara).

A jogosult

A minta lajstromozása kizárólagos használati jogot ruház a jogosultra, továbbá azt, hogy harmadik személyek számára megtilthatja az engedélye nélküli hasznosítást.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az Olasz Iparjogvédelmi Kódex, kihirdetve 2005. március 4-én mint 30/2005 törvényerejű rendelet (7/28 cikk).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Védjegynek minősül bármely olyan megjelölés, amely grafikailag ábrázolható, feltéve, hogy olyan megkülönböztető-képességgel rendelkezik, amely egy vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait képes megkülönböztetni egy másik vállalkozás áruitól és szolgáltatásaitól.

Nem lehet olyan védjegyet bejelenteni, amely az alábbiakat tartalmazza:

- személyek arcképét és nevét az illető személy engedélye nélkül;
- címereket, zászlókat, hivatalos emblémákat és a hatályos nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó egyéb megjelöléseket;
- a jogszabályba, közrendbe vagy közérkölcsebe ütköző szavakat, ábrákat vagy megjelöléseket;
- olyan megjelöléseket, amelyek a fogyasztókat megtéveszthetik az áruk vagy szolgáltatások földrajzi eredetét, jellegét és minőségét illetően;
- olyan megjelöléseket, amelyek használata harmadik személyt megillető kizárólagos szellemi tulajdon-jog bitorlásának minősül.

Olaszországban együttes védjegyek is oltalmazhatók.

Alakiságok

A bejelentést a megfelelő formanyomtatványon kell megtenni és benyújtani a kereskedelmi kamarák egyikénél, vagy tértivevényes levélben postán kell elküldeni az UIBM (Italian Patent and Trademark Office) számára a következő címre: via Molise 19, 1-00187 Róma. 2006 óta a bejelentés online is benyújtható a következő honlapon: www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm

A védjegybejelentés benyújtásához a következőket írják elő:

- kitöltött C modul a bejelentő(k)ről szóló információkkal;
- áruk/szolgáltatások jegyzéke az áruk és szolgáltatások nemzetközi osztályozásának megfelelően;
- díjak befizetése,
- a bejelentő(k) által aláírt ügyvédi meghatalmazás.

Ha a bejelentés együttes védjegy lajstromozására irányul, csatolni kell az együttes védjegy használatával, valamint ellenőrzésével és szankcionálásával kapcsolatos szabályzat másolatát is.

További információk találhatóak: www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_C.pdf.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Bejelentési díj

- Egy osztályra: 101 EUR; minden további osztályra: 34 EUR; ügyvédi meghatalmazás: 34 EUR.

Megújítási díj

- Egy osztályra: 67 EUR; minden további osztályra: 34 EUR; ügyvédi meghatalmazás: 34 EUR.

Együttes védjegy bejelentési díja

- Minden egyes osztályra; 337 EUR; ügyvédi meghatalmazás: 34 EUR.

Együttes védjegy megújítási díja

- Minden egyes osztályra: 202 EUR; ügyvédi meghatalmazás: 34 EUR.

Illetékbélyeg és titkársági díjak

14,62 EUR értékű illetékbélyeget kell ragasztani az eredeti C bejelentési modulra. A bejelentési igazolásért fizetendő díjak:

- 14,62 EUR (illetékbélyeg) + 43 EUR (titkársági díj) jogi használatra szánt hiteles dokumentummásolat esetében;
- 40 EUR (titkársági díj) egyszerű dokumentummásolat esetében.

Ha a bejelentést hivatásos képviselő nyújtja be, 14,62 EUR értékű illetékbélyeget kell ragasztani a meghatalmazásra.

Vizsgálat

Az UIBM alaki (a benyújtott dokumentáció teljessége és szabályossága) és érdemi (megkülönböztetőképeség, jogszerűség és megtévesztő jelleg hiánya) vizsgálatot ír elő. A felszólalási eljárás jelenleg még bevezetés előtt áll.

Az oltalom időtartama

A bejelentő a védjegy lajstromozását, illetve oltalmának megújítását korlátlan alkalommal 10 éves időszakokra kérheti. A kizárólagos jog a lajstromozással lép hatályba, de a bejelentés bejelentési napjára visszaható hatállyal. A védjegy változtatás nélküli megújításához elég a megújítási kérelmet benyújtani, és befizetni az esedékes díjakat a hatályos 10 éves időtartam lejártát megelőző 12 hónapon belül vagy pótdíjjal a rákövetkező 6 hónapon belül.

A jogosult

A lajstromozott védjegy a jogosultjára kizárólagos használati jogot ruház. A védjegy jogosultja jogosult harmadik személyeknek megtiltani, hogy gazdasági tevékenységük során előzetes engedélye nélkül használjanak bármilyen:

- a védjeggyel azonos megjelölést olyan áruk vagy szolgáltatások tekintetében, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták;
- a lajstromozott védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést azonos vagy hasonló áruk vagy szolgáltatások tekintetében, ha felmerül a fogyasztók általi összetéveszthetőség veszélye;

- a jó hírnévvel rendelkező védjegyek esetén a lajstromozott védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést olyan áruk és szolgáltatások tekintetében, amelyek nem hasonlók azokhoz, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintát is

Alkalmazandó jogszabályok

- Olasz Iparjogvédelmi Kódex, kihirdetve 2005. március 4-én mint 30/2005 törvényerejű rendelet (45/81. és 82/85. cikk).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szabadalmi és használatiminta-oltalomban a bármilyen területen létrehozott technológiai tartalmú szellemi alkotások részesülhetnek, azonban ez két különböző oltalmi forma, amelyek egymással nem kombinálhatók. A szabadalmak és a használati minták az újdonság elvart mértékében különböznek.

A szabadalom tárgya az az új találmány, amely feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható. Ezzel szemben a használati minta olyan alaki fejlesztésekből áll, amelyek nem technikai problémákat oldanak meg, hanem egy sajátos hasznossági tulajdonsággal ruháznak fel egy már létező terméket. Így az alaki továbbfejlesztés jobb hatékonyságot és/vagy nagyobb kezelési kényelmet biztosít a termék számára, de az adott tárgyat nem alakítja át valami alapvetően új és eltérő dologgá.

A jog alapján azonban aki ipari találmányra nézve szabadalmat jelent be, azzal egy időben használati mintára nézve is bejelentést nyújthat be, amellyel akkor foglalkoznak, ha a szabadalmi bejelentést elutasítják, vagy csak részben fogadják el.

Ez a két iparjogvédelmi lehetőség körülbelül 70 éve áll rendelkezésre az olasz jogban. Semmi sem indokolja, hogy egyfajta másodrendű (minor) szabadalom bevezetésével megkönnyítsék egy találmány szabadalmaztatását, a fő cél az, hogy álljon rendelkezésre eszköz a funkcionalitáshoz kapcsolódó sajátos innovációs dimenzió oltalma érdekében.

Az alábbi találmányok nem kaphatnak szabadalmi oltalmat:

- felfedezések, beleértve a tudományos elméleteket és a matematikai módszereket is;

- szellemi tevékenységre, játékra vagy kereskedelmi tevékenységre és szoftverre vonatkozó terv, elv és módszer;
- információk ismertetése.

Nem képezhetik szabadalmaztatott találmány tárgyát a humán és állatgyógyászati sebészeti vagy terápiás kezelések, diagnosztikai módszerek, illetve új állatfajta kitenyésztése és az ezt szolgáló eszközök sem.

A bejelentés megosztását csak nagyon speciális helyzetben alkalmazzák. A jog a találmány egységességének elvét rögzíti, ami azt írja elő, hogy a szabadalom csak egy találmányra vonatkozzon. Abban az esetben ha a bejelentés több találmányt tartalmaz, az elsődleges találmányt tekintik a szabadalom tárgyának, és a bejelentő több megosztott bejelentést nyújthat be a többi találmányra nézve.

Ezek a bejelentések is élvezik az eredeti bejelentés bejelentési napja által biztosított előnyöket, de önálló bejelentésként kezelik őket.

Alakításágok

A jog alapján a szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentésekre 18 hónapos titokban tartási idő vonatkozik, amelynek első 90 napjában – amelyről lemondani sem lehet – a nemzetvédelmi hatóságok számára lehetővé teszik annak ellenőrzését, hogy a találmány érdekl-e őket. A jogosultak dönthetnek úgy, hogy bejelentéseiket a 18. hónapnál már korábban nyilvánosságra hozzák, és a bejelentések felfedhetők a fentiekben említett 90 napot követően is. Az Olaszországban lakó jogosultaknak engedélyt kell kapniuk az Olasz Szabadalmi és Védjegyhivataltól, amely köteles kikérni a nemzetvédelmi hatóságok véleményét. Ha egy szabadalmi bejelentést közvetlenül külföldön kívánnak benyújtani, ezt csak a visszavonhatatlan 90 napos titokban tartási időszak lejártá után tehetik meg.

Az elsőbbségi igényt a szabadalom bejelentésével egyidőben kell benyújtani, de legkésőbb a rákövetkező két hónapon belül, amely nem lehet későbbi, mint az igényelt elsőbbségi dátumtól számított 12 hónap. Az elsőbbségi igényben meg kell adni az első bejelentés részletes adatait és a vonatkozó dokumentációt, és csatolni kell hozzá a hivatalos olasz fordítást. Ha ezeket a dokumentumokat nem nyújtják be az elsőbbségi igényvel, akkor a bejelentés benyújtásától számított 6 hónapon belül kell azokat pótolni.

A bejelentést a megfelelő formanyomtatványon kell megtenni és benyújtani a kereskedelmi kamarák egyikénél, vagy térítvevényes levélben postán elküldeni az UIBM (Italian Patent and Trademark Office) számára a következő címre: via Molise 19, 1-00187 Róma. 2006 óta a bejelentés online

is benyújtható a következő honlapon: www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm.

Az alábbi dokumentumok benyújtását írják elő:

- a találmány igénypontjának leírása az újdonságra és az egyéni jellegre vonatkozóan;
- a találmány összegzése és leírása;
- rajzok a leírás megértése érdekében;
- a közzétételnél felhasználásra kerülő kép (ha kéri);
- bejelentési díjak befizetése.

További információk találhatóak: http://www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_A.pdf.

http://www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_U.pdf.

Költségek (a közzététel idejében)

Szabadalmi bejelentési díj

- Online: 50 EUR.
- 10-nél kevesebb oldalból álló dokumentum benyújtása papíron: 120 EUR.
- 10-nél több és 20-nál kevesebb oldalból álló dokumentum benyújtása papíron: 160 EUR.
- 20-nál több és 50-nél kevesebb oldalból álló dokumentum benyújtása papíron: 400 EUR.
- több mint 50 oldalból álló dokumentum benyújtása papíron: 600 EUR.
- minden egyes igénypont a 10. után: 45 EUR.
- korábbi jogokra vonatkozó kutatási jelentés díja: 200 EUR.

Használatiminta-oltalmi díj

- Online bejelentés: 50 EUR,
- papíralapú bejelentés: 120 EUR.

Illetékbélyeg és titkársági díjak

- Jogi felhasználásra szánt, hiteles, a bejelentés benyújtását igazoló dokumentum másolata: 14,62 EUR (illetékbélyeg) + 43 EUR (titkársági díj);
- egyszerű, a bejelentés benyújtását igazoló dokumentum másolata: 40 EUR (titkársági díj).

Ha a bejelentést hivatásos képviselő nyújtja be, 14,62 EUR értékű illetékbélyeget kell ragasztani a meghatalmazásra.

Szabadalom és használati minta fenntartási költségei

Egy találmányra a szabadalom fenntartása érdekében fenntartási díjat kell fizetni a benyújtási dátum 5. évfordulóján, majd azt követően minden évben. A használati minta hatályban tartása érdekében is megújítási díjat kell fizetni, de a második 5 éves időszaktól kezdve, majd ezt követően minden egyes évben maximum a 10. évig.

További információk találhatóak:
www.uibm.gov.it/it/tasse.

Vizsgálat

Szabadalom

Az UIBM az összes szabadalmat alaki és érdemi vizsgálat alá veti, majd maximum 90 napig katonai célokból titokban tartja. 2008. július 1-jén lépett hatályba az UIBM és az Európai Szabadalmi Hivatal (European Patent Office; EPO) közötti, az olasz kutatási jelentésekről szóló megállapodás: az EPO a bejelentési naptól számított 9 hónapon belül kutatási jelentést állít össze egy „szabadalmaztathatósági véleményről” együtt, és ezt elküldi az UIBM-nek. Ily módon a bejelentő eldöntheti, hogy kérjen-e külföldön is oltalmat.

A bejelentést a bejelentési nap után 18 hónappal teszik nyilvánosan hozzáférhetővé. Ha a bejelentést elutasítják, az UIBM tájékoztatja a bejelentőt az elutasítás okairól. A bejelentő fellebbezhet a megfelelő bizottsághoz. A megadott szabadalom visszavonására irányuló kérelemmel iparjogvédelmi ügyekre szakosodott bírósági osztály foglalkozik.

Használati minta

Az UIBM az összes használati mintát alaki és érdemi vizsgálat alá veti.

Az oltalom időtartama

A kizárólagos jog a bejelentés benyújtásának napján lép hatályba, és időtartama 20 év a szabadalmak és 10 év a használati minták esetében.

A fenntartási díjakat évente kell befizetni a Poste Italiane 668004 számú postaszámlájára (számlatulajdonos: Agenzia delle Entrate – Centro Operativo di Pescara).

A jogosult

A bejelentés közzétételének napjától kezdve a szabadalom a jogosultjára kizárólagos hasznosítási jogot ruház, valamint azt, hogy:

- (árúk esetében) harmadik személyek számára megtilthatja az áruk engedélye nélkül történő előállítását, használatát, kereskedelmi forgalomba hozatalát, eladását vagy importálását;
- (szolgáltatások esetében) harmadik személyek számára megtilthatja, hogy engedélye nélkül az eljárást alkalmaz-

zák, vagy hogy a szabadalmaztatott eljárással előállított árut használjanak, kereskedelmi forgalomba hozzanak, eladjanak vagy importáljanak.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Ha szellemi tulajdon-jogokat bitorolnak, a jogosult polgári vagy büntetőeljárást indíthat bíróság előtt úgy, hogy az illetékes hatóságoknál bejelentést, illetve feljelentést tesz (Guardia di Finanza www.gdf.it, Polizia locale, Polizia di Stato, Carabinieri és Polizia Forestale, Custom Agency, www.agenziadogane.it).

2003-ban 12 szakosított iparjogvédelmi szekciót hoztak létre Bari, Bologna, Catania, Firenze, Genova, Milánó, Nápoly, Palermo, Róma, Torino, Trieszt és Velence bíróságain és fellebbviteli bíróságain. Ezek a szakosított szekciók rendelkeznek hatáskörrel a szabadalom-, a használati minta-oltalom, a védjegy-, az új növényfajta-oltalom, a formatervezésiminta-oltalom és a szerzői jogi bitorlással, e jogok érvényességével, valamint az ipari és szellemi tulajdon-jog oltalmát érintő tisztességtelen versennyel kapcsolatos jogvitákban.

Az iparjogvédelmi ügyek esetén sommás (lerövidített) eljárást vezettek be, hogy rövidebb időn belül jussanak bírósági döntéshez, továbbá az új szabályok célja azoknak az ideiglenes intézkedéseknek a „stabilizálása”, amelyek az ügy érdemi elbírálását opcionálissá teszik.

A jogosult jogainak érvényesítése érdekében polgári és büntetőeljárást egyaránt kezdeményezhet.

Polgári per esetében a jogosult óvintézkedéseket kérhet a jogsértés ideiglenes megtiltása érdekében. Amennyiben a jogsértést megállapítják, a bíró elrendelheti az áruk előállításának, kereskedelmének és használatának a beszüntetését, elrendelheti az áruk megsemmisítését vagy kiadását a jogosultnak a kártérítési igény sérelme nélkül. A kártérítési összeg megítélése során a bírónak figyelembe kell vennie a jogosult által elszenvedett negatív következményeket is (pl. elmaradt haszon, a jogsértés következtében elszenvedett nem vagyoni károk). A jogosult a nyereségvesztésért járó kártérítés alternatívájaként a bitorló által elért nyereségnek az átadását is kérheti, amennyiben ennek összege meghaladja a kártérítés összegét.

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az irodalom, a zene, a vizuális művészetek, az építészet, a színház- és filmművészet területén létrehozott szellemi alkotások oltalmát az 1941. április 22-én elfogadott 633. sz. törvény rögzíti.
- Filmművészeti és audiovizuális alkotások – 93/1992 sz. törvény.
- Szerzői és kapcsolódó jogok – 248/2000 sz. törvény.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szerzői jogi oltalomban a szellemi alkotások és tevékenységek széles köre részesül, mint például a művészeti, irodalmi, színpadi és zenei művek, filmek és vizuális művészeti alkotások. A szerzői jog kiterjed még a tudományos vagy oktatáselméleti írásokra, építészeti alkotásokra, rádiós és televíziós produkciókra, fényképekre, tolmácművekre, műfordításokra, a legalább minimálisan eredeti zenei gyűjtésekre, számítógépes programokra stb.

A kapcsolódó vagy szomszédos jogokat a jog nem az alkotás szerzőjének, hanem az alkotáshoz kapcsolódó dolgoknak biztosítja. A legfontosabb szomszédos jogokat az előadóknak, a hangfelvételek előállítóinak, a filmművészeti vagy audiovizuális alkotások készítőinek, valamint a rádiós és televíziós műsorszolgáltató szervezeteknek biztosítja.

A szerzők (vagy a kiadók) számára a szerzői jog által biztosított oltalomnál sokkal gyengébb oltalommal rendelkező egyéb szomszédos jogokat biztosítanak azon alkotásokkal kapcsolatban, amelyek nem minősülnek szűkebb értelemben vett „szellemi alkotásnak”. Ilyenek például a fényképek, a színpadi díszletek vázlatai, a köztulajdont képező alkotások kritikai kiadásai, a szerzői jog lejárta után kiadott, korábban nyilvánosságra nem hozott művek stb.

Alakításágok

A szerzői és szomszédos jogok nyilvántartásba vétele pusztán opcionális, deklaratív jellegű, és arra szolgál, hogy megkönnyítse a szerző szerzői mivoltának bizonyítását.

Semmilyen eljárást nem kell lefolytatni a szerzői jog elismerésének megszerzése érdekében. A szerzői jog közvetlenül az alkotás létrehozásából ered.

A nyilvánosságra nem hozott műveket letétbe lehet helyezni az Olasz Szerzői és Kiadói Egyesületnél (Italian Association of Authors and Publishers; SIAE).

A nyilvánosságra nem hozott művek letétbe helyezésére irányuló kérelmet postán kell elküldeni a SIAE számára, vagy közvetlenül kell benyújtani a SIAE-központ OLAF részlegénél.

A kérelmezőnek az alábbiakat kell benyújtania.

1. Kitöltött és aláírt (mod. 350) formanyomtatvány, amely vagy a SIAE OLAF részlegénél szerezhető be közvetlenül, vagy bármely olasz regionális székhelyen található SIAE-fiókrodában.

2. A nyilvánosságra nem hozott mű egy példánya, valamennyi szerző és jogosult eredeti aláírásával és teljes nevével (a felvett nevek kivételével) ellátva minden egyes írásos oldalon, beleértve a címdalt is. Ha a művet olyan hordozókon adják le, mint videokazetta, mágneses szalag, floppy, kazetta, CD, CD-ROM, DVD stb., az összes szerző és az esetleges egyéb jogosultak teljes nevét tartalmazó aláírását – a mű címével együtt – a közvetlenül a hordozóra illesztett öntapadós címkén kell elhelyezni.

3. A letétbe helyezési díj.

4. Ha a díjat postán fizetik be, a kérelmezőnek be kell mutatnia az eredeti befizetési elismervényt. Ha a díjat banki átutalással fizetik be, a végrehajtott tranzakciót bizonyító dokumentumot kell bemutatni.

Ha a SIAE általi átvételtől számított 60 napon belül a letétbe helyezésre irányuló postázott kérelem nem felel meg a fentiekben leírt előírásoknak, a SIAE a nyilvánosságra nem hozott művet a jogosult költségén visszajuttatja a jogosultnak, és a letétbe helyezési kérelmet törli. Ezen túlmenően, a SIAE visszatéríti az esetleg már befizetett letétbe helyezési díjat; és ebből csak az adminisztrációs költségeket vonja le (27,59 EUR).

Költségek (a nyilvánosságra hozatali dejében)

A nyilvánosságra nem hozott műveknek a SIAE-nél történő letétbe helyezésért járó díj attól függően változik, hogy milyen fizetési módot választanak.

Fizetési utalvánnyal, amelynek címzettje: SIAE – Sezione OLAF, account number 76808005:

- 55 EUR;
- 110 EUR olyan szerzők esetében, akik nem SIAE-tagok;
- 220 EUR ha a letétet a mű gazdasági célokra történő felhasználásának jogával rendelkező jogi személy (egyesület, szövetség, intézmény stb.) vagy olyan magánszemély kéri (a szerzőn kívül), aki a szerzőtől megszerezte a mű gazdasági célokra történő felhasználásának jogát.

Banki átutalással, csekken vagy a SIAE irodáiban:

- 55 EUR a SIAE-tagok esetében;
- 111,81 EUR (beleérve az a 1,81 EUR értékű illetékbélyeget is) olyan szerzők esetében, akik nem SIAE-tagok;
- 221,81 EUR (beleérve az a 1,81 EUR értékű illetékbélyeget is) ha a letétet a mű gazdasági célokra történő felhasználásának jogával rendelkező jogi személy (egyesület, szövetség, intézmény stb.) vagy olyan magánszemély kéri (a szerzőn kívül), aki a szerzőtől megszerezte a mű gazdasági célokra történő felhasználásának jogát.

A banki átutalás címzettje:

UNICREDIT BANCA DI ROMA SpA – Róma Caravaggio
– Piazzale dell'Industria, 46 – 00144 Róma – codice IBAN
IT69 N 03002 05276 000002906956.*

A nyilvántartási költségek a következők:

- egy 14,62 EUR értékű illetékbélyeg minden egyes kérelmi modulra nézve;
- nyilvántartásba-vételi díj (ha szükséges).

További információk érdekében a kapcsolat: *Információs pult*

Tel.: + 39 06 59902615-2806-2623

fax.: + 39 06 59902435

urp@siae.it

Az ügyfelek számára nyitva hétfőtől péntekig 9-től 12:30-ig, továbbá kedden és csütörtökön 14:30-tól 16:00-ig.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

Olaszországban a szerzői jogi oltalom a létrehozás pillanatától fennáll, és a szerző halála után 70 évvel szűnik meg. Ismeretlen szerző esetében az időtartam 70 év az első nyilvánosságra hozataltól számítva.

A jogosult

A jog a szerzőt vagy a szerző olasz vagy külföldi jogutódját illeti meg. A szerző személyhez fűződő és vagyoni jogokkal rendelkezik.

A jog azért biztosítja a személyhez fűződő jogokat, hogy a szerző személyét védje: a személyhez fűződő jogok a vagyoni jogok átruházása után is a szerzőt illetik meg. A

személyhez fűződő jogokra nem vonatkozik az oltalom jogszabály által meghatározott időtartama.

A legfontosabb személyhez fűződő jogok:

- az alkotás érdemi szerzősége (vagyis a szerző követelheti, hogy őt nevezzék meg az alkotás szerzőjeként);
- az alkotás egységének védelme (vagyis a szerző megtilthatja a jó hírnevét esetleg sértő változtatást);
- a mű nyilvánosságra hozatali joga (a szerző döntheti el, hogy az alkotást közzétegyék-e vagy sem).

A legfontosabb vagyoni jogok:

- a többszörözés joga (vagyis az alkotás bármilyen módon korlátlan számú példányban történő sokszorosítására irányuló jog);
- előadási, idézési vagy nyilvános felolvasási jog (vagyis az alkotásnak a nagyközönség számára történő bemutatása a fenti formákban);
- a mű nyilvánossághoz való közvetítésének joga (vagyis az alkotás terjesztésének joga rádión, televízión, műholdon, kábelon, interneten stb.);
- terjesztés joga (vagyis az alkotás értékesítésének joga);
- átdolgozás joga (vagyis az eredeti alkotás megváltoztatásának, módosításának, átdolgozásának stb. joga).

Ezen jogok alapján a szerző engedélyt adhat vagy megtagadhatja az engedélyt alkotása felhasználására, és alkotásából vagyoni haszonra tehet szert.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és szomszédos jogok)?

A szerzői jog bitorlása a polgári és a büntetőjog alapján kerülhet megállapításra és szankcionálásra.

További információk: **SIAE General Direction**, Viale della Letteratura 30, 00144 – Róma; tel.: 06 59901; fax: 06 59647050/52; www.siae.it.

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el az olasz vámhatóságok?

A vámhatóságok feladata az esetleges jogsértésekkel vagy a szabad kereskedelem korrekt szabályaival való visszaéléssel szembeni fellépés. Az olasz „Agenzia delle dogane” jogosult felfüggeszteni az áruk kiadását vagy zárolni a gyanús árukat. Az Olasz Vámhivatal a hamisítással szembeni fellépés támogató eszközeként létrehozta a FALSTAFF elnevezésű multimédiás adatbázist. További információk találhatók:

<http://www.agenziadogane.it/wps/wcm/connect/ee/Home-PageEn/Falstaff/About+Falstaff/>.

* Mindig jelezze az alkotás címét és a feladó adatait.

A nemzeti váminformációs rendszerrel (National Customs Information System; AIDA) integrált FALSTAFF adatbázisba betáplálják a jogosultak intézkedésre irányuló kérelmét fotókkal, szórólapokkal, kézikönyvekkel és az eredeti termék könnyű és időben történő beazonosítását szolgáló egyéb elemekkel együtt. Az intézkedésre irányuló kérelmet úgy is be lehet vinni az adatbázisba, hogy megadják az importőr, az exportőr vagy az árutulajdonos személyére vonatkozó adatokat, a gyártás helyét, a megtett útvonalat, a szállítási és csomagolási módokat, a tervezett érkezési és indulási dátumokat, a termékek értékét, a kereskedők által követett útvonalakat, valamint a gyanús termékek gyártási helye szerinti országot vagy országokat, így a jogosult tudomást szerez arról, hogy bizonyos vámhivataloknál a vámtisztviselők a hamisított árukat vámmellenőrzés alá vethetik, és ezt az információt jelezheti az intézkedésre irányuló kérelemben.

Amennyiben bármilyen kétség merül fel egy termék eredetiségét illetően, a vámtiszt keresést végezhet a FALSTAFF adatbázisban, és összevetheti a gyanítottan hamisított terméket az eredeti termékkel, hogy kiderítse a köztük mutatózó bármilyen technikai eltérést.

Az AIDA elektronikus rendszer valós időben ellenőrzi az összes nemzeti vámáru-nyilatkozatot, és az intézkedésre irányuló kérelemben jelzett paraméterek alapján kialakított meghatározott kockázati profilok szerint értékeli azokat. Ennek az eljárásnak az alapján – ha egy nyilatkozatban gyanús termékekkel kapcsolatos adatokat találnak – az árukat azonnal le lehet foglalni, és riasztani a jogosultat (sms útján).

Eljárások

A nemzeti vámhatóságok általi beavatkozásra irányuló kérelmek formanyomtatványai letölthetők a <http://www.agenziadogane.it/> honlapról, amelyeket kinyomtatásukat követően kell benyújtani az illetékes vámhivatalhoz.

Fő kapcsolatok

Italian Customs Agency Ufficio Antifrode
71 Mario Carucci St. - 00143 Róma
Tel.: +39 0650246401; fax: +39 0650957300
E-mail: dogane.antifrode@agenziadogane.it

A bitorlások kezelésének alternatív módjai

A legutóbbi időkben Olaszországban változások történtek a hamisítás ellenes intézményekkel kapcsolatosan. A változás alapvetően abból áll, hogy az egyéni testületek felől

a kollektív testületek felé mozdultak el, míg a hamisítással szembeni fellépés figyeléséhez és eljárásaihoz kapcsolódó hatáskörök és feladatok ugyanazok maradtak. 2008 júliusa óta a Gazdaságfejlesztési Minisztérium (Ministry of Economic Development) a Guardia di Finanza-val együttműködve új szolgáltatást (*Filo Diretto*) (telefon, fax és e-mail) nyújt, amelynek az a célja, hogy a vállalkozások és a fogyasztók számára segítséget nyújtson a szellemi tulajdon-jogok bitorlási ügyeiben: a telefonközpont (0039 06 47055 437) hétfőtől péntekig (a munkaszüneti napokat kivéve) 8:30-tól 17:30-ig fogadja a hívásokat. A kapcsolatot faxon (06 4705 5390) vagy e-mail útján (anticontraffazione@sviluppoeconomico.gov.it) is fel lehet venni az Olasz Szabadalmi és Védjegyhivatal hamisítási ügyekkel foglalkozó főigazgatóságával (Directorate general combating counterfeiting – Italian Patent and Trademark Office).

További információk találhatóak azon a honlapon, amelyet a Gazdaságfejlesztési Minisztérium a hamisítási kérdéseknek szentelt: www.noalfalso.it/.

Az olasz vállalkozók által kényesnek tekintett piacokon az Olasz Kereskedelmi Bizottság (Istituto per il Commercio Estero – ICE) helyi irodáiban kiépítették az iparjogvédelmi információs pultok egész hálózatát is. Országok, ahol ilyen iparjogvédelmi információs pultok találhatóak: Kína (Peking, Guangzhou, Sanghai és Hong Kong), India (Új Delhi és Mumbai), Tajvan (Taipei), Vietnam (Ho Si Min Város), Korea (Szöul), Egyesült Arab Emírátsok (Dubai), Orosz Föderáció (Moszkva), Törökország (Isztambul), Brazília (San Paolo) és az Egyesült Államok (New York).

Ezeket az információs pultokat iparjogvédelmi szakértők (olasz iparjogvédelmi szakértő, akit munkájában helyi iparjogvédelmi szakértő támogat) működtetik, és arról adnak tájékoztatást, hogyan működik a helyi iparjogvédelmi rendszer (az egyes szellemi tulajdon-jogok lajstromozási eljárása és a jogérvényesítés bitorlás esetén). Speciális jogi támogatást is biztosítanak, ha a bitorlási ügy megoldása a piac számára precedensértékűnek minősül.

Kapcsolat az Olasz Szabadalmi és Védjegyhivatallal

Direzione generale per la lotta alla contraffazione – Ufficio Italiano Brevetti e Marchi
Via Molise 19
00187 RÓMA – Olaszország
www.uibm.gov.it; www.uibm.eu
0039 06 47055800
callcenter@uibm.eu

Litvánia

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A Litván Köztársaság formatervezési mintákról szóló törvénye (LR Dizaino įstatymas) No. IX-1181, legutoljára frissítve: 2008. 07. 17. – http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=325317

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A formatervezési mintának „újnak” kell lennie, és „egyéni jelleggel” kell rendelkeznie.

Fontos: formatervezési mintáját a bejelentés napja előtt csak egy éven belül hozhatja nyilvánosságra.

Az alábbiak nem lajstromozhatók formatervezési mintaként:

- számítógépes programok;
- a közerkölcsbe ütköző formatervezési minták;
- a Litván Köztársaság címere és egyéb hivatalos szimbólumai (kivéve speciális esetekben).

Alakíságok

A Litván Állami Szabadalmi Irodán (Lithuanian State Patent Bureau; a továbbiakban: LSPB) keresztül kérhet kizárólagos formatervezésiminta-oltalmi jogokat Litvánia területére, az EU belső piacára nézve vagy nemzetközi szinten. A bejelentési formanyomtatványok litván nyelven letölthetők a következő honlapról:

<http://www.vpb.gov.lt/index.php?n=171&l=lt>.

A kitöltött formanyomtatványokat személyesen kézbesítheti vagy postán küldheti el az LSPB-hez. A nemzeti bejelentésnek az alábbi dokumentumokat és adatokat kell tartalmaznia:

- a lajstromozásra irányuló kérelmet (egy bejelentés legfeljebb 10 formatervezési „mintapéldányt” tartalmazhat);
- fényképeket vagy rajzokat a formatervezési mintát megtestesítő árucikkről (8x8 cm-től 10x14 cm-ig);
- a formatervezési minta nevét és a (locarnói osztályozási rendszer szerinti) osztályjelzését;

- a formatervezési minta összegző leírását;
- a szerző nyilatkozatát és a szerzői jogok átruházását bizonyító dokumentumot (LSPB-formanyomtatványok);
- az ügyvédi meghatalmazást (ha szükséges);
- ha elsőbbséget igényelnek, az illető ország nyilvántartása által igazolt elsőbbségi dokumentum másolatát.

Az EU-ban belföldi illetőséggel nem rendelkező magánszemélyek ezeket a jogokat azonban csak úgy kérelmezhetik, ha szabadalmi ügyvivőt fogadnak.

Költségek (a közzététel idejében)

Nemzeti formatervezési minták díjai	LT
Bejelentés benyújtása (egy formatervezési minta)	320
Egy bejelentésben további formatervezési minta benyújtása	120
Lajstromozás, közzététel, igazolás megadása	320
Megújítási díjak: második 5 éves időszak	800

Megjegyzés: magánszemélyek esetében a díjat 50%-kal csökkentik. Naprakész és további adatok találhatóak: <http://www.vpb.lt/index.php?n=172&l=lt>.

A megújításokat az oltalom érvényességének utolsó 6 hónapja előtt kell kérelmezni. Ha e határidőt elmulasztják, a díj befizetésére megszabott időtartam 6 hónappal meghosszabbítható, azonban a díj 50%-kal emelkedik.

Vizsgálat

Vizsgálatot végeznek az alakíságok ellenőrzése érdekében, mint például, hogy a bejelentésben szereplő formatervezési minta megfelel-e a formatervezési minta definíciójának, és hogy nem ütközik-e a közerkölcsbe. Az LSPB nem vizsgálja az újdonságra és az egyéni jellegre vonatkozó kritériumokat. A bejelentő köteles ellenőrizni azt, hogy a formatervezési minta új-e, és ezért kutatást kell végeznie a litván nemzeti rendszerben (<http://www.vpb.lt/index.php?n=165&l=lt>) és a közösségi lajstromozott formatervezési minták adatbá-

zisában. Kutatást kell végezni a piacok és az egyéb fontos források tekintetében is.

Az újdonság hiánya alapján a formatervezési minta lajstromozásának megsemmisítését lehet kérni. Az igazolás továbbá nem adható meg, ha harmadik személy (3 hónapon belül) felszólalást nyújt be a lajstromozással szemben az LSPB fellebbezési részlegénél. Az igazolás megadása után a nemzeti formatervezési minta megsemmisítését csak bírósági úton lehet kérni.

A formatervezési mintát a bejelentési naptól számított 6 hónapon belül közzéteszik az LSPB hivatalos közlönyében, ha a vizsgálatot befejezték és a díjat befizették, a formatervezési minta ekkor válik nyilvánossá. A bejelentő kérheti, hogy stratégiai okokból a közzétételt 30 hónappal halasszák el.

Az oltalom időtartama

A nemzeti lajstromozás időtartama 5 év a bejelentési naptól kezdődően. Az oltalom 4 alkalommal (egyenként 5-5 évre) megújítható.

A jogosult

A lajstromozott formatervezési minta jogosultja:

- kizárólagos joggal rendelkezik a formatervezési minta hasznosítására, és hogy másoknak a hasznosítást engedélyezze. Ez a jog magában foglalja az arra irányuló jogokat is, hogy a termékeket vagy a lajstromozott formatervezési minta másolatának minősülő részeket gyártsa, felkínálja, eladja, piacra vigye, importálja vagy exportálja;
- igénybe veheti a szerzői jog alapján biztosított oltalmat, amely a létrehozás időpontjában automatikusan keletkezik.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A védjegyoltalomról szóló litván törvény (LR Prekių ženklų įstatymas, No. VIII-1981, legutoljára frissítve: 2006. 06. 08.) – http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaies-ka.showdoc_l?p_id=279274

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Bármilyen olyan megjelölést lajstromozható, amely grafikusán ábrázolható. A litván jog az alábbi védjegyek lajstromozását engedélyezi:

- szavak, személynevek, felvett művésznevek, cégnevek, jelmondatok;
- betűk, számok;
- rajzok, jelzések;
- háromdimenziós formák (árúk, csomagolásuk vagy tartályuk külső megjelenése);
- színek vagy színkombinációk, színösszetételek;
- a fenti megjelölések bármilyen összetétele.

Hang akkor lajstromozható, ha grafikusán ábrázolható. Elvben az ízek és az illatok sincsenek kizárva az oltalomtól annak ellenére, hogy jelenleg még nincs megoldva ezek grafikus ábrázolásának mikéntje. A jog szabályozza az együttes védjegyek lajstromozását és oltalmát.

Nem lajstromozható az a védjegy, amely nem rendelkezik megkülönböztetőképeséssel, általános elnevezést tartalmaz, megtévesztő lehet, erkölcstelen, állami szimbólumot tartalmaz, magas értékkel, különösen vallási értékkel rendelkezik stb. (lásd részletesebben a védjegy törvény 6. cikkében).

Alakítások

Litvániában a védjegylajstromozásra és -oltalomra 3 rendszer alapján lehet szert tenni: a) a nemzeti rendszer, b) a Madridi Jegyzőkönyv alapján Litvánia vagy az EU megjelölése, c) a közösségi rendszer alapján.

(Részletes információk találhatóak az európai és a nemzetközi tájékoztatóban.)

Az egyes rendszerek egyenlő jogokat biztosítanak Litvánia területére. A védjegyoltalmi jogok keletkezésének időpontját a bejelentési vagy az (esetleges) elsőbbségi nap határozza meg.

Védjegyét úgy lajstromoztathatja, hogy litván nyelven benyújtja a bejelentési és egyéb formanyomtatványokat: <http://www.vpb.lt/index.php?n=186&l=lt>.

Amikor védjegyét lajstromoztatja, tudnia kell, hogy:

- a lajstromozásra irányuló kérelmet és az összes többi dokumentumot litvánul kell benyújtania;
- engedélyezett a több osztályra irányuló bejelentés (árúkat és szolgáltatásokat beleértve), valamint a háromdimenziós védjegyek bejelentése;
- engedélyezett uniós (a Párizsi Uniós Egyezmény szerinti) elsőbbségi igény előterjesztése;
- elsőbbségi igényt be lehet nyújtani kizárólag az áruk vagy szolgáltatások egy részére nézve is;
- nem előírt a használat vagy a használati szándék bizonyítása;

- nem nyújthatnak be a korábbi védjegyek jogosultjaitól származó hozzájáruló nyilatkozatot vagy beleegyezést tartalmazó megállapodást;
- a nemzeti jog alapján nem engedélyezett a bejelentéssorozat, a részeire bontott bejelentés és a bejelentés megosztása;
- az árukat és szolgáltatásokat a nizzai osztályozási rendszernek megfelelően kell felsorolni;
- az oltalomban nem részesítendő elemeket jelezni lehet a bejelentésben, vagy ezekről a vizsgáló felhívására le lehet mondani.

A személyesen kézbesített vagy az LSPB-nek postán elküldött bejelentési dokumentumoknak az alábbiakat kell tartalmazniuk:

- a lajstromozásra irányuló kérést;
- a díj befizetését igazoló dokumentumot;
- az ügyvédi meghatalmazást (adott esetben);
- az elsőbbség megadására irányuló igényt (adott esetben);
- a megfelelő hatóságok által kiadott engedélyt, ha a bejelentett védjegy nemzeti szimbólumokat tartalmaz;
- a jogosult beleegyezését a szerzői jog által védett alkotás, egy híres személy családi és utóneve stb. esetében.

A nemzeti védjegy jogosultja bármely országból származó természetes vagy jogi személy lehet. Az EU-ban belföldi illetőséggel rendelkező személyek esetében nem kötelező, hogy hivatásos helyi képviselővel képviseltessék magukat. Az EU-n kívüli bejelentők hivatásos helyi képviselőt kötelesek meghatalmazni. Vita esetében a hivatásos helyi képviselő alkalmazása azért is ajánlatos, mert az összes dokumentációt litván nyelven kell benyújtani, és az eljárás is litván nyelven folyik.

Költségek (a meghirdetés idejében)

A meghirdetés idejében a költségek a következőképpen alakulnak:

Díj elnevezése	LT
Bejelentési díj egy osztályban	240
Bejelentési díj minden további osztályra	120
Lajstromozás, meghirdetés, lajstromozási igazolás kiadása	240
Egy osztály megújítása	240
Minden további osztály megújítása	120

A bejelentési díj magában foglalja a védjegy-lajstromozási eljárást és az első 10 éves oltalmi időszakot. Ugyanez vonatkozik a megújítási díjra. Magánszemélyek esetében a díjakat 50%-kal csökkentik. Naprakész és további adatok találhatóak: <http://www.vpb.lt/index.php?n=187&l=lt>.

Vizsgálat

A bejelentés benyújtása után az LSPB átvételi igazolást állít ki, amely tartalmazza a bejelentés számát és dátumát.

Alaki vizsgálat. Az LSPB ellenőrzi, hogy a dokumentumok megfelelnek-e az alaki követelményeknek, és megállapítja, hogy az összes szükséges dokumentumot szabályszerűen töltötték-e ki és nyújtották-e be.

A védjegy vizsgálat, arra vonatkozóan, hogy megfelel-e az abszolút követelményeknek. A vizsgálatot csak a védjegy tartalmi elemeire nézve végzik, a bejelentő magatartását nem vizsgálják. Ha a vizsgáló a bejelentést elutasítja, a bejelentő 3 hónapon belül jogosult benyújtani a védjegy lajstromozása mellett szóló érvelést.

Abban az esetben, ha az újbóli vizsgálatot követően is elutasítják a bejelentést, a bejelentőnek jogában áll fellebbezést benyújtani az LSPB-nél.

Elutasítással szemben benyújtott fellebbezés. A fellebbezéssel az LSPB Fellebbezési Bizottsága foglalkozik. Általában szóbeli tárgyalást tartanak, bár a bejelentő számára engedélyezett az is, hogy e helyett írásbeli érvelést nyújtson be.

Lajstromozás és meghirdetés. Ha a védjegyet lajstromozásra jóváhagyták, a bejelentőt értesítik, hogy fizesse be a meghirdetési díjat. A védjegyet 1-2 hónapon belül meghirdetik az LSPB hivatalos közlönyében.

Harmadik személy felszólalása. A meghirdetéstől számított 3 hónapon belül felszólalást lehet benyújtani, amely időtartam nem hosszabbítható meg. Bizonyítékot legkésőbb a tárgyalás időpontja előtt 2 héttel lehet benyújtani, a felek megjelenése nem kötelező. A Fellebbezési Bizottság határozatával elégedetlen félnek jogában áll a határozattal szemben bíróságnál fellebbezést benyújtani.

Nemzeti lajstromozási igazolás megadása.

A bejelentés benyújtásának dátumától legalább 1,5-2 év telik el az igazolás kiadásáig (és még hosszabb idő, ha problémák merülnek fel).

Az LSPB nem vizsgálja, hogy a védjegybejelentés harmadik személyek jogait sérti-e azáltal, hogy hasonlít egy már lajstromozott védjegyhez, vagy olyan védjegyhez, amelynek lajstromozása éppen folyamatban van. Ezért nagyon fontos, hogy a bejelentés előtt végezzenek kutatást az adatbázisokban, és ellenőrizzék a bejelentéseket és a lajstromozott védjegyeket. Lásd:

<http://www.vpb.lt/index.php?l=lt&n=180>.

Az oltalom időtartama

A 10 éves oltalmi időszak a bejelentés napjával kezdődik. A lajstromozás megújítását az érvényesség utolsó évében kell kérni (alkalmanként 10 évre).

A jogosult

Az igazolás kiállítása után a jogosult harmadik személyek számára megtilthatja, hogy azonos vagy hasonló megjelölést használjanak olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatosan, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták. A jogosult bitorlási pert indíthat bíróság előtt, használati engedélyt adhat stb., de csak azt követően, hogy a bejelentésnek helyt adtak. A nemzeti védjegyek tekintetében a jogok átruházása és egyéb változás csak akkor érvényes és hatályos Litvániában, amikor ezt az LSPB lajstromába bejegyzik. Az akár kizárólagos, akár nem kizárólagos, az árujegyzék egészére vagy egy részére vonatkozó engedélyek határozott vagy határozatlan időre szólhatnak, és a terület egészére vagy egy részére adhatók. A nemzeti jog előírja, hogy az engedély megadását bizonyító okmányt mindkét félnek alá kell írnia.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

A litván szabadalmi törvény (LR Patentų įstatymas, No. I-372, legutoljára frissítve: 2007. 05. 10.) – http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=297858

A gazdasági miniszter 2008. augusztus 27-i rendelete arról, hogy a litván belföldi illetőségű személyek és jogi személyek számára 100%-ban visszatérítik az európai és PCT-szabadalmi költségeket – http://www.ukmin.lt/lt/dokumentai/aktai/detail.php?ID=9140&phrase_id=178447

Litvániában a jog nem szabályozza a használati mintákat.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szabadalmat kaphat az a műszaki megoldás, amely megfelel 3 kritériumnak: a) új, b) feltalálói tevékenységen alapul és c) iparilag alkalmazható; a szabadalom valamennyi találmányra nézve rendelkezésre áll a technológia valamennyi területén. Szabadalmaztatható lehet egy módszer, készülék vagy anyag.

A nem szabadalmaztatható találmányok teljes listáját a litván szabadalmi törvény 2. cikke tartalmazza.

Litvániában a szabadalmak számára oltalmat a nemzeti, nemzetközi vagy európai szabadalmi rendszer szerinti eljárások alapján adnak. Mindezek a rendszerek egyenlő jogokat biztosítanak a Litvániában oltalomban részesítendő szabadalmak számára. További információk találhatók: <http://www.vpb.gov.lt/index.php?l=lt&n=137>.

Alakiságok

A bejelentési formanyomtatványokat a <http://www.vpb.lt/index.php?n=147&l=lt> címről kell letölteni. A dokumentumokat személyesen lehet kézbesíteni vagy postán elküldeni az LSPB irodájába. Az alábbi dokumentumokat kell benyújtani:

- kérelmet a szabadalom megadására;
- a találmány leírását;
- az igénypontok szövegét;
- rajzokat (ha a találmány lényegének megértéséhez szükséges);
- egy kivonatot;
- a szabadalom bejelentésének a jogát megerősítő dokumentumot (ha azt nem a feltaláló nyújtja be) és a feltalálónak a szerzősége vonatkozó nyilatkozatát;
- ügyvédi meghatalmazást;
- az illető ország szabadalmi hivatala által hitelesített elsőbbségi dokumentumot (ha elsőbbséget igényelnek).

Az EU-ban belföldi illetőséggel nem rendelkező külföldi bejelentőnek helyi ügyvivőt kell kijelölnie, aki a helyi szabadalmi hivatal előtt eljár. Valamennyi dokumentumot litván nyelven kell benyújtani.

A szabadalom benyújtásától a megadásáig 10-14 hónap telik el.

Költségek (a közzététel idejében)

Hivatalos szabadalmi díjak	LT
Bejelentés benyújtása (10 igénypontig)	400
Minden egyes további igénypont (nemzeti)	40
Korábbi közzététel (a bejelentő kérésére)	120
Szabadalom megadása (nemzeti)	240

Megjegyzés: magánszemélyek esetében az összes díjat 50%-kal csökkentik.

További információk:

<http://www.vpb.lt/index.php?n=148&l=lt>

Szabadalmak éves díjai

Szabadalom érvényességi éve	LT	A szabadalom érvényességi éve	LT
1.-től a 2.-ig	a bejelentési díj tartalmazza	8.	640
3.	280	9.	720
4.	320	10.	800
5.	400	11.-től a 15.-ig	1000 évente
6.	480	16.-tól a 20.-ig	1200 évente
7.	560		

Az éves díjat az év utolsó 2 hónapjában kell befizetni. Ha nem tartják be a határidőt, a díj befizetésére megszabott időtartam 6 hónappal meghosszabbítható, azonban a díj 50%-kal emelkedik. Ha az éves díjat nem fizetik be, a szabadalom jogosultja elveszíti jogai kizárólagosságát.

Vizsgálat

Amint benyújtották a szabadalmi bejelentést, az LSPB újszámmal és dátummal ellátott benyújtási igazolást ad ki. Az LSPB a bejelentést az alaki követelményekre nézve ellenőrzi annak megállapítása érdekében, hogy a találmány szabadalmaztatható-e. Vizsgálata során nem végez kutatást. A bejelentők kötelessége kutatást végezni a Litvánia területén érvényes nemzeti, PCT- és európai szabadalmak körében.

Ha a vizsgáló a bejelentést elutasítja, a bejelentő fellebbezést nyújthat be. A fellebbezésekkel foglalkozó osztály szóbeli tárgyalást tart, és ha a vizsgálatot végző személy fenntartja véleményét, a bejelentő az ügyet bíróság elé viheti.

Az LSPB nem vizsgálja, hogy a találmány új-e és hogy feltalálói tevékenységen alapul-e.

Erre alapítva harmadik személyek kérhetik bíróság előtt a szabadalom megsemmisítését (első fokon a Vilniusi Kerületi Bíróság jár el).

A bejelentési naptól számított 18 hónapon belül (a bejelentő kérésére 6 hónapon belül) a szabadalmat közzéteszik a hivatalos közlönyben, és bevezetik az online adatbázisba, amely hozzáférhető az alábbi címen:
<http://www.vpb.lt/index.php?l=lt&n=332>.

Az oltalom időtartama

A nemzeti jog a szabadalom érvényességi időtartamát 20 évben állapítja meg.

A jogosult

A jogok megszerzése. Ha a feltaláló munkaköri feladatai ellátása során munkahelyén hozza létre a találmányt, a szabadalommal járó vagyoni jogok a munkaadót illetik meg, hacsak másként nem állapodnak meg. A feltaláló a szabadalom gazdasági értéke és a munkaadóval való megállapodás alapján szerzői jogdíjra jogosult. Ha a találmány a két fél közötti megállapodás megkötése alatt jön létre, akkor a jogosulti jogok a megállapodásban a szellemi tulajdon-jog jogosultjaként megállapított személyt illetik meg.

A személyhez fűződő jogok a feltalálót és az esetleges többi szerzőt illetik meg. A jogok megszerzésére vonatkozóan részletesebb információkat talál a szabadalmi törvény 7–9. cikkében.

Jogosulti jogok. A szabadalom jogosultja kizárólagos joggal rendelkezik a találmány hasznosítására, és arra, hogy harmadik személyek számára megtiltsa, hogy a találmányt az engedélye nélkül hasznosítsák. Ez magában foglalja a termék vagy a szabadalmaztatott eljárásból közvetlenül nyert termékek előállítását, használatát, felkínálását, eladását importálását vagy exportálását.

A jogosult az összes vagy bármely kizárólagos jogot harmadik személyre engedélyezheti vagy ruházhatja át, vagy engedélyezheti ezen jogok hasznosítását. Litvániában a jogok engedélyezése vagy átruházása, illetőleg hasznosításának engedélyezése akkor lép hatályba, amikor azt a nemzeti szabadalmi hivatal lajstromába bejegyzik.

Hasznos kapcsolatok

State Patent Bureau of the Republic of Lithuania
<http://www.vpb.lt/>

Official Gazette of the State Patent Bureau (valamennyi új lajstromozás közzététele)
<http://www.vpb.lt/index.php?n=245&l=en>

Patent Information Center (információk, konzultációk valamennyi iparjogvédelmi joggal kapcsolatosan)
<http://www.tb.lt/PIC/PIC.htm>

Industrial Property Protection Journal (4 x évre tárolva)
http://www.tb.lt/PIC/PNA/pram_nuos_apsauga.htm

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Ha jogait bitorolják, akkor a bitorlás módjától, mértékétől és attól függően, hogy milyen messzire kíván elmenni az ügyért, a következőket teheti.

a) Az ügyet polgári bíróság elé viheti, amely elrendelheti a jogellenes cselekmények abbahagyását és kártérítés megfizetését, beleértve az ügyvédi díjakat is.

b) Bejelentést tehet a rendőrségen, és közigazgatási eljárást kezdeményezhet [a határozat 1.000-3.000 Lt (körülbelül 290-870 EUR) összegű pénzbüntetést és a gyártóberendezés elkobzását rendelheti el], vagy akár büntető eljárást kezdeményezhet, amely pénzbüntetéshez, sőt 2 évig terjedő szabadságvesztés kiszabásához vezethet. Ez sokkal hatékonyabb módja a jogellenes cselekmények megszüntetésének, és rövidebb ideig is tart, de korlátozza a polgári ügyek esetében rendelkezésre álló tárgyalásos módon történő vitarendezés lehetőségét.

c) Bejelentést tehet a vámhivatalnál, ha gyanús vagy hamisított áruk lépnek az ország területére.

A jogérvényesítés érdekében a rendőrséggel, az ügyészséggel, illetve a vámhatóságokkal kell kapcsolatba lépnie az ügy jellegétől függően. Fontos szerepet játszik a törvényszéki szakértői központ, amelynek feladata a hamisított áruk vizsgálata.

A szabadalmakkal, formatervezési mintákkal és védjegyekkel kapcsolatos vitákkal két szinten foglalkoznak. Először is az LSPB Fellebbezési Bizottsága (Appeal Board) foglalkozik a felszólalásokkal mielőtt a szabadalmat megadják, illetve a védjegy vagy a formatervezési minta igazolását kiadják, valamint a fellebbezésekkel. A bizottság nem foglalkozik a jogvitával, ha az az igazolás kiadása után merül fel. Ebben az esetben az ügyet bíróság elé kell vinni.

A fenti rendelkezések mellett a védjegyekre vonatkozó jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy rosszhiszeműség miatt nyújtson be kérelmet. Adott esetben a versenytörvény jogszabályokat veheti igénybe, és tisztességtelen verseny alapján indíthat pert. A bitorlási ügyek kizárólag a bíróságok hatáskörébe tartoznak (valamennyi iparjogvédelmi ügy esetében a Vilniusi Kerületi Bíróság jár el első fokon).

Jogi tanács vagy támogatás érdekében a megfelelő iparjogvédelmi egyesülettel (SNB-REACT, LATGA) is kapcsolatba léphet. Célszerű, ha a viták és a bitorlási ügyek terén gyakorlattal rendelkező iparjogvédelmi képviselővel konzultál, hogy felmérhesse, mekkora az esélye a sikerre, és hogy

kidolgozhassa a leghatékonyabb és a leginkább költséghatékony stratégiát.

Fontos kapcsolatok

A szabadalmi ügyvivők listája a Litván Köztársaságban: <http://www.vpb.lt/index.php?l=en&n=322>

Az SNB-REACT egyesület (fellép a sportruházati, cipőipari, divat- és egyéb iparágak hamisított áruival szemben, támogatást nyújt a balti államok vámhatóságai számára) – <http://www.snbreact.nl/snb-react/EN/UnitsBalticEN.htm>
Tel.: +370-52122866

Police office (iparjogvédelmi osztály a belügyminisztérium büntetőosztály irodájában)

Saltoniškių g. 19, LT-08105 Vilnius
<http://www.policija.lt/index.php?id=3010>
Tel.: +370-52719776

Lithuanian Prosecutor's office
Rinktinės g. 5A, LT-01515, Vilnius
Tel.: +370 5266 2305, fax: +3705266 2317
E-mail: info@prokuraturos.lt; www.prokuraturos.lt

Forensic Science Center of Lithuania (FSCL)
Tel.: +370-52638540
E-mail: info@ltec.lt; <http://www.ltec.lt/>

Vilnius District Court
Gedimino av. 40/1, LT-01501 Vilnius
Tel.: +370-52617325, fax: +370-52625645
E-mail: apygarda@vat.lt

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A litván szerzői jogi és kapcsolódó jogi törvény (LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas) No. VIII-1185, legutoljára frissítve: 2008. május 13. Eredeti szöveg: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=316557

Angol változat:
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=318375

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Bár az iparjogvédelem erősebb oltalmat biztosít, a képek és a formatervezett munkák esetében a szerzői jog alapján biztosított oltalmat is igénybe veheti. A szerzői jog alap-

ján oltalmat szerezhet alkotásának, ha az: 1. olyan eredeti irodalmi, tudományos vagy művészeti alkotás, amely 2. a szerző kreatív tevékenységének eredménye, és 3. amelyet bármilyen tárgyasult formában fejeztek ki.

Az oltalom az alkotást a közzétételtől, a nyilvánosságra hozataltól vagy a hasznosítástól függetlenül megilleti.

A szerzői jog nem vonatkozik az ötletekre, eljárásokra, folyamatokra, rendszerekre, működési módszerekre, elgondolásokra, elvekre, felfedezésekre vagy pusztán adatokra (lásd bővebben a 3. és 4. cikkben).

Alakítások

A szerzői jog megszerzéséhez – szemben az iparjogvédelmi oltalommal, ahol is a lajstromozást Önnek kérelmeznie kell – semmilyen alakításnak nem kell eleget tennie jogosult jogának megerősítése érdekében. Ezeket Ön automatikusan megszerzi, amint alkotását közreadja. Néha azonban bajba kerülhet, és bizonyítania kell jogosultságát, éppen ezért az alkotás létének, tartalmának és dátumának bizonyítása érdekében azt tanácsoljuk, hogy megelőző intézkedéseket tegyen: 1. a) használja az úgynevezett *envelope soleau*-t (pecséttel lezárt borítékban történő letétbe helyezés), b) küldjön saját magának címezve tértivevényes ajánlott levelet, c) a műről sajtóhírdetést tegyen közzé, vagy 2. vegye igénybe a megfelelő szervezet műnyilvántartását.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

A szerzői jog megszerzéséhez semmilyen költség nem társul, bár a jogok figyelemmel kísérése és érvényesítése bizonyos költségekkel jár.

A számítógépes programokkal és adatbázisokkal kapcsolatos jogok esetében alkotását letétbe helyezheti az „Infobalt”-nál (lásd: www.infobalt.lt/agentura; amelynek költségei 600 és 1070 LT között mozognak).

Az oltalom időtartama

A szerzőt a vagyoni jogok életében és halála után 70 évig illetik meg, tekintet nélkül arra, hogy a művet mikor hozták a jogi előírásoknak megfelelően nyilvánosságra. A szerző személyhez fűződő jogai időben nem korlátozottak.

A jogosult

Az alkotás szerzője az a természetes személy vagy személyek csoportja, aki/akik a szóban forgó alkotást létrehozta/ létrehozták (személyhez fűződő jog). A munkavállaló által a feladatai ellátása során létrehozott alkotással kapcsolatosan a szerzőt megillető vagyoni jog 5 évre automatikusan a munkaadóra száll, bár ez az időtartam szoftverek esetében korlátlan, hacsak a felek másként nem állapodnak meg. A munkaadóknak körültekintően kell eljárniuk, ha külső személyt alkalmaznak, ugyanis ha a szerződésből kihagyják a szerzői jogi jogosultságra vonatkozó rendelkezést, jobb híján a szerzőt illetik meg a vagyoni jogok. Csak a jogosult engedélyezheti más személy/cég számára, és adhat (kizárólagos vagy nem kizárólagos) engedélyt az alkotás felhasználására, módosítására stb. Bizonyosodjon meg róla, hogy a nyilvánosság figyelmét – a jogosult nevének és a kibocsátás dátumának a jelzésével, pl. ©jogosult neve, 2003 – felhívta arra, hogy a szerzői jog Önt illeti meg. Ez nemcsak azért célszerű, hogy másokat a jogairól tájékoztasson, de azért is, mert ezzel egyben elejét veszi az illetéktelen felhasználásnak is.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és kapcsolódó jogok)

Ha jogait bitorolják, akkor a bitorlás módjától és mértékétől függően a következőket teheti.

a) Kapcsolatba léphet a bitorlóval és megpróbálhatja úgy rendezni a helyzetet, hogy felszólítja a jogellenes tevékenység abbahagyására, illetve vagyoni kártérítést is kérhet.

b) Az ügyet polgári bíróság elé viszi, hogy:

- jogait ismerjék el;
- tiltsák meg a jogellenes cselekmények továbbfolytatását;
- akadályozzák meg az olyan cselekmények elkövetését, amelyekkel jogokat bitorolhatnak vagy kárt okozhatnak;
- követelje a bitorlott személyhez fűződő jogok orvoslását;
- követelje az alkotás jogellenes felhasználásért járó, ki nem fizetett díjazást;
- követeljen kártérítést az Önt ért vagyoni kárért, beleértve a jövedelemvesztést és az egyéb kiadásokat is, továbbá kártérítést követeljen a nem vagyoni kárért.

Ha okkal gyanítható, hogy a szerzői jogok bitorlását követték el, kérheti, hogy a bíróság ideiglenes és a bizonyítékok megőrzésére irányuló biztosítási intézkedéseket alkalmazzon. Ezekre azért van szükség, hogy megakadályozzák az esetleges fenyegető bitorlást, vagy hogy megtiltsák a bitorlás továbbfolytatását.

c) Feljelentést tehet a rendőrségen közigazgatási vagy büntetőeljárás megindítása érdekében, amely pénzbüntetés vagy 2 évig terjedő szabadságvesztés kiszabásához, vagy ha a szerzői jog eltulajdonítása kényszer vagy erőszak hatására történt, 3 évig terjedő szabadságvesztés kiszabásához vezethet.

d) Bejelentést tehet a vámhivatalánál, hogy hamis áruk lépnek az ország területére (lásd részletesebben a Vámhatósági intézkedések alatt).

A jogérvényesítés érdekében az adott egyesülettel vagy közvetlenül a rendőrséggel kell kapcsolatba lépnie (lásd fenn).

Fontos kapcsolatok

LANVA egyesület (a szerzői joggal kapcsolatosan Litvániában elkövetett kalózcselekmények ellen: zenei, audiovizuális alkotások, szoftver) – e-mail: info@anva.lt

LATGA egyesület (a szerzői jogokkal az Art and Design részleg foglalkozik – e-mail: latga@latga.lt; <http://www.latga.lt>)

Kulturális Minisztérium szerzői jogi részleg
Tel.: +370-5219 34 63; info@lrkm.lt

Vámhatósági intézkedések

Az áruk exportja és importja feletti vámellenőrzésre vonatkozó litván jogszabályok engedélyezik, hogy a litván határon vámellenőrzési intézkedéseket alkalmazzanak. Ha a vámhatóságok azt gyanítják, hogy az áruk hamisak, azokat visszatartatják:

- hivatalból eljárva (*ex-officio*);
- a jogosult kérésére eljárva.

Ha az árukat a vámnál visszatartják, a hatóságok azon nyomban értesítik a jogosultat vagy képviselőjét, hogy az árukat megvizsgálhassák. Az illető személy megvizsgálhatja az árukat, és mintát vehet belőlük.

Ha megerősítést nyer az a feltételezés, hogy az árukat jogellenesen állították elő, a jogosultnak 10 napon belül bíróságnál keresetet kell előterjesztenie, amelynek egy, a bíróság által megjelölt példányát be kell mutatnia a vámhatóságoknak. A vámhatóságok a bírósági határozat meghozataláig visszatartják az árukat, ellenkező esetben az árukat kiadják, és azok azután a piacon értékesíthetők. Bizonyos esetekben az árukat bírósági végzés nélkül is meg lehet semmisíteni.

Ha jogosultként szeretné megakadályozni, hogy hamisított áruk kerüljenek piacra, kérnie kell a vámhatóságoktól, hogy ellenőrzési intézkedéseket alkalmazzanak. Ekkor az Ön iparjogvédelmi jogát felveszik a vámhatóságok által figyelt listára. Ennek érdekében az alábbi dokumentumokat kell benyújtani a vámhatóságokhoz (díjat vagy garanciát nem írnak elő):

- a kérelem formanyomtatványa (2 példányban);
- az iparjogvédelmi jog lajstromkivonatának másolata (ha be vannak jegyezve);
- a képviselő számára a jogosult által adott eljárási meghatalmazás;
- a kérelmező nyilatkozata arról, hogy viseli az áruk rakározásával és megsemmisítésével járó költségeket.

Nagyon fontos, hogy a vámhatóságok részletes információkkal rendelkezzenek az eredeti áruk egyedi tulajdonságairól, hogy a vámtisztviselők felismerhették, ha az áruk hamisítottak.

A vámellenőrzési intézkedések az alábbi formanyomtatványokon kérelmezhetők – <http://www.cust.lt/lt/rubric?rubricID=563>

Lithuanian Customs Office
Tel.: +370-800 55544, +370-52666124
E-mail: info@cust.lt; <http://www.cust.lt/>

Biztosítsa, hogy iparjogvédelmi joga (védjegy stb.) szerepeljen a vámhatóság által figyelt listán: <http://www.cust.lt/lt/rubric?rubricID=562>.

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

A litván bírósági rendszer csak néhány évtizede foglalkozik a szellemi tulajdon-joggal kapcsolatos ügyekkel, ezért ezen a téren nem rendelkezik nagy gyakorlattal. Ha az Ön szerzői jogi ügye olyan bonyolult vitás kérdés, amelyben a szakértői vélemény fontos szerepet játszik, azt tanácsoljuk, hogy a Litván Szerzői Jogi Bizottsághoz forduljon, amely vitás ügyekben közvetítőként jár el.

Kapcsolat a Litván Állami Szabadalmi Irodához

State Patent Bureau of the Republic of Lithuania
Kalvarijų str. 3, LT-09310 Vilnius, Litvánia
<http://www.vpb.lt/>
Tel: +370 5 278 02 90;
Fax: +370 5 275 0723
E-mail: info@vpb.gov.lt

Lengyelország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2000. június 30-i iparjogvédelmi törvény és a miniszterelnök vonatkozó rendeletei.

A jogszabályok teljes listája és angol nyelvű szövege megtalálható a Lengyel Szabadalmi Hivatal (Polish Patent Office; PPO) honlapján: <http://www.uprp.pl/English/Law/>.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az ipari minta (a továbbiakban: formatervezési minta) lajstromozása akkor lehetséges, ha mindkét alábbi feltételnek megfelel:

- újnak kell lennie,
- egyéni jelleggel kell rendelkeznie.

Különös figyelmet érdemel a formatervezési minta lajstromozást megelőzően történő nyilvánosságra hozatala, amely csak bizonyos feltételek teljesülése esetén elfogadható.

A témában további információk találhatók az iparjogvédelmi törvény 103. cikkében. A törvény egységes szerkezetbe foglalt szövege angol nyelven megtalálható: http://www.uprp.pl/rozne/ip_law_amend/ip_law_amend.doc.

Lengyelországban az alábbiak nem lajstromozhatók formatervezési mintaként:

- számítógépes programok;
- közrendbe vagy közérkölsbe ütköző formatervezésű termékek;
- az iparjogvédelmi törvény 131. cikkének (2) bekezdésében meghatározott megjelöléseket tartalmazó formatervezésű termékek;
- termékek, amelyek a kérdéses termék eredeti külalakját helyreállító javításra használt összetett termék részét képezik;
- termékek, amelyeket kizárólag műszaki rendeltetésük határoz meg;

- termékek, amelyeket szükségképpen pontosan ugyanabban a formában és méretben kell megvalósítani ahhoz, hogy a termék, szerkezetileg összekapcsolható legyen egy másik termékkel, illetve azzal kölcsönhatásban működjön.

Alakítások

A bejelentést személyesen vagy meghatalmazott útján lehet benyújtani, és lehetőség van az online benyújtásra is.

Az online bejelentési formanyomtatványok (csak lengyelül) megtalálhatók:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+PPO/Forms/>.

A formatervezési minta lajstromozásának érdekében:

- lajstromozásra irányuló bejelentést be kell nyújtani;
- be kell fizetni az előírt díjat.

A formatervezési minta bejelentésének az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a bejelentő adatait;
- a bejelentés tárgyának meghatározását;
- lajstromozási kérelmet;
- vonatkozó ábrázolásokat, különösen rajzokat vagy fényképeket;
- az ábrázolásokat magyarázó leírásokat;
- az első oltalmi időszak díjának befizetését igazoló elismervényt.

Megjegyzés: a formatervezésiminta-bejelentés textilanyagmintákat is tartalmazhat.

Ha Ön Lengyelországban nem rendelkezik belföldi illetőséggel, csak akkor járhat el, ha szabadalmi ügyvivő képviseli. Ebben az esetben csatolni kell az írásba foglalt meghatalmazást is.

Költségek (a közzététel idejében)

Az alapidíj 300 PLN egy formatervezési minta bejelentése esetén.

Megújítási díjak:	
1. formatervezésminta-oltalmi időszak (az oltalom 1., 2., 3., 4. és 5. éve)	400 PLN
2. formatervezésminta-oltalmi időszak (az oltalom 6., 7., 8., 9. és 10. éve)	1000 PLN
3. formatervezésminta-oltalmi időszak (oltalom 11., 12., 13., 14. és 15. éve)	2000 PLN
4. formatervezésminta-oltalmi időszak (az oltalom 16., 17., 18., 19. és 20. éve)	3000 PLN
5. formatervezésminta-oltalmi időszak (az oltalom 21., 22., 23., 24. és 25. éve)	4000 PLN

A specifikus díjtáblázatok (angolul) megtalálhatók: <http://www.uprp.pl/English/Law/>

Vizsgálat

A formatervezési mintát a bejelentés szabályszerű kitöltésének megállapítása után lajstromozzák (nem végeznek érdemi vizsgálatot).

A formatervezési mintát a Formatervezési Minták Lajstromába (Industrial Designs Register) lajstromozzák.

A PPO határozatainak felülvizsgálatára irányuló kérelmet lehet benyújtani a Közigazgatási Eljárási Kódexnek (Code of Administrative Procedure) megfelelően.

A PPO végleges lajstromozási határozatával szemben bárki felszólalást nyújthat be a PPO második szintű hivatalos közlönyében („*Wiadomości Urzędu Patentowego*”) történő, a lajstromozás közzétételétől számított 6 hónapon belül.

A formatervezésminta-oltalom megsemmisítését kérheti bárki, akinek ehhez jogos érdeke fűződik, feltéve, hogy bizonyítani tudja, hogy nem tartották be az oltalom megadására előírt törvényi előírásokat.

A PPO határozataival és végzéseivel szemben a közigazgatási bíróságokhoz lehet fordulni.

Az oltalom időtartama

Az oltalom maximális időtartama 25 év. A lajstromozás 5 évig érvényes a bejelentés bejelentési napjától kezdő-

dően, és további 5 éves időszakokra, maximum 25 évre megújítható.

A megújítást az oltalmi időszak lejártá előtt kell kérni. Ha a megújítási kérelmet ennél később, de még az oltalom lejártá után 6 hónapon belül nyújtják be, pótdíjat kell fizetni.

A jogosult

A formatervezési minta lajstromozása annak jogosultjára az alábbi jogokat ruházza:

- kizárólagos jogot a formatervezési minta hasznosítására profitszerzési vagy szakmai célok érdekében egész Lengyelországban;
- a jogot arra, hogy harmadik személy számára megtiltsa ilyen formatervezésű termék készítését, kínálatát, piacra vitelét, importálását, exportálását vagy használatát, illetve ilyen terméknek a felsorolt célokra való raktáron tartását;
- a jogot arra, hogy az oltalmat átruházza vagy harmadik személyek számára engedélyezze a formatervezési minta hasznosítását;
- a formatervezési mintát a lehetséges jogsértések megelőzése érdekében oltalmazottként jelölheti meg (a következő szavakkal „számú formatervezési minta” vagy más hasonló megjelöléssel).

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az iparjogvédelmi törvény és a miniszterelnök vonatkozó rendeletei.

A jogszabályok teljes listája és angol nyelvű szövege megtalálható a PPO honlapján: <http://www.uprp.pl/English/Law/>.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A következő típusú védjegyek lajstromozhatók: a szó-, az ábrás-, a vegyes, a hang-, a háromdimenziós védjegyek, a jelmondatok és együttes védjegyek.

Nem kaphatnak védjegyoltalmat azok a megjelölések, amelyek:

- nem minősülhetnek védjegyeknek;
- nem rendelkeznek kellő megkülönböztetőképeséggel;
- megteveszthetik a fogyasztókat;
- harmadik személyek személyhez fűződő vagy vagyoni jogait bitorolják;

- jogszabályba, a közrendbe vagy a közérköcsbe ütköznek;
- a PPO-nál korábban oltalom alatt álló védjegy bejelentése rosszhiszemű volt;
- a Lengyel Köztársaság, lengyel városok, közösségek nevét, szimbólumait, címerét, fegyveres erők, a kormány, szervezetek jelzéseit, lengyel díszítőelemeket, más országok, nemzetközi szervezetek megkülönböztető jelzéseit, érméit, nevét és szimbólumait, vállalási, hazafias vagy kulturális jellegű szimbólumokat, a kereskedelembe való használatra hivatalosan elfogadott megjelöléseket tartalmazzák.

További információk találhatók (angolul) az iparjogvédelmi törvény 129-132. cikkében:
http://www.uprp.pl/rozne/ip_law_amend/ip_law_amend.doc.

Alakítások

A védjegyoltalom megszerzése érdekében:

- lajstromozásra irányuló bejelentést kell benyújtani;
- be kell fizetni az előírt díjat.

A lajstromozásra irányuló bejelentés személyesen vagy meghatalmazott személy útján nyújtható be.

A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

1. a bejelentő/meghatalmazott személy adatait rögzítő bejelentési formanyomtatvány, az oltalom megadására irányuló kérelem, a védjeggyel kapcsolatos részletes adatok, a megfelelő áruosztályok és az aláírás.

A bejelentési formanyomtatvány (csak lengyelül) letölthető az alábbi oldalról:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+PPO/Forms/>

2. elsőbbségi dokumentum – ha a bejelentő elsőbbséget igényel;

3. 5 fénykép vagy nyomat a védjegyről;

4. 2 további fekete-fehér kép;

5. 2 kazetta vagy digitális hordozó a felvett „hangvédjegyről”.

Ha Ön Lengyelországban nem rendelkezik belföldi illetőséggel, csak akkor járhat el, ha szabadalmi ügyvivő képviseli. Ebben az esetben csatolni kell az írásba foglalt képviseleti meghatalmazást is.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Egyszeri díj		
Benyújtás papíron	550 PLN*	Védjegy bejelentés 3 osztályig
Elektronikus benyújtás	500 PLN*	
Minden egyes osztály 3 felett	120 PLN	
Megújítási díjak (10 éves oltalmi időszakra)		
3 osztályig, minden egyes osztályra	400 PLN*	
minden egyes további osztály	450 PLN*	

* Együttes védjegy, tanúsító védjegy vagy együttes oltalmi jogra benyújtott védjegy esetében a díj összegét 100%-kal megemelik.

A díjakkal kapcsolatosan további információk találhatók angolul: <http://www.uprp.pl/English/Law/>.

Vizsgálat

A védjegybejelentés esetében teljes körű érdemi vizsgálatot végeznek, és a védjegyet azután lajstromozzák, miután megállapították, hogy az oltalom megadására vonatkozó előírásoknak eleget tettek.

A PPO a bejelentés benyújtása után 3 hónapon belül a védjegyet meghirdeti. A meghirdetéstől kezdve bárki megtekintheti a védjegyet és azon áruk jegyzékét, amelyekre nézve a védjegyet lajstromoztatni kívánják, és a PPO számára észrevételeket nyújthat be olyan okokra hivatkozva, amelyek alapján a védjegy lajstromozását elutasíthatják.

A védjegyeket a védjegylajstromban (Trade Mark Register) lajstromozzák.

A PPO határozatainak felülvizsgálatát lehet kérni a Közigazgatási Eljárási Kódex (Code of Administrative Procedure) keretein belül.

A PPO végleges lajstromozási határozatával szemben bárki felszólalást nyújthat be a lajstromozás ellen annak a PPO hivatalos közlönyében (*Wiadomości Urzędu Patentowego*) történő meghirdetéstől számított 6 hónapon belül.

A védjegyoltalom érvénytelenítését kérheti bárki, akinek ehhez jogos érdeke fűződik, feltéve, hogy bizonyítani tudja, hogy nem tartották be az oltalom megadására vonatkozó törvényi előírásokat.

A PPO határozataival és végzéseivel szemben a közigazgatási bíróságokhoz lehet fordulni.

A védjegy általában a bejelentés benyújtásától számított 16 hónap elteltével kapja meg az oltalmat.

Az oltalom időtartama

Az oltalom időtartama 10 év, amely további 10 éves időszakokra megújítható a teljes árujegyzékre vagy az árujegyzék egy részére nézve.

A megújítást az oltalmi időszak vége előtt kell kérni. Ha a megújítási kérelmet ennél később, de még az oltalom lejárta után 6 hónapon belül nyújtják be, pótdíjat kell fizetni.

A jogosult

A védjegy lajstromozása az alábbi jogokat ruházza a jogosultjára:

- kizárólagos jogot a védjegy használatára profitszerzési vagy szakmai célok érdekében egész Lengyelországban;
- az ® szimbólum használatát a védjegy mellett, így jelezve, hogy a védjegy lajstromozásra került;
- jogot arra, hogy a védjegy tulajdonjogát átruházza, vagy hogy harmadik személyek számára engedélyezze a védjegy használatát.

Szabadalmi jogok, beleértve a használati mintát is

Alkalmazandó jogszabályok

- Az iparjogvédelmi törvény és a miniszterelnök vonatkozó rendeletei (A jogszabályok teljes listája és angol nyelvű szövege megtalálható: <http://www.uprp.pl/English/Law/>).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szabadalmi oltalmat az a találmány kaphat, amely:

- új;
- feltalálói tevékenységen alapul;
- iparilag alkalmazható.

Nem kaphatnak szabadalmi oltalmat az alábbiak:

- felfedezések, tudományos elméletek és matematikai módszerek;
- esztétikai alkotások;

- szellemi tevékenységre, üzletvitelre vagy játékra vonatkozó terv, szabály és módszer;
- számítógépes programok;
- információk ismertetése;
- találmányok, amelyek hasznosítása a közrendbe vagy a közérdeklődésbe ütközne;
- növény- vagy állatfajták, illetve alapvetően biológiai eljárások növények vagy állatok termesztése, illetve tenyésztése érdekében;
- emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás, illetve emberi vagy állati testen végezhető diagnosztikai eljárás vagy terápia.

Alakítások

A szabadalom/használati minta lajstromozás iránti bejelentése személyesen vagy meghatalmazott személy útján nyújtható be, és az alábbiakat kell tartalmaznia.

1. Bejelentési formanyomtatvány, amely rögzíti:

- a bejelentő személyes adatait,
- a bejelentés tárgyát,
- a szabadalom megadására irányuló kérelmet a szóban forgó találmányra.

A bejelentési formanyomtatvány (kizárólag lengyelül) letölthető:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+PPO/Forms/>.

2. A találmány leírását (3 példányban).

3. A szabadalmi igénypontokat.

4. A rajzokat (3 példányban).

5. A szabadalmi leírás kivonatát (2 példányban).

A bejelentést azon a napon tekintik benyújtottnak, amelyen az a PPO-hoz beérkezett, akkor is, ha a benyújtás faxon vagy online történt.

2008. október 1-je óta a **bejelentések online** is benyújthatók:

<http://www.uprp.pl/Polski/uslugionline/>.

Ha Ön Lengyelországban nem rendelkezik belföldi illetőséggel, csak akkor járhat el, ha szabadalmi ügyvivő képviseli. Ebben az esetben csatolni kell az írásba foglalt képviseleti meghatalmazást is.

A szabadalmi ügyvivők listája megtalálható: www.rzecznikpatentowy.org.pl.

Költségek (a közzététel idejében)

Egyszeri díj	
Szabadalmi-/használatiminta-bejelentés	550 PLN*
Szabadalmi-/használatiminta-bejelentés online benyújtása	500 PLN*

*Ha egyetlen bejelentés két vagy több találmányra vonatkozik, a díjat 50%-kal megemelik.

Fenntartási díjak	
Az oltalom 1., 2. és 3. éve	480 PLN
Az oltalom 4. éve	250 PLN
Az oltalom 5. éve	300 PLN
Az oltalom 6. éve	350 PLN
Az oltalom 7. éve	400 PLN
Az oltalom 8. éve	450 PLN
Az oltalom 9. éve	550 PLN
Az oltalom 10. éve	650 PLN
Az oltalom 11. éve	750 PLN
Az oltalom 12. éve	800 PLN
Az oltalom 13. éve	900 PLN
Az oltalom 14. éve	950 PLN
Az oltalom 15. éve	1050 PLN
Az oltalom 16. éve	1150 PLN
Az oltalom 17. éve	1250 PLN
Az oltalom 18. éve	1350 PLN
Az oltalom 19. éve	1450 PLN
Az oltalom 20. éve	1550 PLN

A díjakkal kapcsolatban további információk találhatók angolul:

<http://www.uprp.pl/English/Law/>.

A fenntartást az oltalmi időszak lejárta előtt kell kérni. Ha a fenntartási kérelmet ennél később, de még az oltalom lejárta után 6 hónapon belül nyújtják be, pótdíjat kell fizetni.

Vizsgálat

A szabadalom/használati minta megadására irányuló eljárás a bejelentés alaki és érdemi vizsgálatából áll.

Első szakasz – a bejelentés **alaki vizsgálata** során azt ellenőrzik, hogy a bejelentés megfelel-e az alaki követelményeknek, vagyis teljesnek minősíthető-e a bejelentés (megfelelő formanyomtatványok, előírt képek stb.) és befizették-e a megszabott díjakat. Az alaki vizsgálat 18 hónapig tart, majd a bejelentést közzéteszik a PPO első szintű hivatalos közlönyében (*Biuletyn Urzędu Patentowego*). A bejelentő ennél korábbi közzétételt is kérelmezhet.

A szabadalom megadásáig harmadik személyek észrevételt nyújthatnak be a PPO-hoz olyan indokok alapján, amelyek a szabadalom elutasítását eredményezhetik.

A szabadalom közzététele után a technika állásáról szóló jelentés nyilvánossá válik harmadik személyek számára is.

A közzététel után következik az érdemi vizsgálat. Az eljárás végeredménye a szabadalom megadása vagy elutasítása. A határozatot közzéteszik a *Wiadomości Urzędu Patentowego*ban.

A megadott szabadalmakat a szabadalmi lajstromban (Patent Register) lajstromozzák.

A felek kérhetik a PPO határozatainak felülvizsgálatát a Közigazgatási Eljárási Kódex (Code of Administrative Procedure) keretei között.

A PPO végleges szabadalommegadási határozatával szemben bárki felszólalást nyújthat be a lajstromozásnak a PPO hivatalos közlönyében (*Wiadomości Urzędu Patentowego*) történő közzétételtől számított 6 hónapon belül.

A szabadalom megsemmisítését kérheti bárki, akinek ehhez jogos érdeke fűződik, feltéve, hogy bizonyítani tudja, hogy nem tartották be az oltalom megadására vonatkozó törvényi előírásokat.

A PPO határozataival és végzéseivel szemben a közigazgatási bíróságokhoz lehet fordulni.

Az oltalom időtartama

A szabadalmi oltalom időtartama 20 év a bejelentési naptól kezdődően.

A használatiminta-oltalom időtartama 10 év a bejelentési naptól kezdődően.

A jogosult

A feltaláló az, aki a szabadalom hasznosítására jogosult, azonban a szabadalom több személy számára közösen is megadható.

A szabadalom által biztosított oltalom hatályát a rajzok és a szabadalmi leírás alapján értelmezett szabadalmi igénypontok határozzák meg.

A szabadalom az alábbi jogokat biztosítja jogosultja számára:

- azt, hogy a találmányból profitra tegyen szert;
- azt, hogy a találmányt üzleti célokra hasznosítsa;
- azt, hogy megtiltsa a találmány engedély nélküli hasznosítását (pl. a találmány eladása, piacra vitele stb.);
- azt, hogy más személy számára engedélyezze a találmány hasznosítását.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Az iparjogvédelmi jogok oltalma bíróságok előtt érvényesíthető polgári eljárás vagy büntetőeljárás során. A polgári eljárás során azonban átfogóbb eredményt érhető el.

Ezen eljárásokra nézve a kerületi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel.

A bitorolt jog jogosultja az alábbiakat követelheti:

- a bitorlás abbahagyását;
- a jogellenesen szerzett nyereség átadását;
- a bitorlás következményeinek felszámolását;
- a jog általános elveivel összhangban lévő vagy a licenciadíj összegével egyenlő egyösszegű kártérítést.

A jogosult továbbá követelheti, hogy a sajtóban a bitorlásról nyilatkozatot tegyenek közzé.

Bitorlás esetén a következő személyek jogosultak követeléseiket érvényesíteni:

- a jogosult vagy
- a használati engedély jogosultja (akit bejegyeztek a szabadalmi lajstromba).

A jogosult személyek a bitorlásra vonatkozó követeléseiket a bejelentésnek a „*Biuletyn Urzędu Patentowego*”-ban való közzététele utáni napon kezdődő időszakra nézve érvényesíthetik.

A követelés a bitorlásról való tudomásszerzéstől számított 3 éven belül, de legfeljebb a bitorlás elkövetésétől számított 5 évig érvényesíthető.

A büntetőeljárás esetében könnyebb eredményre jutni, de a kérdéses bitorlásnak meg kell felelnie a büntető törvényi tényállás minden elemének.

A büntetőeljárás különösen az alábbiakra alapozható:

- a bitorló saját magát tünteti fel szerzőként;
- más személyt félrevezet a szerzőséget illetően;

- az árukat értékesítés céljából hamis védjeggyel látja el;
- más személy találmányát, használati mintáját, formatervezési mintáját stb. nem az arra jogosult személy nyújtja be lajstromoztatásra.

A szellemi tulajdon-jogok bitorlásával elkövetett bűncselekményeket a rendőrségnél vagy a vámhatóságoknál kell bejelenteni.

Kapcsolatok

Polish National Police
Criminal Bureau of the General Police Headquarters
Business Fraud Combating Division
ul. Puławska 148/150,
02-514 Varsó
Lengyelország
Tel: +48 22 601 23 24
Fax: +48 22 601 34 67
<http://www.policja.pl/>

Ministry of Finance
Customs Policy Department
IPR Division
ul. Świątokrzyska 12
00-916 Varsó
Lengyelország
Tel.: +48 22 694 31 33
Fax: +48 22 694 31 34
Customs Information Service:
E-mail: informacja.celna@mofnet.gov.pl

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról szóló 4/2/1994. törvény. A teljes angol nyelvű szöveg megtalálható:
http://www.mk.gov.pl/cps/rde/xbcr/mkid/act_on_copy-right.pdf

Megjegyzés: A szerzői és kapcsolódó jogokkal kapcsolatos valamennyi kérdéssel a Lengyel Kulturális és Nemzeti Örökség Minisztériuma (Polish Ministry of Culture and National Heritage) foglalkozik. A minisztérium honlapja: <http://www.mkidn.gov.pl>.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jogi oltalom attól függetlenül megilleti a szerzőt, hogy eleget tett-e, vagy sem a formalitásoknak. A szerzői jogi oltalom jogszabály alapján jár, ha a szerző alkotása:

- kreatív tevékenység eredménye;
- egyéni jelleggel rendelkezik;
- valamilyen formában rögzítették.

A szerzői jog olyan alkotások számára biztosít oltalmat, mint például:

- irodalmi, újságírói, tudományos és térképészeti alkotások, valamint számítógépes programok;
- művészeti alkotások;
- fényképészeti alkotások;
- vonós hangszerek;
- zenei alkotások, valamint zenére és dalszövegre írt művek;
- színpadi művek, színpadi és zenei alkotások, valamint koreográfiák és pantomimművek;
- audiovizuális alkotások (a filmeket is beleértve).

Nem kaphatnak oltalmat:

- felfedezések;
- ötletek;
- eljárások;
- működési módszerek és elvek, valamint matematikai koncepciók;
- jogszabályok és ezek hivatalos tervezetei;
- közzétett szabadalmi és formatervezésiminta-specifikációk.

Az oltalom időtartama

A szerzői jog a jogok két különböző fajtájából áll:

1. a szerző személyhez fűződő jogai,
2. a szerző vagyoni jogai.

A személyhez fűződő jogok a szerzőt halála után is megilletik. A vagyoni jogok a szerző halála után 70 évvel megszűnnek.

A jogosult

A szerzői jog jogosultja általában a szerző, akit személyhez fűződő és vagyoni jogok illetnek meg, különösen az a jog, hogy:

- a mű az ő neve vagy felvett neve alatt jelenjen meg, vagy hogy a művet nevének feltüntetése nélkül hozták nyilvánosságra;
- eldöntse, hogy mikor hozza a művet első alkalommal nyilvánosságra;
- ellenőrizze, hogy a művet milyen módon használják fel;
- a mű kizárólagos használata őt illesse meg;
- hogy a mű felhasználásáért díjazást kapjon.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és kapcsolódó jogok)?

A szerzői jogok bitorlása esetében a jog jogosultja polgári jogi vagy büntetőjogi intézkedéseket kérhet.

a) Polgári jogi intézkedések

A jogosult követelheti, hogy a szerző vagyoni jogait bitorló személy:

- hagyja abba a bitorlást;
- számolja fel a bitorlás következményeit;
- fizessen kártérítést,

továbbá (a fenti követelésektől függetlenül), hogy

- egy vagy több alkalommal közleményt tegyen közzé a sajtóban;
- a bitorlásból szerzett nyereségnek legalább a kétszeresét kitevő összeget fizessen be a Kreatív Tevékenységeket Támogató Alapítvány (Fund for Promotion of Creative Activity) számlájára.

b) Büntetőjogi intézkedések

Meghatározott elkövetési magatartások büntetendők és:

- a szerzői jog jogosultjának kérésére üldözendők (pl. a szerzőség bitorlása, mások részben vagy egészben történő félrevezetése egy másik személy művének vagy egy másik személy művészi előadásának szerzőségét illetően);
- hivatalból üldözendők (pl. plágium, művek jogellenes terjesztése).

Vámhatósági intézkedések

1. Alkalmazandó jogszabályok

- 1383/2003/EK rendelet és az 1891/2004/EK rendelet

2. Vámhatósági intézkedés kérelmezése

A jogosult vámhatósági intézkedésre irányuló kérelmet nyújthat be. A kérelem két alapvető követelményhez kötött:

1. Megfelelően pontos leírást kell tartalmaznia a kiválasztás és a beazonosítás lehetővé tétele érdekében.
2. A jogosultnak bizonyítania kell, hogy ő a szellemi tulajdon-jog jogosultja, vagy hogy a jog használatára engedéllyel rendelkezik.

A szóban forgó szellemi tulajdon-jogok a következők:

- védjegy, közösségi védjegy;
- formatervezési minta, közösségi formatervezési minta;

- szerzői vagy kapcsolódó jogok;
- szabadalom;
- kiegészítő oltalmi tanúsítvány;
- növényfajta-oltalom;
- földrajzi jelzés és eredetmegjelölés.

2008 óta a vámhivatalok a „VINCI” nevű speciális elektronikus iparjogvédelmi rendszer segítségével dolgoznak, amelynek a fő feladata az, hogy összegyűjtse és feldolgozza a gyártók által az eredeti és a hamisított árukról szolgáltatott információkat annak érdekében, hogy a kalózáruk felderítése hatékonyabb legyen. Lengyelországban az üzleti köröknek és jogosultaknak azt tanácsolják, hogy ezen a téren működjenek együtt a vámhatóságokkal.

3. Eljárás

Lengyelországban az alábbi hivatal feladata ezeknek a kérelmeknek a kivizsgálása:

Customs Chamber in Warsaw
ul. Modlińska 4
03-216 Varsó
Lengyelország
Tel.: +48 22 614 42 51
E-mail: IC440000@war.mofnet.gov.pl

- A kérelmezés ingyenes.
- A kérelmezőt a kérelem átvételétől számított 30 napon belül értesítik a vámhivatal határozatáról.
- Ha helyt adnak a kérelemnek, az illetékes vámügyi osztály megállapítja azt az időtartamot, amelyen belül a vámhatóságok intézkedni kötelesek (ez általában egy év). Ez az időtartam kérésre meghosszabbítható, legfeljebb 30 munkanappal az eredeti intézkedési határidő lejárta előtt.
- A kérelmet meghatározott formanyomtatványokon kell benyújtani (lásd a 1383/2003/EK rendelet mellékletében található minta-formanyomtatványok).

Megjegyzés: intézkedést megelőző intézkedésként és bitorlásra reagálásként egyaránt lehet kérni.

4. Hasznos információk találhatóak

Polish Customs:
<http://www.clo.gov.pl/>

Kapcsolat a Lengyel Köztársaság Szabadalmi Hivatalával és más illetékes szervezetekkel

A Lengyel Köztársaság Szabadalmi Hivatala (Patent Office of the Republic of Poland)

Al. Niepodległości 188/192
00-950 Varsó
Lengyelország
Tel.: +48 22 5790 000
E-mail: informacja@uprp.pl
www.uprp.pl

Szerzői és kapcsolódó jogok

Ministry of Culture and National Heritage
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Varsó
Lengyelország
Tel.: +48 22 42 10 555
Fax: +48 22 82 69 148
E-mail: rzecznik@mkidn.gov.pl
<http://www.mkidn.gov.pl>

Védett eredetmegjelölés (PDO), védett földrajzi jelzés (PGI) és hagyományos különleges termék (TSG)

Ministry of Agriculture and Rural Development
ul. Wspólna 30
00-930 Varsó
Lengyelország
Tel.: +48 22 623 22 08, +48 22 623 27 96
Fax: +48 22 623 23 00
E-mail: oznaczenia@minrol.gov.pl
www.minrol.gov.pl

Növényfajta-oltalmi jogok

Research Centre for Cultivar Testing
63-022 Słupia Wielka
Lengyelország
Tel.: +48 61 285 23 41
Fax: +48 61 285 35 58
E-mail: sekretariat@coboru.pl
www.coboru.pl

Portugália

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az Iparjogvédelmi Kódexről szóló 36/2003. törvényerejű rendelet (IPC)
- Az IPC módosításairól szóló 143/2008. törvényerejű rendelet

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A formatervezési minta lajstromozása akkor lehetséges, ha a minta mindkét alábbi feltételnek megfelel:

- újnak kel lennie;
- egyéni jelleggel kell rendelkeznie.

A bejelentőnek különös figyelmet kell fordítania a formatervezési minta lajstromozás előtti nyilvánosságra hozatalára, amely a későbbi oltalomszerzés szempontjából csak bizonyos feltételek mellett elfogadható.

Az alábbiak nem lajstromozhatók formatervezési mintaként:

- számítógépes programok;
- kizárólag műszaki rendeltetésük által meghatározott termékek;
- kommunikációs termékek;
- a közrendbe, a közérkölcse és az általánosan elfogadott magatartási szabályokba ütköző formatervezési mintával rendelkező termékek.

További információk találhatók portugál és angol nyelven az alábbi honlapon:
www.inpi.pt [Design – How to protect your design].

Alakítások

A bejelentés online is benyújtható, a Portugál Iparjogvédelmi Intézet (Instituto Nacional da Propriedade Industrial – INPI) honlapján biztosított eszközök segítségével: www.inpi.pt [Online Services – Design - Filing].

A formatervezési minta bejelentéséhez a bejelentőnek az alábbiakat kell benyújtania:

- a formatervezési minta leírása termékenként maximum 50 szóval (opcionális);
- a formatervezési mintáról készített grafikai ábrázolások vagy fényképek;
- kép/képek a közzétételhez;
- a bejelentési díjak befizetése.

A bejelentés legfeljebb 100 terméket foglalhat magában, feltéve, hogy azok a formatervezési minták nemzetközi osztályozásában ugyanabba az osztályba tartoznak (többszörös bejelentés).

Ha a bejelentő nem rendelkezik Portugáliában belföldi illetőséggel, közvetlenül is igénybe veheti az INPI szolgáltatásait, ha portugáliai levelezési címet vagy olyan e-mail címet, illetve faxszámot közöl, amelyre az értesítéseket továbbítani lehet.

Ha a bejelentőt meghatalmazott képviselő képviseli, be kell mutatni a vonatkozó képviseleti meghatalmazást. Erre az okmányra nincs szükség, ha a képviselő iparjogvédelmi ügyvivő.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj *	Online	Papíron
5 termékig	90 EUR	180 EUR
További termékenként	10 EUR	20 EUR

* Magában foglalja a közzétételt, és felszólalás esetében a vizsgálatot.

Megújítási díjak – termékenként	Online	Papíron
Az első 5 év	0	0
A második 5 év	30 EUR	60 EUR
A harmadik 5 év	40 EUR	80 EUR
A negyedik 5 év	50 EUR	100 EUR
Az ötödik 5 év	60 EUR	120 EUR

Naprakész adatok találhatóak: www.inpi.pt [Industrial Property – Table of Fees].

Támogatás elérhető olyan iparjogvédelmi jogok oltalma érdekében, amelyek jelentős projekt elemét képezik. További információk:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial – Apoios à PI]
- www.incentivos.qren.pt

Vizsgálat

A formatervezési mintát nem lajstromozzák automatikusan. Amint a bejelentést benyújtották, alaki vizsgálat alá vetik, majd online közzéteszik az Industrial Property Bulletin című iparjogvédelmi közlönyben. Ezt egy 2 hónapos időszak követi, amely alatt felszólalást nyújthatnak be azok a személyek, akikre nézve – saját megítélésük szerint – a lajstromozás sérelmes lehet.

Csak harmadik személy felszólalása esetén végeznek az újdonságra és az egyéni jellegre irányuló vizsgálatot.

Az INPI határozataival szemben fellebbezéssel lehet élni a Lisszaboni Kereskedelmi Bíróságnál (Lisbon Commercial Court) a határozatnak a közlönyben történő közzétételét követő 2 hónapon belül.

Az oltalom időtartama

A lajstromozás 5 évig érvényes a bejelentés napjától kezdődően, és külön-külön 5 éves további időtartamokra megújítható, összesen legfeljebb 25 évre.

A formatervezésiminta-oltalmi jog megújítására vonatkozó információk: www.inpi.pt [Design – Maintenance].

A megújítási díjak befizetése (5 évenként) közvetlenül online is történhet az INPI-PT honlapon biztosított eszközök segítségével:

<https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?timo=D&lang=EN>.

A jogosult

A formatervezési minta lajstromozása a jogosultjára az alábbi jogokat ruházza.

- Harmadik személyek számára megtilthatja az oltalomban részesített formatervezési mintának az engedélye nélkül történő előállítását, gyártását, eladását vagy gazdasági hasznosítását.

- A formatervezési mintát oltalmazottként jelölheti meg a lehetséges jogsértések megelőzése érdekében (a következő szavakkal „számú formatervezési minta” vagy „DM no.”).
- Az oltalmat átruházhatja vagy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezheti a formatervezési minta hasznosítását.
- A lajstromozott formatervezési minta a szerzői jog által biztosított oltalmat is élvezzi attól a naptól kezdve, amelyen megalkották vagy bármilyen formában kiviteleztek.

Ebben a témában további információk találhatóak: www.inpi.pt [Design – Maintenance].

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az Iparjogvédelmi Kódexről szóló 36/2003. törvényerejű rendelet (IPC)
- Az IPC módosításairól szóló 143/2008. törvényerejű rendelet

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A következő típusú védjegyek lajstromozhatók: a szó-, az ábrás, a vegyes, a hang-, a háromdimenziós védjegyek, a jelmondatok és az együttes védjegyek.

Nem lajstromozható a védjegy, ha

- nem rendelkezik megkülönböztetőképeséssel;
- megtevesztheti a fogyasztókat;
- jogszabályba, közrendbe, illetve közérkölsbe és az általánosan elfogadott magatartási szabályokba ütközik;
- többek között állami szimbólumokat, kormány vagy külföldi szervezet jelzését, címereket, érdéket, személyneveket vagy arcképeket vagy magas szimbolikus értékkel rendelkező megjelöléseket (például vállalási szimbólumok) foglal magában (kivéve, ha ezt az érintett felek engedélyezik);
- más személy jogait sérti, vagy elősegítheti a tisztességtelen versenyt.

Ebben a témában további információk találhatóak: www.inpi.pt [Trademarks – What is a trademark?].

Alakítások

A bejelentés online is benyújtható az INPI-PT honlapján: www.inpi.pt [Online Services – Trademarks – Filing].

Ha az oltalmazni kívánt megjelölés nem kizárólag szavakból áll, a bejelentőnek a bejelentés benyújtásakor képet is kell szolgáltatnia a megjelölésről.

A bejelentőnek be kell mutatnia továbbá a bejelentésben jelzett igényeket alátámasztó dokumentumokat is, mint például az elsőbbségi jogra vonatkozó igényre vagy a védjegyben foglalt elemek használatára vonatkozó beleegyezésre vagy engedélyezésre vonatkozó nyilatkozatokat.

Ha a bejelentő nem rendelkezik Portugáliában belföldi illetőséggel, közvetlenül is igénybe veheti az INPI szolgáltatásait, ha portugáliai levelezési címet vagy olyan e-mail címet, illetve faxszámot közöl, amelyre az értesítések továbbítani lehet.

Ha a bejelentőt meghatalmazott képviselő képviseli, be kell mutatni a vonatkozó képviseleti meghatalmazást. Erre az okmányra nincs szükség, ha a képviselő iparjogvédelmi ügyvivő.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Bejelentési díj *	Online	Papíron
1. osztály	90 EUR	180 EUR
Minden további osztály	30 EUR	60 EUR

* Magában foglalja a vizsgálatot és a meghirdetést.

Megújítási díjak:

Megújítási díjak	Online	Papíron
Egy osztály	45 EUR	90 EUR
Minden további osztály	30 EUR	60 EUR

Naprakész információk találhatóak: www.inpi.pt [Industrial Property – Table of Fees].

Támogatás elérhető olyan iparjogvédelmi jogok oltalma érdekében, amelyek jelentős projekt elemét képezik. További információk találhatóak:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial – Apoios à PI]
- www.incentivos.qren.pt

Vizsgálat

A védjegyet nem lajstromozzák automatikusan. A lajstromozási eljárás a bejelentés benyújtásával kezdődik, és vizsgálatot foglal magában a védjegyek összetételére vonatkozó szabályoknak megfelelően.

A bejelentést benyújtását követően alaki vizsgálat alá vetik, majd online meghirdetik az iparjogvédelmi közlönyben (Industrial Property Bulletin). Ezt követi a felszólalási szakasz, amely alatt felszólalást nyújthatnak be azok a személyek, akikre nézve – saját megítélésük szerint – a lajstromozás sérelmes lehet.

Amikor a felszólalási szakasz befejeződik (a bejelentők válaszolhatnak a felszólalásokra), a bejelentést érdemi vizsgálat alá vetik, és ezt követően hoznak határozatot.

Ennek az eljárásnak a végén – és ha nem találtak elutasítási okot – a védjegyet úgy tekintik, hogy oltalmat kapott.

A védjegyoltalmat általában 3 hónappal a bejelentés benyújtása után adják meg.

Az INPI határozataival szemben fellebbezéssel lehet élni a Lisszaboni Kereskedelmi Bíróságnál (Lisbon Commercial Court) a határozatnak a közlönyben történő meghirdetését követő 2 hónapon belül.

Az oltalom időtartama

A lajstromozás a megadástól számított 10 évig érvényes a lajstromba vételtől kezdődően. Ez az időtartam korlátlan alkalommal további 10 éves időszakokra meghosszabbítható.

Az érvényességi időszak alatt a védjegy alapvető alkotóelemei nem változtathatók meg.

A védjegyoltalom fenntartásáról információk találhatóak: www.inpi.pt [Trade marks – Maintenance].

A lajstromozási és a megújítási díjak online is befizethetők be az INPI-PT honlapján: <https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?timo=M&lang=EN>.

A jogosult

A védjegy lajstromozása az alábbi jogokat ruházza a jogosultjára.

- Harmadik személyek számára megtilthatja, hogy engedélye nélkül ugyanolyan vagy hasonló megjelölést használjanak olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták.
- A védjegyet a lehetséges jogsértések megelőzése érdekében a „Marca Registada” szavakkal vagy az „M. R.” jelzéssel láthatja el.

- A lajstromozást átruházhatja, vagy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezheti a védjegy használatát.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- Az Iparjogvédelmi Kódexről szóló 36/2003. törvényerejű rendelet (IPC)
- Az IPC módosításairól szóló 143/2008. törvényerejű rendelet

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Oltalmat azok a találmányok kaphatnak, amelyek újak, feltalálói tevékenységen alapulnak és iparilag alkalmazhatók.

A bejelentőnek különös figyelmet kell fordítania a lajstromozás előtti nyilvánosságra hozatalra, amely a későbbi oltalomszerzés szempontjából csak bizonyos feltételek mellett fogadható el. Az alábbiak nem kaphatnak szabadalmi oltalmat:

- felfedezések, tudományos elméletek vagy matematikai módszerek;
- a természetben már létező anyagok vagy szerek, illetve nukleáris anyagok;
- esztétikai alkotások;
- a játékok vagy gazdasági tevékenységek területén végzendő szellemi tevékenységekre vonatkozó tervek, elvek vagy módszerek, valamint önmagukban a számítógépes programok mindenfajta hozzájárulás nélkül;
- információk ismertetése;
- humán és állatgyógyászati sebészeti vagy terápiás kezelési módszerek, valamint diagnosztikai módszerek. Oltalmat kaphatnak azonban az ilyen módszerek során használt termékek, szerek vagy összetevők.

A találmányok az iparjogvédelmi jogok két fajtája alapján részesülhetnek oltalomban: szabadalomként vagy használatiminta-oltalomként.

Szabadalom vagy használati minta – melyiket válasszam?

A választás joga ebben a kérdésben a bejelentőt illeti meg, akinek döntése meghozatala előtt figyelembe kell vennie, hogy az oltalom egyes fajtái milyen előnyökkel és hátrányokkal járnak. Ha a találmány használati mintaként kap oltalmat, az adminisztrációs eljárás gyorsabb

és egyszerűbb, mint a szabadalom esetében. Ebben az oltalomban azonban nem részesülhetnek a biológiai anyagokkal vagy vegyszerekkel, valamint a gyógyszergyártási anyagokkal vagy eljárásokkal kapcsolatos találmányok. A használati minták tekintetében két fajta bejelentés nyújtható be, nevezetesen a vizsgálat nélkül vagy a vizsgálattal lefolytatott eljárásra irányuló bejelentés. Másrészt viszont a szabadalmak bejelentését mindig vizsgálat alá kell vetni, mivel ez a szabadalmi eljárás alapvető részét képezi.

A használati minták legfőbb előnye az, hogy a bejelentő számára csak a bejelentési díj befizetése előírt. A vizsgálati díj fizetését (amely általában magasabb, mert ez költségesebb és szellemi munkát igénylő feladat) elhalaszthatja, sőt előfordulhat, hogy azt nem is kell megfizetnie. Ezt a díjat csak akkor fizetik meg, ha azt szükségesnek tekintik (például, ha a jogosult jogi eljárást kíván indítani).

A használati minta és a szabadalom közötti kapcsolat bizonyos rugalmasságot mutat. Valójában, a bejelentő kérésére, a használatiminta-oltalomra bejelentett találmány szabadalmi oltalmat is kaphat (és fordítva) egymással párhuzamosan vagy egymást követően, az első bejelentési naptól számított egy éven belül.

További információk találhatóak:

www.inpi.pt [Patents – What is a patent?].

Alakiságok

A szabadalmi vagy a használatiminta-oltalmi bejelentés online is benyújtható az INPI-PT honlapján biztosított eszközök segítségével:

www.inpi.pt [Online Services – Patents – Filing].

Szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentése esetén a bejelentőnek az alábbiakat kell portugál nyelven benyújtania az INPI-nek:

- a találmány igénypontjának leírását arról, hogy az milyen alapon tekinthető újnak és egyedi jelleggel rendelkezőnek;
- a találmány leírását;
- a találmány teljes megértéséhez esetleg szükséges rajzokat (adott esetben);
- a találmány összegzését;
- a közzétételben közlésre szánt képet (ha az összegzés megértéséhez rajzok szükségesek);
- a bejelentési díj befizetéséről szóló elismervényt.

Ha a bejelentő nem rendelkezik Portugáliában belföldi illetőséggel, közvetlenül is igénybe veheti az INPI szolgáltatásait, ha portugáliai levelezési címet vagy olyan

e-mail címet, illetve faxszámot közöl, amelyre az értesítések továbbítani lehet.

Ha a bejelentőt meghatalmazott képviselő képviseli, be kell mutatnia a vonatkozó képviseleti meghatalmazást. Erre az okmányra nincs szükség, ha a képviselő iparjogvédelmi ügyvivő.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj	Online	Papíron
Szabadalom *	90 EUR	180 EUR
Használati minta **	50 EUR	100 EUR
Használatiminta-vizsg.	75 EUR	150 EUR

* Magában foglalja a vizsgálatot és a közzétételt.

** Magában foglalja a közzétételt.

Fenntartási díjak

A 4. évig ingyenes. A rákövetkező évekre vonatkozó és a naprakész adatok megtekinthetők: www.inpi.pt [INPI – Introduction – Table of Fees].

Ne feledje, hogy az online történő befizetések esetében jelentős kedvezményre számíthat.

Támogatás elérhető olyan iparjogvédelmi jogok oltalma érdekében, amelyek jelentős projekt elemét képezik. További információk:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial – Apoios à PI]
- www.incentivos.qren.pt.

Vizsgálat

A szabadalmat vagy a használati mintát nem lajstromozzák automatikusan. A lajstromozási eljárás a bejelentés benyújtásával kezdődik, és vizsgálatot foglal magában (hacsak a bejelentést nem vizsgálat nélküli használatiminta-oltalom iránt nyújtották be) a találmányok oltalmára vonatkozó szabályoknak megfelelően.

A szabadalmi bejelentést benyújtását követően alaki vizsgálat alá vetik, majd a bejelentési nap vagy az elsőbbségi nap után 18 hónappal online közzéteszik a Industrial Property Bulletin című iparjogvédelmi közlönyben. A bejelentő a bejelentés benyújtásával egyidejűleg kérheti, hogy a közzétételre a fentieknél korábban kerüljön sor.

A használati minta esetében a közzétételi idő rövidebb, 18 hónap helyett 6 hónap. A bejelentő a bejelentés benyújtásával egyidejűleg, illetőleg később is (a bejelentés

si vagy elsőbbségi nap után 18 hónapig) kérheti, hogy a közzétételre korábban kerüljön sor, vagy azt halasszák el, ha a találmányt titokban szeretné tartani.

A bejelentési napot követően kutatást végeznek annak megállapítása érdekében, hogy a találmány új-e és feltalálói tevékenységen alapul-e. Az erről szóló jelentést csak a bejelentő kapja meg, és ez fontos tényező lehet annak eldöntése során, hogy az oltalmat más országokra is kiterjessze-e.

A bejelentés közzététele után következő 2 hónapos felszólalási szakban azon személyek, akikre nézve – saját megítélésük szerint – a lajstromozás sérelmes lehet, felszólalást nyújthatnak be.

Amint véget ér a felszólalási szakasz, a bejelentést vizsgálat alá vetik (kivéve az olyan használatiminta-oltalmi bejelentést, amelyre nézve nem kértek vizsgálatot, és felszólalást sem nyújtottak be). Az eljárás azzal végződik, hogy értesítik a bejelentőt a szabadalom, illetve a használatiminta-oltalom megadásáról, elutasításáról vagy részleges megadásáról.

Az INPI határozataival szemben fellebbezéssel lehet élni a Lisszaboni Kereskedelmi Bíróságnál (Lisbon Commercial Court) a határozatnak a közlönyben történő közzétételét követő 2 hónapon belül.

Az oltalom időtartama

A szabadalom időtartama 20 év a bejelentési naptól vagy az elsőbbségi naptól kezdődően.

A használatiminta-oltalom időtartama 6 év a bejelentési naptól vagy az elsőbbségi naptól kezdődően, de ez az időtartam meghosszabbítható. A jogosult az érvényességi időtartam utolsó 6 hónapjában 2 éves időtartamra hosszabbítást kérhet, és e további időszak utolsó 6 hónapjában egy második és egyben utolsó hosszabbítási kérelmet lehet benyújtani egy újabb 2 éves időszakra nézve. A használatiminta-oltalom időtartama a 2 hosszabbítással együtt nem haladhatja meg a 10 évet az eredeti bejelentés bejelentési napjától számítva.

A szabadalmak és használati minták annuitásként ismert fenntartási díjai évente fizetendők.

A szabadalmak fenntartására vonatkozóan információk találhatóak a következő honlapon: www.inpi.pt [Patents – Maintenance].

Az annuitások befizetése online is történhet az INPI-PT honlapján:

<https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?timo=P&lang=EN>.

A jogosult

A szabadalom vagy használatiminta-oltalom megadása az alábbi jogokkal ruházza fel azok jogosultját:

- a találmány kizárólagos hasznosítása az ország bármely részén.
- harmadik személyek számára megtilthatja az oltalomban részesített terméknek vagy eljárásnak az engedélye nélkül történő előállítását, gyártását, eladását vagy gazdasági hasznosítását. Azt is megtilthatja mások számára, hogy ugyanolyan termékekre vagy eljárásra oltalmat kérjenek, és hogy ugyanazokat az eszközöket vagy eljárásokat alkalmazzák, illetve vegyék igénybe, mint amiket a megadott szabadalomban vagy használati mintában nyilvánosságra hoztak.
- A terméket az oltalomra utaló jelzéssel láthatja el a lehetséges jogsértések megelőzése érdekében (a következő szavakkal „szabadalmaztatott” vagy „számú szabadalom”, vagy rövidítésekkel „sz. szab.”, illetve „számú használati minta” vagy „sz. U. M.” vagy „sz. M. U.”).
- A jogot átruházhatja, vagy harmadik személyek számára ingyenesen vagy díjfizetés ellenében engedélyezheti a találmány hasznosítását.

A szabadalmi jogok korlátjaira vonatkozó információk: www.inpi.pt [Patents – Maintenance – What rights are conferred?].

Ideiglenes szabadalmi bejelentések

Mit jelent?

A szabadalmi bejelentés benyújtásának olyan új módja, amely könnyebb, egyszerűbb és könnyebben hozzáférhető:

- elég benyújtani a találmány leírását portugál vagy angol nyelven;
- lehetővé teszi egy találmány elsőbbségének megalapozását;
- 12 hónapig érvényes, és ezen időn belül végleges bejelentéssé alakítható.

Egyes országokban az ideiglenes szabadalmi bejelentés esetleg nem elfogadható módja egy találmány elsőbbsége megalapozásának, a bejelentőnek ezért mindig szükséges tájékozódnia annak az országnak a jogszabályairól, amelyben oltalmat szeretne szerezni.

Milyen esetekben segít az ideiglenes bejelentés?

- Ha nem rendelkezik megfelelő pénzügyi kapacitással a teljes bejelentés benyújtásához;
- ha nincs elég ideje a találmányban rejlő lehetőség értékeléséhez;
- ha nincs elég ideje ahhoz, hogy egységes szabadalmi bejelentést szövegezzon meg, mert a találmányt minél hamarabb nyilvánosságra kell hozni.

Hogyan kell benyújtani az ideiglenes bejelentést?

- Meg kell adni a bejelentő személyazonosító adatait.
- Be kell nyújtani a találmányt portugál vagy angol nyelven leíró dokumentumot (például tudományos értekezés). A dokumentumnak olyan módon kell leírást adnia a bejelentés tárgyáról, amely lehetővé teszi, hogy a találmányt a témában jártas szakember megvalósíthassa.
- Be kell fizetni a csökkentett díjat.

Az ideiglenes szabadalmi bejelentés online is benyújtható az INPI-PT honlapján:

www.inpi.pt [Online Services – Patents – Filing].

Mik a következő lépések?

Az INPI kutatási jelentést küld a bejelentőnek, amelyben tájékoztatja a technika aktuális állásáról (amennyiben kértek jelentést).

A bejelentőnek a 12 hónapos időszak vége előtt kérnie kell, hogy az ideiglenes bejelentést végleges szabadalmi bejelentésre konvertálják.

Ha az ideiglenes szabadalmi bejelentést 12 hónapon belül nem konvertálják, a bejelentő elveszíti a számára biztosított összes kedvezményt, és a bejelentést visszavontnak tekintik.

Hogyan lehet az ideiglenes szabadalmi bejelentést végleges bejelentéssé konvertálni?

Be kell nyújtani portugál nyelven a szabadalmi bejelentéshez szükséges valamennyi dokumentumot.

A konvertálásból származó végleges bejelentés csak azokat a dolgokat tartalmazhatja, amiket az ideiglenes bejelentésbe belefoglaltak.

A konvertálás kérelmezését követően a teljes bejelentés esetében követendő eljárási lépések kerülnek lefolytatásra.

További információk találhatók:

www.inpi.pt – [Patents – Protection in Portugal – Provisional Patent Application].

Költségek (a közzététel idejében)

Díjak	Online	Papíron
Bejelentési díj	10 EUR	20 EUR
Kutatási díj	20 EUR	40 EUR
Átalakítási díj	60 EUR	120 EUR

Naprakész adatok találhatók: www.inpi.pt [Industrial Property – Table of Fees].

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Amint az iparjogvédelmi jogok oltalmat kaptak, a jogosultnak különböző eszközök állnak rendelkezésére ahhoz, hogy a bitorlásokkal szemben fellépjen.

- Ha az a cél, hogy az elkövetőket büntetéssel sújtásuk, a jogosult büntetőjogi eljárást kezdeményezhet úgy, hogy hivatalos bejelentést nyújt be a megfelelő hatóságokhoz [Gazdasági és Élelmiszer-biztonsági Hatóság (Authority for Economic and Food Safety, ASAE), a Nemzeti Köztársasági Őrség Vámbrigádja (Customs Brigade of the National Republican Guard, GNR) vagy Ügyészségi Hivatal (Public Prosecution Office)]. **Az INPI nem vesz át vagy továbbít bitorlással kapcsolatos bejelentéseket.**
- Ha az a cél, hogy a bitorló tevékenységek következtében elszenvedett vagyoni és nem vagyoni károkért kártérítést kapjon, a jogosultnak tudnia kell, hogy a bitorlás szerződésen kívüli, polgári jogi kártérítési felelősség alapjául szolgál, és hogy az elkövetőt kártérítésre kötelezhetik.

A más személy jogait bitorló személy szabadságvesztésre ítéltethető, vagyontárgyai lefoglalhatók és azokkal egyenértékű pénzbírságra, pénzbüntetésre vagy kártérítésre kötelezhető, vagy kereskedelmi tevékenységének abbahagyására kényszeríthető (például üzletének bezárattatása útján).

Kapcsolatok:

- **ASAE** – Food Safety and Economic Authority – www.asae.pt
- **GNR** – Fiscal Brigade of the National Republican Guard – www.gnr.pt
- **DGAIEC** – Customs General Directorate – www.dgaiec.min-financas.pt
- **INPI** – National Institute of Industrial Property – www.inpi.pt
- **PSP** – Public Security Police – www.psp.pt

Szerzői és a kapcsolódó jogok¹⁰

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról szóló kódex 16/2008. módosítása és újbóli kihirdetése.
- A számítógépes programok bírói védelmének rendszeréről szóló 252/94. törvényerejű rendelet

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról szóló kódex alapján az irodalom, a tudomány és a művészet terén létrehozott szellemi alkotások részesülnek oltalomban.

A kódex nem részesíti oltalomban az ötleteket, eljárásokat, rendszereket, működési módszereket, algoritmusokat, koncepciókat, elveket vagy felfedezéseket.

A kreatív jelleggel rendelkező számítógépes programok és az adatbázisok ugyanolyan oltalomra jogosultak, mint az irodalmi művek. Ezen alkotások oltalma független a nyilvánosságra hozataltól, a közzétételtől, a felhasználástól vagy a hasznosítástól.

További információk találhatók: <http://www.wigac.ml.pt/>, <http://www.assoft.pt/>.

Alakítások

A szerzői és a kapcsolódó jogok nyilvántartásba vétele opcionális, deklaratív jellegű, és pusztán a szerző szerzői mivoltának elsődleges vélelmzésére szolgál.

Az irodalmi, tudományos vagy művészeti alkotás nyilvántartásba vételét a jogosultnak vagy képviselőjének kell kérnie. A nyilvántartásba vétel online is történhet: <http://www.wigac.ml.pt/>.

¹⁰ Az itt megadott információkat az illetékes szervezetek honlapjairól szereztük be.

A számítógépes programok nyilvántartásba vételéről szóló információk található az alábbi honlapon:
<http://www.asoft.pt/default.asp?flag=1&idmenu=3&idsubmenu=25&idsubsubmenu=4&ind=0>.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

Az **IGAC** – *Institution for the General Inspection of Cultural Activities* opcionális nyilvántartásbavételi díjai:

- alapidj: minden egyes műre – 25 EUR;
- a nyilvántartásba vétel folyamatosságának megszakkadása – 10 EUR;
- igazolás egy műre: 40 EUR.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A szerzői jogok általában a szerző halála után 70 évvel járnak le, még akkor is, ha az alkotást a szerző halála után hozták nyilvánosságra.

A kapcsolódó jogok 50 év elteltével járnak le:

- az előadó általi bemutatás vagy kivitelezés után;
- a hangfelvételnek, videofelvételnek vagy mozifilmnek a szerző általi bemutatása után;
- a műsorszolgáltató szervezet első közvetítése után.

A jogosult

A szerzői jog általában a mű szellemi alkotóját illeti meg. A jog kivételeket is megállapít, mégpedig az együttes vagy közös alkotások, illetve a szerződés vagy megrendelés alapján készített alkotások esetében.

A szerzőt vagyoni és személyhez fűződő jogok egyaránt megilletik. A vagyoni jogok a szerző számára kizárólagos jogot biztosítanak az alkotás felhasználására, vagy arra, hogy azt harmadik személy számára részben vagy egészben engedélyezze. A vagyoni jogoktól függetlenül, sőt azok átruházása vagy megszűnése után is, a szerző alkotását illetően személyhez fűződő jogokkal rendelkezik, vagyis követelheti, hogy az alkotás szerzőjeként őt megnevezzék, és hogy biztosítsák az alkotás egyéni jellegét és egységét.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és kapcsolódó jogok)?

Ha az a cél, hogy az elkövetőket büntetéssel sújtsák, a jogosult hivatalos bejelentést, illetve feljelentést tehet a megfelelő hatóságoknál: a Kulturális Tevékenységek Általános Vizsgálatának Intézeténél (Institution for the General Inspection of Cultural Activities, IGAC), a Gazdasági és Élelmiszer-biztonsági Hatóságnál (Authority for Economic and Food Safety, ASAE), a Nemzeti Köztársasági Őrségnél (National Republican Guard, GNR), a Közbiztonsági Rendőrségnél (Public Security Police, PSP) vagy az Ügyészségi Hivatalnál (Public Prosecution Office).

Egyéb kapcsolatok a szerzői és kapcsolódó jogok bitorlását bejelentő panaszok esetében:

- E-mail útján: combatepirataria@igac.pt
- Postázva: IGAC - Institution for the General Inspection of Cultural Activities
Palácio Foz, Praça dos Restauradores
Apartado 2616, 1116-802 Lisszabon
- Tel.: 351 21 321 25 00;
- Fax: 351 21 321 25 66

vagy

- Rua Gonçalo Cristovão, nº 84, 5º Dt, 4000-264 Porto
- Tel.: 351.223.394.520; Fax: 351.223.394.529
- E-mail: igacgeral@igac.pt

Kapcsolatok

- **ASAE** – Food Safety and Economic Authority – www.asae.pt
- **GNR** – Fiscal Brigade of the National Republican Guard – www.gnr.pt
- **PSP** – Public Security Police - www.psp.pt
- **IGAC** – Institution for the General Inspection of Cultural Activities – www.igac.ml.pt
- **DGAIEC** – Customs General Directorate – www.dga-iec.min-financas.pt

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a portugál vámhatóságok?

Alkalmazandó jogszabályok:

- 1383/2003/EK rendelet;
- 1383/2003/EK rendelet, áruk megsemmisítésére irányuló egyszerűsített eljárás, 11. cikk;
- 1892/2004/EK rendelet;
- 360/2007. törvényerejű rendelet

A portugál vámisztviselők általában a jogosult által benyújtott beavatkozási kérelmek alapján járnak el. Ne feledje, hogy ez a kérelem kizárólag a hamisítás gyanújára alapozható! A beavatkozási kérelem érvényessége ideje alatt ha a vámisztviselők azt gyanítják, hogy egy termék ezeket a jogokat bitorolja, kapcsolatba lépnek a jogok jogosultja által az áruk vizsgálatára kijelölt szakértővel. Ha a gyanú megerősítést nyer, az árukat a jogosult általi fellépésig a vámnál ideiglenesen visszatartják. A jogosult áll, hogy eldöntse, milyen lépéseket tesz: bíróság előtt büntetőeljárást indít, vagy megegyezik a bitorlóval.

Eljárások

Ha alapos gyanúja támad, hogy Portugáliában a termékeivel kapcsolatos szellemi tulajdon-jogokat bitorolják, a Vámhatóság Általános Igazgatósága (Customs General Directorate, DGAIEC) nevű hatósággal kell kapcsolatba lépnie.

A vámbeavatkozás kérelmezése érdekében az „Application for Customs Intervention – National IP” (11.3011) vagy az „Application for Customs Intervention – Community IP” (11.3012) formanyomtatványt kell kitöltenie, mindkét formanyomtatvány megtalálható a következő honlapon:
http://www.dgaiec.min-financas.pt/publicacoes_formularios/formularios/default.htm.

A kérelemre irányuló formanyomtatványt személyesen kell benyújtania, vagy postán kell elküldenie a következő címre:

Direcção Geral das Alfândegas e dos Impostos Especiais sobre o Consumo (DGAIEC)
Direcção de Serviços de Regulação Aduaneira
Rua da Alfândega, nº5 r/c
1149-006 Lisszabon

A kérelmet a Vámhatóság Általános Igazgatósága megvizsgálja. Ha az kielégíti az előírt követelményeket, a kérelemnek helyt adnak. A kérelmezőt értesítik a határozatról, és a parancsot továbbítják az összes nemzeti vámhivatalhoz. A kérelem általában egy évig érvényes, és a jogosult kérésére még egy évvel meghosszabbítható.

Ne feledje, hogy nem lehet előre kiszámítani a lefoglalt áruk raktározási és megsemmisítési költségeit. A legtöbb raktár, ahol az árukat ideiglenesen raktározzák, magáncégek tulajdonában van, amelyek számos tényt vesznek figyelembe a végső ár megállapítása során (pl. az adott terület tényleges lefoglalási ideje, az áruk mennyisége stb.). Az áruk megsemmisítését

vagy a vámhatóság végzi, vagy külső céget alkalmaz erre.

A jogszabályok szerint a jogosultnak kell ideiglenesen viselnie az áruk raktározásának és megsemmisítésének költségeit.

További információk találhatóak:
<http://www.dgaiec.min-financas.pt>

Fő kapcsolatok

Szellemi tulajdon-jogai bitorlásának megakadályozása érdekében a Vámhatóság Általános Igazgatósága (DGAIEC) nevű hivatallal kell kapcsolatba lépnie. Ennek során gyorsított eljárásra hatalmazza fel ezt a szervezetet, és pontos információkkal kell ellátnia a termékekről és az oltalom alatt álló jogokról, illetőleg vámhatósági intézkedésre irányuló kérelmet kell benyújtania a számára.

Kapcsolatfelvétel:
Tel.: +351.21.881.3890
E-mail: dsra@dgaiec.min-financas.pt

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

2008. október 28. óta Portugáliában a bitorlásokat új módon kezelik, nevezetesen az ARBITRARE – Arbitration Centre for Industrial Property, Domain Names, Companies and Designations (Iparjogvédelemmel, Doménnevekkel, Cégekkel és Megjelölésekkel Foglalkozó Választottbírószági Központ) előtt folyó eljárás útján.

Olyan konfliktusok rendezése érdekében lehet kapcsolatba lépni ezzel a központtal, amelyek iparjogvédelmi jogokkal, doménnevekkel, társaságokkal és árumegjelölésekkel kapcsolatosak, nem elidegeníthetetlen jogokra vonatkoznak, és amelyek speciális jogszabály alapján nem tartoznak kizárólagos bírósági vagy kötelező választottbírószági hatáskörbe vagy illetékesség alá.

Eljárások

Az eljárási dokumentációt, vagyis a választottbírószági eljárási kérelmet és az erre adott írásbeli választ, főszabályként elektronikusan kell benyújtani: <http://www.arbitrare.pt>.

A beadványnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a felek és az ügybe bevont egyéb személyek azonosító adatai és címe;
- b) az a cím és e-mail cím, amelyen a beadvány benyújtóját értesíteni lehet;
- c) a beadvány alapjául szolgáló tények és okok, valamint a követelések rövid, de pontos ismertetése;
- d) a bemutatott vagy bemutatásra kerülő bizonyítéktípusok felsorolása;
- e) a vita értékének megjelölése;
- f) utalás a választottbíróság előtt folyó eljárás nyelvére (portugál vagy angol).

A beadványhoz csatolni kell a választottbírószági eljárásról szóló megállapodást, azokat a dokumentumokat, amelyeket a felperes a beadvány alapjául szolgáló tények bizonyítására kíván felhasználni, valamint az eljárási költségek befizetéséről szóló elismervényt a vonatkozó jogszabályokban megszabott időtartamon belül.

A vita maximum 6 hónapon belül rendezésre kerül a nagyon bonyolult ügyeket kivéve, amelyek esetében a határidő további 6 hónappal meghosszabbítható.

A jogszabályok szerint a választottbírói határozat ugyanolyan hatállyal rendelkezik a végrehajtás szempontjából, mint a megyei bíróság ítélete.

További információk találhatóak:
<http://www.arbitrare.pt>.

Kapcsolat a Portugál Iparjogvédelmi Intézettel

Instituto Nacional da Propriedade Industrial (INPI)
Campo das Cebolas;
1149-035 Lisszabon; Portugália
www.inpi.pt
Tel.: +351.21.881.8100, fax: +351.21.886.9859
E-mail: atm@inpi.pt

Románia

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A formatervezési mintákról szóló 129/1992 törvény

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Akkor kaphat oltalmat egy termék két- vagy háromdimenziós formatervezési mintája, ha

- új;
- egyéni jelleggel rendelkezik.

Az összes fontos információ megtalálható a következő honlapon: <http://www.osim.ro/desene/pdmi.htm>.

A formatervezési minta nem kaphat oltalmat, ha

- kizárólag műszaki rendeltetése határozza meg;
- rendeltetési célja vagy külső megjelenése a közrendbe vagy a közérdeklődésbe ütközik.

Alakíságok

A formatervezési minta bejelentéséhez szükséges szabványos formanyomtatvány ingyenesen szerezhető be a Román Szabadalmi és Védjegyhivatalban (OSIM). A bejelentés közvetlenül vagy postán elküldve nyújtható be az OSIM-nál.

A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a bejelentő nevét és címét;
- a képviselő nevét és címét (adott esetben);
- a termék grafikai ábrázolását és a termék megnevezését;
- a termék új külső jellegzetességeinek rövid leírását;
- a szerző nevét és címét.

A bejelentéshez mellékelni kell továbbá:

- a hivatásos képviselő meghatalmazását (adott esetben);
- a formatervezési minta grafikai ábrázolásának másolatát;
- a bejelentési díj befizetéséről szóló elismervényt.

Csak a Romániában lakóhellyel vagy bejegyzett irodával nem rendelkező személyeknek kötelező magukat meghatalmazott iparjogvédelmi képviselővel képviseltetni, a bejelentés benyújtásának kivételével.

Költségek (a közzététel idejében)

Egyéni formatervezési minták díja	EUR
Bejelentés benyújtása:	
a) az első formatervezési mintára	30
b) minden további formatervezési mintára	10
Közzététel:	
a) minden egyes ábrára standard méretben (6 x 6 cm), fekete-fehér	20
b) minden egyes ábrára standard méretben (6 x 6 cm), színes	100
c) a jellegzetes elemekre (legfeljebb 30 szóig)	10
Vizsgálat:	
a) az első formatervezési minta esetében	50
b) minden további formatervezési minta esetében	10
Lajstromozási igazolás kiadása:	
a) 1–20 formatervezési mintára	20
b) 21–50 formatervezési mintára	30
c) 51–100 formatervezési mintára	50
Az oltalom egész időtartamára szóló lajstromozási igazolás fenntartása, az első öt évre:	
a) 1–20 formatervezési mintára	100
b) 21–50 formatervezési mintára	125
c) 51–100 formatervezési mintára	150
Az oltalom egész időtartamára szóló lajstromozási igazolás megújítása:	
a) 1–20 formatervezési mintára	20
b) 21–50 formatervezési mintára	25
c) 51–100 formatervezési mintára	30

Vizsgálat

Amint a formatervezésiminta-oltalmi bejelentés benyújtásra került, és eleget tettek az alaki feltételeknek, a bejelentés díjfizetés ellenében közzétételre kerül az iparjogvédelmi hivatalos közlönyben (Official Bulletin of Industrial Property; BOPI). Ezt követően az érdekelt felek írásban felszólalhatnak a formatervezési minta lajstromozásával szemben.

A legfontosabb eljárási rész az érdemi vizsgálat, amelynek során megvizsgálják a bejelentett formatervezési

minta újdonságát és egyéni jellegét, és összevetik az adott területen a technika aktuális állásával.

Ha a lajstromozást jóváhagyják, díjfizetés ellenében megadják az oltalmat, vagyis a formatervezési mintára vonatkozó mintaoltalmi okiratot (lajstromozási igazolást).

Az oltalom időtartama

A formatervezésiminta-oltalom időtartama legalább 10 és legfeljebb 25 év a bejelentés napjával kezdődően.

A jogosult

A formatervezésiminta-oltalom érvényességi ideje alatt a jogosult kizárólagos hasznosítási joggal rendelkezik, és harmadik személyek számára megtilthatja a formatervezési mintának előzetes engedélye nélkül történő hasznosítását.

A jogosult harmadik személyek számára megtilthatja, hogy engedélye nélkül olyan terméket sokszorosítsanak, állítsanak elő, vigyenek piacra vagy kínáljanak fel eladásra, amelyben a formatervezési minta megtestesül, vagy amelyre a mintát alkalmazzák, továbbá hogy ilyen terméket a fenti célokra raktáron tartsanak. A mintaoltalmi jog részben vagy egészben átruházható és örökölheto.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A védjegyekről és a földrajzi árujelzőkről szóló 84/1998. törvény

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A védjegy maga nem a termék számára biztosít oltalmat. A védjegy olyan megjelölés, amely arra szolgál, hogy egy természetes vagy jogi személy áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztesse más személyek áruitól vagy szolgáltatásaitól.

A következő megjelölések lajstromozhatók védjegyként: szavak, beleértve a személyneveket is, rajzok, betűk, számok, ábrás elemek, háromdimenziós formák, különösen áruk vagy csomagolásuk formája, színösszetételek, valamint ezen megjelölések összetétele.

A következő megjelölések nem kaphatnak oltalmat és nem lajstromozhatók:

- amelyek nem rendelkeznek megkülönböztetőképességgel;
- amelyek az áru vagy szolgáltatás földrajzi eredete, minősége vagy jellege tekintetében megtéveszthetik a nagyközönséget;
- amelyek közrendbe vagy közérkölsbe ütköznek.

Az összes fontos információ megtalálható:

<http://www.osim.ro/marci/pmarc.htm>

Alakíságok

A védjegyhez való jog azt a természetes vagy jogi személyt illeti meg, aki a jogi feltételekkel összhangban elsőként nyújt be a védjegy lajstromozására irányuló bejelentést.

A védjegy bejelentéséhez szükséges szabványos formanyomtatvány ingyenesen szerezhető be az Állami Szabadalmi és Védjegy hivatalnál (Oficial de Stat pentru Invenții și Mărci – OSIM). A bejelentés közvetlenül vagy postán elküldve nyújtható be az OSIM-hoz.

A védjegy lajstromozásához román nyelven kitöltött szabványos formanyomtatványt kell benyújtani az OSIM-hoz, amelynek a következőket kell tartalmaznia:

- a bejelentő nevét és címét;
- a képviselő nevét és címét (adott esetben);
- azon áruk vagy szolgáltatások listáját, amelyekre nézve a lajstromozást kérik a nizzai osztályozási rendszernek megfelelően.

A bejelentéshez mellékelni kell továbbá:

- a hivatásos képviselő meghatalmazását (adott esetben);
- a védjegy grafikai ábrázolásának másolatait;
- a bejelentési díj befizetéséről szóló elismervényt.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Egyéni védjegyek díjai	EUR
Bejelentés benyújtása	10
Meghirdetés	
a) fekete-fehér	30
b) színes	100
Vizsgálat:	
a) áruk vagy szolgáltatások egy osztályára	
– fekete-fehér	110
– színes	190
b) áruk és/vagy szolgáltatások minden további osztályára	50
c) további díj díszítésben gazdag elem vagy speciális grafikájú védjegy esetében	30
Lajstromozási igazolás kiadása	50
Lajstromozás megújítása	
a) áruk vagy szolgáltatások egy osztályára	
– fekete-fehér	120
– színes	200
b) áruk és/vagy szolgáltatások minden további osztályára	50
c) további díj díszítésben gazdag elem vagy speciális grafikájú védjegy esetében	30

Vizsgálat

Amint a védjegybejelentést benyújtották, és az kielégíti az alaki feltételeket, a legfontosabb eljárás, az érdemi vizsgálat következik, amelynek során a védjegybejelentést megvizsgálják a jogi feltételekre, a korábbi jogokra, a megkülönböztető és leíró jellegre nézve, és összevetik az adott területen fennálló helyzettel.

Ha a lajstromozást jóváhagyják, díjfizetés ellenében megadják az oltalmat, amelyről kiállítják a védjegykirakat (lajstromozási igazolást).

A bejelentést díjfizetés ellenében meghirdetik a hivatalos közlönyben (Official Bulletin of Industrial Property; BOPI). Az érdekelt felek írásban felszólalhatnak a védjegy lajstromozásával szemben.

Az oltalom időtartama

A védjegyoltalom időtartama 10 év, a bejelentés napjától kezdődően. Az oltalom az egyes 10 éves oltalmi időszakok végén megújítható.

A jogosult

A védjegy lajstromozása feljogosítja a jogosultat, hogy a védjegyet a lajstromozott árukra és/vagy szolgáltatásokra nézve kizárólagosan használja, és hogy harmadik személyek számára megtiltsa a védjegy használatát vagy annak család módon történő utánzását.

A lajstromozott vagy megújított egyéni védjegyoltalomból eredő jogok ingyenesen vagy díjfizetés ellenében részben vagy egészben átruházhatók. Az együttes védjegy nem ruházható át.

Fontos

- Figyelembe kell venni, hogy a közösségi védjegy- és formatervezésiminta-oltalmakat Romániára is kiterjesztették amikor Románia 2007. január 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, ezért e jogok is figyelembe veendők.
- Különös figyelmet kell szentelni a védjegy-kereskedelmi név ütközésnek: az elsőbbségi adat különbséget tehet az oltalom tekintetében, azonban a védjegy kínálja a legszélesebb körű oltalmat.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A szabadalmakról szóló 64/1991 törvény
- A használati mintákról szóló 350/2007 törvény

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szabadalom az olyan termékekben és/vagy eljárásokban megtestesülő műszaki megoldásokat részesíti oltalomban, amelyek újak, feltalálói tevékenységen alapulnak és iparilag alkalmazhatók.

A használati minta csak az iparilag alkalmazható új termékeket részesíti oltalomban.

Valamennyi fontos részlet megtalálható az alábbi honlapokon:

http://www.osim.ro/brevete/modele_utilitate.html <http://www.osim.ro/brevete/pbrev.html>

Az alábbiak nem kaphatnak oltalmat:

- felfedezések, tudományos elméletek, matematikai módszerek, számítógépes programok;
- emberek vagy állatok kezelésére és diagnosztizálására szolgáló módszerek;
- a közrendbe vagy közérdeksbe ütköző találmányok.

Alakiságok

A szabadalom/használati minta bejelentéséhez szükséges szabványos formanyomtatvány ingyenesen érhető

el az OSIM-nál. A bejelentés közvetlenül vagy elektronikus úton nyújtható be az OSIM-hoz.

A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- lajstromozás iránti kérelmet az előírt formában;
- a találmány leírását;
- az igénypontokat;
- a leírásban említett rajzokat.

Csak a Romániában lakóhellyel vagy bejegyzett irodával nem rendelkező személyeknek kötelező magukat meghatalmazott iparjogvédelmi képviselővel képviseltetni.

Költségek (a közzététel idejében)

Eljárás	Szabadalom esetében (EUR)	Használati minta esetében (EUR)
Bejelentés benyújtása	30	30
Bejelentés közzététele	100	Nem alkalmazandó
Kutatási jelentés elkészítése és közzététele	100	100
Vizsgálat	400	Nem alkalmazandó
A megadásról szóló határozat közzététele és az oltalom megadása	100	400 (az oltalom első hat évével együtt)

Hatályos fenntartási díjak (szabadalmak esetében)

Az 1. és a 2. év – ingyenes.

3. év – 150 EUR	10. év – 280 EUR
4. év – 160 EUR	11. év – 300 EUR
5. év – 180 EUR	12. év – 320 EUR
6. év – 200 EUR	13. év – 340 EUR
7. év – 220 EUR	14. év – 370 EUR
8. év – 240 EUR	15. év – 400 EUR
9. év – 260 EUR	16. évtől a 20. évig – 500 EUR évente

A használatiminta-oltalom megújítása (az oltalom 7. évétől a 10. évig): 500 EUR.

Fontos:

- A kormány költségcsökkentő kedvezményeket biztosít (akár az esedékes összeg 50%-ig), feltéve, hogy a megadott szabadalom/használati minta bejelentője vagy jogosultja nem vállalta át vagy ruházta át a jogot jogszabály alapján vagy ellenérték fejében.

- Egy másik kedvezmény is biztosított a kis- és középvállalatok számára, feltéve, hogy a nyereséget nem vállalati eszközökbe forgatják vissza, hanem például szellemi tulajdon-jogokba (szabadalmak, védjegyek, szerzői jogok, szoftver).

További információk találhatók: http://www.mimmc.ro/programe/profit_reinvestit2008.

Vizsgálat

A szabadalmi bejelentést először alaki szempontokból ellenőrzik. Ha minden megfelel az alaki feltételeknek, a szabadalmi díjakat befizették, és a bejelentést nem vonták vissza, a szabadalmi bejelentést a bejelentési naptól számítva legfeljebb 18 hónapon belül közzéteszik. A szabadalmi bejelentés közzétételéhez kutatási jelentés közzététele is társulhat.

Az érdemi vizsgálat során a vizsgáló azt ellenőrzi, hogy:

- a találmányt egyértelműen, mindenre kiterjedő módon tárták-e fel;
- a találmány új, feltalálói tevékenységen alapuló és iparilag alkalmazható-e.

Az elbíráló bizottság a vizsgálatot végző vizsgáló által összeállított jelentés alapján hoz határozatot az oltalom megadásáról vagy elutasításáról. A határozat ellen a bejelentő a határozat közlésétől számított 3 hónapon belül fellebbezhet. Díjfizetés ellenében az összes határozatot meghirdetik a BOPI-ban.

A meghirdetéstől számított 6 hónapon belül bárki kérheti, hogy a hivatal a szabadalmat részben vagy egészben semmisítse meg. A megsemmisítés alapjául szolgálhat, hogy a szabadalom nem felel meg a szabadalmaztathatóság feltételeinek, vagyis nem új, nem alapul feltalálói tevékenységen vagy iparilag nem alkalmazható.

A használati minták esetében a bejelentés az alábbi eljárások tárgyát képezi:

- alaki vizsgálat;
- kutatási jelentés elkészítése;
- a lajstromozásra vonatkozó határozat közzététele a kutatási jelentéssel együtt.

A használati minták esetében nem végeznek érdemi vizsgálatot, és az okiratot (igazolást) a bejelentő felelősségére adják ki.

Az oltalom időtartama

A szabadalom maximális érvényességi időtartama 20 év a bejelentés benyújtási napjától kezdődően, feltéve, hogy a fenntartási díjakat befizetik; 20 évnél hosszabb időre a szabadalom nem újítható meg.

A használati minta esetében az oltalom időtartama 6 év, amely összesen maximum 10 évre megújítható.

Ha nem fizetik be a fenntartási vagy megújítási díjakat, akkor elveszítik a szabadalom vagy a használati minta által biztosított jogokat.

A jogosult

A szabadalom vagy a használati minta a jogosultat feljogosítja arra, hogy harmadik személyek számára megtiltsa, hogy engedélye nélkül:

- a termékeket (a szabadalmaztatott eljárásból származó termékeket is beleértve) előállítsák, kereskedelmi forgalomba hozzák, eladásra felkínálják, felhasználják, importálják vagy ezekre a célokra raktáron tartsák;
- az eljárásokat (csak szabadalom és nem használati minta által oltalmazott) alkalmazzák.

A szabadalomhoz vagy a használati mintához kapcsolódó jogok engedély adása vagy engedményezés útján részben vagy egészben átruházhatók, továbbá örökölhetők.

Szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról szóló 8/1996 törvény

A román jog alapján a szellemi alkotást egyszerűen létrehozása okán elismerik és oltalomban részesítik, függetlenül attól, hogy nyilvánosságra hozták-e.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jog tárgya az irodalom, a művészet vagy a tudomány területén létrehozott eredeti szellemi alkotás, a létrehozás módjától, a kifejezés sajátos formájától vagy módjától, valamint értékétől és céljától függetlenül. A szerzői jog magában foglalja az egy vagy több, már korábban létező alkotásból létrehozott alkotást is.

Részletes információk találhatóak: <http://www.orda.ro/>.

Alakítások

Ezeket a jogokat semmilyen alakíthatósághoz nem kötik.

Az audiovizuális alkotásoknak vagy a számítógépes programoknak a Román Szerzői Jogi Hivatal (Romanian Copyright Office; ORDA) által vezetett nemzeti nyilvántartásba történő bejegyzése **opcionális**.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

Opcionális lévén, a nyilvántartási díj a bejegyzésre kerülő mű fajtájától függően 15 EUR és 150 EUR között mozog.

Az oltalom időtartama

Az irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotásokat a szerzői jogi oltalom az alkotás létrehozásának pillanatától megilleti, a kifejeződés sajátos formájára vagy módjára tekintet nélkül.

Az alkotás szerzője személyhez fűződő és vagyoni jogokkal egyaránt rendelkezik. A személyhez fűződő jogok alapvetően annak eldöntéséből állnak, hogy az alkotást nyilvánosságra hozzák-e, és ha igen, akkor hogyan és mikor, továbbá a szerző követelheti, hogy őt ismerjék el az alkotás szerzőjeként.

A vagyoni jogok a szerzőt életében illetik meg, és halála után a polgári jogi jogszabályoknak megfelelően örökösre szállnak, és őket illetik meg 70 évig, függetlenül attól, hogy az alkotást a jogszabályok szerint mikor hozták nyilvánosságra.

A jogosult

Ellenkező bizonyításig azt a személyt vélelmezik szerzőnek, akinek a neve alatt az alkotást először hozták nyilvánosságra. Az alkotás szerzője kizárólagos joggal rendelkezik arra nézve, hogy eldöntse, hogy az alkotást felhasználják és hasznosítsák-e, és ha igen, akkor hogyan és mikor, beleértve az alkotás mások általi felhasználásának engedélyezésére irányuló jogot is.

A szerző vagy a szerzői jog jogosultja kizárólag a vagyoni jogokat ruházhatja át másokra szerződéssel, kizárólagos vagy nem kizárólagos joggal (hasznosítási engedély).

Mit tegyek, ha lemásoltak?

A szellemi tulajdon-jogokat a jogosultak az alábbi lehetőségek útján érvényesíthetik:

- polgári eljárás, amelynek során a bíróság teljes kártérítést ítélhet meg a jogosultnak, továbbá elrendelheti a bitorló áruk visszahívását vagy a piacról való eltávolítását, illetve azok megsemmisítését;
- büntetőeljárás (főként akkor, ha a hamisított áruk nagy mennyisége jelentős hatást gyakorol a piacra). A büntetőeljárás megindításához nem kötelező a jogosult előzetes bejelentése, mivel az eljárást az állami hatóságok hivatalból folytatják le. Szükséges azonban a jogosult teljes együttműködése. A bíróság szabadságvesztést vagy pénzbüntetést, illetve a jogosult által elszenvedett károkra nézve kártérítést rendelhet el.

A bitorlási ügyekre nézve a bukaresti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel, amelyeknél erre szakosodott bírói tanácsokat állítottak fel.

Hasznos kapcsolatok

Inspectoratul General al Politiei Române (IGPR)
Romanian General Police Inspectorate

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României (Ministerul Public)
Public Ministry

Autoritatea Natională a Vămilor (ANV)
National Customs Authority

Autoritatea Natională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC)
National Authority of Consumer Protection

Oficiul de Stat pentru Inventii și Marci (OSIM)
State Office for Inventions and Trade Marks

Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA)
Romanian Copyright Office

Camera Natională a Consilierilor în Proprietate Industrială
National Chamber of IP Attorneys

Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR)
Romanian Chamber of Commerce and Industry

Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)
Romanian Phonograms Producers

International Federation of the Phonographic Industry (IFPI)

Federatia Internationala a Industriilor Fonografice

Worldwide Customs Organizations (WCO)
Organizația Mondială a Vămilelor

Organizația Mondială a Proprietății Intellectuale (WIPO)
World Intellectual Property Organization

Vámhatósági intézkedések

Az alkalmazandó jogszabály a vámhatósági műveletek során a szellemi tulajdon-jogok betartásának biztosítására irányuló intézkedésekről szóló 344/2005 törvény, amely magában foglalja az 1383/2003/EK rendelet rendelkezéseit is.

Eljárások

A vámhatóságok általi beavatkozás érdekében a szellemi tulajdon-jogok jogosultjainak kérelmet kell benyújtaniuk annak érdekében, hogy vegyék nyilvántartásba az egyes szóban forgó szellemi tulajdon-jogaikat. Ezáltal válik lehetővé a vámtisztviselők számára a nyilvántartásba vett jogokat feltételezhetően bitorló áruk lefoglalása, amikor azokat Romániába behozzák, illetve Romániából kiviszik.

A vámhatóságok írásbeli kérelem nélkül is eljárhatnak, ha felmerül a gyanú, hogy bizonyos áruk Romániában érvényes szellemi tulajdonjogot bitorolnak. Ilyen esetben a vámeljárást felfüggesztik, és/vagy az árukat lefoglalják. Tájékoztatják a jogosultat és a kérdéses áruk importőrért vagy címzettjét. Ha a bitorlás megerősítésre kerül, az árukat megsemmisítik (feltéve, hogy a jogosult kifizeti a megsemmisítési költségeket).

Kifejezetten az eljárásra vonatkozó információk találhatók az alábbi honlapon:
<http://www.customs.ro/212/section.aspx>.

Kapcsolat

Autoritatea Națională a Vămilor
Str. Matei Millo nr. 13,
Sector 1, Bukarest
www.customs.ro

A bitorlások kezelésének alternatív módjai

A bitorlások kezelésének alternatív módjaként a Nemzetközi Kereskedelmi Választottbíróóság (Court of International Commercial Arbitration) rendezheti a nemzetközi és belföldi kereskedelmi vitákat vagy pereket, továbbá ingyenes konzultációt is biztosít.

Részletesebb információk találhatóak: <http://arbitration.ccir.ro/index.htm>.

A bitorlások kezelésének másik módját a tisztességtelen verseny visszaszorításáról szóló törvény (Law on the Repression of Unfair Competition) biztosítja. Ezen törvény alapján tisztességtelen versenynek tekintik az olyan félrevezető kereskedelmi gyakorlatot, mint például a más vállalkozások megjelöléséhez, gyakorlatához vagy működéséhez társuló hamis nyilatkozatok (az úgynevezett „potyázás”). A törvény – ha keresetet nyújtanak be – szabadságvesztés vagy pénzbüntetés kiszabását írja elő.

A bitorlást úgy is meg lehet akadályozni, hogy a cég bizalmas információit a munkavállalókkal kötött titoktartási megállapodásokkal védi. Ha így jár el, a titkos információ – valójában – monopóliummá válik a piacon. Azonban az alaki oltalom hiánya miatt harmadik személyek számára nem tiltott, hogy felkutassák és felhasználják az önállóan felfedezett hasonló információkat.

Kapcsolat a Román Szabadalmi és Védjegyhivatallal

Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM)
Str. Ion Ghica nr. 5,
030044, Sector 3, Bukarest
Románia
www.osim.ro
0040(21) 306.08.00, 306.08.01-306.08.29
office@osim.ro

Spanyolország

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- Az ipari minták oltalmáról szóló 20/2003 törvény és a végrehajtási rendeletéről szóló 1937/2004 királyi rendelet. A teljes szöveg megtekinthető: www.oepm.es.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Oltalmat kaphat valamely termék vagy egy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek, illetve a díszítésének a külső jellegzetességei – különösen a rajzolat, a körvonalak, a színek, az alak, a felület, illetve a felhasznált anyagok jellegzetességei – eredményeznek. A formatervezési minták két- vagy háromdimenziósak lehetnek.

Nem kaphatnak oltalmat az olyan formatervezési minták, amelyek nem újak, vagy amelyeket kizárólag a termék műszaki rendeltetése határoz meg.

Alakításgok

A bejelentéshez a 3201 számú „Industrial Design Application” bejelentési formanyomtatványt (Application Form 3201) kell kitölteni és benyújtani, amely megtalálható a www.oepm.es honlapon a *How we can protect ...?> Industrial Designs> All forms* alatt.

A lajstromoztatni kívánt formatervezési minták grafikai ábrázolásait mellékelni kell a nyomtatványon az erre kijelölt helyeken. A bejelentés legfeljebb 50 formatervezési mintára terjedhet ki, és ezeknek mind ugyanazon áruosztályba kell tartozniuk. Ez a korlátozás nem vonatkozik a kétdimenziós díszítésekre. A bejelentés kitöltése során követheti a bejelentési formanyomtatványhoz csatolt példát.

A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell a bejelentési díjak befizetéséről szóló elismervényt. A díjak befizethetők az OEPM (Oficina Española de Patentes

y Marcas) központjában (Paseo de la Castellana, 75. Madrid) található LA CAIXA bankfiókban az ott elérhető befizetési formanyomtatványon. Spanyolország többi részén kérhet befizetési formanyomtatványokat levélben, telefonon vagy e-mailben az informacion@oepm.es címen. Külföldről a díjakat az OEPM számára átutalhatja a La Caixa bankszámlára, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell az átutalási elismervény másolatát.

Hamarosan bevezetésre kerül az online benyújtás és befizetés is. Az OEPM honlapján nyomon tudja követni a fejleményeket.

Az oltalom személyesen is kérelmezhető az OEPM-nél [Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, telefonszám (+34) 902 157 530] vagy a fenti címre küldött e-mail útján.

Miután a bejelentést személyesen benyújtotta vagy postán továbbította, benyújtási igazolást kap, amely tartalmazza a bejelentés számát és a benyújtás dátumát.

A www.oepm.es honlapról letölthető a „Manual informativo para los solicitantes de Diseños Industriales” spanyol nyelvű kiadvány, ami részletesen ismerteti a formatervezési minta bejelentésével kapcsolatos tudnivalókat. Iparjogvédelmi ügyvivők igénybevétele csak az EU-ban belföldi illetőséggel nem rendelkező személyek számára kötelező, de szolgálataikat bárki igénybe veheti a teljes eljárás lebonyolítása érdekében. Az iparjogvédelmi ügyvivők listája megtalálható a www.oepm.es honlapon a *List of Industrial Property Agents* alatt.

Költségek (a közzététel idejében)

A 2009-től 90,85 EUR összegű bejelentési díjat kell fizetni 1–10 formatervezési minta bejelentése esetén, a legfeljebb 50 formatervezési mintát magába foglaló bejelentés díja pedig 305,43 EUR. Egyéb költségek is felmerülhetnek elsőbbség igénylése, módosítás, felfüggesztés vagy felszólalás esetén. A díjak teljes listája

megtalálható a www.oepm.es honlapon az *Industrial Designs> All fees* alatt.

A megújítási díj 10 formatervezési mintáig 103,24 EUR.

A megújításhoz a megújítási kérelem 3207 számú formanyomtatványát (Renewal Application Form 3207) kell benyújtani, amely a www.oepm.es honlapon található az *All forms* alatt. A formanyomtatványt a megújítási díj befizetéséről szóló elismervénnyel együtt kell benyújtani az adott érvényességi időszak lejártá előtt 6 hónapon belül.

Vizsgálat

A bejelentést megvizsgálják, hogy kielégíti-e az alaki követelményeket. Ha hiányosságot észlelnek, arról értesítést küldenek a bejelentésben feltüntetett címre. A válaszára az esettől függően 1 vagy 2 hónap áll rendelkezésre. Ha a bejelentés feldolgozása során bármilyen, lajstromozást gátló okot észlelnek, erről értesítik a bejelentőt a megadott címen, lehetőséget biztosítva a megállapított hiányosságok orvoslására.

Ha a bejelentésből semmilyen lényeges információ nem hiányzik, és ha az összes hibát vagy hiányosságot kellő időben korrigálták, a formatervezési minta lajstromozását bejegyzik a formatervezési minták adatbázisába, amely a SITADEx-nél hozzáférhető:

<http://sitadex.oepm.es/ServCons/SitJurExpGra>.

A www.oepm.es honlapon kutatást is lehet végezni a lajstromozott formatervezési mintákra nézve, vagy információ szerezhető az esetleges sérelmes bejelentéssel szembeni felszólaláshoz. A felszólalásokat az oltalom megadásának közzétételét követő 2 hónapon belül lehet benyújtani.

A bejelentési eljárás átlagosan 3 hónapot vesz igénybe, azonban a teljesen hibátlan bejelentések vagy azon bejelentések esetében, amelyekre nézve az összes hiányosságot korrigálták, az eljárás 2 hónapon belül is lefolytatható.

Az oltalom időtartama

Az oltalom 5 évig tart, amely 5 évenként megújítható, maximum összesen 25 évre.

A jogosult

A lajstromozott formatervezési minták átruházhatók vagy azokra hasznosítási engedély adható, azonban ezeket az ügyleteket be kell jegyezni az OEPM adatbázisába. Az ehhez szükséges formanyomtatványok szintén megtalálhatók a www.oepm.es honlapon.

A lajstromozás után a hivatal értesítést küldhet egy esetlegesen sérelmes bejelentésről, amellyel szemben felszólalást (Form 3202) lehet benyújtani az OEPM-hez.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A védjegyekről szóló 17/2001 törvény és a végrehajtási rendeletéről szóló 687/2002 királyi rendelet. A teljes szöveg megtekinthető: www.oepm.es.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Oltalmat kaphatnak szavak, logók, ábrák vagy egyéb megkülönböztető megjelölések, feltéve, hogy nem általános vagy leíró jellegűek. A háromdimenziós, megtévesztő vagy jogellenes megjelölések nem oltalmazhatók. A témára vonatkozóan további információkat talál a www.oepm.es honlapon.

A kereskedelmi név a kereskedelemben egy cég azonosítására szolgáló jelzés vagy megjelölés, amely a céget megkülönbözteti az azonos vagy hasonló tevékenységeket végző többi cégtől, míg a védjegy azon áruk vagy szolgáltatások megkülönböztetésére szolgál, amelyeket az illető cég gyárt, forgalmaz vagy nyújt. A kereskedelmi névnek nem kell azonosnak lennie a cég hivatalos nevével, tehát a cég hivatalos nevétől eltérő kereskedelmi nevet is lehet választani. Ugyanaz a természetes vagy jogi személy kívánsága szerint több kereskedelmi névvel is rendelkezhet a különböző gazdasági ágazatokban végzett tevékenységeinek azonosítása érdekében. Egy nadrágyártó cég tehát kereskedelmi névként lajstromoztathatja azt a nevet, amelyet gyártási tevékenysége, a beszállítókkal, ügyfelekkel stb. való kapcsolatai során használ. Az áru védjegye viszont az a jelzés vagy megjelölés lesz, amely alatt a nadrágokat kereskedelmi forgalomba hozza.

Alakiságok

A bejelentéshez a 4101 számú „Trade mark registration application” formanyomtatványt (Application Form 4101)

vagy a 4301 számú „Trade name registration application” formanyomtatványt (Form 4301) kell kitölteni és benyújtani, amely megtalálható a www.oepm.es honlapon a *How we can protect ...? > National trade mark/Trade name* alatt.

A bejelentés kitöltésére vonatkozóan az „Information manual for trade marks applicants” kiadványban adott példát is követheti, amelyben minden szükséges tudnivalót megtalál a védjegy- és kereskedelmi-név-bejelentésekről. A kiadvány megtalálható a www.oepm.es honlapon a *National trademark > Booklets. Catalogues > Booklets* alatt.

A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell a bejelentési díjak befizetéséről szóló elismervényt. A díjak befizethetők az OEPM központjában (Paseo de la Castellana, 75. Madrid) található LA CAIXA bankfiókban az ott elérhető befizetési formanyomtatvány alkalmazásával. Spanyolország többi részén bárholnan kérhet befizetési formanyomtatványokat levélben, telefonon vagy e-mailben az informacion@oepm.es címen. Külföldről a díjakat az OEPM számára átutalhatja a La Caixa bankszámlára, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell az átutalási elismervény másolatát.

Az oltalom személyesen is kérelmezhető az OEPM-nél [Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, telefonszám (+34) 902 157 530] vagy a fenti címre küldött e-mail útján.

A bejelentésnek tartalmaznia kell azokat a szavakat, logókat, ábrákat vagy egyéb megjelöléseket, amelyeket oltalomban kíván részesíteni, valamint a befizetést bizonyító elismervényt.

Miután a bejelentést személyesen benyújtotta vagy postán továbbította, benyújtási igazolást kap, amely tartalmazza a bejelentés számát és a benyújtás dátumát.

Online bejelentés és megújítás is igénybe vehető 15%-os kedvezménnyel. Megtekinthető a www.oepm.es honlapon az *Online formalities* alatt.

Az iparjogvédelmi ügyvivők igénybevétele csak az EU-ban belföldi illetőséggel nem rendelkező személyek esetében kötelező, de szolgáltatásaikat bárki igénybe veheti a teljes eljárás lebonyolítása érdekében. Az iparjogvédelmi ügyvivők listája megtalálható a www.oepm.es honlapon.

Költségek (a meghirdetés idejében)

2009-től 154,38 EUR összegű díjat kell befizetni egy áru- vagy szolgáltatási osztályra számítva (15% kedvezmény jár online benyújtás esetén).

További költségek is felmerülnek elsőbbség igénylése, módosítás, felfüggesztés vagy felszólalás esetén, az alábbi táblázatnak megfelelően:

Gyorsított eljárás	51,11 EUR
Külföldi elsőbbség	21,88 EUR
Felszólalás	44,29 EUR
Megújítás osztályonként	178,73 EUR

A díjak teljes listája megtalálható: www.oepm.es az *All fees* alatt.

Vizsgálat

Az OEPM-hez benyújtott védjegy- vagy kereskedelmi-név-bejelentéseket az átvételtől számított másfél hónapon belül megvizsgálják annak ellenőrzése céljából, hogy megfelel-e az elfogadhatósági, az alaki és a törvényességi követelményeknek. A bejelentőt értesítik arról, ha a bejelentés elbírálása során lajstromozást gátló okot találtak, és felhívják a hiányosságok (bejelentési nap, alaki követelmények, abszolút és relatív elutasítási okok) orvoslására.

A bejelentéseket az átvétel dátumától számított 2 és fél hónapon belül meghirdetik a spanyol hivatalos iparjogvédelmi közlönyben (Spanish Official Industrial Property Gazette), feltéve, hogy a bejelentés kapcsán nem merültek fel alaki problémák, és a bejelentést nem tekintik a közrendbe vagy közízlésbe ütközőnek. Ha a bejelentés nem elégíti ki a fenti követelményeket, úgy a bejelentést attól számított 5 hónapon belül hirdetik meg, hogy az OEPM a korrigált dokumentumokat kézhez vette.

Ha a bejelentés szabályszerű, vagy ha a problémákat határidőben orvosolták, a védjegy vagy a kereskedelmi név lajstromozását bejegyzik a SITADEx adatbázisba.

A bejelentőt értesítik az oltalom megadásáról, így az azal kapcsolatos dokumentációt bármikor átveheti.

Tudni kell, hogy az OEPM az egyes védjegy- vagy kereskedelmi-név-bejelentések esetében számítógépes kutatást végez annak felderítése érdekében, hogy az esetleges lajstromozás nem ütközik-e már korábbi védjegyjogokkal. Önt védjegy jogosultként értesítik, ha ez a kutatás a jogait esetleg érintő bejelentést tár fel, ami

lehetővé teszi az Ön számára, hogy felszólalással éljen bármilyen későbbi védjegy lajstromozásával szemben.

Az oltalom időtartama

A védjegyohtalom 10 évre szól a bejelentési naptól számítva, és korlátlan alkalommal további 10 éves, egymást követő időszakokra megújítható.

A jogosult

A lajstromozott védjegyek vagy kereskedelmi nevek átruházhatók vagy azokra használati engedély adható, azonban ezeket az ügyleteket be kell jegyezni az OEPM adatbázisába. Az ehhez szükséges formanyomtatványok megtalálhatók a www.oepm.es honlapon.

A lajstromozás után a hivatal értesíthet egy esetlegesen sérelmes bejelentésről, amellyel szemben felszólalást (Form 4104) lehet benyújtani az OEPM-hez.

Szabadalmi oltalmi jogok, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A szabadalmakról szóló 11/1986 törvény és a végrehajtási rendeletéről szóló 2245/1986 királyi rendelet. A teljes szöveg megtekinthető: www.oepm.es.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szabadalmat kaphat új eljárás, készülék, termék vagy ezek tökéletesítése vagy továbbfejlesztése.

A használati minta azokat a találmányokat részesíti oltalomban, amelyek esetében a feltalálói tevékenység alacsonyabb mértékű, mint a szabadalom esetében, például egy olyan összeállítás vagy felépítésű tárgy, amely kifejezett használati vagy gyakorlati előnyökkel rendelkezik. A használati minta által oltalomban részesített eszközt, készüléket vagy szerszámot „hasznossága” és „praktikussága” határozza meg, nem pedig „esztétikai kialakítása”, mint a formatervezési minta esetében.

Alakítások

A www.oepm.es honlapon a *National Patent/Utility model*> *All forms* alatt található 3101 számú bejelentési formanyomtatványt (Application Form 3101) kell kitölteni

és benyújtani az instrukcióknak megfelelően. A bejelentés kitöltésére vonatkozóan az *Information manual for patent applicants* kiadványban adott példát is követheti. A benyújtásról átvételi elismervényt kap, amely tartalmazza a bejelentés számát és a benyújtási dátumot.

Szabadalom vagy használati minta bejelentésekor a bejelentési formanyomtatvánnyal együtt az alábbiakat is be kell nyújtani:

- írásbeli leírás (a találmányról és annak működéséről);
- egy vagy több igénypont (a találmány azon elemeinek meghatározása, amelyeket műszaki tulajdonságai tekintetében oltalomban kíván részesíteni);
- rajzok (ha szükséges) a találmány szemléltetése érdekében;
- kivonat (a fontos műszaki szempontokat tartalmazó összegzés). Használati minták esetében nem előírt.

A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell a bejelentési díjak befizetéséről szóló elismervényt. A díjak befizethetők az OEPM központjában (Paseo de la Castellana 75, Madrid) található LA CAIXA bankfiókban az ott elérhető befizetési formanyomtatvány alkalmazásával. Spanyolország többi részén kérhet befizetési formanyomtatványokat levélben, telefonon vagy e-mailben az informacion@oepm.es címen. Külföldről a díjakat az OEPM számára átutalhatja a La Caixa bankszámlára, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. A bejelentési formanyomtatványhoz csatolni kell az átutalási elismervény másolatát.

Az oltalom személyesen is kérelmezhető az OEPM-nél [Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, telefonszám (+34) 902 157 530] vagy a fenti címre küldött e-mail útján.

Miután a bejelentést személyesen benyújtotta vagy postán továbbította, benyújtási elismervényt kap, amely tartalmazza a bejelentés számát és a benyújtás dátumát.

Online benyújtás is igénybe vehető 15%-os kedvezménnyel. Lásd *Online formalities* > *Solicitud-e de invenciones*.

Felhívjuk figyelmét az alábbi, a feltalálók által gyakran elkövetett olyan hibákra, amelyek akadályozhatják a találmány szabadalmaztathatóságát:

- a terméket forgalomba hozzák a szabadalmazás előtt;
- a kutatási munkát közzéteszik a szabadalmazás előtt;

- nem szabadalmaztatják a találmányt, hanem titokban tartják;
- azt gondolják, hogy amiről nem tudunk, az nem is létezik;
- nem tartják be az elsőbbségi időszakokat.

Költségek (a közzététel idejében)

2009-től 91,69 EUR összegű díjat kell fizetni szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentés benyújtása-kor (15% kedvezmény jár online benyújtás esetén); a fő díjakat az alábbi táblázat tartalmazza:

Bejelentési díj	91,69 EUR
Kutatás és írásbeli vélemény	664,51 EUR
Opcionális érdemi vizsgálat	378,31 EUR
Megadási díj	28,25 EUR

A hatályban tartás érdekében éves díjakat kell fizetni a 3. évtől kezdve használati minta esetében a 10. évvel, szabadalom esetében pedig a 20. évvel bezárólag.

Fenntartási költségek 2009-ben:

1. és 2. évi	A bejelentési díj tartalmazza	
3. évi	22,64 EUR	12. évi 259,76 EUR
4. évi	28,25 EUR	13. évi 298,22 EUR
5. évi	54,05 EUR	14. évi 337,03 EUR
6. évi	79,77 EUR	15. évi 375,57 EUR
7. évi	105,36 EUR	16. évi 428,11 EUR
8. évi	131,15 EUR	17. évi 478,47 EUR
9. évi	156,85 EUR	18. évi 529,97 EUR
10. évi	182,59 EUR	19. évi 581,37 EUR
11. évi	221,23 EUR	20. évi 632,85 EUR

További költségek is felmerülnek elsőbbség igénylése, módosítás, felfüggesztés vagy felszólalás esetén. A díjak teljes listája megtalálható a www.oepm.es honlapon a *National Patent/Utility model > All fees* alatt.

A fenntartási díjakat évente kell befizetni a szabadalmi bejelentés bejelentési napjától számított 3. évtől kezdve. A fenntartási díjat a szabadalom megadásának közzétételétől számított 3 hónapon belül kell befizetni. Ha a szabadalom megadása késlekedik, gyakran a 4. vagy az 5. évet is be kell fizetni.

A használati minták esetében a megújítási díjakat évente kell befizetni a használatiminta-oltalmi bejelentés benyújtási dátumától számított 3. évtől kezdve.

Vizsgálat

Mielőtt a kutatási jelentést kiadják, a bejelentést alaki és technikai vizsgálat alá vetik, amely az elutasítási okokra, az ipari alkalmazhatóságra és a találmány egységére irányul. Ha azt állapítják meg, hogy a bejelentés minden követelménynek megfelel, hivatalos értesítésben tájékoztatják a bejelentőt, hogy fizesse meg a kutatási díjat, ha korábban erre még nem került sor.

A kutatási jelentést, amely a technika aktuális állását és az írásbeli véleményt tartalmazza, még a bejelentés közzététele előtt megküldik a bejelentőnek.

A bejelentést és a kutatási jelentést a bejelentési naptól számított 18 hónap elteltével közzéteszik. A közzétételre korábban is sor kerülhet, ha a bejelentő ezt kéri a gyorsított megadási programot [*Accelerated Grant Programme (programa de Concesión Acelerada de Patente nacional, CAP)*] igénybe véve.

A kutatási jelentés közzététele után a bejelentő két lehetőség közül választhat:

- A szabadalom megadása érdemi vizsgálat nélkül

Ha a kutatási jelentés közzétételétől számított 3 hónapon belül a bejelentő az érdemi vizsgálat nélküli eljárás mellett dönt, a bejelentésnek körülbelül 8 hónapon belül helyt adnak, miután harmadik személyek számára lehetőséget biztosítottak arra, hogy a találmány szabadalmazthatóságával kapcsolatban észrevételeket tegyenek, és a bejelentőnek lehetősége volt a kutatási jelentést észrevételezni és kívánságának megfelelően az igénypontokat módosítani.

- A szabadalom megadása érdemi vizsgálattal

Ha a kutatási jelentés közzétételétől számított 3 hónapon belül a bejelentő az érdemi vizsgálatot is tartalmazó eljárás mellett dönt, a hivatal először is egy 2 hónapos felszólalási időszakot nyit meg, majd megvizsgálja a bejelentést az esetleges felszólalásokkal együtt. Ha kifogás merül fel, vagy felszólalást nyújtottak be, a hivatal az érdemi vizsgálat eredményét közli a bejelentővel, akinek 2 hónap áll rendelkezésére a válaszadásra és kívánságának megfelelően az igénypontok módosítására. Ha a bejelentés még mindig nem felel meg a követelményeknek, a bejelentőnek másodszor is lehetősége van a korrigálásra. A második értesítést követően a vizsgálatot végző személy eldönti, hogy helyt ad-e a bejelentésnek, vagy elutasítja azt.

- Használatiminta-bejelentési eljárás

A bejelentést az észrevételek benyújtása érdekében közzéteszik. A már létező találmányok esetleges bitorlásának elkerülése érdekében, ha felszólalást nyújtanak be a bejelentéssel szemben, ajánlatos megfelelően módosítani a felszólalás alapjául szolgáló vagy a felszólalásban hivatkozott dokumentumok által érintett igénypontokat. Az OEPM dönti el, hogy helyt ad-e a bejelentésnek, vagy elutasítja azt, amiről a bejelentőt értesítik.

Az oltalom időtartama

A szabadalmat 20 évre adják meg a bejelentési naptól számítva, de a megadást követően éves fenntartási díjak fizetendőek. A használatiminta-oltalmat 10 évre adják meg a bejelentési naptól kezdődően.

A jogosult

A hivatal a szabadalom megadása után is fontos szerepet játszik: az OEPM a szabadalmat közzéteszi a honlapján, és elküldi a világ jelentősebb szabadalmi hivatalai számára, ami kétségtelenül segít abban, hogy a szabadalom ismertté váljon és értékesíthető legyen. Hasonlóképpen, ha a szabadalom által oltalmazott technológiát átruházza vagy arra használati engedélyt ad, az OEPM ezeket a változtatásokat feljegyzi, hogy harmadik személyek tudomást szerezzenek róla. Ha az értékesítéssel kapcsolatban problémái merülnek fel, a szabadalmát az OEPM-en keresztül is kínálhatja teljes körű hasznosítási ajánlat (full licence offer) útján, amelynek során hivatal a fenntartási díjat 50%-kal csökkenti, és ajánlatát közzéteszi. A szükséges formanyomtatványok az említett linken megtalálhatók.

Mit tegyek, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Az iparjogvédelmi jogok büntetőjogi vagy polgári jogi úton érvényesíthetők. A büntetőeljárás esetében gyorsabban és egyszerűbben lehet az ügyet rendezni, bár a büntető törvényi tényállások minden egyes elemének meg kell valósulni a sikerhez.

A polgári bíróságoknál az ügymenet nem ilyen gyors, azonban a jogorvoslatok szélesebb köre áll rendelkezésre, és az eljárás során lehetőség van rendezni a más jogi területeken felmerült problémákat is. A polgári bíróságok elrendelhetik a bitorló tevékenység (eladás,

marketing) abbahagyását, kártérítést ítéldhetnek meg az elszenvedett károkért, továbbá elrendelhetik a termékek visszavonását a piacról és megsemmisítésüket.

Büntetőeljárás/Információs pontok

2004. október 1-je óta a szabályszerűen lajstromozott iparjogvédelmi jogokkal szemben elkövetett bűncselekmények a bíróságok hatáskörébe tartoznak. A gyorsított tárgyalásokról szóló törvény (Fast Trials Act) rendelkezéseinek megfelelően a spanyol jogalkalmazó és biztonsági szervek a büntetőeljárás megindítása nélkül is megtehetik a megelőzésre és lefoglalásra irányuló első lépéseket. Ezen bűncselekmények hatékony felderítése és felszámolása érdekében azonban gyakorlatilag elengedhetetlen a jogosult azonnali beavatkozása.

Ez azt jelenti, hogy bár a bűncselekmény elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik, de a jogosult beavatkozása is szükséges ahhoz, hogy a rendőrség által az egyes esetekben lefoglalt áruk eredeti vagy hamis voltát megállapítsák, és sok esetben ahhoz is, hogy az elkövetett bűncselekményről értesítsék őket, amelynek ügyében majd a bíróságok döntenek. A fenti célok érdekében, és hogy az iparjogvédelmi jogok jogtalan használatával kapcsolatosan tájékoztatást vagy információkat kérjen a jogosultról vagy a szabadalmi ügyvivőről, a Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatallal (Spanish Patent and Trademark Office) veheti fel a kapcsolatot telefonon: (+34) 902157530, faxon: (+34) 913496856 vagy e-mailben: pirateria@oepm.es.

Az iparjogvédelmi jogok bitorlásával kapcsolatos bűncselekmények bejelentése érdekében hívhatja az Országos Rendőrség (National Police) (091) vagy a Fővárosi Rendőrség (Municipal Police) (092) számát. Ezt a bűncselekményt a legközelebbi polgárőrségi (Civil Guard) irodában is bejelentheti, vagy hívhatja őket a 062 számon.

Ha a témában bármilyen kérdése merül fel, küldje el e-mailben a webmaster@guardiacivil.org címre, ami a www.guardiacivil.org honlapon is hozzáférhető közvetlenül vagy pedig a Belügyminisztérium (Ministry of the Interior) www.mir.es honlapján keresztül.

A bejelentést megteheti írásban és szóban is, amelynek tartalmaznia kell a bűncselekményt bejelentő személyes adatait, valamint az eset és a körülmények rendelkezésre álló adatait. Ez az információ rendkívül hasznos annak érdekében, hogy a jogalkalmazó szervek és biztonsági erők kellő gyorsasággal és a konkrét esetre összpontosítva lépjenek fel.

A bírósági eljárásról további információk találhatók: www.oepm.es > *All about industrial property* > *Measures to counter industrial piracy* > *Court Proceedings*.

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

A fő vonatkozó jogszabályok

- A 12/04/1996 királyi rendelet által jóváhagyott és egységes szerkezetbe foglalt, a szellemi tulajdonról szóló 11/11/1987 törvény – http://www.mcu.es/propiedadInt/docs/RDLegislativo_1_1996.pdf
- A szellemi tulajdon-jogok általános nyilvántartását létrehozó, 2003. március 7-ei 281/2003 királyi rendelet – <http://www.mcu.es/propiedadInt/docs/ReglamentoRegistro.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jog a következőket részesíti oltalomban: könyvek, rövid értekezések, írásművek és hasonló jellegű alkotások; rajzok, festmények, metszetek, litográfiák; fényképek és hasonló alkotások.

Az oltalomban részesíthető és az oltalomból kizárt dolgok teljes listája megtekinthető az alábbi honlapon: <http://www.mcu.es/propiedadInt/CE/PropiedadIntelectual/PreguntasFrecuentes/PropiedadIntelectual.html#c>.

Alakításágok

Az alkotásokat nem kell oltalmaztatni, mivel az oltalom az alkotást pusztán létrehozásának ténye okán megilleti. A nyilvántartásba vétel azonban megfelelően bizonyítja, hogy a jogok léteznek és a jogosultakat illetik meg. A nyilvántartásba vétel másik előnye az, hogy a nyilvántartásba vett jogok felhívják magukra a nagyközönség figyelmét.

Amikor a szerzői jogot nyilvántartásba veszik, a jogvédelem tényét alkotás vagy szolgáltatás esetében a ©, míg hangfelvételek esetében az ® szimbólum feltüntetésével ajánlatos jelezni.

Nyilvántartásba vételi igény esetében az erre irányuló kérelem formanyomtatványát kell benyújtani a megfelelő dokumentumokkal együtt a regionális nyilvántartásokhoz vagy a Szellemi Tulajdon Központi Nyilvántartásának (Central Register of Intellectual Property) tartományi irodáiba.

A nyilvántartásba vételre irányuló kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia.

A hivatalos nyilvántartásba-vételi kérelem formanyomtatványát. Mivel különböző formanyomtatványokat használnak az alkotás vagy a nyilvántartás típusának megfelelően, kérjük ellenőrizze, hogy az Ön esetében melyik használatos: <http://en.www.mcu.es/propiedadInt/CE/RegistroPropiedad/ImpresosSolicitud.html>:

- a mű, előadás vagy produkció egy példánya a hivatalos formanyomtatványon jelezett formában és hordozón;
- a vonatkozó jogszabályok által a konkrét esetre előírt dokumentáció;
- a megfelelő díj befizetéséről szóló elismervényt. Ezt akkor állítják ki, amint az összeget a hivatalos formanyomtatványra feljegyzik.

A nyilvántartásba vétel azon a napon lép hatályba, amelyn az erre vonatkozó kérelmet a nyilvántartáshoz benyújtják.

A tisztánlátás érdekében tudnia kell, hogy amikor szerzői jogi ügyeket intéz Spanyolországban (jogszabályok, nyilvántartásba vétel, eljárások stb.), mindig olyan szellemi tulajdont kell megjelölnie, amely a Kulturális Minisztériumnál (Ministry of Culture) vezetett Szellemi Tulajdon Általános Nyilvántartásának hatáskörébe (General Registry of Intellectual Property) tartozik.

Költségek (a nyilvánosságra hozatal idejében)

A nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásakor 12,43 EUR összegű díjat kell befizetni (2009-től). Előfordulhat, hogy egyéb díjakat is fizetendő, a díjak naprakész listája megtekinthető: <http://www.mcu.es/propiedadInt/CE/RegistroPropiedad/Tasas.html>.

Az oltalom időtartama

A felhasználás joga a szerző életére, majd halála után 70 évre szól. Az oltalom időtartama eltér a személyhez fűződő jogok és az 1987 előtt elhunyt szerzők alkotásaira nézve.

Amint a jogok oltalma lejár, az alkotás vagy a szolgáltatás köztulajdonba kerül, és bárki szabadon felhasználhatja.

A jogosult

Az alkotásokat vagy a szolgáltatásokat fel lehet használni, de ehhez meg kell szerezni a jogosultak engedélyét.

Az alkotásoknak és szolgáltatásoknak az interneten történő nyilvános terjesztése nem jelenti azt, hogy a jogosult lemondott volna az alkotás vagy szolgáltatás felhasználásának engedélyezési jogáról, vagy elállt volna attól, hogy ezért ellenérték illesse meg.

Az alkotások és szolgáltatások felhasználásának engedélyezését a jogosultaktól kell kérni. Bizonyos alkotások vagy szolgáltatások esetében a szellemi tulajdon-jogok kezelésével foglalkozó közös jogkezelő szervezetekkel léphet kapcsolatba.

A szerzői jogok általában írásbeli dokumentum alapján ruházhatók át.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és kapcsolódó jogok)?

A szellemi tulajdon-jogok megsértésének minősül, ha az alkotásokat vagy a szolgáltatásokat a jogosult engedélye nélkül felhasználják. Jogsértés esetén a jogosult büntető és/vagy polgári eljárást kezdeményezhet a jogszabályok szerint.

A kalózkodás legsúlyosabb esetei a büntető törvénykönyv (Criminal Code) hatálya alá tartoznak, és pénz-büntetéssel, továbbá szabadságvesztéssel büntethetők.

Önnek az erre a területre szakosodott jogással kell konzultálnia, mivel a Szellemi tulajdon-védelmi Hivatal (Office of Intellectual Property) nem ad természetes vagy jogi személyek számára jogi tanácsot.

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a spanyol vámhatóságok?

Alkalmazandó jogszabályok

A fő vonatkozó jogszabályok:

- 1383/2003/EK rendelet¹¹
- spanyol büntetőjogi jogszabályok

A vámhatóságok feladatai:

- az áruk vizsgálata;
- a megvizsgált áruk visszatartása, ha gyaníthatóan szellemi tulajdon-jogokat bitorolnak.

A beavatkozás célja

- Áruk, amelyek a következőknek minősülnek vagy a következőket foglalják magukban:
 - védjegyek,
 - szabadalmak,
 - formatervezési minták,
 - kiegészítő oltalmi tanúsítványok,
 - növényfajta-oltalmi tanúsítványok,
 - földrajzi jelzések és eredetmegjelölések.
- Megjelölések vagy áruk hamisítására szolgáló minták.

Vámhatósági intézkedésre irányuló kérelem

Az intézkedésre irányuló kérelem benyújtása lehetővé teszi a jogosult számára, hogy az árukat egy bizonyos időre visszatartsák annak érdekében, hogy megakadályozzák ezen áruk bejutását a kereskedelmi csatornába.

- Ha a vámhatóságokban a vizsgálat során az a gyanú merül fel, hogy valamely áru lajstromozott szellemi tulajdon-jogokat bitorolhat, 3 napra visszatartathatják a szóban forgó árut.
- A vámhatóságok kapcsolatba lépnek a jogosulttal és a használati engedély jogosultjával (engedélyessel).

Amikor a jogosult/használati engedély jogosultja intézkedésre irányuló kérelmet nyújtott be

- Az intézkedésre irányuló kérelemnek a hivatalos formát kell követnie: www.aeat.es.
- A kérelemmel együtt a következő dokumentumokat kell benyújtani:
 - az érvényesíteni kívánt jogra való jogosultságról és annak érvényességéről szóló igazolást,
 - a jogosult által tett nyilatkozatot, miszerint harmadik személyek irányában vállalja a felelősséget és a jogait bitorló áruk megsemmisítésével járó költségeket.
- A kérelmet a Departamento de Aduanas e Impuestos Especialeshez kell benyújtani.
- A vámhatóság határozatot hoz, amelyben helyt ad az intézkedésre irányuló kérelemnek vagy elutasítja azt, és elrendelheti a kérdéses áruk forgalmába 1 éven keresztül történő beavatkozást. Ezt az időtartamot a kérelmező meghosszabbíthatja.
- Ha az áruk visszatartásáról szóló határozatot hoznak, a vámhivatal kapcsolatba lép az importőrrel és a jogosulttal.
- A jogosultnak 10 nap áll rendelkezésére, hogy jogai érvényesítése érdekében a spanyol polgári vagy bün-

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

tető bíróságok előtt eljárást indítson. Ez az időtartam további 10 nappal meghosszabbítható.

- A jogosult megvizsgálhatja az árukat, sőt, mintákat vehet, ha ez jogos követelése érvényesítéséhez szükséges.
- Ha a 10 napos időszak – és adott esetben annak meghosszabbítása – elteltével nem indítottak eljárást, a vámhivatal az áruk visszatartását feloldja. Másrészről azonban ha megindították az eljárást, akkor az árukat lefoglalják.

Ha a jogosult/használati engedély jogosultja nem nyújtott be intézkedésre irányuló kérelmet

- Ha a jogosult/használati engedély jogosultja 3 napon belül nem nyújt be intézkedésre irányuló kérelmet, a vámhatóságok engedélyt adnak az áruk visszatartásának feloldására.

Költségek

Az áruk megsemmisítésének költsége a szóban forgó áruk helyétől és jellegétől függően változik. Így például toxikus anyagok esetében sokkal magasabbak a megsemmisítési költségek.

Az áruk megsemmisítésére nézve hivatalosan elfogadott költségek nem kerültek megállapításra, csak becslések állnak rendelkezésre. A különböző földrajzi területeken az áruk megsemmisítési költségei nagy változatosságot mutatnak. Például egy 9 tonnás kapacitású konténerben található áruk megsemmisítésének költsége Valenciában 1620 EUR, míg Algecirasban 9000 EUR.

Emellett nem sok cég foglalkozik hamis áruk megsemmisítésével. Ez azt jelenti, hogy a költségekhez hozzáadódik az áruknak a vámhivataltól a megsemmisítés helyére történő szállítási költsége is.

Fő kapcsolatok

- The National Association for the Protection of Trade-marks (ANDEMA)
<https://www.camaras.org/publicado/andema/andema.html>
- Spanish Customs Service
www.aeat.es/aeat/aeat.jsp?pg=aduanas/es

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

Spanyolországban a bitorlási ügyekkel kizárólag a spanyol bíróságok előtt indított polgári jogi és büntetőeljárások során foglalkoznak. A bírósági eljárásokra nézve további információk találhatók a „Mit tegyek, ha lemásoltak?” rész alatt.

Online alakiságokkal kapcsolatos tájékoztatás

Az OEPM 2009-ben nagy változásokon megy át az elektronikus úton történő bejelentések és befizetések terén. Néhány eljárás már elérhető, és az előrehaladás a következő honlapon követhető nyomon: www.oepm.es > *Online formalities*.

Ne feledje, hogy az összes formanyomtatvány csak spanyolul áll majd rendelkezésre.

Kapcsolat a Spanyol Szabadalmi Hivatallal

Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM)
Paseo de la Castellana 75
28046 Madrid
Spanyolország
www.oepm.es
0034 902 157 530
información@oepm.es

Egyesült Királyság

Formatervezésiminta-oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A lajstromozott formatervezési mintákról szóló 1949. törvény – <http://www.ipo.gov.uk/regdesignactchanges.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az a formatervezési minta lajstromozható, amely mindkét alábbi feltételnek megfelel:

- új és
- egyéni jelleggel rendelkezik.

A témában további információk találhatók:
<http://www.ipo.gov.uk/types/designs>.

Az Egyesült Királyságban nem lajstromozható a formatervezési minta, ha

- nem új;
- nem rendelkezik egyéni jelleggel;
- a formatervezési mintát kizárólag műszaki rendelkezése határozza meg;
- a közrendbe vagy közérdeklődésbe ütközik;
- védett zászlókat és nemzetközi jelképeket tartalmaz.

Alakítások

A rajzok és minták lajstromozása érdekében bejelentést kell benyújtani. A bejelentési formanyomtatvány letölthető a következő honlapról:
<http://www.ipo.gov.uk/df2a.pdf>.

A bejelentés személyesen kézbesíthető, vagy postán küldhető a Szellemilajdon-védelmi Hivatal (Intellectual Property Office) címére: Concept House, Cardiff Road, Newport, South Wales, NP10 8QQ.

- A formatervezési minta bejelentésének tartalmaznia kell a formatervezési mintáról készített ábrázolásokat teljes körét, ami lehet rajz vagy fénykép, illetve bizo-

nyos esetekben (ha a formatervezési minta sík felületen található) mintapéldány.

- A bejelentéssel együtt a díjat is be kell fizetni, amely történhet a Szellemilajdon-védelmi Hivatal javára kifizetendő csekken, illetve hitel- vagy bankkártya használatával.
- A bejelentéseket a Szellemilajdon-védelmi Hivatal számára a DF2A formanyomtatványon kell benyújtani.

Költségek (a közzététel idejében)

A bejelentési díj 60 GBP.

A bejelentési díj magában foglalja a vizsgálati eljárást és az első 5 éves oltalmi időszakot a formatervezési mintára nézve.

Az oltalom 5 évenként további 5 éves időszakokra nézve megújítási díjak befizetése ellenében (2. időszak 130 GBP, 3. időszak 210 GBP, 4. időszak 310 GBP és 5. időszak 450 GBP) megújítható.

Naprakész és részletesebb adatok találhatóak: www.ipo.gov.uk.

Vizsgálat

Amikor a bejelentés a díjjal együtt beérkezik, a bejelentést egy vizsgáló ellenőrzés alá veti, és eldönti, hogy elfogadható-e.

Ezt követően (általában 2 hónapon belül) levelet küldenek a bejelentőnek a vizsgálat eredményeiről.

Ha a formatervezési mintával szemben kifogások merülnek fel, lehetőséget biztosítanak a felvetett kifogások kiküszöbölésére.

Ha a vizsgáló nem emel kifogást a formatervezési mintával szemben, vagy ha a bejelentő sikeresen megcáfolja a kifogásokat, a formatervezési mintát lajstromozzák az Egyesült Királyság Formatervezésiminta-oltalmi

Lajstromába való bejegyzéssel (UK Designs Register), és meghirdetik a lajstromozott formatervezési minták közlönyében (Registered Designs Journal).

A formatervezési minta lajstromozása általában körülbelül 3 hónapot vesz igénybe.

Az oltalom időtartama

A formatervezési minta oltalma 5 évig tart a lajstromozás napjától számítva. Ha a bejelentő az oltalmi időszakot meg szeretné hosszabbítani, 5 évenként további 5 éves megújítást kérhet. A formatervezési minta azonban maximum 25 évig állhat oltalom alatt.

A jogosult

A lajstromozásból származóan a formatervezési minta jogosultját kizárólagos hasznosítási jog és a mások számára történő használat engedélyezésének joga illeti meg. Magában foglalja azt a jogot is, hogy a terméket, amelyben a formatervezési minta megtestesül vagy amelyre alkalmazzák, előállítsák, felkínálják, piacra vigyék, importálják vagy exportálják, illetve ezekre a célokra raktáron tartásuk.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A védjegyekről szóló 1994. törvény – <http://www.ipo.gov.uk/tmact94.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Lajstromozni lehet bármilyen megjelölést, amely grafikusán ábrázolható. Az ilyen megjelölések egy vagy több szóból (beleértve a jelmondatokat is), betűkből és számokból állhatnak. Állhatnak továbbá rajzokból, szimbólumokból, háromdimenziós megjelölésekből, mint például áruk alakja és csomagolása, hangjelekből, mint például zenei vagy éneklhangok, illatokból vagy színekből.

Az Egyesült Királyságban nem lehet olyan védjegyet lajstromozni, amely

- leírást ad az árukról vagy szolgáltatásokról, illetve ezek valamely jellegzetességéről;
- a kérdéses üzletágban már általánosan használtta vált;

- nem rendelkezik megkülönböztetőképeséggel;
- háromdimenziós forma, ha a formának rendeletetése van vagy hozzáadott értéknek minősül az áru tekintetében;
- speciálisan védett jelkép;
- sértő;
- jogszabályba ütköző, például illegális droghasználatra buzdít; vagy
- meztévesztő.

A témában további információk találhatók:

<http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-about/t-what-is.htm>.

Alakítások

A védjegybejelentés benyújtásakor

- bizonyosodjon meg arról, hogy a védjegy olyan megkülönböztető szó, logó, kép vagy egyéb megjelölés, amely világosan elkülöníti a meghatározott árukat vagy szolgáltatásokat más kereskedők áruitól vagy szolgáltatásaitól;
- ellenőrizze, hogy másvalaki lajstromoztatott-e vagy bejelentett-e már hasonló védjegyet hasonló árukra vagy szolgáltatásokra nézve;
- döntse el, hogy az áruk vagy szolgáltatások mely osztályait kívánja megjelölni a nizzai osztályozási rendszernek megfelelően;
- töltse ki a formanyomtatványt! A bejelentés benyújtásához segítséget kaphat a <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-applying.htm> honlapon.
- kézbetűtse személyesen, nyújtsa be online: <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-os/t-os-forms/tm3-introduction.htm> vagy postázza.

Költségek (a meghirdetés idejében)

Bejelentési díj egy osztályra	200 GBP
További osztályokra	50 GBP

Megújítási díjak (10 évenként)

Megújítási díj egy osztályra	200 GBP
További osztályokra	50 GBP

Naprakész és részletesebb adatok találhatóak: www.ipo.gov.uk.

A bejelentési díj magában foglalja a védjegyvizsgálati eljárást és a védjegy első 10 éves oltalmi időszakát.

A védjegyoltalom 10 évenként további 10 évre megújítható, ha a hivatalnak befizeti a megújítási díjat, ami egy

osztályra nézve 200 GBP (plusz 50 GBP minden további osztályra nézve).

A megújítást a folyó érvényességi időszak utolsó 6 hónapjában kell kérni.

Vizsgálat

A bejelentést a benyújtás után vizsgálat alá vetik a védjegy törvénynek (Trade Marks Act) megfelelően, és ha elfogadják, akkor meghirdetik a védjegy közlönyben, lehetővé téve mások számára, hogy a védjeggyel kapcsolatban észrevételeket tegyenek, vagy felszólaljanak a lajstromozással szemben.

A 6 hetes felszólalási időszak végén, ha semmilyen észrevétel vagy felszólalás nem került benyújtásra, a védjegyet automatikusan lajstromozzák.

A lajstromozásról igazolást adnak ki, és a védjegy számára oltalmat biztosítanak.

Az oltalom időtartama

A lajstromozás a bejelentési naptól számított 10 évig érvényes. Ez az időszak korlátlan alkalommal további 10 éves időszakokra megújítható.

A jogosult

A védjegy lajstromozása az alábbi jogokat ruházza a jogosultjára.

- Harmadik személyek számára megtilthatja, hogy az engedélye nélkül ugyanolyan vagy hasonló megjelölést használjanak olyan árukra vagy szolgáltatásokra nézve, amelyekre a védjegyet lajstromozták.
- Az esetleges bitorlók elrettentése érdekében használhatja az ® szimbólumot.
- A jogosultságát eladhatja vagy átruházhatja, vagy harmadik személy számára díjfizetés ellenében engedélyezheti a védjegy használatát.

Szabadalmi oltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szabadalmakról szóló 1977 törvény – <http://www.ipo.gov.uk/patentsact1977.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A termék akkor kaphat oltalmat, ha új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható.

Nem kaphat szabadalmat:

- tudományos vagy matematikai felfedezés, elmélet vagy módszer;
- irodalmi, drámai, zenei vagy művészeti alkotás;
- szellemi tevékenység, játék vagy üzletvitel végzésének módja;
- információk ismertetése vagy egyes számítógépes programok;
- állat- vagy növényfajta;
- orvosi kezelési vagy diagnosztikai módszer;
- ami közrendbe vagy közérdeksébe ütközik.

Alakítások

A szabadalom online is bejelenthető. A formanyomtatvány továbbá letölthető és személyesen kézbesíthető, vagy faxon és postai úton is elküldhető. További információk találhatók: <http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-applying/p-apply.htm>.

A szabadalmi bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- leírást, amely elég információt tartalmaz ahhoz, hogy azt mások az alapján megvalósíthassák;
- a találmány műszaki tulajdonságait és szerkezetét bemutató rajzokat;
- a találmány kivonatát, rövid összegzését 150 szóban, amely a találmány legfontosabb műszaki tulajdonságait tartalmazza;
- igénypontokat, az oltalmazni kívánt találmány szavakkal történő meghatározását;
- értesítési címet az Egyesült Királyságban.

Költségek (a közzététel idejében)

Bejelentési díj	30 GBP
Kutatási díj	100 GBP
Vizsgálati díj	70 GBP

Fenntartási költségek 2009-ben

5. év	50 GBP	13. év	210 GBP
6. év	70 GBP	14. év	230 GBP
7. év	90 GBP	15. év	250 GBP
8. év	110 GBP	16. év	270 GBP
9. év	130 GBP	17. év	300 GBP

10. év	150 GBP	18. év	330 GBP
11. év	170 GBP	19. év	360 GBP
12. év	190 GBP	20. év	400 GBP

A bejelentési díj 30 GBP, de ezt 12 hónapon belül lehet befizetni. A kutatási díj 100 GBP, a vizsgálati díj pedig 70 GBP.

Semmilyen további díjat nem írnak elő a 4. évig, amiktől éves fenntartási díjat kell befizetni.

Naprakész és részletesebb adatok találhatóak: www.ipo.gov.uk.

Vizsgálat

A szabadalmat nem automatikusan adják meg. Amint a bejelentést benyújtották:

- a bejelentési naptól számított 12 hónapon belül alaki vizsgálatot kell végezni, amely idő alatt a bejelentést a közzétett szabadalmakra és dokumentumokra nézve vizsgálják annak ellenőrzése érdekében, hogy a találmány új-e és feltalálói tevékenységen alapul-e;
- a bejelentési naptól számított 18 hónap elteltével a találmányt közzéteszik a szabadalmi közlönyben;
- a vizsgálatra irányuló kérelmet a közzététel dátumától számított 6 hónapon belül kell benyújtani; amely időszak alatt ellenőrzik a bejelentés esetleges hiányosságait;
- ha ezek a hiányosságok orvosolhatók, akkor a bejelentést jóváhagyják. A szabadalmat átdolgozott formájában újból közzéteszik.

Az oltalom időtartama

A szabadalom 20 évig élvez oltalmat a bejelentési vagy az elsőbbségi naptól számítva.

A jogosult

A szabadalom megadása az alábbi jogokat ruházza a jogosultra:

- harmadik személyek számára megtilthatja, hogy engedélye nélkül a szabadalmaztatott terméket vagy eljárást előállítsák, gyártsák, eladják, importálják vagy hasznosítsák;
- a találmányt az ország bármely részén hasznosíthatja;
- a termékeket a szabadalmaztatott szót használva vagy a szabadalom számát feltüntetve szabadalmaz-

tatott megjelöléssel láthatja el az esetleges bitorlók elrettentése érdekében;

- a jogot átruházhatja, vagy harmadik személyek számára díjfizetés ellenében engedélyezheti a találmány hasznosítását.

Mit tegyék, ha lemásoltak (formatervezési minták, védjegyek, szabadalmak)?

Szellemi tulajdon-jogok jogosultjaként bizonyíthatja, hogy szellemi tulajdona oltalmat kapott, és a polgári jog alapján jogi eljárást indíthat közbenső intézkedések és/vagy kártérítés érdekében, ha jogait bitorolják. Azt javasoljuk, hogy mielőtt vitába bocsátkozna jogi szakértőtől, például szabadalmi ügyvivőtől kérjen tanácsot.

Érdemes lehet azonban a feltehetően költséges jogi eljárás előtt megegyezésre jutni a bitorlóval, például közvetítő segítségével.

A szellemi tulajdon-jog engedély nélküli használata bizonyos esetekben bűncselekménynek minősül, és a védjegy törvény (Trade Mark Act) 94. §-a alapján büntetőeljárásba vezethet védjegybitorlás esetében. Ha elég bizonyíték áll rendelkezésre, az Egyesült Királyság rendőrsége vagy a fogyasztóvédelmi hatóságok büntetőeljárást indíthatnak a védjegy törvény alapján. A Szellemi tulajdon-védelmi Hivatal nem felelős a védjegy lajstrom (Register of Trade Marks) ellenőrzéséért.

Ha azt gyanítja, hogy valaki az Ön védjegye alatt árukat vagy szolgáltatásokat ad el, bitorol vagy hamisít, azt javasoljuk, hogy keresse fel a helyi kereskedelmi minőségi hivatalt. A helyi kereskedelmi minőségi szolgálatra nézve további részleteket talál a www.tsi.org honlapon.

Megfelelő szakmai segítséget kérhet ügyvédőtől vagy szabadalmi ügyvivőtől is.

A nemzeti IP Crime Group-pal együtt kiadták a „The Supply Chain Tool Kit” című útmutatót annak érdekében, hogy bővítsék az ismereteket a törvényes üzleti beszállítói láncban belül elkövetett szellemi tulajdon-jogi vonatkozású bűncselekményekről, és hogy tanácsot adjanak arra nézve, hogyan lehet a szellemi tulajdon-jogi eszközöket megerősíteni és védeni:

<http://www.ipo.gov.uk/ipctoolkit.pdf>.

További információkat az alábbi honlapokon talál:

<http://www.ipo.gov.uk/types/design/d-manage/d-useenforce.htm>

<http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-manage/p-useenforce.htm>

A szerzői és a kapcsolódó jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról, a formatervezési mintáról és a szabadalomról szóló 1988 törvény – <http://www.ipo.gov.uk/cdpact1988.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jog az önállóan létrehozott művészi és kreatív alkotásokat részesíti oltalomban, amelyek az alábbiak lehetnek:

- írott alkotások, novellák, újságcikkek, dalszövegek, kezelési útmutatók;
- színpadi alkotások, tánc, pantomim;
- zenei alkotások, hangfelvételek;
- művészeti alkotások, fényképek, szobrok, filmek és közvetítések;
- szoftverek és adatbázisok.

Alakításgok

A szerzői jog esetében az Egyesült Királyságban nincs hivatalos nyilvántartási rendszer. Amennyiben az alkotást létrehozták és valamilyen formában rögzítették, például írásban, az eredeti alkotás szerzői jogi oltalomra alkalmas, ha a szerzői jog által védett anyagok egyik kategóriájába tartozik.

Költségek

Az Egyesült Királyságban a szerzői jogi oltalom nem jár költségekkel.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A szerzői jog által védett alkotást megillető oltalom időtartama az alkotás kategóriájától vagy típusától függ, és általában a szerző halálától számítják.

Írott, színpadi, zenei, művészi alkotás és film:

- a szerző életében plusz 70 évig az elhalálozás évének végétől számítva.

Hangfelvételek:

- 50 év az elkészítés évének végétől számítva, vagy ha ebben az időszakban hozták nyilvánosságra, akkor 50 év a nyilvánosságra hozatal évének végétől számítva.

Közvetítések:

- 50 év a közvetítés évének végétől számítva.

Publikált kiadványok:

- 25 év az első kiadás évének végétől számítva.

Az oltalom nem hosszabbítható meg a fent megállapított időtartamokon túl.

A jogosult

A szerzői jog általában a mű megalkotóját vagy szerzőjét illeti meg. A jog azonban kivételeket ír elő, például a munkaszerződés keretében létrehozott, az együttes vagy közös alkotások, illetve a szerződés vagy megrendelés alapján létrehozott alkotások esetében.

A szerzői jog az alábbi jogokkal ruházza fel a jogosultat, továbbá azzal, hogy alkotásával kapcsolatban engedélyezze vagy megtiltsa az alábbiakat:

- az alkotás bármilyen módon történő sokszorosítása;
- az alkotás példányainak kiadása a nyilvánosság számára;
- az alkotás példányainak bérbeadása a nyilvánosság számára;
- az alkotás előadása, bemutatása vagy eljátszása a nagyközönség előtt;
- az alkotás vagy más kommunikáció közvetítése a nyilvánosság számára elektronikus közvetítés útján;
- az alkotás átdolgozása;
- a jog átruházása, vagy hogy harmadik fél számára díjfizetés ellenében engedélyezze az alkotás felhasználását.

Mit tegyek, ha lemásoltak (szerzői és kapcsolódó jogok)?

A szerzői jog alapvetően magánjogi jogosultság, így általában Ön dönti el, hogy jogát hogyan érvényesíti, vagyis hogy mit tesz, ha szerzői jogi oltalmat élvező alkotását engedélye nélkül használják.

Ha alkotását vagy annak jelentős részét az Ön engedélye nélkül használják fel, és nem áll fenn szerzői jogi korlát, akkor a jogi megfogalmazás szerint az Ön szerzői jogát bitorolják.

Bár Ön erre nem köteles, általában mégis jó megoldás, és időt takarít meg saját magának, ha az ügyet megpróbálja az állítólagos bitorló féllel rendezni. Egyes esetekben a bíróság előtt is bizonyítani kell, hogy az ügyet még a bírósági eljárás megindítása előtt megpróbálta a másik féllel rendezni, például közvetítő útján.

Ha az ügyet nem tudja a másik féllel rendezni, akkor megfelelő megoldásnak tűnik, ha bírósághoz fordul. Mindenképpen azt javasoljuk azonban, hogy a lehető legkorábban kérjen jogi tanácsot, és vegye fontolóra az alternatív megoldásokat, például a közvetítést.

A szerzői jogok jogosultjait képviselő számos szervezettől is kérhet tanácsot, vagy ha már tag, előfordulhat, hogy azok eljárnak az Ön nevében.

Ha bírósághoz fordul, a bíróság:

- közbenső végzéssel elrendelheti a kérdéses anyag további bitorló felhasználásának abbahagyását;
- a szerzői jog jogosultjának kártérítést ítélhet meg;
- elrendelheti, hogy a bitorló fél a szerzői jog jogosultjára ruházza a szóban forgó árukat.

A szerzői jog kereskedelmi méretekben történő szándékos bitorlása bűncselekmény lehet, ami azt jelenti, hogy további megoldások állnak rendelkezésre.

A nemzeti IP Crime Group-pal együtt kiadták a „The Supply Chain Tool Kit” című útmutatót annak érdekében, hogy bővítsék az ismereteket a törvényes üzleti beszállítói láncban belül elkövetett szellemi tulajdon-jogi vonatkozású bűncselekményekről, és hogy tanácsot adjanak arra nézve, hogyan lehet a szellemi tulajdon-jogi eszközöket megerősíteni és védeni: <http://www.ipo.gov.uk/ipctoolkit.pdf>.

Lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta az Egyesült Királyságban

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogról, a formatervezési mintáról és a szabadalomról szóló 1988. törvény. – <http://www.ipo.gov.uk/cdpact1988.pdf>

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az Egyesült Királyságban a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta az eredeti formatervezési minta belső vagy külső alakját vagy kialakítását részesíti oltalomban.

A formatervezés kétdimenziós megjelenítései, mint például egy motívum, ilyen módon nem kaphat oltalmat; ezek azonban szerzői jogi vagy lajstromozott formatervezésiminta-oltalomban részesülhetnek.

Alakítások

A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta automatikusan járó jog, amelyre nézve nincs nyilvántartásba vételi vagy lajstromozási rendszer. A jog létrejön, amint a formatervezési mintát létrehozták, de ajánlatos feljegyezni, hogy a formatervezési mintát először mikor rögzítették anyagi formában, és a formatervezési minta alapján készített termékeket mikor bocsátották először eladásra, vagy mikor adták bérbe.

Költségek (a közzététel idejében)

A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési mintákhoz nem társulnak költségek.

Vizsgálat

Nem alkalmazandó.

Az oltalom időtartama

A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta esetében az oltalom 10 évig tart a formatervezési mintát használó termék első forgalomba hozatalától vagy 15 évig a formatervezési minta megalkotásától számítva, amelyik korábbi. Az oltalom első öt évére nézve a jogosult bárki számára megtilthatja a formatervezési minta lemásolását. Az oltalom fennmaradó idejére nézve a formatervezési mintára használati engedély adható. Ez azt jelenti, hogy bárki jogosult használati engedélyre a mintát másoló termékek készítéséhez és eladásához.

A jogosult

A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta a jogosultat feljogosítja arra, hogy bárki számára megtiltsa a termék alakjának vagy kialakításának a másolását.

Vámhatósági intézkedések

Hogyan járnak el a vámhatóságok?

Alkalmazandó jogszabályok

- 1383/2003/EK rendelet
- A szellemi tulajdon-jogokat (vám) bitorló árukról szóló 2004. rendelet
- A védjegyekről szóló 1994. törvény
- A védjegyekről szóló (vám) 1994. rendelet
- A szerzői jogról, a formatervezési mintáról és a szabadalomról szóló 1988. törvény
- A szerzői jogról (vám) szóló 1989. rendelet

Az 1383/2003/EK rendelet a jogosult számára lehetővé teszi, hogy arra irányuló kérelmet nyújtson be az Egyesült Királyság Adó- és Vámhivatalához (UK HM Revenue and Customs), hogy megtiltsa az alábbiakat bitorló hamis és kalózáruk belépését a Közösségbe és kivitelét vagy újrakivitelét a Közösségből:

- szabadalom;
- nemzeti vagy közösségi növényfajta-oltalom;
- eredetmegjelölés; vagy
- földrajzi árujelző és földrajzi megjelölés.

Eljárások

Ha vámhatósági intézkedést kíván kezdeményezni az Egyesült Királyságban:

- a C1340 (Intellectual Property Rights Application) formanyomtatványt kell kitöltenie, vagy
- ha két vagy több tagállamban kíván vámhatósági intézkedést kezdeményezni, a C1340A (Community Intellectual property Rights Application) formanyomtatványt kell kitöltenie.

Amikor a kérelmet benyújtja, a formanyomtatvány mindkét részét ki kell töltenie és alá kell írnia, beleértve az 1B mellékletben (vagy közösségi kérelem esetében a IIB mellékletben) található nyilatkozatot is.

A formanyomtatványok megtalálhatók:
<http://customs.hmrc.gov.uk>.

A következőket kell megadnia:

- az áruk részletes leírását annak érdekében, hogy a vámhatóságok az árukat felismerjék;
- bármilyen információt, amellyel a megtevésztés típusa vagy elkövetési módszere tekintetében rendelkez;
- a kapcsolattartó személy nevét és címét;
- annak bizonyítékát, hogy Ön a jogosult.

A kérelmet a vámhatóság számára

- 30 munkanappal a bitorló áruk várható behozatala vagy kivitele előtt, vagy
- azt megelőzően kell benyújtania, amikortól a megfigyelési időszakot szeretné megindítani.

Ha nem nyújtott be kérelmet, akkor értesíthetik, hogy gyanítottn bitorló árukat fedeztek fel a vámellenőrzés során, és felkérjük, hogy három munkanapon belül nyújtson be kérelmet. A vámhatóságok jogosultak a gyanított bitorló árukat legfeljebb 3 napig visszatartani a kérelemre várva. Amennyiben ezen idő alatt nem nyújt be elfogadható kérelmet, ez az áruk visszatartásának feloldását eredményezi.

A kérelmet az alábbi címre kell küldeni:

HM Customs & Excise
Intellectual Property Rights
Bowman House
100–102 Talbot Street
Nottingham, NG1 5NF

Az 1383/2003/EK rendelet alapján benyújtott kérelemre nem számítanak fel díjat, azonban a felmerült költségeket Önnek kell kifizetnie (például az áruk raktározásával és megsemmisítésével járó költségeket). Önnek továbbá mentesítenie kell a vámhatóságot a jogosult fellépésével szembeni felelősség alól, ha azt állapítják meg, hogy az áruk semmilyen szellemi tulajdon-jogot nem bitorolnak.

Fő kapcsolatok

Szellemi tulajdon-jogai esetleges bitorlásának megakadályozása érdekében az Adó- és Vámhivatallal (HM Revenue & Customs) kell kapcsolatba lépnie, ki kell töltenie a megfelelő formanyomtatványokat, és pontos információkat kell szolgáltatnia a termékekről és a védelemre szoruló jogokról.

Az eljárásokkal, kérelmekkel kapcsolatos további információkért és általános tájékoztatásért lépjen kapcsolatba az Adó- és Vámhivatallal (HM Revenue & Customs):

- tel.: +44 115 971 2113 (Kérelmek)
- tel.: +44 1702 367980 (Általános tájékoztatás)
- e-mail: intenquiries@hmrc.gsi.gov.uk

Bitorlások kezelésének alternatív módjai

A Szellemi tulajdon-védelmi Hivatal (IPO) olyan közvetítő-szolgálatot indított be, amely az iparjogvédelmi vitákban részt vevő cégek és magánszemélyek számára

nyújt segítséget. A közvetítés a vitarendezés alternatív formája, és a vitás felek számára lehetővé teszi, hogy a szóban forgó problémát megbeszéljék, és bírósági tárgyalás nélkül megállapodásra jussanak.

A közvetítés különösen az alábbi esetekben lehetséges:

- szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó használati engedélyek adásával kapcsolatos viták;
- bitorlás miatti aggályok;
- Védjeggyel szembeni felszólalási és érvénytelenítési eljárások;
- szabadalmi jogosultsággal kapcsolatos viták;
- védjegytalom/szabadalmi oltalom jogosultságával kapcsolatos viták;
- feltalálói minőséggel kapcsolatos viták.

Az IPO arra kéri a feleket, hogy inkább a közvetítést vegyék fontolóra a pereskedés helyett. A felek jogosultak kiválasztani a közvetítőt, és az IPO-nál számos ilyen, akkreditációval rendelkező közvetítő áll rendelkezésre.

Kapcsolat további részletek érdekében

Mediation

Room GY62, Concept House

Cardiff Road, Newport, NP108QQ

Telefon: 01633 811010

E-mail: sas@ipo.gov.uk

Kapcsolat a Szellemi tulajdon-védelmi Hivatallal:

UNITED KINGDOM

The Intellectual Property Office

Concept House

Cardiff Road, Newport

South Wales, NP10 8QQ

Egyesült Királyság

www.ipo.gov.uk

E-mail: enquiries@ipo.gov.uk

Telefon: + 44 (0) 8459 500 505

További összefoglalók

Kína

Kína 1980-ban vált a Szellemi Tulajdon Világszervezetének tagjává, és csatlakozott néhány olyan nemzetközi szellemi jogi egyezményhez, mint például a Párizsi Egyezmény. Miután 2001-ben belépett a Kereskedelmi Világszervezetbe (World Trade Organization), módosításokat és változtatásokat kellett végrehajtani a kínai szabadalmi, védjegy- és szerzői jogi törvényeken, hogy megfeleljenek a Szellemitulajdon-jogok Kereskedelmi Vonatkozásairól szóló Egyezménynek (Trade Related Aspects of the Intellectual Property Rights; TRIPs). A kínai szellemitulajdon-jogi rendszer egyre inkább összhangba kerül a nemzetközi gyakorlattal, de maradtak még rendezésre váró kérdések, különösen a hamisítás- és a kalózkodás terén. A jogszabályok módosítását tervbe vették.

Oltalom a szabadalmi törvény alapján: minta és szabadalom

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2002. december 28-ától hatályos 1992. és 2000. évi szabadalmi törvény (Patent Law) és végrehajtási rendelete (Implementing Regulations)
- A szabadalmi törvény 2009. október 1-jétől hatályos harmadik módosítása (third Amendment of Patent Law)

Az európai rendszerrel ellentétben, a kínai szabadalmi törvény magában foglalja az ipari (formatervezési) mintákat is, amelyeket *formatervezésiminta-szabadalomként* lehet bejegyeztetni.

Mi kaphat oltalmat?

Találmány szabadalmi oltalma: egy termékkel, eljárással, illetve egy termék vagy eljárás továbbfejlesztésével kapcsolatos új műszaki megoldásra vonatkozik. A találmánynak újnak, feltalálói tevékenységen alapulónak és iparilag alkalmazhatónak kell lennie. A szabadalom megadását hosszú ideig tartó érdemi vizsgálat előzi meg.

Használati minta szabadalmi oltalma: egy termék alakjával vagy felépítésével, illetve ezek kombinációjával kapcsolatos új műszaki megoldásra vonatkozik. Ez a szokatlan szabadalmi kategória a kínai szabadalmi rendszer sajátossága. Nem végeznek érdemi vizsgálatot, mielőtt a feltaláló számára a használatiminta-szabadalomra vonatkozó jogosultságot megadják.

Formatervezési minta szabadalmi oltalma: egy termék alakjának vagy felépítésének, színe, alakja és/vagy felépítése kombinációjának új formatervezésére vonatkozik, feltéve, hogy az alak jellegzetességei és a minta vagy díszítés szerkezete iparilag alkalmazható vagy felhasználható, továbbá a jellegzetességek esztétikai, vagyis nem műszaki vagy funkcionális hatással rendelkeznek. Az oltalmat megadják, amennyiben a formatervezési minta nem ugyanolyan, illetve nem hasonlít Kínában vagy bárhol a világon nyilvánosságra hozott, illetve a világon bárhol közzététellel nyilvánosságra hozott bármilyen formatervezési mintához, továbbá nem sérti más személy korábbi jogait. A használatiminta- és formatervezésiminta-szabadalmak egyaránt a termék külső megjelenésére vonatkoznak, azonban a **használatiminta-szabadalmak** a műszaki hatásra, míg a **formatervezésiminta-szabadalmak** az alakzatok esztétikai hatásra összpontosítanak. Egyes európai szabadalmi jogokkal ellentétben a kínai szabadalmi jog nem rögzíti kifejezetten, hogy felületeket vagy anyagokat be lehet-e formatervezési mintaként jegyezni. A gyakorlatban azonban ha a felület vagy anyag megfelelően eredeti, akkor automatikusan **szerzői jogi** oltalomban részesül. Emellett a felület vagy anyag használatiminta-szabadalomként is bejegyeztethető, de érdemes figyelembe venni azt, hogy a szabadalom érvényességét a jövőben harmadik személyek megkérdőjelezhetik, mivel ennek a szabadalomnak a megadását nem előzi meg vizsgálat.

Alakíságok

Formatervezésiminta-oltalom és használatiminta-oltalom: szerezhető úgy, hogy az Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatal (State Intellectual Property Office,

SIPO) nevű hivatalnál szabadalmi bejelentést tesznek. A kínai jogrendszer szerint az elsőként benyújtott bejelentés kap oltalmat a többivel szemben (lásd alább a Jó tudni pont alatt). A SIPO felülvizsgálatot végez mielőtt a szabadalmi okiratot kiadják és az oltalmat a szabadalmi közlönyben (*Patent Gazette*) közzéteszik. A közzététel tartalmazza a formatervezésiminta-szabadalmi kérelemben foglalt adatokat és a leírás kivonatát a formatervezési mintát ábrázoló rajzokkal vagy képekkel együtt. A szabadalom a közzététellel keletkezik. A SIPO értesítésétől számítva a bejelentőnek általában két hónap áll rendelkezésére, hogy a szabadalom megszerzése érdekében eleget tegyen a megfelelő adminisztratív eljárásoknak, beleértve az első díjak befizetését is. Ha ezeknek az eljárásoknak nem tesznek eleget, a formatervezésiminta-szabadalmat lemondottnak tekintik. Az eljárás a benyújtási naptól számítva körülbelül hat hónapot vesz igénybe. A találmányi szabadalmakkal szemben a formatervezési és használati minták bejelentési eljárása érdemi vizsgálatot nem foglal magában.

Találmány szabadalmi oltalma: a vizsgálatot és a megadást az Államtanács Szabadalomigazgatási Hivatala (Patent Administration Authority of the State Council) végzi. A bejelentést az előzetes vizsgálat elvégzése után, 18 hónapon belül közzéteszik. A bejelentőnek ezután 3 év áll rendelkezésére, hogy érdemi vizsgálat lefolytatását kérje. Mindent összevetve, két-három évbe telik, hogy az Államtanács Szabadalomigazgatási Hivatala megadjon egy szabadalmat.

Költségek

A **formatervezési és használati minták** esetében az általános díj: 500 RMB. **Találmányi szabadalom** esetében pedig 900–4000 RMB.

Emellett éves díjat (más néven „fenntartási díjat” vagy „megújítási díjat”) kell fizetni attól az évtől kezdve, amelyben a szabadalmat először megadták. A díj évente emelkedik, attól az időtartamtól függően, amelyre nézve az oltalmat engedélyezték

Éves díjak találmányi szabadalom esetében (RMB)	
1.-től a 3. évre	900/év
4.-től a 6. évre	1200/év
7.-től a 9. évre	2000/év
10.-től a 12. évre	4000/év
13.-tól a 15. évre	6000/év
16.-tól a 20. évre	8000/év

Éves díjak használati minta/formatervezési minta esetében (RMB)	
1.-től a 3. évre	600/év
4.-től az 5. évre	900/év
6.-tól a 8. évre	1200/év
9.-tól a 10. évre	2000/év

Időtartam

10 év a formatervezésiminta-szabadalom vagy használati minta esetében, attól a naptól kezdve, amelyen a szabadalmi bejelentést a SIPO számára benyújtották. Ugyanez a helyzet, ha a bejelentés külföldi elsőbbségi jogon alapul. A találmány szabadalmi oltalmának időtartama 20 év a bejelentési naptól számítva.

A jogosult

A szabadalom jogosultja nem feltétlenül a feltaláló, hanem lehet az a személy, aki a pénzügyi támogatás vagy a technikai létesítmények biztosításáért felelős. A szabadalom munkaszerződés keretében vagy átruházási szerződés útján átruházható.

Jogérvényesítés

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják és jogaimnak oltalmat szereztem?

Két jogi lehetőség áll rendelkezésre: a bírósági és a közigazgatási eljárás.

Bírósági eljárás

A szabadalmi viták esetében a bitorlás elkövetési helye vagy az alperes lakóhelye szerint illetékes közép fokú népbíróság (Intermediate People's Court) jár el. A bitorló kártérítési felelősségét a bitorlás által okozott veszteségek vagy a bitorló által jogellenesen szerzett hasznok alapján állapítják meg és számítják ki.

Közigazgatási eljárás

A tulajdonos eljárást indíthat a panaszok kivizsgálásával megbízott Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Hivatal (Administration of Industry and Commerce) előtt. Az illetékességet általában az a hely határozza meg, ahol a bitorlás történik, vagy ahol a hamisított árucikkeket rak tározzák vagy lefoglalták. Bár ez az eljárás nem biztosít kártérítést, a hivatal az alábbi jogkövetkezményeket rendelheti el: a bitorlás beszüntetése; a bitorlásból származó jogellenes jövedelem elkobzása; a bitorló példányok elkobzása; közigazgatási bírság kivetése.

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják, és jogaimnak nem szereztem oltalmat?

Szabadalmi oltalom nélkül nehéz azt állítani, hogy egy nem lajstromoztatott találmány vagy formatervezési minta esetében bitorlás történt. A formatervezés esetében az egyetlen lehetőség az lenne, hogy szerzői jogi jogsértésre hivatkoznak, mivel a **szerzői jog** alapján a szerzőt megillető jog keletkezése nem kötött semmilyen bejegyzéshez. A találmány és a formatervezési minta esetében egy másik lehetőség az, hogy a jogi eljárást a **kínai tisztességtelen versenyről szóló törvényre (Chinese Unfair Competition Law)** alapítják. Ehhez a törvény megsértését és a veszteséget kell bizonyítani. A gyakorlatban azonban – amennyiben csak erre alapít a kérelem – nehéz előnyös döntést elérni.

Jó tudni

Fontos, hogy a bejelentés benyújtása minél előbb megtörténjen, hogy elkerülhető legyen a szabadsalomhoz való jog elvesztése.

Oltalom a védjegyjog alapján

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2001. december 1-je óta hatályos védjegy törvény
- A 2002. augusztus 3. óta hatályos rendelet a védjegy törvény végrehajtásáról

Mi kaphat oltalmat?

Védjegyként oltalmat kaphat bármilyen, vizuálisan észlelhető megjelölés, beleértve szavakat, ábrákat, betűket, számokat, háromdimenziós megjelöléseket, színskombinációkat vagy ezek összetételét, amely egyedi jellegzetességekkel rendelkezik és könnyen megkülönböztethető. A következők nem használhatók és lajstromoztathatók védjegyként: a Kínai Népköztársaság állami nevéhez, nemzeti zászlójához, címeréhez, medáljaihoz hasonló nevek, olyan meghatározott nevek vagy helyek, ahol a központi állami hatóságok székhelye található, feltűnő tereptárgyak neve vagy helye; azok, amelyeket már lajstromoztak vagy harmadik személy jogait sértik; azok, amelyek faji megkülönböztetésre alkalmasak vagy túlzó, illetve félrevezető jellegűek; azok, amelyek kizárólag a kérdéses áruk általános nevéből, ábrázolásából vagy modellszámából állnak, vagy nélkülözik a megkülönböztető jelet.

Alakítások és vizsgálat

A védjegybejelentésnek tartalmaznia kell azon áruk osztályát és megnevezését, amelyekre nézve a védjegyet használni kívánják. Ha a védjegyet más, de ugyanabban az osztályba tartozó árucikkekre is kívánják használni, külön bejelentést kell benyújtani. A bejelentést a Védjegy hivatalhoz (Trade Mark Office) kell benyújtani. A bejelentési naptól számított 15 hónapon belül általában megadják az előzetes jóváhagyást. Ezt követően a jóváhagyott bejelentést három hónapos felszólalási időszakra meghirdetik a védjegy közlönyben (*Trade Mark Gazette*). Ha ezen az időn belül nem nyújtanak be felszólalást, vagy ha a Védjegy hivatal a felszólalást nem találja megalapozottnak, akkor a hivatal védjegykiratot állít ki a lajstromozásról. A gyakorlatban a lajstromozási eljárás 24-36 hónapot vesz igénybe.

Költségek

A bejelentőnek bejelentésenként körülbelül 1000–2000 RMB összegű bejelentési díjat kell fizetnie minden osztályért vagy minden egyes további bejelentésért más osztályokban. E költségek mellett figyelembe kell venni a korábbi védjegyekre irányuló kutatás költségeit, valamint (a külföldi személyek vagy szervezetek esetében kötelezően előírt) a hivatásos képviselő díjait. Ezeket a díjakat és költségeket az egyes képviselők állapítják meg.

Időtartam

10 évre szóló oltalom az okirat kiállításától számítva, az oltalom további megújításának lehetőségével az első időtartam lejárta előtt, de legkésőbb a lejáratot követő első hat hónapon belül. Megújítás hiányában azonos védjegy egy éven belül nem jegyezhető be. Végezetül, ha a védjegyet ténylegesen nem használják folyamatosan három egymást követő évig, harmadik személy vagy a Védjegy hivatal kezdeményezheti a védjegy törlését. A használat hiányát olyan megfelelő adatokkal kell megállapítani, mint például piaci felmérés, amely megállapítja, hogy a védjegyet a nagyközönség nem ismeri. Bármilyen használat (kereskedelmi reklámozás vagy tevékenység) elégséges azonban ahhoz, hogy megcáfolják azt a vélelmet, hogy a védjegyet nem használják.

A jogosult

Akinek/akiknek a nevét említetik meg a bejelentésben.

Jogérvényesítés

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják, és azoknak oltalmat szereztem?

Védjegybitorlás esetében a jogosult kérheti, hogy a nép-bíróság (People's Court) a tulajdon megőrzésére felszólító előzetes végzést adjon ki. A bíróság 48 órán belül döntést hoz. A kérelmet a közigazgatási Műszaki Ellenőrzési Iroda (Technical Supervision Bureau) elé is lehet vinni, amely vizsgálódhat, és a helyszínen elkobozhatja a hamisított terméket külön végzés vagy hosszadalmas eljárás nélkül. Emellett még két másik jogi lehetőség áll rendelkezésre.

Bírósági eljárás

Attól a naptól számított két éven belül, hogy a jogosult tudomást szerzett vagy tudomást szerezhetett volna a bitorlásról, polgári kártérítési pert lehet indítani a nép-bíróság előtt. A kártérítés összege általában megfelel a bitorló által elért nyereség vagy a jogosult által elszenvedett veszteség összegének. Lajstromozott védjegy bitorlásával járó ügyekben törvényben rögzített kártérítés is rendelkezésre áll, amelynek összege akár 600 000 RMB is lehet.

Közigazgatási eljárás

A jogosult eljárást kezdeményezhet az Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Hivatalnál (Administration of Industry and Commerce), hogy kivizsgálják és elrendeljék a bitorlás beszüntetését; a bitorlásból származó jogellenes bevétel elkobzását; a másodpéldányok elkobzását; közigazgatási bírság kivetését (kártérítést nem nyújtanak).

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják, és azoknak nem szereztem oltalmat?

Ha a védjegyet nem lajstromozták, és a védjegykiratot nem állították ki szabályszerűen, nehéz azt állítani, hogy Kínában valakinek a jogát bitorolják, hacsak a védjegy nem tekinthető **közismert védjegynek**. A találmányok és a minták esetében a másik lehetőség az lehetne, hogy a jogi eljárást a **kínai tisztességtelen versenyről szóló törvényre (Chinese Unfair Competition Law)** alapítják. Ehhez a törvénsértést és a veszteséget kell bizonyítani. A gyakorlatban azonban – ha csak erre alapított a kérelem – nehéz kedvező döntést elérni. A közismert védjegy az ismertsége által biztosított előnyből húz hasznot, a bejegyzésétől függetlenül. Ez másokat megakadályozhat abban, hogy hasonló védjegyet lajstromoztassanak, és hogy azt befoglalják egy társaság nevébe. A védjegy jogosultja közismert védjegyének oltalmát a következő eszközök segítségével őrizheti meg

Kínában: felszólalás benyújtása a Kínai Védjegyhivatalhoz (Chinese Trade Mark Office); a védjegyoltalom törlésének kérelmezése vagy a helyi Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Hivatalnál (Administration of Industry and Commerce) a jogellenes használat beszüntetésének kérelmezése. A bitorlási ügyekben a bíróságok vagy a közigazgatási testületek egyre inkább a közismert védjegy jogosultjának javára döntenek, és egyre szigorúbb büntetésekkel sújtják a bitorlókat.

Jó tudni

A kínai védjegy jog alapján az elsőként benyújtott bejelentés kap oltalmat a többivel szemben. A nem lajstromozott védjegy korábbi használata semmilyen jogot nem biztosít, hacsak nem közismert védjegyről van szó. Ha azonban két hasonló védjegyet jelentenek be ugyanazon a napon, azt a védjegyet hagyják jóvá, amelyet elsőként használtak a kereskedelmi forgalomban.

Oltalom a szerzői jog alapján

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2001. október 27-i szerzői jogi törvény és a 2002. augusztus 2-i végrehajtási rendelet.

Mi kaphat oltalmat?

A kínai jogban a szerzői jogi oltalomban részesülő alkotások felsorolása nem kimerítő jellegű, és valamennyi alkotásra és invenciózus műre vonatkozik. Közelebbről a következőket foglalja magába: „*olyan grafikai művek, mint például műszaki formatervezési rajzok, termék-formatervezési rajzok, térképek, vázlatos tervrajzok stb.... és háromdimenziós modellek*”. Oltalmat kaphat például egy cipő vagy egy parfümös üveg alakja.

Alakiságok

Bár semmilyen bejegyzés nem szükséges ahhoz, hogy a szerzőt egy eredeti alkotással kapcsolatban szerzői jog illesse meg, bejelentést lehet benyújtani az Államtanács Állami Szerzői Jogi Irodájához (State Copyright Bureau of the State Council), amely a külföldi szerzők vagy szerzői jogi jogosultak nyilvántartását kezeli. A nyilvántartásba vétel egyszerű eljárás, és igencsak tanácsos, mivel képes megerősíteni a szerzői jogot. A következő dokumentumok szükségesek hozzá: bejelentési formanyomtatvány, a bejelentő személyazonosító okmánya, az alkotás leírása, a jogosultságra irányuló

nyilatkozat; az alkotás egy mintapéldánya és a szerzői jogot bizonyító bármilyen dokumentum (kiv.: megállapodások).

Költségek és idő

Az Állami Szerzői Jogi Iroda (State Copyright Bureau) a kérelem átvételétől számítva egy hónapon belül lefolytatja a vizsgálatot és kiállítja a nyilvántartásba vételi igazolást. A bejelentési díj az egyes bejelentésekre nézve 100–1000 RMB közötti összeg. A díj összege az alkotás jellegétől (zenei, írott vagy építészeti alkotás stb.) és attól függ, hogy magánszemély vagy jogi személy nyújtja-e be (például társaság esetében akár 200 RMB). Ezen túlmenően, függ még az alkotás terjedelmétől is.

Időtartam

Örökös hatályú a szerző személyhez fűződő jogaira nézve (beleértve az alkotáson a név feltüntetésének jogát, az alkotás átdolgozásának jogát és a mű egysége megőrzésének a jogát). A vagyoni jogok esetében (beleértve az alkotás felhasználására, bemutatására, közvetítésére, sokszorosítására és értékesítésére irányuló jogot) a szerző élettartama plusz 50 év a szerző halála után, ha a szerző magánszemély, és 50 év az első nyilvánosság-hozataltól számítva, ha a szerző jogi személy.

A jogosult

Az alkotás szerzője lesz automatikusan a jog jogosultja. A jogosultság azonban munkaszerződés keretében vagy átruházási megállapodás útján harmadik személyre átruházható.

Jogérvényesítés

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják, és azoknak oltalmat szereztem?

A szerzői jog vonatkozásában két jogi eljárás áll rendelkezésre: a közigazgatási eljárás és a bírósági eljárás.

Közigazgatási eljárás

A szerzői jogi vonatkozású ügyekkel a Nemzeti Szerzői Jogi Közigazgatási Hivatal (National Copyright Administration), valamint országos és helyi irodái foglalkozhatnak. Az illetékességet általában az a hely határozza meg, ahol a jogsértést elkövetik, vagy ahol a kalózcikkeket raktározzák vagy lefoglalták. Bár ez az eljárás nem biztosít lehetőséget kártérítésre, a követ-

kező jogkövetkezményekkel járhat: a jogsértés beszüntetése, a jogsértésből származó jogellenes jövedelem elkobzása, másodpéldányok elkobzása, közigazgatási bírságok kivetése.

Bírósági eljárás

Illetékességgel az a népbíróság (People's Court) rendelkezik, ahol a jogsértő lakik, ahol a jogsértést elkövették, vagy ahol a jogsértés következményei bekövetkeztek. A fentiekben ismertetett intézkedések mellett a bíróság kártérítést is megítélhet a felperes javára. A bíróság a jogosult által ténylegesen elszenvedett veszteségek alapján elrendelheti, hogy a jogsértő fél fizessen kártérítést a jogosultnak. A gyakorlatban ha a tényleges veszteségeket nehéz meghatározni, a kártérítést a jogsértő által szerzett jogellenes jövedelemre alapozzák. Ha a kár mértéke egyik módon sem állapítható meg, a bíróság akár 500 000 RMB összegű kártérítést is megítélhet.

Mit tehetek, ha jogaimat bitorolják, és azoknak nem szereztem oltalmat?

Annak ellenére, hogy a szerzői jogot nem vették nyilvántartásba Kínában, a szerzői jogi jogosultság automatikusan megilleti a szerzőt. A nyilvántartásba vétel nem előfeltétele annak, hogy a szerzői jog megsértése miatt pert indítsanak, de nyilvántartásba vétel nélkül esetleg nehezebb lehet a jogosultságot bizonyítani.

Jó tudni

A szerzői jog a mű létrejöttétől kezdve biztosít oltalmat az alkotások számára, tekintet nélkül arra, hogy a szerző kínai-e vagy sem. Az alkotásnak a Szerzői Jogi Irodánál (Copyright Office) történő nyilvántartásba vétele nem erősíti vagy változtatja meg az automatikusan keletkező szerzői jogi oltalmat, de lehetővé teszi harmadik személyek számára, hogy felszólaljanak ellene.

A kínai vámjog

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2000. július 8-i vámtörvény
- 2004. március 1-jei rendelet a szellemi tulajdon-jogok vámhatósági védelméről
- 2004. július 1-jei körlevél annak végrehajtásáról
- Az Államtanács 2008. június 5-én egy összefoglalót bocsátott ki a szellemi tulajdonra vonatkozó nemzeti stratégiáról (Outline of the National Intellectual Property Strategy), hangsúlyozva, hogy Kína megerősíti a vámjogi jogérvényesítést és a vámen-

őrzést annak érdekében, hogy az import és export terén fenntartsa a rendet, és hogy erősítse a szellemi tulajdon-jogok védelmét. Most készítik elő a vám-eljárás keretében történő szellemi tulajdon-védelemre vonatkozó végrehajtási intézkedések (Implementing Measures on Customs IPR Protection) tervezetét, amelyet valószínűleg 2009-ben szavazásra bocsátanak.

Hogyan kérhetem fel a vámhatóságokat jogaim védelmére?

A védelemhez nem kötelező, de ajánlott a szellemi tulajdon-jogokat a kínai vámhatóságoknál nyilvántartásba vetetni.

Alakításágok

A szellemi tulajdon-jogokat az Általános Vámigazgatási Hivatalnál (General Administration of Customs; GAC) kell nyilvántartásba vetetni. A jogosultnak kérelmet benyújtania a GAC-hoz a szükséges dokumentumok előterjesztésével, beleértve a kérelem formanyomtatványát, igazolásokat, az üzleti engedély másolatát, valamint az árukról és azok csomagolásáról készített fotókat. A GAC 30 napon belül értesíti a bejelentőt azon döntéséről, hogy teljesíti-e vagy sem a nyilvántartásba vételi kérelmet, és biztosítja a teljes védelmet. A szellemi tulajdon-jogok jogosultjai a www.customs.gov.cn honlapon online ellenőrizhetik és módosíthatják nyilvántartásukat.

Költségek és időtartam

Egyetlen jog nyilvántartásba vételének költsége 800 RMB. A nyilvántartás megújítása ingyenes. Emellett figyelembe kell venni a lefoglalás vagy letét költségét is (lásd alább). A bejegyzés 10 évig érvényes, és az időtartam lejárta előtt hat hónappal megújítható. A megújítási időtartam szintén 10 év, ami nem lehet hosszabb, mint a szellemi tulajdon-jogok oltalmának időtartama.

Jogérvényesítés

A szellemi tulajdon-jogok jogosultjának a kérelme nyilvántartásba nem vett joggal kapcsolatban

Ha a szellemi tulajdon-jog jogosultja arról értesül, hogy feltehetően jogsértő árukat fognak importálni vagy exportálni, kérheti, hogy a vámhatóságok a kérdéses árukat feltartóztassák. A vámhatóságokhoz be kell nyújtani

az erre irányuló kérelmet és a jogokkal kapcsolatos jogosultság bizonyítékát.

Emellett a jogosultnak a feltartóztatott áruk értékével egyenlő pénzügyi biztosítékot kell szolgáltatnia. Ha a lefoglalásra irányuló kérelem alaposnak bizonyul, a garanciát visszaszolgáltatják a szellemi tulajdon-jog jogosultja számára.

Nyilvántartásba vett szellemi tulajdon-jog felfedezése a vámhatóság által

A vámhatóság értesíti a szellemi tulajdon-jog jogosultját abban az esetben, ha feltételezhetően jogsértő árukat fedeztek fel. A jogosultnak az értesítés átvételétől számított három napon belül kell reagálnia a vámhatóságnak és kérheti a gyanús áruk lefoglalását vagy kijelentheti, hogy nem kívánja az árukat lefoglaltatni, azonban ezt a döntését indokolni köteles. A gyakorlatban ez az idő túl rövid ahhoz, hogy minden szempontot figyelembe vevő, megalapozott döntés szülessen.

A szellemi tulajdon-jog jogosultja a gyanús árukról szóló minden egyes értesítés esetében köteles biztosítékot fizetni a kérdéses áruk értéke alapján. Egy másik lehetőség, hogy legfeljebb 2000 RMB összegű általános biztosítékot fizet a jogosult, amely a következő év június 30-ig érvényes, és minden évben újraértékelésre kerül.

Jó tudni

A szellemi tulajdon-jogok nyilvántartásba vétele a vámhatóságnál többé nem feltétele a jogsértő áruk feltartóztatásának, de lehetővé teszi a szellemi tulajdon-jog jogosultja számára a legszélesebb körű védelem megszerzését, mivel – korábbi nyilvántartásba vétel hiányában – a vámhatóság külön letétet ír elő a szállítmány feltartóztatásához, és az árukat 20 napon túl feltartóztatják, hacsak nem szerez a szellemi tulajdon-jog jogosultja a kínai bíróságtól előzetes végzést. Ezért ha hamisított áruk importja/exportja gyanított vagy várható, tanácsos lehet a jogokat a vámhatóságnál nyilvántartásba vetetni.

Az üzleti titkok védelme

A be nem jegyezhető jogok fő kategóriáját az **üzleti titok** képezi, amit a nagyközönség számára nem ismert, olyan műszaki és vezetési információként határoznak meg, amely gyakorlati értékkel rendelkezik, és amelyre nézve a tulajdonos intézkedéseket tett a bizalmas jelleg megőrzése érdekében.

A kínai tisztességtelen versenyről szóló törvény

A törvény (Chinese Unfair Competition Law) oltalmat biztosít a nem lajstromozott jogok számára, és megtiltja az üzleti tevékenység során az alábbi cselekményeket:

- üzleti titkok megszerzése lopás, erőszak vagy más jogellenes módon;
- jogellenesen szerzett üzleti titok nyilvánosságra hozatala, felhasználása vagy mások számára a felhasználás engedélyezése;
- szerződés megszegésével szerzett üzleti titok nyilvánosságra hozatala, felhasználása vagy mások számára a felhasználás engedélyezése.

Ha üzleti titkainak megsértését gyanítja, polgári pert indíthat a népbíróság előtt, és kártérítést követelhet. Közigazgatási eljárást is kezdeményezhet az Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Hivatalnál (Administration of Industry and Commerce, AIC), amely elrendelheti, hogy a jogsértő szüntesse be tevékenységét, és 10 000–200 000 RMB összegű pénzbírságot vethet ki. Emellett a szellemi tulajdon-jog jogosultja további intézkedéseket is tehet, például titoktartási megállapodást köthet, amely előírja, hogy a munkavállalók kötelesek szigorúan betartani a belső szabályokat, és eleget tenni a titoktartási kötelezettségnek. A nyilvánosságra hozatal tilalmazó megállapodást vagy a titoktartási megállapodást jogilag kötelező szerződésben kell rögzíteni.

Esettanulmány

Egy európai ruhaipari cég tevékenységét Kínába szervezte ki. Kollekcója legnagyobb részét Kínában tervezték és gyártották le, de európai üzletekben értékesítették. A cég 2006-ban azt vette észre, hogy pontosan ugyanazt a szövetet (beleértve a textúrát és a mintát is) használta a gyártó cég más ruházati termékek esetében (eltérő alakban, tervezésben és kollekcióban) más védjegy alatt. Mivel az egyes kollekciók igen sok termékből álltak, a cég túl költségesnek ítélte a kollekció mintasablonjait vagy formatervezési mintáit Európában vagy Kínában oltalmaztatni. A cég azonban úgy döntött, hogy jogi eljárást indít a gyanúba keveredett gyártó céggel szemben a szövetek használatának beszüntetése érdekében.

Mivel a cég semmilyen hivatalosan bejegyzett szellemi tulajdon-jogi jogosultsággal nem rendelkezett Kínában, az eljárás alapjául csak a szerzői jog és a tisztességtelen versenyről szóló törvény szolgálhatott. A cég a közigazgatási eljárás mellett döntött, mivel úgy ítélte meg, hogy az olcsóbb és gyorsabb. Emellett nehéz volt az elszenvedett veszteséget felbecsülni, ezért bizonytalan volt a kártérítés megítélése. A szerzői jogi jogsértés miatti eljárást a jogsértő gyártó cég székhelye szerint illetékes, helyi Ipari és Kereskedelmi Közigazgatási Hivatal (Administration of Industry and Commerce) elé vitték. A cég a következő bizonyítékokat szolgáltatotta: tervrajzok, az ugyanazt a mintát használó korábbi kollekciók, a gyártó cégekhez intézett számlák, a két termék és a szövetek összehasonlítása. A vizsgálat alapján az AIC elrendelte, hogy a jogsértő gyártó szüntesse be ugyanazon szövetek és minták felhasználását más ügyfelek számára, és 50 000 RMB összegű pénzbírságot szabott ki. Emellett a cég és a gyártó megszüntették együttműködésüket.

Kulcsfontosságú hivatalok/kapcsolatok

Hivatal	Hivatalos név	Kapcsolat
SIPO	State Intellectual Property Office	http://www.sipo.gov.cn/sipo2008 Tel: 010-62083114, 010-62356655, 010-62083608
Trademark Office	China Trade Mark Office (CTMO)	http://202.108.90.72/trade-e/index.jsp Tel.: 010-88650000, 010-88651802
Copyright Bureau of the State Council	National Copyright Administration	http://www.ncac.gov.cn/GalaxyPortal/inner/bqj/index.jsp e-mail: copyright@ncac.gov.cn
General Administration of Customs (GAC)	General Administration of Customs	http://www.customs.gov.cn/publish/portal0/ Tel.: 010-65194114, 010-65195489, 010-65195584
AIC in Shanghai	Administration of Industry and Commerce	http://www.sgs.gov.cn/sgs/en/index.jsp Tel.: 021-64220000

India

Formatervezésiminta-oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- A 2000. évi formatervezésiminta-oltalmi törvény
 - 2001. évi formatervezésiminta-oltalmi szabályzat
- Indiában. India nem tagja az ipari minták lajstromozására létrejött hágai rendszernek, így ezt a rendszert Indiában nem lehet alkalmazni a formatervezésiminta-oltalom megszerzése érdekében.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az alábbi kritériumoknak kell eleget tenni, hogy a formatervezési minta Indiában oltalmat kapjon.

A formatervezési mintának

- újnak vagy eredetinek kell lennie;
- korábban semmilyen országban nem hozhatták nyilvánosságra;
- iparilag alkalmazhatónak kell lennie;
- nem ütközhet a közrendbe vagy a közérköcsbe;
- jelentős mértékben különböznie kell az ismert formatervezési mintáktól vagy ismert formatervezési minták kombinációtól;
- nem állhat olyan elemekből, amelyek látványa botrányt keltő vagy közszemérmert sért, illetve ilyen elemet nem tartalmazhat;
- nem tölthet be pusztán műszaki funkciót, hanem bizonyos esztétikai tulajdonságokkal kell rendelkeznie.

Az indiai jog alapján a formatervezésiminta-oltalom nem állhat azon személyek rendelkezésére, akik nem indiai lakosok, vagy akiket nem képvisel Indiában lakóhellyel rendelkező hivatásos képviselő.

Alakítások

A formatervezési minta bejelentésének tartalmaznia kell a bejelentő teljes nevét, címét és állampolgárságát, valamint egy indiai kézbesítési címet. Csatolni kell hozzá a rajzokat, fényképeket minden szögből, 5-5 példányt

az egyes beállításokból, az (esetleges) elsőbbségi igényhez azon országok listáját, ahol a formatervezési mintát már bejelentették a bejelentés dátumával és számával együtt, azt az osztályt, amelyre nézve a bejelentést benyújtják, és azon árucikkek nevét, amelyekre nézve a formatervezési minta alkalmazásra kerül.²⁸ A Formatervezésiminta-oltalmi Hivatal (Design Office) támogatást nyújt a formatervezési minták adatbázisának kutatásában, amelyből megtudható, milyen formatervezési minták részesültek már oltalomban Indiában. Ne feledje: Indiában addig nem kap bejelentési napot a bejelentés, amíg a bejelentéshez társuló díjakat az iparjogvédelmi hivatalnál be nem fizetik.

Kapcsolat további kérdések esetén:

Assistant Controller of Designs
Design Office
7th Floor, 2nd MSO Building
Nizam Palace, J.C. Bose Road
Kolkata 700 020
Tel.: +91 33 281 3421
Fax: + 91 33 281 3423

Költségek

Formatervezési minta lajstromozásra történő bejelentése: 1000 Rs.

Szerzői jogi oltalom kiterjesztése: 2000 Rs

A díjakról részletekbe menő összeggést ad az A.J.C. lajstromozási útmutató (Guidelines for Registration), amely az indiai iparjogvédelmi hivatal honlapjáról ingyenesen letölthető.²⁹

²⁸ Premier Registration Service: Trade Marks In India – <http://www.patentindia.org/design.htm>

²⁹ <http://ipindia.nic.in/ipr/design/designs.htm>

Vizsgálat

A bejelentést és a Formatervezésiminta-oltalmi Hivatal által tett kifogásokat megvizsgálják. Amint az összes kifogás elhárult, az iroda megadja a formatervezésiminta-oltalmat. Ezt követően a formatervezésiminta-bejelentést közzéteszik a hivatalos közlönyben és bejegyzik a formatervezési minták lajstromába. Ez átlagosan 6-12 hónapot vesz igénybe.

Az oltalom időtartama

A formatervezésiminta-oltalmat 10 évre adják, de ez az időtartam további 5 évvel meghosszabbítható. Ne feledje, ha nem fizeti be formatervezési mintájának megújítási díjait, akkor az oltalom megszűnik, ezért javasoljuk, hogy időben intézkedjen a megújítási díj befizetéséről.

A jogosult

Rendes körülmények között a formatervezési minta megalkotója (szerző) a jogosult. Ha azonban a formatervezési minta szerzője a minta megalkotását munkaszerződés keretében végezte, akkor a formatervezési minta a munkaadó tulajdonát képezi, hacsak a szerződésben másként nem rendelkeztek. A formatervezési mintához való jog átruházható harmadik személyre is, de ezt a szerződésben rögzíteni kell.

Jó tudni

India azt a rendszert követi, hogy az elsőként benyújtott bejelentés kap oltalmat a többivel szemben. Ezért gondoskodnia kell arról, hogy amint lehet, nyújtsa be az oltalom iránti bejelentést, hogy Ön előtt a kérdéses formatervezési mintára senki se kérhessen oltalmat. Gondoskodjon arról is, hogy a bejelentést még a formatervezési minta nyilvánosságra hozatala előtt benyújtsa, egyébként az iparjogvédelmi hivatal nem adja meg az Ön számára a szükséges oltalmat.³⁰

Nem kell azonban bizonyítania azt, hogy formatervezési mintája a benyújtás idejében kereskedelmi használatban van.

A védjegyoltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- Az 1999. évi védjegy törvény

India tagja a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Jegyzőkönyvnek (lásd a jelen útmutató nemzetközi oltalomról szóló részét).

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Indiában az alábbiak kaphatnak védjegy-oltalmat:

- Bármilyen olyan név, beleértve a bejelentő vagy üzleti jogelődje családi vagy keresztnévét, vagy az illető személy aláírását is, amely a kereskedelembe nem szokatlan ahhoz, hogy védjegyként alkalmazzák.
- Olyan kitalált szó, illetve szótári szó vagy szavak tetszőleges összeállítása, amely nem az áruk vagy szolgáltatások jellegéről vagy minőségéről ad közvetlen leírást.
- Betűk vagy számok, illetve ezek bármilyen összetétele.

Márkájának úgy szerezhet védjegyoltalmat, ha erre irányuló bejelentést nyújt be, vagy az árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatosan a márkát az üzleti tevékenysége során használja.

A védjegy lajstromozását általában akkor utasítják el, ha a megjelölés pusztán leíró jellegű vagy megtévesztő, ha csak pusztán egy családi név vagy pusztán díszítési célokat szolgál, ha a beszélt nyelvben általánosan használt szó, ha vallási érzületeket sért, vagy sérelmes bármely társadalmi osztályra nézve az indiai társadalomban, vagy ha botrányt keltő, illetve közszemérmert sért.

Alakítások

Indiában az alábbi dokumentumokat kell benyújtani a védjegyoltalom megszerzése érdekében:

- a bejelentő teljes neve, címe és állampolgársága;
- a védjegy leírása egy példányban, ha a védjegy címke formáját ölti;
- valamennyi olyan tétel felsorolása – legyen akár áru, akár szolgáltatás –, amelyre a védjegyet alkalmazzák vagy alkalmazni szándékoznak;
- ha a védjegyet már használják Indiában, akkor a használat kezdetének megjelölése;
- azon országok listája, ahol a védjegy számára oltalmat kívánnak szerezni. Ne feledje el ezt a listát keltezéssel ellátni, így biztosíthatja, hogy bejelentése elsőbbséget élvez az Ön benyújtási dátuma után benyújtott esetleges bejelentésekkel szemben.

³⁰ <http://newdelhi.usembassy.gov/iprdesign.html>

Az Indiai Szabadalmi Hivatal (Indian Patent Office) áttekintést kínál a kitöltendő formanyomtatványokról.

Költségek

A védjegybejelentés benyújtásának költsége osztályonként 2500 Rs. A védjegy megújításának díja 5.000 Rs osztályonként.³¹

Vizsgálat

A kitöltött bejelentést és a védjegy hivatal által emelt kifogásokat megvizsgálják. Általában 2-3 évbe telik a védjegy oltalom megszerzése, ha semmilyen kifogást nem emeltek. Amint a kifogásokat elhárították, a védjegyet meghirdetik a hivatalos közlönyben. A védjegyekiratot a felszólalási időszak lejárta után 4-6 hónappal állítják ki. Amennyiben felszólalást nyújtottak be, a védjegyekiratot a felszólalás elutasítása után állítják ki. Felszólalást nyújthat be bármilyen olyan jogi személy, amely úgy véli, hogy az Ön védjegye sérti jogait. A védjegy hivatal ezt követően ellenőrzi, hogy a felszólalásban foglalt állítások alaposak-e. Ha igen, akkor Ön vagy nem kapja meg a védjegyet, vagy bejelentését – ha lehetséges – benyújthatja egy attól eltérő osztályra nézve, mint amelyre a kérdéses jogi személy védjegye vonatkozik.

Az oltalom időtartama

A védjegy oltalom 10 évre szól, de korlátlan alkalommal megújítható. Ne feledkezzen meg a határidőkről, továbbá a megújítási díjak befizetéséről!

A jogosult

Rendes körülmények között a védjegy megalkotója a jogosult. Ha azonban a védjegy megalkotója a védjegy megalkotását munkaszerződés keretében végezte, akkor a védjegy jogosultság a munkaadóját illeti meg, hacsak a szerződésben másként nem rendelkeztek. A védjegyhez való jog átruházható harmadik személyre is, de ezt szerződésben kell rögzíteni. Tehát bárki, aki a védjegyről azt „állítja, hogy annak jogosultja”, kérheti a védjegy lajstromozását.

Jó tudni

India azt a rendszert követi, hogy az elsőként benyújtott bejelentés kap oltalmat a többivel szemben. Önnek nem kell bizonyítania azt, hogy végzett kutatást az oltalom alatt álló védjegyek adatbázisaiban. Ha azonban ezt megteszi, akkor bejelentését szilárdabb alapokra helyezi, és kevésbé lesz kitéve harmadik személyek fellépésének. Azt is fontos tudni, hogy Indiában Ön pusztán arra a szándékára is alapozhatja bejelentését, hogy azt csak valamely későbbi időponttól kezdve szeretné használni.

A védjegy oltalmat akkor is élvezheti, ha megjelölését nem lajstromoztatta, amennyiben bizonyítani tudja, hogy azt üzleti tevékenysége során használta.

Akkor is felléphet tehát a hamisítással szemben, ha nem kérelmezett védjegy oltalmat.

A szabadalmi oltalom, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A szabadalmi törvény és a szabadalmi szabályok India tagja a Szabadalmi Együttműködési Szerződésnek (Patent Cooperation Treaty, PCT). Indiában nem használják a használatiminta-oltalmat.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Indiában a következő tárgyakra lehet szabadalmat kapni: művészet, eljárás, gyártási módszer vagy mód, gépezet, készülék vagy egyéb segédeszköz, gyártás útján előállított szerek, számítógépszoftver, amely iparilag alkalmazható vagy hardverrel együtt használják, élelmiszerek, vegyszerek, orvosságok vagy gyógyszerek termékszabadalma.

Találmányát nem szabadalmaztathatja, ha az közrendbe vagy közérdeksébe ütközik, nem szabadalmaztathatók továbbá a mozifilmek vagy televíziós produkciók, a köztudott dolgok vagy a köztudott dolgokkal kapcsolatos elemek.

Alakítások

Az Indiai Szabadalmi Hivatal (Indian Patent Office) honlapján található egy átfogó és mélyreható dokumentum, amelynek címe: „Information for filing a patent application”, és amely részletesen ismerteti a szaba-

³¹ http://ipindia.nic.in/tmr_new/FREQUENTLY_ASKED_QUESTIONS.htm

dalmi bejelentés benyújtásához előírt valamennyi adminisztratív lépést. Az Indiai Szabadalmi Hivatal 2007 óta online benyújtási rendszerrel rendelkezik a szabadalmak bejelentése érdekében. A bejelentéseket angol vagy hindi nyelven kell benyújtani.

A szabadalmi oltalom megszerzéséhez az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges Indiában:

- bejelentési formanyomtatvány;
- a bejelentők és a feltalálók teljes neve, címe és állampolgársága;
- specifikációk, ideiglenes/teljes rajzok, igénypontok és kivonatok;
- az (esetleges) elsőbbségi igényhez azon országok listája, ahol a szabadalmi bejelentést/bejelentéseket már benyújtották, a bejelentés dátumával és számával együtt;
- a díj befizetése készpénzben, helyi csekken vagy átutalási megbízás útján;
- a feltalálói minőségről szóló nyilatkozat, ha az ideiglenes specifikációt teljes specifikáció követi vagy egyezményen alapuló bejelentés esetén;
- képviseleti meghatalmazás (ha szabadalmi ügyvivő nyújtja be a bejelentést).

Költségek

A benyújtási díj magánszemély esetében 1000 Rs, jogi személy esetében pedig 4000 Rs 10 igénypontig és 30 oldal terjedelemtől. Ne feledje befizetni a megújítási díjakat.³²

A USD-ben történő befizetés elősegítése érdekében New Yorkban számlanyitásra került sor:

RO/IN a Controller General of Patents, Designs & Trademarks nevében, bank neve: State Bank of India, New York Branch, 460, Park avenue, New York-NY-10022

Számlaszám: 21 22-250821-001.

Vizsgálat

Miután a szabadalmi bejelentést benyújtották Indiában, a szabadalmi hivatal a bejelentést megvizsgálja. Amikor az első vizsgálati jelentést kiadják, a bejelentő számára lehetőséget biztosítanak a hiányosságok korrigálására, hogy eleget tegyen a vizsgálati jelentésben jelzett kifogásoknak. Ha a bejelentő nem válaszol határidőben ezen kifogásokra, a bejelentést visszavonnak tekintik.

Ha a felvetett kifogásokat kiküszöbölték, a szabadalmat megadják és közzéteszik a szabadalmi hivatal Hivatalos Közlönyében, amely a www.ipindia.nic.in címen érhető el. Ez általában 18 hónapot vesz igénybe. Bárki felszólalással élhet az Ön bejelentésével szemben a szabadalom megadása előtt és a közzététel után.

Az oltalom időtartama

A szabadalom 20 évig érvényes a bejelentési naptól kezdődően. Ezt követően a szabadalom közkinccsé válik.

A jogosult

A szabadalom azt a személyt vagy személyeket illeti meg, akinek a nevét a lajstromba kedvezményezettként vagy jogosultként bejegyezték. Ez a jogosultság arra jogosítja fel Önt, hogy a szabadalom hasznosítási jogát engedélyezze, vagy hogy bármilyen egyéb olyan ügyletet kössön a szabadalomra nézve, amely az Ön számára hasznot hoz. Az indiai jog alapján a szabadalmat ingó vagyonnak tekintik, tehát az ingó vagyona alkalmazandó szabályok a szabadalomra is vonatkoznak.

Jó tudni

India azt a rendszert követi, hogy az elsőként benyújtott bejelentés kap oltalmat a többivel szemben, így a feltalálónak mihamarabb be kell nyújtaniuk találmányaikat. Az indiai iparjogvédelmi hivatal azt javasolja, hogy még azelőtt nyújtsák be a bejelentést, hogy megkezdik a találmány gazdasági hasznosítását. Mint a védjegyek és a formatervezési minták esetében is, tanácsos egy helyi jogi irodát alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy bejelentésének tárgya megfelelő oltalmat élvezzen.

A szerzői jogi oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogi törvény
India tagja a Berni Egyezménynek (Berne Convention), és így ezen nemzetközi szerződés alapján elismeri az oltalmat a szerződő országok bármelyikéből származó, szerzői jogi oltalom alatt álló alkotásra. Tehát a Berni Egyezmény egy másik tagországában először nyilvánosságra hozott külföldi alkotások ugyanolyan szerzői jogi védelmet élveznek Indiában, mint az indiai alkotások.

³² <http://ezinearticles.com/?patents-in-india:Law-and-Procedure&id=69217>

tások, és ehhez semmilyen külön eljárás alkalmazása nem szükséges.³³

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szerzői jogi oltalmat kapnak az eredeti irodalmi, zenei, színpadi és művészeti alkotások, mozifilmek, hangfelvételek és számítógépes programok.

Nem kapnak szerzői jogi oltalmat a nem eredeti alkotások, az ötletek vagy koncepciók, nevek, rövid szóösszetételek, jelmondatok, beszédfordulatok, módszerek, tervek vagy tényyszerű információk.

Alakítások

Az alkotásnak valamilyen kézzelfogható formában történő rögzítése automatikusan szerzői jogi oltalmat élvez. A külföldi állampolgárok ugyanazt a szerzői jogi oltalmat élvezik Indiában. A szerzői jogi oltalomhoz nem szükséges a © jelzést használni, de az hasznos lehet a nagyközönség tájékoztatása érdekében.

Lehetséges a szerzői jog önkéntes nyilvántartásba vétele az indiai Oktatási Minisztérium Szerzői Jogi Hivatalánál (Copyright Office of the Department of Education). A műnyilvántartásba (Register of Copyrights) történő bejegyzés pereskedés esetén bizonyítékkul szolgálhat.³⁴ A formanyomtatvány és a teljes bejelentési eljárás leírása a <http://education.nic.in/copyright.asp> címen megtalálható.

Költségek

Mivel a szerzői jog automatikusan keletkezik, nem jár költségekkel.

Vizsgálat

Mivel a szerzői jog automatikusan keletkezik, nem végeznek vizsgálatot.

Az oltalom időtartama

A szerzői jogi oltalmat a szerző halála után 60 évig vagy azon év végéig biztosítják, amelyben az alkotást készítették, először nyilvánosságra hozták, előadták stb.

A jogosult

Rendes körülmények között az alkotás szerzője a jogosult. Ha azonban az alkotás szerzője a művet munkaszerződés keretében alkotta, az alkotás a munkaadója tulajdonát képezi. A szerzői jog azonban átruházható a munkavállalóra. Ezért is nagyon fontos, hogy a szerzői jogi jogosultsággal kapcsolatos kérdéseket a munkaszerződésben tisztázzák. A szerzői jogi jogosultságot harmadik személyre is át lehet ruházni, de ezt a szerződésben rögzíteni kell.

Jó tudni

Kapcsolat a szerzői jogi hivattal:

Registrar of Copyrights
B.2/W.3, C.R. Barracks,
Asturba Gandhi Marg
Új Delhi 110 003
Tel.: +91/ 338 43 87

Mit tegyek, ha lemásoltak?

A következő esetekben hivatkozhat szellemi tulajdon-jogi bitorlására.

- Ha a formatervezési minta, védjegy vagy szabadalom megtevésztő vagy nyilvánvaló utánzat, és ha bizonyítani tudja, hogy az állítólagos bitorló szándéka erre irányult, illetve ez volt a bitorlás célja.
- Ha olyan eladásra szánt importált termékről szerez tudomást, amelyek az Ön szellemi tulajdon-jogát tartalmazzák, bár Ön ezt nem engedélyezte.
- Ha tudomást szerez arról, hogy az Ön szellemi tulajdon-jogát nyilvánosságra hozták vagy felkínálták eladásra, és az az Ön védett formatervezési mintájának megtevésztő utánzata.

Indiában a szellemi tulajdon-jogok bitorlását 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel, és a helyi viszonylatban jelentős, 25 000 és 50 000 Rs összegű pénzbüntetéssel sújtják. Az indiai rendőrség továbbá jogosult szellemi tulajdon-jogokat bitorló áruk vagy szolgáltatások lefoglalására irányuló razziákat tartani.

Indiában akkor nyújthat be keresetet szabadalm-bitorlás ellen, ha harmadik személy szabadalmaztatott ter-

³³ Ezine Articles: Copyright in India: Law& Procedure – <http://ezinearticles.com/Copyright-in-India:-Law-and-Procedure&id=73309>

³⁴ Government of India Ministry of Human Resource Development Department of Secondary Education and Higher Education Handbook of Copyright Law – <http://education.nic.in/copyright.asp>

méket gyárt, szabadalmaztatott eljárást alkalmaz vagy szabadalmaztatott terméket kínál eladásra vagy ad el, a szabadalmaztatott eljárás útján közvetlenül előállított termékeket gyártási vagy üzleti célokra használ fel, illetve szabadalmaztatott termékeket vagy szabadalmaztatott eljárás útján előállított terméket importál vagy exportál. Vannak azonban olyan cselekmények, amelyek nem minősülnek bitorlásnak, mint például a szabadalmaztatott találmánynak kizárólag az információk továbbfejlesztése vagy terjesztése céljából történő elkészítése, összeállítása, felhasználása, eladása vagy behozatala. Részletes tájékoztatásért érdemes helyi képviselőhöz fordulni.

A bitorlási per indiai kerületi bíróság (Indian District Court) vagy a Legfelsőbb Bíróság (High Court) előtt indítható, a keresetben megjelölt perértéktől és a jogosult lakóhelyétől függően. Amennyiben keresetlevelet nyújt be, bizonyítania kell, hogy az állítólagos bitorlással az Ön szellemi tulajdon-jogai sérelmet szenvedtek, és hogy Ön az állítólagos bitorlás következtében anyagi veszteséget szenvedett. Indiában a kereset benyújtására az elkövetéstől számított 3 év áll rendelkezésre. A legtöbb indiai bíróság a jogsértő cselekmény abbahagyására kötelezi a bitorlót arra az időre, amíg a bíróság vizsgálja az ügyet, ha a jogosult a bíróság előtt bizonyítani tudja jogait, és azt, hogy ezeket a jogokat megsértették, és ez neki jelentős kárt okozott.³⁵

Ne feledje, hogy a szerzői jog automatikusan keletkező jog, ezért akkor is felléphet a jogsértéssel szemben, ha semmilyen oltalom iránt sem nyújtott be bejelentést. Hasonló a helyzet a védjegybitorlás esetében is. Mivel a védjegyoltalom alapjául a „márkamegjelölés jogszerű használata” szolgál Indiában, akkor is pert indíthat, ha semmiféle oltalmat nem kérelmezett. Ha bizonyítja a megjelölés piaci erejét és azt, hogy a bitorlás miatt Ön piaci részesedést veszített, ez elegendő bizonyítéknak minősül ahhoz, hogy hamisítás és kalózcselekmények alapján pert indítson.

Vámhatósági intézkedések

Mivel India a WTO tagja, köteles fellépni a kalózáruk és -szolgáltatások kereskedelmével szemben. 2007-ben azért került elfogadásra a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos jogérvényesítés szabályzat (Intellectual Property Rights Enforcement Rules), hogy szabályozási kereteket biztosítsanak a szellemi tulajdon-jogi vonatkozású vámhatósági előírásoknak. Ennél fontosabb, hogy ez a szabályzat a hamisított árukkal való kereskedést jogellenesnek minősíti. Ezt az újonnan bevezetett jogszabályt a vámhatósági eljárások megfelelő reformjai egészítették ki. Emellett a vámhatóságokat feljogosították arra, hogy hamisítások felderítése esetén hivatalból eljárjanak. Ebben az összefüggésben a kalózárú olyan termék vagy szolgáltatás, amely sérti a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Ha az Ön áruja vagy szolgáltatása kalózcselekmény tárgyát képezi, levélben kell felkérnie a vámhatóságokat a jogsértő áruk feltartóztatására. Leveléhez ne feledje csatolni a megfelelő bizonyítékot, valamint kapcsolattartási adatait és azt a pénzüsszeget (amelynek pontos összegét a vámhatóság állapítja meg), amelyet a vámhatóság szükségesnek tekint annak érdekében, hogy az importőrt – és magát a vámhatóságot is – védelemben részesítsék az Ön bejelentéséből származó esetleges kárfelelősséggel szemben.

Amennyiben a vámhatóságok úgy határoznak, hogy leállítják a hamisított áruk behozatalát, erről a döntésről levélben értesítik Önt. Ne feledje, hogy erre a levélre 10 napon belül válaszolnia kell, különben a vámhatóságok semmilyen intézkedést sem tesznek.

Amint a vámhatóságok leállították a hamisított áruk behozatalát, Ön az árukat megvizsgálhatja, sőt más országokban is felléphet, ahol üzleti tevékenységet folytat.

³⁵ <http://newdelhi.usembassy.gov/iprpatents.html>

Oroszország

Alkotás oltalma alakíságok nélkül

A jog semmilyen oltalmat nem biztosít a nem lajstromozott védjegyek vagy formatervezési minták számára. Az oltalmat annak adják meg, aki a vonatkozó bejelentést először nyújtja be.

Szerzői jogi oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- A Polgári Törvénykönyv IV. része (230-FZ), hatályba lépett: 2008. 01. 01-jén, ami a szerzői jogról és a kapcsolódó jogokról szóló törvény (No. 5351-I of 9.7.1993, módosítva: 2004. 07. 20.) helyébe lép.

Mi kaphat oltalmat?

A szerzői jog a kreatív tevékenységből származó tudományos, irodalmi és művészi alkotásokra terjed ki, és ezeknek az alkotásoknak azon részeire (beleértve a címüket is), amelyek megfelelnek az eredetiségi követelményeknek. Szerzői jogi oltalmat élveznek tehát az olyan logók, márkák, címkék és háromdimenziós tárgyak, amelyek kreatív munka termékei. A szerzői jog nem részesíti oltalomban a következőket: hivatalos dokumentumok (jogszabályok, bírósági határozatok stb.) és ezek hivatalos fordításai; állami jelképek és hivatalos megjelölések (zászlók, címerek, díszítmények, pénzjelek, valamint egyéb állami szimbólumok és hivatalos megjelölések); a folklór kifejeződései; eseményekről és tényekről szóló, tájékoztató jellegű közlemények.

Alakíságok

A szerzői jog különlegesnek mondható abból a szempontból, hogy a jogok az alkotás létrehozásának időpontjában létrejönnek és oltalmat élveznek pusztán magának a létrehozásnak a ténye okán, így semmilyen alakíság (hivatalos bejegyzés stb.) nem szükséges az oltalomszerzéshez.

Az oltalom időtartama

A szerző halála után 70 évig.

Formatervezési minták

Alkalmazandó jogszabályok

- A Polgári Törvénykönyv IV. része (230-FZ), hatályba lépett: 2008. 01. 01-jén.

Az oltalom megszerzése

A formatervezésiminta-oltalom csak úgy szerezhető meg, hogy nemzeti szabadalmi bejelentést nyújtanak be a Szövetségi Szellemi tulajdon-védelmi Hivatalhoz, a ROSPATENT-hez. Az eljárás 4 szakaszból áll: (i) bejelentés benyújtása, (ii) alaki vizsgálat, (iii) érdemi vizsgálat, (iv) a szabadalmi oltalom megadása formatervezési szabadalom kiadásával.

Mi kaphat oltalmat?

Formatervezési szabadalmat adnak a kereskedelmileg előállított vagy kézműipari cikk művészi megtervezett külső megjelenítésének, vagyis a cikk formatervezett küllemének. A formatervezési minta lehet háromdimenziós vagy sík, pl. csomagolás, címke, logó vagy betűtípus, valamint összetett termék vagy olyan különálló rész, amely egy összetett termékbe illeszthető stb.

Alakíságok

A formatervezésiminta-oltalmi bejelentés összeállítása során ne feledje, hogy a cikk külsejéről készített kép a kulcsfontosságú dokumentum, mivel ez tartalmazza az összes információt a formatervezési mintáról. Pontosnak kell lennie, világosnak és megfelelő részletekkel kell szolgálnia a cikk külső megjelenéséről. A bejelentésben kérni kell a szabadalom megadását, leírást kell

adni a formatervezési mintáról, a cikkről ábrázolásokat kell szolgáltatni, és megadni azon alapvető jellegzetességek listáját, amelyek a cikkről készült képpel együtt meghatározzák a szabadalom által biztosított jogi oltalom terjedelmét. Annak ellenőrzése érdekében, hogy a formatervezési minta megfelel-e a fentiekben említett követelményeknek, a ROSPATENT vizsgálatot folytat le, amelynek lezárásakor kutatást végez a hasonló művészi formatervezésű megoldások után. Ha megállapítják, hogy a formatervezési minta megfelel a követelményeknek, a ROSPATENT a bejelentésben írt alapvető jellegzetes tulajdonságok listájával rendelkező formatervezési mintát engedélyezi. Egyébként a ROSPATENT elutasítja a bejelentést. Az elutasítással szemben az előírt rendben fellebbezéssel lehet élni a Szabadalmi Viták Kamarájánál (Chamber for Patent Disputes).

Hogy az oltalomra alkalmasnak minősüljön, a formatervezési mintának eleget kell tennie a szabadalmaztathatósági követelményeknek, amelyek kimondják, hogy a formatervezési mintának újító jellegűnek és eredetinek kell lennie. A formatervezésiminta-oltalmi bejelentésnek tartalmaznia kell az egyes nézetek 8 egyértelmű ábrázolását, a hivatásos képviselő meghatalmazását (egyszerűen aláírva, lásd alább), a bejelentő részletes adatait (cím, teljes név, állampolgárság stb.) és a formatervezési minta rövid leírását, amelyre nézve a lajstromozást kérik.

Költségek

A díj tárgya	További díj (1–5 formatervezési minta – egyenként)	További díj (az 5. formatervezési mintától – egyenként)
Bejelentés és vizsgálat	600 RUB/nemzeti 2700 RUB/külföldi	+1050 RUB/ nemzeti +3000 RUB/ külföldi
Formatervezési minta megadása	2400 RUB/ nemzeti 10 800 RUB/ külföldi	

Jó tudni

Mivel a külföldi cégek/magánszemélyek esetében a díjak háromszor magasabbak, mint a nemzeti cégek/magánszemélyek esetében, (folyamatos tevékenység esetén) ajánlatos orosz céget alapítani.

Vizsgálat

A rajzok mellett a formatervezési mintának feltáró leírást kell adni a formatervezési minta rendeltetési céljáról és alapvető jellegzetességeiről. Az orosz formatervezési minta-oltalom terjedelmét az alapvető jellegzetességeknek a rajzokkal való együttese határozza meg, vagyis a bitorló terméknek a rajzokon ábrázolt valamennyi alapvető jellegzetességnek meg kell felelnie. Mivel az oltalom terjedelmét ilyen módon állapítják meg, és mivel a ROSPATENT az abszolút újdonságra nézve (bármilyen határkorlátozás nélkül) minden formatervezési mintát megvizsgál, a **formatervezési szabadalom** az oltalom **meglehetősen hatékony** formája Oroszországban.

Az oltalom időtartama

A formatervezési szabadalmi oltalom 10 évig érvényes, és legfeljebb 25 évre megújítható.

A jogosult

Munkaszerződésben bármilyen alkotásra ki lehet kötni, hogy az a munkaadó tulajdonát képezi. Ha nem így történik, a munkavállaló marad alkotásának egyedüli jogosultja. A szabadalmakra és a formatervezési mintákra nézve ugyanolyan hasznosításengedélyezési megállapodásokat lehet kötni, mint a használati minták esetében, és ezeket az érvényesség érdekében be kell jegyeztetni.

Védjegyoltalmi jogok

Alkalmazandó jogszabályok

- A Polgári Törvénykönyv IV. része (230-FZ), hatályba lépett: 2008. 01. 01-jén
- A IV. rész 76. fejezetének 2. §-sa „Védjegyhez és szolgáltatási védjegyhez való jog” többek között a védjegyekre vonatkozó jogi keretekről rendelkezik, rögzíti a védjegyekre vonatkozó lajstromozási követelményeket és az Orosz Védjegy- és Szabadalmi Hivatalnál (Russian Trade Mark and Patent Office; ROSPATENT) történő lajstromozási eljárást. Meghatározza továbbá a védjegyjogosult jogainak terjedelmét, a „védjegyhasználat” fogalmát és polgári jogi jogorvoslatokat állapít meg bitorlás esetére.

Oltalom megszerzése

Védjegyoltalmat úgy lehet szerezni, hogy nemzeti védjegybejelentést nyújtanak be a ROSPATENT-hoz. A védjegyeket kereskedelmi és oltalmi megfontolások miatt kell lajstromoztatni. A lajstromozás a jogosultság és az érvényesség elsőrendű bizonyítéka. A lajstromozás alapján a használati engedélyen keresztül jogdíjra lehet szert tenni. A jog nem teszi kötelezővé a védjegy lajstromozását, de a bitorlókkal szembeni jogok csak a lajstromozás alapján érvényesíthetők. Ha a védjegyet nem lajstromozzák, a megjelölések általában nem élveznek jogi oltalmat, és ez **két jelentős kockázattal** járhat:

- harmadik személy olyan korábbi védjegyének bitorlása, amelyeket azonos vagy hasonló árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó azonos vagy összetéveszthetőségig hasonló megjelölésekre nézve lajstromoztak;
- a jogos és jóhiszemű használót megelőzve (ártatlan vagy rosszhiszemű) harmadik személy ugyanarra a megjelölésre nézve nyújt be bejelentést, és kap oltalmat.

Ezért erősen ajánlatos a védjegy lajstromozása és a lajstromozás napjától számított 3 éven belül a használat megkezdése, tekintettel arra, hogy ha a védjegyet **3 évig nem használják**, harmadik személy kérheti a védjegy törlését. Az oltalom időtartama 10 év a bejelentés napjától kezdődően.

Mi kaphat oltalmat?

A védjegyre vonatkozó jogszabályok példálózó jelleggel sorolják fel azokat a megjelöléseket, amelyek védjegyként lajstromozhatók. A védjegy bármilyen színben vagy színösszetételben lajstromozható. Vannak azonban bizonyos korlátozások: a megjelölés nem lajstromozható védjegyként, ha nem alkalmas a megkülönböztetésre, és kizárólag olyan elemekből áll, amelyek általánosan használatosak bizonyos árucikkek megjelölésére, általánosan elfogadott szimbólumok vagy kifejezések, az árukról leírást adnak, beleértve az áruk típusát, minőségét, mennyiségét, tulajdonságait, rendeltetési célját és értékét, valamint gyártásuk vagy eladásuk helyét és/vagy idejét, vagy az áruk alakját ábrázolják, amelyet kizárólag vagy főként az áruk tulajdonságai vagy rendeltetése határoznak meg. Ezek a megjelölések azonban nem védett elemekként beilleszthetők egy védjegybe, feltéve, hogy nincsenek túlsúlyban. A jog továbbá tiltja az olyan elemekkel rendelkező megjelölések lajstromozását is, amelyek megtévesztik, illetve megtéveszthetik a fogyasztókat egy árut vagy gyártóját illetően; vagy a közérdekbe, az emberiség elveibe vagy a közérdeklődésbe ütköznek.

Hatály

Az orosz védjegybejelentés csak Oroszországban hatályos. Védjegyoltalomra az Oroszországra kiterjesztett nemzetközi védjegyen keresztül is szert lehet tenni, amelyet a Madridi Megállapodás vagy Jegyzőkönyv alapján nyújtanak be. Az Orosz Föderáció a következő nemzetközi szerződéseket írta alá: az ipari minták nemzetközi osztályozásának létesítéséről szóló Locarnói Megállapodás (1968); a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodás (1891); a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó Madridi Jegyzőkönyv (1989); a gyári vagy kereskedelmi védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó Nizzai Megállapodás (1957); az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Uniós Egyezmény (1883); a nemzeti és regionális védjegy-lajstromozási eljárások közelítéséről és korszerűsítéséről szóló Védjegyjogi Szerződés (1994).

Az Orosz Föderációnak a Kereskedelmi Világszervezethez (World Trade Organization; WTO) való csatlakozását előkészítő munkacsoportot 1993. június 16-án hozták létre. A WTO-hoz való csatlakozás egyik kritériuma az volt, hogy Oroszországnak meg kell felelnie a szellemi tulajdon-jogokról szóló átfogó többoldalú megállapodás, a Szellemitulajdon-jogok Kereskedelmi Vonatkozásairól szóló Egyezmény (Trade Related Aspects of Intellectual Property, TRIPS Agreement) minimális előírásainak.

Alakításágok

A védjegybejelentés benyújtása előtt a jogok tisztázására szolgáló **védjegykutató** tanácsos végezni a ROSPATENT-on keresztül. A kutatás feltárja harmadik személyek bejegyzett védjegyeit és folyamatban lévő bejelentéseit, amelyek a szóban forgó megjelölés lajstromozásának lehetséges akadályait jelenthetik. Az eljárás alaki és érdemi vizsgálatból áll. Az **alaki** vizsgálatot a bejelentés napjától számított 1 hónapon belül elvégzik (annak ellenőrzése érdekében, hogy a bejelentés megfelel-e az alaki követelményeknek). Az alaki vizsgálat után a ROSPATENT határozatot ad ki, amelyben vagy elfogadja a bejelentést további vizsgálatra, vagy elutasítja azt. Ezt az **érdemi** vizsgálat követi, amelynek során azt ellenőrzik, hogy a szóban forgó megjelölés eleget tesz-e a védjegy lajstromozására vonatkozó követelményeknek. A vizsgálatot végző személy az érdemi vizsgálat során jogosult információkat kérni és felhívásokat kiadni. A felhívásokra azok keltétől számított 6 hónapon belül kell választ adni.

A vizsgálat alatt nem lehet felszólalni a védjegybejelentéssel szemben, de a lajstromozás után lehet kérni annak törlését. A hasonlóságra alapozott törlési kérelmet a meghirdetéstől számított 5 éven belül lehet benyújtani.

A védjegyet az érdemi vizsgálatot követően a ROSPATENT határozata alapján lajstromozzák. A védjegyet a lajstromozási díj befizetése után 1 hónapon belül bejegyzik a védjegylajstromba. Ha a lajstromozási díjat nem fizetik be, a bejelentést visszavontnak tekintik, és a védjegyet nem lajstromozzák. A vizsgálat körülbelül 6-9 hónapot vesz igénybe.

Milyen információkat kell megadni?

- Az oltalomban részesítendő megjelölés és a védjegy típusa (szó, logó, kombinált);
- azon áruk vagy szolgáltatások teljes listája, amelyekre nézve a védjegyet használni fogják (előnyös a nizzai osztályozási rendszer szerint csoportosítva);
- a bejelentőre vonatkozó információk: hivatalos név, cím, ország;
- az előírt összegű bejelentési díj befizetését igazoló dokumentum;
- hivatásos képviselő meghatalmazása (képvisező esetében).

Költségek

A 7 napon belül történő előzetes kutatásért (beleértve a lajstromozott védjegyeket és a benyújtott bejelentéseket is) szó/kombinált védjegy 1 osztályban: **113 EUR (30 EUR)** minden egyes további osztály esetében). A megadói határozat átvétele után a jogosultnak lajstromozási és lajstromozási igazolás kiadási díjat kell fizetnie.

A bejelentés benyújtásáért: körülbelül **400 EUR** (1 osztály) plusz **70 EUR** minden egyes további osztályért; a lajstromozásért: **365 EUR**.

Az oltalom időtartama

10 év a bejelentési naptól számítva. A jogosult kérésére az időtartam 10 éves további időszakokkal meghosszabbítható; a megújítási kérelmet a lejárt időtartam utolsó évében kell benyújtani.

Kérésre a védjegyjogosult számára 6 hónapos türelmi időszak biztosítható a lajstromozási időtartam lejártát követően a lajstromozás megújítására, feltéve, hogy a jogosult befizette az erre nézve előírt pótdíjat.

A szellemitulajdon-joggal foglalkozó szövetségi végrehajtó hatóság (ROSPATENT) a védjegy megújítását bejegyzik a védjegylajstromba, és a védjegy lajstromozásáról igazolást ad ki.

A jogosult

Védjegyet bármilyen, gazdasági tevékenységet végző jogi vagy természetes személy (pl. egyéni vállalkozó) bejelenthet.

Együttes védjegy is lajstromoztatható, amelyek jogosultjai személyek (vagyis jogi személyek és/vagy természetes személyek) egyesületei lehetnek.

Átruházás és engedélyezés

A védjeggyel kapcsolatos kizárólagos jog az árujegyzék egésze vagy egy része vonatkozásában is átruházható. Tilos az átruházás, ha az a fogyasztókat megtévesztheti az árukat vagy gyártójukat illetően. Emellett használati engedély adható az oltalom alatt álló védjegy árujegyzékének egészére vagy egy részére. Mindkét megállapodást kötelező bejegyeztetni a ROSPATENT-nél. Ha azok nem kerülnek bejegyzésre, a megállapodásokat érvénytelennek tekintik.

Jó tudni

Mivel a védjegybejelentések 35%-át elutasítják, bizonyosodjon meg arról, hogy az Ön védjegyét vagy egy ahhoz nagyon hasonló védjegyet még nem lajstromoztak az Orosz Föderációban, így elkerülheti a fellépéseket és kifogásokat.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Bitorlásnak minősül, ha a védjegyet vagy ahhoz az összetéveszthetőségig hasonló megjelölést használnak a jogosult engedélye nélkül azonos áruk vagy hasonló áruk esetében, mint amelyekre nézve a védjegyet lajstromozták. Hamisítottak tekintik azokat az árukat, címkéket és csomagolásokat, amelyen a védjegyet vagy ahhoz az összetéveszthetőségig hasonló megjelölést használnak. A védjegy jogosultja bitorlás esetében törvényes megoldásokat vehet igénybe. A bitorlás jellegétől és súlyosságától függően közigazgatási, polgári jogi vagy büntetőjogi lehetőségek állnak rendelkezésre. Oroszországban nincsenek kifejezetten az iparjogvédelemre szakosodott bíróságok, a védjegybitorlási ügyekkel a kereskedelmi bíróságok foglalkoznak.

Közigazgatási eljárás

Aszabálysértési kódex (Code of Administrative Offences) úgy rendelkezik, hogy a védjegy jogellenes használata a bitorló áruk elkobzásával és magánszemélyek esetén 1500 RUB (35 EUR)–2000 RUB (46 EUR), köztisztviselők esetében 10 000 RUB (235 EUR)–20 000 RUB (470 EUR), a jogi személyek esetében pedig 30 000 RUB (705 EUR)–40 000 RUB (940 EUR) összegű szabálysértési bírsággal büntetendő. A bíróság az ügyirat átvételétől számított 15 napon belül tárgyalásra tűzi az ügyet. Kérelem nyújtható be a monopólium elleni szolgálathoz védjeggyel kapcsolatos tisztességtelen verseny alapján. A hatóság a bitorlót a jogellenes cselekmény abbahagyására utasíthatja.

Polgári eljárás

A polgári bíróság előtt a védjegyjogosult követelheti a bitorlás abbahagyását (pl. ideiglenes intézkedés alapján). Emellett kártérítést követelhet az elszenvedett veszteségekért és nyereségvesztésért, továbbá követelheti a bitorló által szerzett nyereség átadását. Kártérítés helyett a jogosult 100 000 RUB (2349 EUR) és 5 millió RUB (117 000 EUR) összegű jóvátételt is követelhet. Emellett az alábbi polgári jogi jogorvoslatok állnak rendelkezésre a védjegy jogellenes használata esetén:

- a bírósági határozat közzététele a jogosult kereskedelmi jó hírének visszaállítása céljából;
- a jogellenesen használt védjegy eltávolítása a hamis árukról és csomagolásukról a bitorló költségén; és
- a hamis áruk és csomagolásuk megsemmisítése a bitorló költségén, ha a bitorló védjegy nem távolítható el.

A bíróság ideiglenes intézkedést elrendelő végzést adhat ki, amelyben az alperesnek megtiltja az eljárás tárgyát képező üggyel kapcsolatos tevékenységek végzését, vagy elrendeli az alperes vagyonának zár alá helyezését. A bíróság az ideiglenes intézkedésre vonatkozó beadvánnyal már azt követő nap foglalkozik, hogy a felperes a beadványt a bírósághoz benyújtotta.

Polgári eljárás esetén 3-6 hónap telik el az elsőfokú határozat meghozataláig.

Egyéb fontos szempontok:

- az eljárási díjak tekintetében nincsen teljes körű viszatérítés;
- a feleket semmilyen közlési kötelezettség nem köti;
- az orosz jogrendszerben semmilyen kötelező alternatív vitarendezési eljárás nem létezik.

Büntetőeljárás

A büntető törvénykönyv (Criminal Code) védjegybitorlás esetében büntetőjogi szankciókat ír elő. Ahhoz, hogy az ügyben büntetőeljárást folytassanak le, a bitorlásnak jelentős kárt kell okoznia vagy ismételtnek kell lennie. A bitorló az alábbiakkal büntethető:

- akár 200 000 RUB (4700 EUR) összegű pénzbüntetés; vagy
- 180 és 240 óra közötti időtartamú közmunka; vagy
- 2 évig terjedő javító-nevelő munka.

Ha a bitorlást szervezetten vagy bűnszervezetben követik el, az elkövetők az alábbiakkal büntethetők:

- akár 500 000 RUB (2350 EUR) összegű pénzbüntetés; vagy
- a bitorló akár 3 évi fizetésének vagy jövedelmének megfelelő pénzbüntetés;
- 4-6 hónapos fogházban vagy 6 évig terjedő, börtönben letöltendő szabadságvesztés.

A büntetőügyeket a belügyminisztérium kezdeményezi és vizsgálja ki, majd az ügyben büntetőbíróság dönt. A nyomozati szak általában 2-3 hónapig tart az eljárás megindításától kezdve. Kivételes esetekben ez az időtartam legfeljebb 12 hónapig meghosszabbítható. A bírósági szak, beleértve a fellebbezést is, legalább 4 hónapot vesz igénybe. A nyomozás és az egész eljárás sikerének az a kulcsa, hogy a védjegy jogosultja az eljárás megindításától kezdve egészen a bírósági ítélet meghozataláig aktívan részt vegyen az egész folyamatban. A hamisított árukat a nyomozati szakban is le lehet foglalni a nyomozótiszt által beadott és a bíróság által jóváhagyott beadvány alapján. A védjegy jogosultjának nincs lehetősége a büntetőeljárás megszüntetésére, például abban az esetben, ha megegyezett a bitorlóval.

Jó tudni

Az újonnan jóváhagyott, a védjegyeknek az Orosz Föderációban közismert védjegyekként való elismerésére vonatkozó szabályok (Rules for Recognition of Trade Marks as Well-Known in the Russian Federation) jelentős szerepet játszhatnak a jelenlegi és a jövőbeni védjeggyel kapcsolatos vitákban, mert hasznos kritériumokat és iránymutatásokat biztosítanak a bíróságok számára annak érdekében, hogy egységes és jól indokolt módon állapítsák meg egyes védjegyek „közismertségét”. Az új szabályoknak megfelelően a megkérdozett fogyasztók 60%-ának kell a védjegyet ismernie ahhoz, hogy azt „közismertnek” tekintsék.

Szabadalmak

Alkalmazandó jogszabályok

- Szövetségi törvény 230-FZ
- Orosz Föderáció Polgári Törvénykönyve, negyedik rész (Civil Code of the Russian Federation, Part Four) (2006. 12. 18.)
- Az Eurázsiai Szabadalmi Egyezmény (**Eurasian Patent Convention**) szerint 9 országra (Oroszország, Fehéroroszország, Kazahsztán, Örményország, Azerbajdzsán, Moldova, Kirgizisztán, Türkmenisztán, Tádzsikisztán) terjedhet ki 1 eurázsiai szabadalom hatálya, amely valamennyi országban érvényes 3 évre a nemzetközi bejelentési naptól kezdve, és amelynek érvényessége a kiválasztott országokban egyszerűen az éves díjak befizetésével megújítható.

Két, egymástól független eljárás áll rendelkezésre

E két eljárás az orosz szabadalom vagy az eurázsiai szabadalom. Az eurázsiai szabadalmat ajánljuk, mert az eljárás gyorsabb és eredményesebb.

Mi kaphat oltalmat?

A szabadalom megszerzése érdekében a szóban forgó alkotásnak a következő kritériumoknak kell megfelelnie: világyújdonság, feltalálói tevékenységen alapulás és ipari alkalmazhatóság.

Költségek

A díj tárgya	nemzeti	külföldi
Szabadalom bejelentési díja	+13 000 RUB/nemzeti	+39 000 RUB
Vizsgálat és megadás	+2000 RUB	+ 6300 RUB

Alakiságok

Oroszországban érdemi vizsgálatot végeznek a találmány szabadalmaztathatóságának megerősítése érdekében. Az újdonság tekintetében a bejelentőnek 6 hónapos türelmi időszak áll rendelkezésére az információk nyilvánosságra hozatalának időpontjától.

A bejelentőnek jogában áll az (érdemi) vizsgálati eljárást a bejelentés bejelentési napjától számított 3 évre elhalasztani. A bejelentési naptól számított 18 hónap elteltével a ROSPATENT közzéteszi a bejelentésre vonatkozó

információkat. A szabadalmi bejelentés benyújtását követően a ROSPATENT vizsgálói az alaki vizsgálat keretében ellenőrzik, hogy a bejelentés megfelel-e az alaki követelményeknek, majd a bejelentő kérésére lefolytatják az érdemi vizsgálatot, amely magában foglalja a szabadalmat. Ha a szabadalmi törvényben (Patent Act) megállapított követelményeknek eleget tesz a bejelentés, a szabadalmat megadják. A szabadalom bejelentési napjától kezdve a szabadalmakat az érkezés sorrendjében veszik vizsgálat alá. A szabadalmi bejelentés jóváhagyása vagy elutasítása több mint 3 évig tart. Amint megállapítják, hogy a szabadalmi bejelentés minden előírásnak megfelel, engedélyezési értesítést küldenek a bejelentőnek vagy ügyvédjének, illetve ügyvivőjének (ha van), és az értesítés keltétől számított 3 hónapon belül be kell fizetni a szabadalom lajstromozásáért előírt díjat.

Az oltalom időtartama

20 év (a bejelentési naptól számítva).

A jogosult

Találmányra vonatkozó bejelentést magánszemélyek és jogi személyek nyújthatnak be. A vizsgálat folyamán a bejelentők és a magánszemélyek száma – kérésükre – megváltoztatható. A szabadalmat a bejelentők nevére adják meg, akik a szabadalom megadásakor a szabadalom jogosultjaivá válnak. A bejelentők dönthetnek arról írásbeli megállapodás aláírásával, hogy a szabadalom hogyan kerüljön felhasználásra, beleértve az abból származó jövedelem felosztását is. Ha nem írnak alá ilyen megállapodást, minden egyes jogosult hasznosíthatja a szabadalmaztatott találmányt saját gazdasági tevékenysége során anélkül, hogy a többi jogosulttól ehhez a tevékenységhez engedélyt kellene kérnie. Ebben az esetben azonban a jogosultak a szabadalomhoz fűződő jogukat csak a többi jogosult beleegyezésével idegeníthetik el.

Jó tudni

A használatiminta-szabadalmak egyszerűsített vizsgálata miatt (csak alaki vizsgálat), ezeket rövidebb időn belül adják meg, mint a találmányi szabadalmakat (amelyek hosszadalmas érdemi vizsgálaton esnek át).

Használati minták oltalma

Alkalmazandó jogszabályok

A szabadalmaknál felsorolt jogszabályokkal azonos.

Mi kaphat oltalmat?

A használati minták esetében csak két feltételnek kell megfelelni, ezek nevezetesen az újdonság és az ipari alkalmazhatóság.

Költségek

A díj tárgya	További díj (1–25 használati minta – egyenként)	További díj (a 25. használati mintától – egyenként)
Bejelentés és vizsgálat	+2700 RUB/ nemzeti +7000 RUB/ külföldi	+260 RUB/ nemzeti +780 RUB/ külföldi
Használati minta megadása	+10 000 RUB/ nemzeti +30 000 RUB/ külföldi	

Alakítások

A használati minta esetében az oltalom megszerzésére irányuló eljárás rövidebb és egyszerűbb, mint a szabadalom esetében.

Vizsgálat

A szabadalmi hivatal nem vizsgálja, hogy a használati minta megfelel-e az oltalmi feltételeknek. A használati mintát a bejelentő felelősségére adják meg az érvényesség garanciája nélkül.

Az oltalom időtartama

10 év a bejelentés napától kezdődően. A ROSPATENT a szabadalom jogosultjának kérésére ezt az időtartamot további 3 évre meghosszabbíthatja.

A jogosult

Azt a természetes személyt ismerik el szerzőként, akinek a kreatív munkája eredményeként a találmány, a használati minta vagy a formatervezési minta létrejött.

Ha a találmány, használati minta vagy formatervezési minta két vagy több személy együttes kreatív munkájának eredménye, ezeket a személyeket ismerik el közös szerzőként, a szerzőt megillető jog gyakorlásának feltételeit a maguk között kötött megállapodásban kell rögzíteniük.

Jó tudni

A használatiminta-oltalmat gyorsan meg lehet szerezni, és az oltalom nagyon hatékony formája, míg a szabadalmi eljárás évekig eltarthat. Ha azonos találmányra szabadalmat is adnak, a bejelentőnek vagy le kell mondania a használati minta oltalmáról (vagy a szabadalomról), vagy – ha nem áll a fenn kettős szabadalmaztatás esete – mind a kettőt fenntarthatja.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Az orosz jog a szellemi tulajdon-jogok bitorlása esetében polgári jogi, közigazgatási és büntetőjogi felelősséget ír elő.

Bűncselekménynek tekintik az alábbi szerzői és szomszédos jogok bitorlását:

- a jogosult számára nagy kárt okozó plágium;
- a szerzői jog vagy a szomszédos jogok által védett alkotások jogellenes felhasználása;
- és eladási célból hamis példányok nagy tételben történő felvásárlása, raktározása és szállítása.

Bűncselekménynek tekintik az alábbi feltalálói jogok és szabadalmak bitorlását:

- találmány, használati minta vagy formatervezési minta jogellenes használata;
- a hivatalos közzététel előtt a találmány, a használati minta vagy a formatervezési minta lényegének engedély nélküli nyilvánosságra hozatala;
- a találmány szerzőségének bitorlása vagy a találmány társszerzőségének kikényszerítése, amennyiben az elkövetés nagy kárt okoz.

Ezek a bűncselekmények pénzbüntetéssel (maximum **200 000 RUB**, vagy körülbelül **6000 USD**), illetve 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők. Halmozati bűncselekmények esetében (ismételt elkövetés vagy bűnszövetkezet) a kiszabható büntetés akár **300 000 RUB** (körülbelül **8500 USD**) összegű pénzbüntetés vagy 5 évig terjedő szabadságvesztés is lehet.

Jogérvényesítés

Bíróági eljárás

A szellemi tulajdont érintő bitorlási ügyek az alábbi szervezetek hatáskörébe tartoznak.

Kereskedelmi (választott-) bíróságok a kifejezetten kereskedelmi vonatkozású tevékenységekkel és ügyletekkel kapcsolatos ügyekre nézve rendelkeznek hatáskörrel. A választottbíróági eljárásban jogi személyek és/vagy hivatalosan bejegyzett, „jogi személyiség nélkül üzleti tevékenységet folytató egyéni vállalkozók” (az úgynevezett „PBOUL-ok”) léphetnek fel félként.

A választottbíróági eljárás meglehetősen gyors:

- az elsőfokú határozat meghozatala 3 hónap,
- a másodfokú határozat meghozatala 1+1 hónap,
- a harmadfokú határozat meghozatala 1+1 hónap.

A szabadalom vizsgálata kérhető első fokon és a fellebbezési szakban. A vizsgálatot végző személynek a felek kérdéseket tehetnek fel.

Az általános hatáskörű bíróságok tárgyalják és hoznak határozatot azokban a polgári ügyekben, amelyek esetében az egyik fél magánszemély. Emellett az általános hatáskörű bíróságok foglalkoznak a szellemi tulajdon-jogok megsértésére és a súlyos, szellemi tulajdon-jogi vonatkozású bűntettekre irányuló büntetőeljárással.

Bizonyos ügyek közigazgatási szervezetek hatáskörébe tartoznak.

A Szabadalmi Viták Kamarája tárgyalja és hoz határozatot az alábbi felszólalások, panaszok és nyilatkozatok esetében:

- a szabadalmi elbírálónak a szabadalmat (pl. találmányra, használati mintára vagy formatervezési mintára irányuló szabadalom) elutasító döntése elleni fellebbezés,
- harmadik személyek védjeggyel, eredetmegjelöléssel és Oroszországot megjelölő nemzetközi lajstromozásával szemben benyújtott felszólalások,
- egy védjegynek az Orosz Föderációban „közismert” védjegyként való elismerésére irányuló kérelmek.

A trösztelleni hatóságok foglalkoznak a tisztességtelen versennyel kapcsolatos ügyekkel, különösen a verseny védelme alapján, amely tilalmazza az olyan tisztességtelen versenyt, amelyet cégek jó hírnevének és a termékek/szolgáltatások egyéni jellegének jogtalan eltulajdonításával és engedély nélküli felhasználásával folytatnak.

Kártérítés szabadalmi vitákban

A Polgári Törvénykönyv (Civil Code) 15-2 cikke a közvetlen károk és az elveszett nyereség esetében kártérítést ír elő. A bitorló által szerzett jövedelem elveszett nyereségnek tekintendő. A nem vagyoni kártérítés is lehetséges, ha a bitorlás a jogosult számára személyes szenvedést okozott. A szabadalmi jogban, illetve a formatervezési és a használati mintára vonatkozó jogban nincs büntető kártérítés (büntető kártérítés csak a védjegy-bitorlás esetében áll rendelkezésre).

Jó tudni

Gyakorlati problémát jelenthetnek a „szabadalom-szélhámosok”, akik külföldi cégeket másolnak le, és ezen találmányok orosz szabadalmainak jogosultjaivá válnak. Ennek elkerülése érdekében, a szabadalmi bejelentéseket ajánlott minden olyan találmányra előzetesen benyújtani, amelyeket Oroszországban használni szándékoznak. Ugyanilyen problémát jelent az úgynevezett „védjegygengszterkedés és -kalózkodás” is.

Vámhatósági intézkedés

A vámjogi kódex (Customs Code) nem engedi Oroszországba belépni azokat az árukat, amelyek behozatala szellemi tulajdon-jogokat bitorolna. A szellemi tulajdon-jog jogosultja kérheti jogainak bejegyzését a vámügyi nyilvántartásba (Customs Register). Az orosz jog alapján a vámhatóságok nem rendelkeznek *ex officio* jogkörrel (hivatalból való eljárási jogosítvánnyal). A jognak a nyilvántartásba történő bejegyzése alapján a vámhatóság figyelemmel kíséri a kérdéses jogot magába foglaló áruk behozatalát, és ha ismeretlen importőr hoz be ilyen árukat, a hatóság visszatarthatja ezeket az árukat, és erről a jogosultat értesíti.

Vámhatósági intézkedés kezdeményezése érdekében a jogosultnak kérelmet kell benyújtania az Orosz Föderáció Szövetségi Vámhivatalához, amelyben védőintézkedéseket kér, valamint azt, hogy ideiglenesen függeszsek fel az állítólagosan hamis vagy kalózáruk terjesztését. A kérelemnek az alábbi információkat kell tartalmaznia:

- a jogosult és képviselője részletes cégadatai, címe és társasági jogállása;
- az esetleges képviselő számára adott meghatalmazás;
- az Oroszországban érvényes jogok listája a lajstromozási igazolások másolatával együtt;

- a lajstromozott jog hatálya alá tartozó azon meghatározott áruk listája, amelyekre nézve a vámhatósági ellenőrzést kéri;
- az eredeti áruk Oroszországban engedélyezett forgalmazóinak és importőreinek listája;
- speciális információk az állítólagos hamis- vagy ká-lózárukról;
- a védjegybitorlások jelentett eseteiről szóló információk;
- a nyilvántartásba vétel kért időtartama (maximum 5 év, a megújítás lehetőségével);
- a jogosult kötelezettségvállalása arra nézve, hogy megtéríti a felek által a jogellenes vámhatósági visszatartás következtében elszenvedett károkat; és
- az azt megerősítő dokumentum, hogy a jogosult a kötelezettségvállalását bankgaranciával vagy 500 000 RUB összegű felelősségbiztosítással biztosította.

Eljárás

A vámjogi kódex (Customs Code) alapján ha a vámvizsgálat során gyanús árukat találnak, akkor az árukat 10 napra visszatartják. A visszatartásról a vámhivatal az importőrt és a jogosultat, illetve a nyilvántartásba bejegyzett képviselőt egyaránt tájékoztatja. A 10 napos időszak alatt, amely egy alkalommal további 10 napra meghosszabbítható, a jogosult:

- jogosult megvizsgálni az árukat, mintákat venni és képeket készíteni;
- köteles tájékoztatni a vámhatóságot, hogy az áruk hamisak-e.

Ha az áruk hamisak, a jogosult köteles jogi eljárást kezdeményezni az importőrrel szemben. Amennyiben a fent említett időszakon belül ezt nem teszi meg, az árukat kiadják. A vámhivatali nyilvántartás csak akkor hatékony, ha a jogosult helyi képviselőt jelöl ki a napi kapcsolattartásra, továbbá egy szakértőt, aki hivatalos engedéllyel rendelkezik arra, hogy az állítólagos hamisítványokat a védjegyjogosult nevében megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy a visszatartott áruk hamisak-e, és hogy a vámhatóságok számára a megállapított időn

belül szakértői véleményt szolgáltatasson. Amennyiben nem válaszolnak a vámhatóságoknak az állítólagos hamis áruk visszatartására vonatkozó felszólításaira, azzal a következménnyel járhat, hogy a jogot törlik a nyilvántartásból, és a vámhatósági visszatartást feloldják.

További támogatás kapható

ROSPATENT, Federal Institute of Industrial Property
Postacím: bld. 30-1, Berezhkovskaya nab., Moszkva, G-59, GSP-5, Oroszország, 123995
Fax: (499) 243-33-37, (495) 234-30-58
Tel.: (499)240-60-15, (499)240-61-38
E-mail: fips@rupto.ru

Alliance Media National Business Partnership
Tel.: (495)234-53-80
Fax: (495)234-53-63
E-mail: allmedia@allmedia.ru
Postacím: Bolotnaya Str., 12 building 3-115035, Moszkva, Oroszország
<http://www.business-in-russia.com>

Federal Customs Service of the Russian Federation
Inspection & Information Transfer Control Branch
11/5, Novozavodskaya st. Moszkva, Oroszország
Tel.: +7 095 449-7747/7531
Fax: +7 095-449 7812
E-mail: GUTNR_Ashurkov@mail.customs.ru

Russia-Europe Textile Alliance (RETA)
9/3, Polislannikov per.105005 Moszkva, Oroszország
Tel.: +7 (495) - 589 18 81
Fax: +7 (495) - 589 18 82
E-mail: igors08@yandex.ru

Amerikai Egyesült Államok

A formatervezési mintákra vonatkozó jogszabályok által nyújtott oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

Az Egyesült Államokban nincs külön formatervezésiminta-oltalmi törvény. A formatervezési minta csak a szabadalmi, a védjegy- vagy a szerzői jogi jogszabályok által részesíthető oltalomban.

Az Egyesült Államok a formatervezési-szabadalom, az áru jellegzetes külső megjelenését védő speciális oltalom, illetve a szerzői jogi védelem formájában nyújt oltalmat a formatervezési mintáknak. Az alkalmazandó jogszabályok a következők:

- A Vessel Hull formatervezésiminta-oltalmi törvény
- Szerzői jogi oltalom a United States Code 17. címe alapján
- A szerzői jogról, a formatervezési mintákról és a szabadalmakról szóló 1988 törvény, különösen annak 48. fejezete
- A Lanham-törvény

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A divatcikkek és az egyéb rövid üzleti ciklusú termékek formatervezési mintáinak oltalma rendkívül korlátozott az Egyesült Államokban, mivel nem állnak rendelkezésre formatervezésiminta-oltalomra vonatkozó jogszabályok.

Ahhoz, hogy formatervezési mintái oltalmat kapjanak, a szabadalomra, a védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályokat kell igénybe vennie. Mivel ezek a rendelkezések a következő fejezetekben kerülnek ismertetésre, a „formatervezésiminta-oltalmi jogok” rész alatt csak azt a részletes leírást találja, ami kifejezetten a formatervezési mintákra jellemző, és egyes esetekben azokat, amelyek kivételt jelentenek a szabadalomra, a védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályokon átívelő elvek alól.

A formatervezési minta oltalma formatervezési-szabadalom alapján

A formatervezési szabadalom tekintetében a szabadalmaztatathatóság általános kritériumai egy kissé módosulnak abban az értelemben, hogy az „újdonosság, a nem nyilvánvaló jelleg és a kereskedelmi alkalmazhatóság” helyett a formatervezési szabadalmakat az „újdonosság, a nem nyilvánvaló jelleg és a díszítettség” alapján határozzák meg.

A formatervezési minta oltalma kereskedelmi csomagolás alapján

Ahhoz, hogy a kereskedelmi csomagolás oltalmat kapjon, a kereskedelmi csomagolásnak vagy önmagából adódóan megkülönböztetőképeséggel kell rendelkeznie, vagy megkülönböztetőképeségre másodlagos értelmezésen keresztül kell szert tennie, és annak semmilyen használati vagy esztétikai funkciót nem szabad ellátnia. A „kereskedelmi csomagolás” fogalma a termék olyan vizuális külső megjelenésére vonatkozik, mint például a termék csomagolása vagy alakja.

A formatervezési minta oltalma szerzői jog alapján

Ahhoz, hogy a formatervezési minta a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján oltalmat kapjon, a szerző eredeti alkotását a „tárgyasult kifejezési eszközön” kell rögzíteni. Ez azt jelenti, hogy a formatervezési mintát papírra kell vetni, le kell fényképezni vagy filmre kell venni. Ha nem tudja bizonyítani, hogy formatervezési mintáját papíron rögzítette, a szerzői jog alapján nem támaszthat igényt oltalomra.

Ha azonban a szerzői jogi jogszabályokat kívánja felhasználni arra, hogy formatervezési mintája oltalmat kapjon, nem részesíthet oltalomban olyan árukat, amelyek funkcionális és esztétikai céllal egyaránt rendelkeznek. Ez az érvelés jelenti a cipő-, a bőr-, a bútor- és a textilipari ágazatokban általánosan használt formaterve-

zési minták oltalma számára a különös kihívást, mert az Egyesült Államokban az az általánosan elfogadott konszenzus alakult ki a bíróságok körében, hogy a divatcikk képi, grafikai vagy szobrászati aspektusai annyira közel állnak a funkcionális aspektusokhoz, hogy szinte lehetetlen szétválasztani őket. Ezért az Ön formatervezési mintája a legtöbb esetben valószínűleg nem minősül alkalmasnak arra, hogy a szerzői jog alapján oltalmat kapjon az Egyesült Államokban.

Alakítások

A szabadalomra, a védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom esetén az alakítások pontosan olyanok, mint a szabadalmi-, védjegy- és szerzői jogi oltalom bármilyen egyéb formája esetén.

Költségek

A védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom esetében a költségek pontosan ugyanazok, mint a védjegy- és a szerzői jogi oltalom bármilyen egyéb formája esetén. Ellenben ha formatervezési mintáját szabadalomként kívánja oltalomban részesíteni, a költségek alacsonyabbak, mint más szabadalmak esetén. A formatervezési szabadalom bejelentési díja 100 USD, a megadási díj 400 USD, és nincs fenntartási díj.

Vizsgálat

A szabadalomra, a védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom esetében pontosan olyan vizsgálatot végeznek, mint a szabadalmi-, védjegy- és szerzői jogi oltalom bármilyen egyéb formája esetén.

Az oltalom időtartama

A védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom időtartama ugyanaz, mint a védjegy- és szerzői jogi oltalom bármilyen egyéb formája esetén. A szabadalomra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom azonban csak 14 évig érvényes. Mivel a formatervezési szabadalom megadása több évig tarthat,

valószínűleg nem ez az oltalom legmegfelelőbb formája a cipő-, bőr-, bútor- és textilipar esetében.²⁸

A jogosult

A szabadalomra, a védjegyre és a szerzői jogra vonatkozó jogszabályok alapján megadott formatervezésiminta-oltalom jogosultja ugyanaz a személy, mint a szabadalom-, védjegy- és szerzői jogi oltalom bármilyen egyéb formája esetén.

Jó tudni

A rövid üzleti ciklusú termékek és szolgáltatások esetében nem beszélhetünk megfelelő formatervezésiminta-oltalomról. Mivel a cipő-, bőr-, bútor- és textiliparban a formatervezési minták gyakran csak egy olyan időszakra szólnak, ami lényegesen rövidebb, mint a szellemi tulajdon-jog megadására irányuló eljárás, az Egyesült Államokban a formatervezésiminta-oltalom jelenlegi szabályozási keretrendszere sajátos problémákat okoz ezen iparágak számára.

A védjegyre vonatkozó jogszabályok által nyújtott oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- Védjegy törvény a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Jegyzőkönyv

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Az Egyesült Államokban a védjegyre vonatkozó jogszabályok alapján a „kereskedelmi használat” kritériuma valóban döntő jelentőségű. Ez azt jelenti, hogy csak akkor kérhet védjegyének oltalmat, ha a védjegyet üzleti tevékenysége során használja vagy használni tervezi. A védjegyet tehát használni kell áruin és szolgáltatásain, és a védjegynek szerepet kell játszania reklám- vagy üzleti stratégiájában. Önnek legalább terveznie kell a védjegy ilyen jellegű használatát, és az Egyesült Államok hatóságai megkövetelik, hogy eskü alatt tegyen ígéretet arra, hogy így fog eljárni. Ha valójában annak alapján jelenti be védjegyét, hogy a későbbiekben tervezi annak használatát, az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (U. S. Patent and Trademark Office,

²⁸ U.S. Department of Commerce, Patent and Trademark Office. A Guide to Filing a Design Patent Application – <http://www.uspto.gov/web/offices/pac/design/index.html>

USPTO) felszólítja, hogy kezdje meg a védjegy tényleges használatát üzleti tevékenységében mielőtt a védjegyet lajstromozza.

A védjegy lajstromozását általában elutasítják, ha a védjegy – többek között – pusztán leíró jellegű vagy megtevesztő, vagy ha csak egy vezetéknév, vagy kizárólag díszítési célokat szolgál.

Alakítások

Annak érdekében, hogy elkerülje a védjegy elutasítását, azt javasoljuk, hogy a bejelentés benyújtása előtt végezzen védjegykutatást. Az USPTO lehetővé teszi, hogy ingyenes kutatást végezzen az Elektronikus Kutatási Rendszer (Electronic Search System, TESS) segítségével. A bejelentőnek bejelentést kell kitöltenie az „Elektronikus Védjegybejelentési Rendszer” (Trademark Electronic Application System, TEAS) útján.

Papíron történő benyújtás esetében az USPTO-t kell felhívni a (800) 786 9199 számon a kinyomtatott formanyomtatványért, amit majd az alábbi címre kell elküldeni:

The Commissioner for Trademarks. P.O. Box 1451, Alexandria, VA 22313-1451, USA.

A USPTO nem fogadja el a fax útján továbbított bejelentéseket. A USPTO honlapján részletes információkat talál arról, hogy hogyan kell a védjegybejelentést benyújtani.²⁹ Ne feledje, a védjegy lajstromozását az Egyesült Államokban a WIPO-n keresztül is kérheti a madridi rendszer használatával. További információk találhatók a nemzetközi lajstromozási eljárásokról szóló tájékoztatóban.

Költségek

Az Egyesült Államokban a védjegy-lajstromozási díjak a következők:

- bejelentés nemzetközi osztályonként (papíron történő benyújtás esetében) 375 USD;
- bejelentés nemzetközi osztályonként (elektronikus benyújtás esetében, TEAS-bejelentés) 325 USD;
- használati nyilatkozat benyújtása az 1. § (d) pontjának (1) bekezdése alapján, osztályonként 100 USD;
- nemzetközi bejelentés igazolása egyszeri bejelentés vagy lajstromozás alapján, osztályonként 100 USD;

- védjegylajstrom-kivonat hiteles másolata, jogcímmel és/vagy állapottal, gyorsított helyi szolgáltatás, 30 USD;
- lajstrombejegyzési díj, 20 USD.

Vizsgálat

A benyújtás után a bejelentést egy vizsgálóhoz továbbítják, aki azt ellenőrzi, hogy bejelentése hiánytalan-e, és hogy vannak-e olyan korábbi védjegyek, amelyekkel a bejelentés ütközik. Ezt követően a bejelentést vagy elfogadják, vagy változtatással fogadják el, vagy elutasítják.

Az elfogadott bejelentést meghirdetik a hivatalos közlönyben.

Ha nem érkezik felszólalás a bejelentéssel szemben vagy a felszólalás sikertelennek bizonyult, lajstromozási igazolást adnak ki a használatra alapozott bejelentések, engedélyezési értesítést a használni tervezett bejelentések esetében.

Az oltalom időtartama

A védjegyet első alkalommal 10 évre lajstromozzák, de a lajstromozás érvényessége a folyamatos használat bizonyítása alapján korlátlan alkalommal további 10 éves időszakokra megújítható.

A jogosult

Főszabályként a védjegy alkotója a jogosult. Ha azonban a védjegy eredeti alkotója a védjegyet munkaszerződés keretében hozta létre, a védjegyjogosultság a munkaadót illeti meg, hacsak a szerződés másként nem rendelkezik. A védjegyet harmadik személyre is át lehet ruházni, de ezt is rögzíteni kell a szerződésben. Így a „használt” vagy „használni tervezett” védjegy tekintetében a magát „jogosultnak állító személy” kérheti a védjegy lajstromozását.

Jó tudni

Az Egyesült Államokban a védjegy akár az idők végezetéig is oltalmat élvezhet, ha a jogosult folyamatosan használja a védjegyet, és a megfelelő időben benyújtja az összes szükséges dokumentumot. A védjegyre vonatkozó jogszabályok erősen kereskedelmihasználat-centrikusak. Ez azt jelenti, hogy ha nem is kért védjegyoltalmat, de bizonyítani tudja, hogy védjegyét üzleti te-

²⁹ <http://www.uspto.gov/web/offices/tac/doc/basic/appcontent.htm>

vékenysége során használta, akkor megilleti a védjegy-oltalom. Ez előnyös lehet a szellemi tulajdon-jogok azon jogosultjai számára, akik nem nyújtottak be megfelelő védjegybejelentést az Egyesült Államokban.

A szabadalomra vonatkozó jogszabályok által nyújtott oltalom, beleértve a használati mintákat is

Alkalmazandó jogszabályok

- A fő vonatkozó jogszabály az Egyesült Államok Kódexének 35. címe, valamint az amerikai feltalálók védelméről szóló törvény és közjog 106–113.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

Szabadalmi oltalmat kaphat az új és hasznos találmány, legyen az eljárás, gép, legyártott áru vagy vegyület, valamint már meglévő technológia új vagy hasznos továbbfejlesztése. Az eljárások is alkalmasnak lehetnek szabadalmi oltalomra. Ötlet vagy javaslat azonban nem kaphat szabadalmat.

Alakiságok

A USPTO a papíron történő benyújtás mellett az elektronikus úton történő benyújtást is lehetővé teszi. Az elektronikus benyújtás esetében az EFS-Web System használatát javasolja. A feltalálók számára az Inventors Assistance Center nyújt segítséget.

A kapcsolat felvehető a 800-PTO-9199, (800-786-9199) vagy 001 571-272-1000 számon.³⁰

Ha használatiminta-szabadalmat kíván benyújtani, a USPTO előírja, hogy – mint a többi szabadalmi bejelentés esetében is – a bejelentést angol nyelven kell benyújtani, de ha más nyelven nyújtja be, akkor csatolni kell a hivatalos angol nyelvű fordítást. A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- használatiminta-szabadalomra irányuló bejelentési formanyomtatvány;
- díjakra vonatkozó formanyomtatvány és a megfelelő díjak;
- bejelentési adatlap;
- specifikációk (legalább egy igényponttal);
- rajzok (ha szükséges);
- eskü vagy azzal egyenértékű nyilatkozat;

- nukleinsav- és/vagy aminosavszekvencia lista (ha szükséges).

Költségek

A költségek a bejelentéstől függően változnak.

- Bejelentési alapidj: 300 USD;
- Kutatási díj: 100–540 USD;
- Vizsgálati díj: 140–220 USD;
- Utólagos engedélyezési díj: 300–1510 USD;
- Általános díjak: 10–50 USD;
- Műszaki rajzoló díja: 100–400 USD.

A használatiminta-szabadalom bejelentési díja 4500–12 000 USD között mozoghat, vagy ennél is több lehet.

Vizsgálat

A vizsgáló a bejelentést vizsgálat alá veti, és szabadalmaztathatósági kutatást végez a bejelentés igénypontjai alapján. Ezt követően bejelentését elfogadják, vagy változtatással fogadják el, illetőleg elutasítják. A feltalálónak azt tanácsoljuk, hogy találmányaitarts titokban, és írják alá és datálják a jegyzeteiket. A szabadalom bejelentőjének előnyt biztosít, ha a bejelentést a lehető legrövidebb időn belül benyújtja. Fontos megemlíteni: ha találmányát korábban nyilvánosságra hozta vagy eladta, a szabadalmi bejelentés érvénytelen.

Az oltalom időtartama

A szabadalom 20 évig élvez oltalmat, de ne felejtse el befizetni az éves fenntartási díjakat!

A jogosult

A szabadalom a szabadalom tárgyát képező találmány feltalálóját illeti meg. A jogosultnak jogában áll a szabadalomra hasznosítási engedélyt adni vagy a szabadalom tulajdonjogát harmadik személyre ruházni.

Jó tudni

Az Egyesült Államok szabadalmi rendszere az elsőként feltalált, nem pedig az elsőként benyújtott találmányt részesíti oltalomban. Az Egyesült Államokban a szabadalmi perek igen költségesek lehetnek, és ezért azt javasoljuk, hogy az esetleges vitákra alternatív vitarendezési mechanizmusok segítségével keressen megoldást. Az USPTO a szabadalmi bejelentést a bejelentési

³⁰ <http://www.uspto.gov/web/offices/pac/dapp/pacmain.html>

napot követően 18 hónappal teszi közzé a legtöbb ország gyakorlatának megfelelően. Végezetül, ha a feltaláló a titokban tartott találmányt a szabadalmi bejelentés benyújtása előtt több mint egy évig kereskedelmileg hasznosította, akkor már nincs lehetősége szabadalmi bejelentés benyújtására.

A szerzői jogra vonatkozó jogszabályok által nyújtott oltalom

Alkalmazandó jogszabályok

- A szerzői jogra a szerzői jogi törvény az irányadó.

Mi kaphat, és mi nem kaphat oltalmat?

A szerzői jog alapján oltalomban részesülnek az irodalmi, zenei, színpadi, koreográfiai, képi, grafikai, szobrászati, audiovizuális, származékos és építészeti alkotások, valamint a hangfelvételek és az összeállítások. Az Egyesült Államok joga nem ismeri a szerzőt megillető „természetes jogokat”, így a szerző „személyhez fűződő jogainak” az eszméje nagyon közvetett módon fejeződik ki az Egyesült Államok jogában. Ezen túlmenően, az Egyesült Államokban a szerzői jog öt alapvető jogot részesít oltalomban: alkotásáról másolatokat készíthet; a szerzői jogi oltalmat élvező eredeti alkotás alapján származékos műveket hozhat létre (átdolgozás); alkotása másolatait a piacon eladhatja, felhasználásukat engedélyezheti vagy terjesztheti; alkotását nyilvánosan előadhatja; és alkotását a nyilvánosság számára elérhetővé teheti.

Nem kaphat oltalmat az az alkotás, amelyet nem rögzítettek kézzelfogható formában, és az ötletek sem élveznek oltalmat. Ez azt jelenti, hogy alkotását papírra kell vetnie, le kell fényképeznie, szalagra vagy filmre kell vennie. Ha nem tudja bizonyítani, hogy formatervezési mintáját bármilyen anyagi formában rögzítette, a szerzői jogi jogszabályok alapján nem tarthat igényt oltalomra.

Alakítások a szerzői jogi nyilvántartásra vonatkozóan

A szerzői jog nyilvántartásba vétele önkéntes. Attól a pillanattól kezdve, hogy művét papírra vetette, szerzői jogi oltalmat élvez. Lehetősége van azonban az Önt megillető szerzői jogot nyilvántartásba vetetnie az Egyesült Államokban, ami pereskedés esetén erősebb pozíciót biztosít Önnek.

A szerzői jog önkéntes nyilvántartásba vétele esetén a következő alakításokat írják elő: alá kell írnia a bejelentést, fel kell tüntetnie egy címet, meg kell adnia kapcsolattartási adatait, és rövid leírást kell adnia arról, hogy mit kíván szerzői jogi oltalomban részesíteni. Amennyiben nem angolul terjeszti elő kérelmét, a bejelentéséhez hiteles fordítást kell csatolnia.

Költségek

A szerzői jogi hivatal 35 USD-t számít fel az online bejelentésért, és 45 USD-t a papíron benyújtott bejelentés esetében. Az Egyesült Államokban a kis- és középvállalkozások számára díjkedvezményt, valamint kisvállalati innovációs kutatási támogatásokat (Small Business Innovation Research Grants) biztosítanak.³¹ Ez fedezi az egy alkotásra irányuló bejelentés díját és magában foglalja a szerzői jogi hivatal általi tudomásulvétel, valamint a nyilvántartásba vétel költségeit.

Vizsgálat

A benyújtást követően a nyilvántartó a bejelentést megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy az alkotás szerzői jogi oltalomban részesülhet-e. Ha igen, és minden alaki követelménynek eleget tettek, a nyilvántartásba vételről igazolást adnak Önnek. Ez az igazolás mindazokat az információkat tartalmazza, amelyeket Ön a bejelentésben megadott. Amennyiben azt állapítják meg, hogy az alkotás nem kaphat szerzői jogi oltalmat, akkor erről levélben tájékoztatják Önt.

Az oltalom időtartama

Attól függően, hogy Ön-e az alkotás szerzője, illetőleg, hogy az oltalom tárgya megbízás keretében létrehozott alkotás-e, vagy halála után 70 évig, vagy az alkotás létrehozása után 120 évig, vagy illetve a nyilvánosságra hozatalát követően 95 évig élvez oltalmat, mégpedig a felsoroltak közül a rövidebb oltalmi idő alkalmazandó.

A jogosult

Főszabályként a szerző az alkotás jogosultja. Ha azonban a mű eredeti alkotója az alkotást munkaszerződés keretében hozta létre, az alkotás a munkaadót illeti meg. Lehetőség van azonban a szerzői jog munkavállalóra ruházására, ezért különösen fontos, hogy a szerzői jogi

³¹ U.S. Small Business Administration. Grants Overview – <http://www.sba.gov/hotlist/sbir.html>

jogosultsággal kapcsolatos kérdéseket a munkaszerződésben tisztázzák. A szerzői jogot harmadik személyre is át lehet ruházni, de ezt is szerződésben kell rögzíteni.

Jó tudni

A legtöbb jogrendszerhez hasonlóan a szerzői jog az Egyesült Államokban is közvetlenül hatályosuló jog, vagyis nincs szükség hivatalos bejegyzésre. Ennek ellenére az Egyesült Államok biztosítja a nyilvántartásba vétel lehetőségét.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Az Egyesült Államok felismerte, hogy a hamisítás komoly problémát jelent, és a USPTOz egy forrádrót hozott létre, hogy a szellemi tulajdon-jogok jogosultjai számára segítséget nyújtson. A STOP! – The Strategy Targeting Organized Piracy – elnevezésű stratégia célja a szervezett bűnözéssel és az utánzásal szembeni fellépés. A szellemi tulajdon-jogok jogosultjai számára „egyablakos” ügyintézési szolgáltatást nyújt, hogy az Egyesült Államokban és külföldön is megvédje őket a hamisítástól. A kapcsolattartási szám: 1-800-786-9199 vagy 1-866-999-HALT.³²

Az Egyesült Államok szerzői jogi jogszabályai alapján, a bitorlás állítása akkor alapos, ha védett alkotásra vonatkozik, ha az elkövető lemásolta a védett alkotást, és ha a védett alkotásnak az elkövető általi lemásolása bitorlásnak minősült. A másolás azonban bizonyos mértékig engedélyezett. Ez fejeződik ki az úgynevezett „tisztességes felhasználás” záradékban, amely megállapítja, hogy az „indokolt” idézés engedélyezett. A „tisztességes felhasználás” és a bitorlás közötti eltérést nem könnyű meghatározni, mivel nem állapítják meg, hogy pontosan hány szót, sort vagy jegyzetet lehet engedély nélkül felhasználni.

Legyen óvatos! Még ha fel is tünteti forrásként a szerzői jogilag védett anyagot, akkor is meg kell szereznie a szerzői jog jogosultjának az engedélyét.

Az Egyesült Államokkal szembeni, nem külföldről eredő valamennyi bitorlási keresetet a U.S. Court of Federal Claims-hez kell benyújtani a bitorlás elkövetésétől számított 3 éven belül. Nincs kifejezetten a szellemi tulajdon-jogra szakosodott rendőrség. Tehát ha a jogosult nem lép fel a bitorlóval szemben, az Egyesült Államok hivatalból nem lép fel automatikusan a bitorlóval

szemben. Ezért a szellemi tulajdon-jogok jogosultjának keresetet kell benyújtania a szövetségi bírósághoz az őt megillető jogorvoslatok érvényesítése érdekében. Az Egyesült Államokban meglehetősen magas vagyoni kártérítést lehet kapni, de magasak az ügyvédi díjak is. Az Egyesült Államok joga büntetőjogi szankciókat is előír: a szerzői jog bitorlása esetén például akár 1 millió USD összegű kártérítést és 10 évig terjedő szabadságvesztést helyez kilátásba. Védjegybitorlás esetén pert lehet indítani akár lajtromozott, akár a használat alapján elismert védjegy jogok bitorlása alapján, ha a vitát közvetítés útján nem lehetett rendezni. A következő jogorvoslatok állnak rendelkezésre: a jövőbeni bitorlástól való eltöltő végzés, a bitorló védjegyet viselő áruk lefoglalása és megsemmisítése, a bitorló nyereségének kiszolgáltatása, a védjegy jogosult tényleges kárának és az eljárási költségeknek a megtérítése. Kivételes esetekben az ügyvédi díjak megfizetését is megítélhetik. Ha a bitorlást lajtromozott védjegy „hamisításával” vagy tényleges másolatának használatával követik el, akár 1 000 000 USD törvényes kártérítést is megítélhetnek az indokolt ügyvédi díjak megtérítésével együtt, hacsak a bitorló nem bizonyít enyhítő körülményeket.

A jogjogosultak különböző jogi, technológiai és üzleti stratégiai lépéseket tehetnek a hamisítás megakadályozása, de legalábbis enyhítése érdekében. Amint a hamisítás problémaként jelentkezik cége számára, azonnal kérjen tanácsot, hogy milyen stratégiával szálljon szembe ezzel a problémával. Az érintett területtől függően razzákat végezhet, együttműködhet a vámtisztekkel a hamis áruk importjának vagy exportjának megakadályozása érdekében, vagy polgári jogi, illetve büntetőeljárást indíthat az elkövetővel szemben.

Az alkotás oltalma más eszközökkel

Automatikusan szerzői jogi oltalmat élvez az alkotás, amint bármilyen kézzelfogható formában rögzítik. A jogi oltalom érdekében nem szükséges használni a © szimbólumot, feltéve, hogy az alkotást 1976. előtt hozták létre. A külföldi állampolgárok ugyanolyan szerzői jogi oltalmat élveznek, mint ami az Egyesült Államok állampolgárait megilleti. Ezen túlmenően, az Egyesült Államok a szerzői jogi oltalom terén számos országgal nagyon jó kapcsolatot ápol.³³

Ha a szerzői jog jogosultjának származási helye szerinti ország a szerzői jogok kölcsönös elismeréséről szóló

⁵ További online információk: www.uspto.gov/main/profiles/stopfakes.htm.

³³ United States Copyright Office: Circular 38a: International copyright relations of the United States for the status of specific countries, – www.Copyright.gov/help/gaq/faq-who.html

kétoldalú megállapodást írt alá, az alkotást automatikusan oltalomban részesítik az Egyesült Államokban. Hasonlóképpen, a védjegyet sem kell az Egyesült Államokban lajstromoztatni. A védjegyhez való jogot a „védjegy törvényes használatának alapján” állapítják meg. Ugyanez a helyzet a védjegyek esetében a „TM”, a szolgáltatási védjegyek esetében pedig az „SM” szimbólummal is, amelyeket attól függetlenül lehet használni, hogy benyújtott-e vagy sem lajstromozási kérelmet az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy Hivatalához. Nem ez a helyzet azonban az „®” szövetségi lajstromozási szimbólum esetében.³⁴

Vámhatósági intézkedések

Az Egyesült Államok Bevándorlási és Vámhatósági Jogértvényesítési Ügynöksége (United States Immigration and Customs Enforcement, ICE) arra törekszik, hogy vezető szerepet játsszon a hamisított termékek felderítése terén. Ennek során a következő szervezetekkel működik együtt: National Intellectual Property Rights Coordination Center (IPR Center), az ICE Cyber Crimes Center és az Egyesült Államok egész követségi hálózata. A National IPR Center szakembergárdája a U.S. Customs and Border Protection, valamint az FBI embereiből áll.

Ha biztosítani szeretné, hogy az ICE valóban felderítthesse a potenciálisan hamisított termékeket, a legjobb, ha szellemi tulajdon-joga lajstromkivonatának másolatát elküldi az ügynökségnek. Ezt követően a szellemi tulajdon-jogi oltalmat élvező termékek listáját továbbítják az importált áruk szűréséért felelős valamennyi vámtisztnek. Amennyiben állítólagosan hamisított árukat tartóztatnak fel a vámnál, és az importőr nem tudja bizonyítani, hogy a szellemi tulajdon-jognak ő a törvényes jogosultja, a vámhatóságok az árukat lefoglalják.

Annak biztosítása érdekében, hogy az ICE valóban lefoglalhassa az állítólagos hamisított termékeket, közvetlenül is kapcsolatba léphet az ügynökséggel, és tájékoztathatja őket, hogy okkal gondolja, hogy hamisított termékeket fognak az Egyesült Államokba importálni.

U.S. Immigration and Customs Enforcement
National Intellectual Property Rights
500 12th Street SW
Washington, DC 20024
Tel.: 1-866-IPR-2060 vagy 1-866-477-2060
Fax: (202) 307-2127

Az ICE-vel is felveheti a kapcsolatot, ha támogatásra, segítségre vagy további információkra van szüksége azzal kapcsolatban, hogy a vámhatóságok hogyan lépnek fel a hamisítással szemben. A vámhatóságok felderíthetik az árukat, és ha hamisítványokat találnak, lefoglalhatják azokat.

³⁴ USPTO: Trademarks: Basic Facts: Should I register my Mark? – www.uspto.gov/web/offices/tac/doc/basic/register.htm

Európa

Európában a szellemi tulajdon-jogokat (IPR) eredetileg a tagállamok előjogának tekintették (a nemzeti területre korlátozott oltalom). Szerencsére, az Európai Unió (a továbbiakban: EU vagy Közösség) harmonizálta a jogot, és egyes területeken létrehozta a közösségi joganyagot. Napjainkban a cégek két lehetőség közül választhatnak:

- A szellemi tulajdon-jogaiknak nemzeti vagy regionális szinten szereznek oltalmat (lajstromozással vagy lajstromozás nélkül) hasonló szabályok alapján megállapított nemzeti/regionális eljárások során és határokkel, és/vagy
- A szellemi tulajdon-jogaiknak közösségi szinten, közösségi határokkal, de egyedi eljárás során szereznek oltalmat.

Az alkotás számára alakiságok nélkül biztosított közösségi szintű oltalom

Ha az Ön alkotása formatervezési minta/logó/modell, két lehetőség közül választhat.

- **A nemzeti szerzői jog alapján biztosított oltalom:** mivel nem létezik közösségi szintű szerzői jogi oltalom, kérjük, hogy a nemzeti tájékoztatókat tanulmányozza, hogy ez az Ön alkotása esetében lehetséges-e.
- **A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezésminta-oltalom (UCD)**

A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési minta (UCD)

Alkalmazandó jogszabály

- A közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK tanácsi rendelet.

Mi kaphat oltalmat?

Oltalmat kaphat egy termék egészének vagy részének a külső megjelenése, amelyet a körvonalak, kontúrok,

színek, alak, textúra, anyagok és/vagy díszítések eredményeznek. Hasonlatos lehet egy cég márkaépítéséhez és arculatához. A termék bármilyen ipari vagy kézműipari árucikk lehet, beleértve a csomagolást, a grafikai jelzéseket és a betűformákat is. Az oltalom kizárólag a termék külső megjelenésére vonatkozik. A UCD-nek „újnak” kell lennie, és „egyéni jelleggel” kell rendelkeznie.

Alakiságok

Nincsenek: az oltalom attól a naptól fennáll, hogy a formatervezési mintát az **EU-n belül nyilvánosságra hozták**. Ez a nyilvánosságra hozatal azt foglalja magában, hogy az ugyanazon ágazaton belül tevékenykedő és az EU-n belül működő személyeknek ésszerűen tudomására juthatott a formatervezési minta. Ez megtörténhet úgy, hogy a formatervezési mintát piacra viszik, de megtörténhet előzetes marketing vagy közlés útján is. Amennyiben bizonyítani tudja alkotásának az EU-n belüli **nyilvánosságra hozatala időpontját**, a másolással szemben oltalommal rendelkezik (de semmilyen egyéb joggal nem rendelkezik).

Költségek

Nincsenek, eltekintve a nyilvánosságra hozatalhoz kapcsolódó lehetséges külső szolgáltatásoktól (ügyvéd, kiadványok, publikációk stb.).

Az oltalom időtartama

A kérdéses formatervezési minták **három évre** kapnak oltalmat. A nyilvánosságra hozatalt követő **első év** végéig lehetősége van arra, hogy az Ön (még új) UCD-jét közösségi vagy nemzeti szinten **bejegyeztesse**, ha a jelek szerint jelentős kereskedelmi értékkel bír cége számára. Ha nem, akkor három évig használhatja, és még mindig hasznot húzhat az egyes országokban biztosított szerzői jogi oltalomból (országoként ellenőrizze). Az első év eltelte után formatervezési mintája nem jegyezhető be közösségi vagy nemzeti szinten.

A jogosult

A lajstromozott (RCD) vagy lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési mintához való jog a szerzőt és/vagy a jogutódját illeti meg. Ha két vagy több személy közösen alkotta meg a formatervezési mintát, akkor a közösségi formatervezési mintához való jog közösen illeti meg őket. Ha azonban munkavállaló alkotta meg a formatervezési mintát munkaköri feladatai ellátása során és/vagy a munkavállalója által adott instrukciókat követve, az RCD/UCD-hez való jog a munkaadót illeti meg, hacsak másként nem állapodtak meg, vagy a nemzeti jogszabályok másként nem rendelkeznek. Az RCD/UCD hasznosítása a Közösség egészére vagy egy részére engedélyezhető. Az engedély lehet kizárólagos vagy nem kizárólagos.

Szerzett jogok

A UCD kizárólagos használati jogot, de gyengébb védelmet biztosít, mint az RCD: kizárólag a másolással megvalósuló bitorlással (rosszhiszemű másolás vagy szolgai utánezatok) szemben biztosít védelmet.

A UCD által biztosított jogok nem terjednek ki a magánjellegű és nem kereskedelmi célú cselekményekre, a kísérleti célú cselekményekre és az oktatási célú sokszorosítási cselekményekre.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

A jogi eljárás megindítása előtt hasznos lehet levélben felszólítani a bitorlót, hogy szüntesse be a bitorlást, és egyben bizonyos kártérítést követelni (amely a bitorlás abbahagyásához vezethet). Ha nem így történik, mivel a tagállamok kötelesek egy vagy több első- és másodfokú, a közösségi formatervezési minták bitorlásával foglalkozó közösségi mintaoltalmi bíróságot kijelölni, az alperes lakóhelye, telephelye vagy a jog lajstromozási helye szerinti nemzeti bíróság rendelkezik az ügyben illetékességgel. Ezek a bíróságok kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek a következő perekben: bitorlási perek vagy közösségi formatervezési mintát fenyegető bitorlás esetén; lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési minta megsemmisítésének megállapítására irányuló per; és lajstromozott közösségi formatervezési minta megsemmisítésének megállapítása esetén benyújtott viszontkereset. Az ítélet minden esetben érvényes és végrehajtható az Európai Unió valamennyi tagállamában.

A közösségi formatervezésiminta-oltalmi jogok büntetőjogi úton történő érvényesítése az egyes közösségi tagállamok nemzeti jogától függ.

Jó tudni

- A nyilvánosságra hozatal dátumát mindig bizonyítani kell, amikor szükséges, például: a formatervezési mintáról nyilvános esemény során készített fényképpel; a formatervezési mintáról készített fényképet tartalmazó publikáció egy példányával (dátummal ellátva); egy honlapon történő publikációval (a dátum jelzésével); egy nyilvános eseményen jogásztól származó hivatalos levéllel stb.
- A bizonyítékok szükségességét szem előtt tartva, szükség lehet egyes szerződések átdolgozására, hogy elkerüljék a formatervezési mintáknak a tulajdonos engedélye nélkül történő nyilvánosságra hozatalát.
- Ahhoz, hogy UCD-oltalmat kapjon, első alkalommal a Közösség területén kell nyilvánosságra hoznia.
- UCD-je nem részesíti Önt oltalomban a Közösségen kívüli másolással szemben.
- UCD-jét elveszítheti, ha versenytársa az Ön nyilvánosságra hozatali dátumánál korábbi létrehozási dátumot tud bizonyítani. Szükséges tehát kidolgozni az olyan lehetséges ügyfelekkel kötendő szerződések tervezetét, akiknek Ön a formatervezési mintáját még bármilyen nyilvánosságra hozatal előtt szeretné megmutatni.
- UCD-je elveszik, ha a bíróság úgy dönt, hogy az nem új, illetve nem rendelkezik egyéni jelleggel.
- Az UCD-oltalom teljes mértékben elfogadható lehet egy rövid távú formatervezési portfólió számára. Másrészről az RCD biztosabb, szélesebb körű és hosszabb oltalmat biztosít.
- Egyes országokban egyidejűleg is lehetséges a formatervezésiminta-oltalmi és a szerzői jogi jogszabályok alapján oltalmat szerezni.

Az alkotás számára alakítások betartásával biztosított közösségi oltalom

A bejegyzett közösségi formatervezési minta (RCD)

Alkalmazandó jogszabály

- A közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK tanácsi rendelet.

Mi kaphat oltalmat?

A szabályok ugyanazok, mint az UCD esetében.

Alakítások

Automatikus oltalom érdemi vizsgálat nélkül, feltéve, hogy a formatervezési minta új és egyéni jelleggel rendelkezik; ugyanazon osztályba tartozó, legfeljebb 100 formatervezési minta levédésének lehetősége egyetlen bejelentés benyújtásával.

A bejelentés benyújtható a BPHH-hoz (Belső Piaci Harmonizációs Hivatal), a nemzeti szabadalmi hivatalokhoz (NPO – National Patent Offices) vagy a Benelux Hivatalhoz. A bejelentést minden esetben a BPHH-hoz továbbítják, amely alaki vizsgálatot végez, és megfelelő esetben megadja a közösségi formatervezésiminta-oltalmat a Közöségi Formatervezési Minták Lajstromába (Community Design Register) történő bejegyzéssel. A lajstromozást a BPHH egy, a nagyközönség számára hozzáférhető kiadványban közzéteszi. A bejelentő kérheti, hogy a számára fontos információk megóvása érdekében a közzétételt a bejelentési naptól számított legfeljebb 30 hónapra halasszák el.

Költségek

A közösségi formatervezésiminta-oltalom díja nagyon alacsony, és különösen akkor vonzó, ha összevetjük a Közöségi valamennyi tagállamában a nemzeti lajstromozásokért fizetendő díjak költségeivel.

Európa	€	2–10 mintáig	11 vagy több minta esetén egyenként
Bejelentés	230	115	50
Közzététel	120	60	30
Közzététel elhalasztása	40	20	10

Vizsgálat

A BPHH a formatervezésiminta-oltalmi bejelentések elektronikus benyújtását ösztönzi hasonló forma használatával, mint a közösségi védjegybejelentések esetében. Röviddel a benyújtást követően minden egyes bejelentést megvizsgálják arra nézve, hogy megfelel-e a „formatervezési minta” fogalmának, és hogy nem ütközik-e a közrendbe vagy közérdeksébe. Az újdonságot nem vizsgálják. Ha nincsenek hiányosságok vagy kifogások, a bejelentés gyorsan eljut a lajstromozási és közzétételi szakaszba, általában kevesebb, mint **három hónap** belül a bejelentési naptól számítva. A formatervezési mintát papíralapú kiadványban nem hirdetik meg, a meghirdetés elektronikus úton történik a BPHH honlapján és CD-ROM-okon.

Az oltalom időtartama

Az RCD öt évig érvényes a bejelentés bejelentési napjától számítva, és legfeljebb négy alkalommal újítható meg 5-5 évre, az oltalom maximális időtartama tehát 25 év. **Hogyan újítható meg?** Az RCD-t vagy Ön saját maga, vagy képviselője újíthatja meg. A megújítási kérelem vagy a BPHH e-megújítási rendszere útján vagy papír alapú formanyomtatványon nyújtható be. Akár elektronikus úton, akár papíralapú formanyomtatványon nyújtja be a kérelmet, jelezheti, hogy a többes bejelentésbe foglalt valamennyi formatervezési mintát meg kívánja-e újítani, vagy ezek közül csak néhányat.

A jogosult

Az RCD-hez vagy UCD-hez való jog a szerzőt és/vagy jogutódját illeti meg. Ha két vagy több személy közösen alkotta meg a formatervezési mintát, akkor a közösségi formatervezési mintához való jog közösen illeti meg őket. Ha azonban munkavállaló alkotta meg a formatervezési mintát munkaköri feladatai ellátása során és/vagy a munkáltatója által adott instrukciókat követve, az RCD/UCD-hez való jog a munkaadót illeti meg, hacsak a felek másként nem állapodtak meg, vagy a nemzeti jogszabályok másként nem rendelkeznek. Az RCD/UCD hasznosítása a Közöségi egészére vagy egy részére engedélyezhető. Az engedély lehet kizárólagos vagy nem kizárólagos.

Szerzett jogok

Az RCD jogosultját kizárólagos hasznosítási joggal és azzal ruházza fel, hogy harmadik személyek számára megtilthassa azt, hogy engedélye nélkül előállítsa, felkínálja vagy piacra vigye, hogy olyan terméket használjon, amelyben a minta megtestesül, illetve ilyen terméket ilyen céllal importáljon, exportáljon vagy raktáron tartson. Az RCD-t érvényesíteni lehet a másolással és olyan mintával szemben is, amelyet másolás nélkül, önállóan hoztak létre (oltalom az utánzatokkal szemben, még akkor is, ha az utánzó állítása szerint jóhiszeműen járt el). Az RCD által biztosított jogok nem terjednek ki a magánjellegű és nem kereskedelmi célokból történő cselekményekre, a kísérleti és az oktatási célú sokszorosítási cselekményekre.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Ugyanazt tanácsoljuk, mint a UCD esetében.

Jó tudni

- Az RCD-oltalom megszerzése érdekében RCD-jét első alkalommal az EU területén belül kell nyilvánosságra hozni.
- RCD-je nem nyújt védelmet a Közösségen kívüli másolással szemben.
- RCD-jét elveszítheti, ha versenytársa az Ön lajstromozási napjánál korábbi létrehozási dátumot tud bizonyítani.
- RCD-jét elveszíti, ha a bíróság úgy dönt, hogy az nem új, illetve nem rendelkezik egyedi jelleggel.
- (Egyes országokban) együtt is igénybe lehet venni a formatervezésiminta-oltalmi, a tisztességtelen versenyről szóló és a szerzői jogi jogszabályok alapján biztosított oltalmat.

Speciális ajánlások

Ha egy cég új terméket visz piacra, Európán belüli eladásra szánt új névvel/logóval rendelkezik, és attól tart, hogy ezt a terméket bitorolják, tanácsos közösségi formatervezési mintát és közösségi védjegyet igényelni. A közösségi formatervezési mintának az az előnye, hogy esetében **nincsen felszólalási szakasz**. A közösségi formatervezésiminta-oltalom költségei továbbá jóval alacsonyabbak a közösségi védjegy költségeinél.

A közösségi védjegy (CTM)

Alkalmazandó jogszabály

- A Tanács 1988. december 21-i 89/104/EGK irányelve a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről, a nemzeti jogszabályok harmonizált szabályai és a védjegyként lajstromozhatóként definiált megjelölések
- A közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet a nemzeti védjegyekkel párhuzamosan a közösségi védjegyrendelet (CTMR)

Mi kaphat oltalmat?

A CTM-ként bejegyezhető megjelölések meghatározása széles körű: jelmondatok, hangok, illatok, áruk és/vagy szolgáltatások (a nizzai osztályozási rendszer alapján) meghatározásával. Együttes védjegy is lajstromozható annak érdekében, hogy az áruk és szolgáltatások eredetét, jellegét és minőségét azáltal garantálják, hogy azokat megkülönböztethetővé teszik (a védjegyjogosult szervezet vagy testület tagjainak javára).

Alakítások

Amennyiben lajstromozásra kerül sor, úgy az előnye abban rejlik, hogy az egyetlen eljárás lefolytatásával megszerzett oltalom mind a 27 közösségi tagállamban érvényessé válik. A bejelentést közvetlenül a Belső Piaci Harmonizációs Hivatala számára kell benyújtani, vagy valamely közösségi tagállam nemzeti védjegy hivatalán keresztül, amely a bejelentést a BPHH számára továbbítja. A CTM-re irányuló bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentőre vonatkozó információkat, a védjegy ábrázolását és azon áruk/szolgáltatások listáját, amelyekre nézve a védjegyet kéri. Alapvető sajátossága az, hogy árujelzőként funkcionál. A CTM-bejelentést az Közösség 22 hivatalos nyelve egyikén kell benyújtani (az „első nyelv”), emellett a bejelentésben egy másik nyelvet is meg kell jelölni, amelynek a BPHH öt hivatalos nyelve (ES, GE, EN, FR, IT) közül az egyik kell, hogy legyen.

Amint elvégezték a feltétlen kizáró okokra²⁸ irányuló vizsgálatot, a CTM-et a bejelentő kérelmére és díjfizetés ellenében az egyes tagállamokba küldik kutatásra (a BPHH által a CTM-ek között végzett kutatás mellett).

Majd ezt követően a CTM-et meghirdetik a BPHH közlönyében. Ha harmadik személyektől nem érkezik felszólalás, a CTM-et lajstromozzák.

Feltéve, hogy a lajstromozást semmi sem akadályozza, a lajstromozási eljárás körülbelül **12-18 hónapig** tart. A korábban alkalmazott lajstromozási díjat a 2009 tavaszától a 355/2009/EK rendelet megszüntette.

A Közösségben székhellyel vagy valódi és ténylegesen működő telephellyel rendelkező jogi személy jogi képviselője útján közvetlenül nyújthat be bejelentést. A munkavállaló is jogosult annak a cégnek a nevében bejelentést benyújtani, ahol alkalmazásban áll, ha a bejelentéshez csatolják a jogi képviselő által aláírt meghatalmazást. A leányvállalat munkavállalója is minősülhet az anyavállalat munkavállalójának.

²⁷ **Feltétlen kizáró okok: a bejelentés elutasításának okai magának a megjelölésnek a jellegében gyökereznek, ha az leíró jellegű, funkcionális vagy kifogásolható. PI.:** megjelölések, amelyek nem rendelkeznek megkülönböztető jelleggel, vagy amelyek a közrendbe vagy közérdeklcsbe ütköznek.

Költségek

Eljárás	3 osztályra	3 után osztályonként
Hagyományos bejelentés	1050	150
Elektronikus bejelentés	900	150
Lajstromozás	0	0

A díjakat euróban kell befizetni. A bejelentési díjat a bejelentés benyújtásától számított egy hónapon belül kell befizetni annak érdekében, hogy a bejelentés beérkezésének napja legyen a bejelentési napja is.

Az oltalom időtartama

10 év a bejelentési naptól számítva. A lajstromozás további 10 éves időszakokra megújítható. A megújításra irányuló kérelmet hat hónapon belül kell benyújtani legkésőbb annak a hónapnak az utolsó napjáig, amelyben az oltalom lejár. A díjakat ugyancsak ezen az időszakon belül kell befizetni. A megújítás a fennálló oltalom lejártát követő napon lép hatályba, és ekkor kerül bejegyzésre is. A közösségi védjegy lajstromozása után egy **ötéves** időszak kezdődik, amelyet követően vagy – a lajstromozás időpontjától számított több mint 5 év eltelte után – bármely más folyamatos ötéves időszak eltelte után harmadik személy kérelmezheti az oltalom megszűnésének megállapítását, ha a védjegyet nem használták az EU területén.

A jogosult

A CTM kizárólagos joggal ruházza fel a jogosultat, aki jogosult minden harmadik személyt eltiltani attól, hogy engedélye nélkül üzleti tevékenysége folyamán ugyanolyan vagy hasonló megjelöléseket használjon azonos vagy hasonló árukra és/vagy szolgáltatásokra nézve, mint amelyeket a CTM oltalmaz. Az együttes közösségi védjegynek számos jogosultja lehet.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Annak a tagállamnak a bírósága rendelkezik illetékességgel, amely tagállamban az alperes lakóhelye (vagy telephelye) van. A jogosultak választhatnak, hogy polgári keresetet nyújtanak be, vagy büntetőfeljelentést tesznek.

Polgári eljárás

Elérhető jogorvoslatok: **kártérítés** a becsült kiesett nyereség/kiesett eladások/jó hírnév elvesztése stb. alapján; a bitorló áruk eladásából szerzett nyereség **kiszolgálta-**

tása; a bitorló áruk **átadása**. A **polgári** pert erősítő tényezők: a **védjegyoltalom** és/vagy a nyilvántartásba vett szerzői jog; a védjegy ismertsége és jó hírneve, amely bizonyítja, hogy áru tekintetében azok forrásának beazonosítójává vált, pl. eladási adatok, reklámok, számlák, használati idő, korábbi jogérvényesítési adatok, minél erősebb a **védjegy**, annál szélesebb körű az oltalom; a bitorló általi visszaélés bizonyítéka. A közösségi védjegy-bíróságokként működő tagállami bíróságok a következő ügyekben kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek: CTM-bitorlás; bitorlás fenyegető veszélye; bitorlás meg nem történtének megállapítása; érvénytelenítésre irányuló viszontkereset.

Ezen bíróságok bármelyikének döntése a Közösség egész területén hatályos.

Büntetőeljárás

Megfelelő lehet ahhoz, hogy „megtisztítsák a piacot”. Ismert cselekmény esetében **két lehetőség** közül lehet választani: a rendőrségen tett, őrizetbe vételre és lefoglalásra irányuló büntetőfeljelentés, vagy büntetőbírósnál tett, lefoglalásra irányuló kérelem. Nem ismert cselekmény esetén is **két lehetőség** közül lehet választani: bíróságnál tett, a bitorló felekkel szemben házkutatási és lefoglalási parancs kiadására irányuló büntető feljelentés, vagy a bíróságnál tett, ismeretlen személyekkel szemben házkutatási és lefoglalási parancs kiadására irányuló büntetőfeljelentés. A **büntetőeljárás előnyei**: azonnali elrettentő hatás, nagy publicitás, letartóztatáshoz és a bűnösség megállapításához vezethet, kevésbé költséges. **Hátrányai**: az ügyet nem rendezi, nem állapítja meg a tényállást, nincs ellenőrzés, nincs jogellenes tevékenységtől eltiltás, nincs kártérítés stb.

Jó tudni

A CTM előnyei: költséghatékony oltalom az egész EU-ban; a nemzeti szenioritások megtartásával a lajstromozás egyszerűsített megerősítése az egyes tagállamokban. Egyetlen tagállamban történő használat kivédi a használat hiányára alapozott támadásokat. A BPHH értesíti a CTM-jogosultakat a későbbi ütköző bejelentésekről. Nem szükséges a CTM-bejelentést nemzeti lajstromozásra vagy bejelentésre alapozni. Elutasítás esetében a CTM-et nemzeti bejelentéssé lehet átalakítani (konverzió). A díjak befizetése a bejelentéshez. **A CTM hátrányai**: Ha a CTM-bejelentést bármely közösségi tagállamban elutasítják, az egész bejelentés elvész. A rendszer egységes jellege azt jelenti, hogy a CTM nem engedményezhető vagy ruházható át az EU-nak csak egy részére. Mivel korábbi ütköző jogok vizsgálatára csak felszólalás benyújtása során van

lehetőség a lajstromozás előtt, a CTM-bejelentések nagy részével szemben felszólalással élnek. A jelek szerint azonban a legtöbb felszólalást megállapodás útján rendezik. A lajstromozási eljárás hosszadalmas lehet (18-24 hónap), amely vita esetén tovább hosszabbodik.

Egyes országokban együtt is igénybe lehet venni a védjegyoltalmi, a tisztességtelen versenyről szóló és a szerzői jogi jogszabályok alapján biztosított oltalmat.

Az európai szabadalom

Alkalmazandó jogszabály

Az Európai Unióban jelenleg két rendszer biztosít szabadalmi oltalmat, ezek közül egyik sem alapul közösségi jogszabályon: a nemzeti szabadalmi rendszerek és az európai szabadalmi rendszer. A nemzeti szabadalmi rendszerek *de facto* harmonizáción estek át számos nemzetközi egyezmény aláírásával, beleértve az 1973. október 5-i, az európai szabadalmak megadásáról szóló Európai Szabadalmi Egyezményt (**Convention on the Grant of European Patents; a Müncheni Egyezmény**), amelyhez valamennyi közösségi tagállam csatlakozott. Az egyezmény egyetlen eljáráshoz köti a szabadalom megadását, létrehozta az Európai Szabadalmi Hivatalt (**European Patent Office; EPO**) a szabadalmak megadása érdekében, amelyek ezt követően a nemzeti jogszabályoktól függetlenül nemzeti szabadalmakká válnak. Jelenleg 31 ország tagja az Európai Szabadalmi Szervezetnek (**European Patent Organisation**). Habár a Müncheni Egyezmény egyetlen rendszert hoz létre a szabadalmak megadásához, közösségi szabadalom még mindig nincs.

Mi kaphat oltalmat?

Szabadalmat csak olyan találmányra adnak, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható. Úgy is ellenőrizheti, hogy termékét vagy elgondolását másvalaki már feltalálta és szabadalmaztatta-e, hogy az esp@cenet-en keresztül az EPO ingyenes online adatbázisához fordul. További információkat talál a jelen útmutató 14. oldalán a Szabadalmak és használati minták címszó alatt.

Alakítások

Az EPO-hoz bármely nyelven be lehet nyújtani a bejelentést. Az EPO hivatalos nyelvei azonban az angol, a francia és a német. Ha a bejelentést nem ezen nyelvek egyikén nyújtják be, akkor fordítást kell ahhoz csatolni. Bár a hivatásos képviselő igénybevétele csak az Európán

kívüli bejelentők számára kötelező, az EPO valamennyi bejelentőnek azt javasolja, hogy vegyen igénybe jogi tanácsadást. Az európai szabadalom megadására irányuló kérelmet az Európai Szabadalmi Hivatal (European Patent Office) által előírt formanyomtatványon (Form 1001) kell benyújtani.

Vizsgálat

A bejelentés benyújtásától számítva körülbelül 3-5 évig tart, amíg a szabadalmat megadják. Két fő szakaszból beszélhetünk: az alaki vizsgálat és a kutatási jelentés összeállítása. A bejelentő kérelmére érdemi vizsgálatot is végeznek, amelynek során az EPO megvizsgálja, hogy a találmány valamennyi követelményt kielégíti-e.

Költségek

Számos európai országban az európai szabadalmi oltalom megszerzésével járó költségek nagy része azt követően merül fel, hogy a szabadalmat megadták. Minden országra nézve, amelyben az európai szabadalom érvényesítését kérik – néhány kivételtől eltekintve – fordítást kell benyújtani az illető állam nemzeti nyelvén. Mivel az európai tagállamokban 22 nyelvet beszélnek, jelentős költséget jelenthet, ha egész Európára kiterjedő oltalmat kérnek.

Az oltalom időtartama

20 év a bejelentési naptól kezdve; 20 év a nemzetközi bejelentési naptól számítva a PCT-szabadalmak nemzeti szakasza esetében; 20 év az európai bejelentési naptól számítva a kiterjesztett bejelentések esetében. Az oltalmi díjakat évente kell befizetni azon év lejártá előtt, amelyre nézve az oltalmi díjakat befizették, vagy a lejáratú időpont után három hónappal történő befizetés esetében 25%-os pénzbírsággal, illetve legkésőbb az oltalmi időszak lejártá után 3–9 hónappal történő befizetés esetében 50%-os pénzbírsággal.

A jogosult

Az európai szabadalom majdnem valamennyi sajátosságát, vagyis a jogosultságot, az érvényességet és a bitortlást, a nemzeti jogszabályok önállóan határozzák meg.

Mit tegyek, ha lemásoltak?

Tanulmányozza nemzeti tájékoztatókat!

Speciális ajánlások

A találmányok szabadalomként vagy használati mintaként részesíthetők oltalomban. Az egyik alapvető eltérés az, hogy a szabadalmak vizsgált jogok, míg a használati minták esetében nem végeznek vizsgálatot. Ezért is könnyebb, gyorsabb és olcsóbb használatiminta-oltalmat szerezni. A szabadalom időtartama általában 20 év, míg a használatiminta-oltalom 10 év után lejár. Európában használatiminta-oltalom Ausztriában, Franciaországban, Németországban és Spanyolországban érhető el (a felsorolás nem kimerítő).

Hogyan védjem meg alkotásomat a vámnál?

Alkalmazandó jogszabály

A Tanács 1383/2003/EK rendelete az egyes szellemi tulajdon-jogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről rögzíti azokat a feltételeket, amelyek alapján a vámhatóságok beavatkozhatnak olyan ügyekben, amelyek esetében egyes árucikkkel kapcsolatban a szellemi tulajdon-jogok bitorlását gyanítják.

A rendelet hatálya

A rendelet a „hamisított árukat” a következőképpen határozza meg: olyan áruk, beleértve azok csomagolását is, amelyek engedély nélkül olyan védjeggyel vagy megjelöléssel vannak ellátva, amely megegyezik az ugyanolyan típusú árukra érvényesen bejegyzett védjeggyel, vagy amely lényeges jellemzőit tekintve nem különböztethető meg az ilyen védjegytől, és amely ezáltal sérti a védjegy jogosultjának jogait a közösségi jog vagy azon tagállam jogszabályai szerint, amelyben a vámhatóságok intézkedése iránti kérelmet benyújtották. A „kalózáruk” „olyan másolt vagy másolatokat magukban foglaló áruk, amelyeket a szerzői jog vagy szomszédos jogok, vagy a formatervezési mintaoltalom jogosultjának az engedélye nélkül készültek”.

A rendelet a szellemi tulajdon-jog bármely fajtájára és bármely, harmadik országokkal (nem EU-n belüli) forgalmat (import, export, tranzit, átrakás) bonyolító vámrendszerre vonatkozik.

Eljárás

A rendszer lehetővé teszi a vámhatóságok számára, hogy saját kezdeményezésükre vagy kérésre olyan áru-

kat tartsanak vissza, amelyek esetében bizonyos szellemi tulajdon-jogok bitorlását gyanítják. Azokat az árukat, amelyekről megállapították, hogy szellemi tulajdon-jogot bitorolnak, megsemmisítik, vagy a kereskedelmi csatornákon kívül kerülnek terjesztésre. Az intézkedés kérelmezése érdekében a kérelmezőnek két feltételnek kell megfelelnie: kellően pontos leírást kell adnia, hogy a beazonosítást lehetővé tegye, és bizonyítania kell, hogy ő a jog jogosultja. A kérelem lehet nemzeti vagy európai (közösségi jog/közösségi kérelem). Az utóbbi esetben a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó valamennyi információt az összes nemzeti nyelvre lefordítják. A kérelemhez minden egyes esetben csatolják a jogosult nyilatkozatát, miszerint vállalja a felelősséget, és viseli az összes költséget (raktározás, megsemmisítés stb.).

Időtartam

A vámhatóságoknak **30 munkanapon** belül döntést kell hozniuk. Ha helyt adnak a kérelemnek, a beavatkozás legalább **egy évig** érvényes (vagy tovább, az adott országtól és a szellemi tulajdon-jogtól függően). Az intézkedésre irányuló kérelem **10 napos** időszakot biztosít (kérelemre egyszer meghosszabbítható) ahhoz, hogy az ügyet az illetékes hatóság elé utalják, és hogy megszerezzék az összes szükséges információt a feladó és adott esetben a címzett nevére és címére vonatkozóan. Ez alatt az időszak alatt a jogosult is megvizsgálhatja az árukat, és mintákat vehet.

Egyszerűsített eljárás

Ez lehetővé teszi, hogy az árukat **a szellemi tulajdon-jog bitorlásának megállapítása nélkül megsemmisítésre** átengedjék, azonban számos feltételnek kell eleget tenni: a jogosultnak 10 napon belül írásban meg kell erősítenie, hogy az áruk az ő szellemi tulajdon-jogait bitorolják, és a gyanús áruk feladójának, címzettjének vagy tulajdonosának írásban meg kell erősítenie az áruk megsemmisítéséről szóló döntést (vagy ez ügyben hallgatnia kell). A megsemmisítést végre kell hajtani, hacsak a nemzeti jogszabályok másként nem rendelkeznek, mégpedig a jogosult költségén és felelősségére. Az egyszerűsített eljárás opcionális a tagállamok számára, és végrehajtása országonként változhat. Jelenleg Bulgária, Finnország, Franciaország, Olaszország és Luxemburg nem alkalmazza ezt az eljárást.

Jó tudni: ez a kérelem ingyenes, és az elvégzett ellenőrzés semmilyen más vámellenőrzési osztályhoz/információhoz nem kapcsolódik. Számos nehézség merül fel azonban, például a kérelem formanyomtatványainak a Közösség valamennyi vámhatóságának nyelvére történő

lefordításával; minden egyes közösségi tagállamban a cég kötelező képviselővel; a bitorló áruk raktározásával és megsemmisítésével járó költségek, plusz a bírósági eljárás költségei, amelyeket nagyon gyakran nem lehet ráterhelni semmilyen bitorlóra sem a Közösség területén; és ezt még az is súlyosbítja, hogy a vámhatóságok nehezen szereznek tudomást a több mint 50 000 új formatervezési mintát (szezonzónként és jogosultanként) érintő lehetséges kalózcselekményről, különösen a rövid ideig értéket képviselő formatervezési minták esetében.

Következtetés

Ez a vámeljárás a védjegyek és az egyéb szellemi tulajdon-jogok esetében is hasznos. A formatervezési minták esetében azonban csak akkor, ha az Ön formatervezési mintája jelentős kereskedelmi értékkel rendelkezik, és/vagy ha megfelelő információkat tud szolgáltatni a vámhatóságok számára, hogy a megfelelő szállítmányt/bitorlást vegyék célba.

Hogyan érvényesítem jogaimat Európában?

Alkalmazandó jogszabály

- Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/48/EK irányelve a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről

A rendelet hatálya

Valamennyi tagállam számára előírja, hogy hatékony, elrettentő és arányos jóvátételi intézkedéseket és szankciókat alkalmazzanak azokkal szemben, akik hamisítási- és kalózcselekményeket végeznek. Valamennyi, a közösségi és a nemzeti jog által védett szellemi tulajdon-jog bitorlására alkalmazandó. A szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozik, amely magában foglalja az iparjogvédelmi jogokat is. A polgári bíróságokon rendelkezésre álló intézkedéseket tartalmazza, a bűncselekmények nem tartoznak a hatálya alá.

Tartalom

A polgári jogi szankciókra és megoldásokra vonatkozó nemzeti jogszabályokat közelebb hozza az egész EU-n belül a „best practices”-szel. A bizonyítékokra és a bizonyíté-

kok megőrzésére irányuló eljárásokat, valamint olyan ideiglenes intézkedéseket tartalmaz, mint például a közben-ső végzések és a lefoglalások. A lehetséges megoldások magukban foglalják a jogellenes áruk megsemmisítését, visszahívását és végleges eltávolítását a piacról, valamint a pénzügyi jóvátételt, az ideiglenes intézkedést és a kártérítést. A tájékoztatás joga lehetővé teszi a bírónak, hogy bizonyos személyek számára rendeljék el a jogellenes áruk és szolgáltatások terjesztésében részt vevő személyek nevének és címének felfedését, a szóban forgó mennyiségek és árak részleteivel együtt. A tagállamok számára bizonyos olyan intézkedéseket jelez (mint például a bírósági határozatok közzététele és a szakmai etikai kódexek kidolgozása), amelyek hozzájárulnak a bitorlásokkal szembeni fellépéshez.

Jó tudni

Az irányelv átültetése a nemzeti jogrendszerekbe megtörtént. Bár intézkedései az üzletszerűen végzett cselekményekre irányulnak, a tagállamok ezeket az intézkedéseket a nem üzletszerű cselekményekre is alkalmazhatják, ezért végrehajtása országoként változik.

Közösségi szintű fő kapcsolatok

BPHH (OHIM): Office for Harmonization in the Internal Market – Avenida de Europa, 4 – E-03008 Alicante – Spanyolország – tel.: + 34 96 513 9100 8.30-tól 18.30-ig www.oami.europa.eu

EPO: European Patent Office – 80298 München – Németország
Centralised EPO Customer Services
Tel.: + 49 89 2399-4636
www.epo.org

Vámhatóságok: a közösségi honlapon:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/right_holders/index_en.html

EURATEX: European Organisation of Apparel and Textile
24 rue Montoyer B-1000 Brüsszel
Tel.: + 32 2 285 48 93 www.euratex.org

Információk az EU Bizottságától:

- http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/intell_property/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/enterprise/sme/support_en.htm

Nemzetközi kitekintés

Milyen hozzáadott értékkel rendelkezik a szellemi tulajdon nemzetközi bejegyzése?

A nemzetközi kereskedelem és a közvetlen külföldi befektetések terén mutatkozó általános növekedés egy olyan megfelelő jogi struktúra kialakítását tette szükségessé, amely képes a szellemi tulajdon-jogok nemzetközi szintű védelmének megteremtésére egy könnyű, egyszerű és költségtakarékos módon. Ilyen „egyablakos” vagy kereskedelmet elősegítő lehetőségek az alábbiak:

- az ipari minták nemzetközi lajstromozására irányuló hágai rendszer (Hague System for the International Registration of Industrial Designs), a továbbiakban: hágai rendszer;
- a védjegyek nemzetközi lajstromozására irányuló madridi rendszer (Madrid System for the International Registration of Trademarks) a továbbiakban: madridi rendszer; és
- a szabadalmak nemzetközi lajstromozásáról szóló Szabadalmi Együtműködési Szerződés (Patent Cooperation Treaty for the International Registration of Patents) a továbbiakban: PCT-rendszer,

amelyek mindegyikét a Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organization; WIPO) kezeli, lehetővé téve a cégek számára – méretüktől és gazdasági hátterüktől függetlenül –, hogy szellemi tulajdonukat számos megjelölt országban nagyon költség- és időtakarékos módon megfelelő oltalomban részesítsék.

A hágai, a madridi és a PCT-rendszer egymáshoz nagyon hasonló alapokra épül. Lássuk a következő esetet: egy londoni székhelyű, viszonylag kis méretű cipőipari cég a világ különböző részein 15 országba szeretné üzleti tevékenységét kiterjeszteni. Hogyan biztosíthat oltalmat az általa gyártott cipőkhöz társuló speciális technológiának (szabadalom), a cipők sajátos formatervezésének és a márkának (a védjegy)? A hágai, a madridi és a PCT-rendszer nélkül mind a 15 országban ügyvédekkel kellene felfogadnia, hogy a szellemi tulajdon oltalmát az illető nemzeti nyelveken az illető nemze-

ti szabadalmi hivataloknál kérelmezzék. El tudja képzelni, hogy ez mennyi időt venne igénybe, milyen bonyolult lenne, és mennyibe kerülne? Ha a példánkban szereplő cipőgyártó ezt a megközelítést tenné magáévá, valószínűleg soha nem engedhetné meg magának a nemzetközi terjeszkedést, és talán még az üzlettel is felhagyna, nemhogy globálisan kezdene gondolkodni. Ha azonban a cég él a hágai, a madridi és/vagy a PCT-rendszer által biztosított lehetőségekkel, képes lesz szellemi tulajdonát gyorsan, viszonylag olcsón, sőt akár hivatásos képviselő segítségével nélkül is oltalomban részesíteni. Ezeknek a rendszereknek tehát az a fő értékük, hogy egyszerűsítik a benyújtási és az oltalommegújítási eljárásokat úgy, hogy egyetlen hozzáférési pontot kínálnak sok különböző joghatósághoz egyetlen nyelven, egyetlen pénznemben megállapított egyetlen díjbefizetéssel, és eközben sok, egymástól teljesen különböző országban garantált az oltalom.

Nemzetközi formatervezési minta lajstromozása

Alkalmazandó jogszabályok

A formatervezési minták nemzetközi bejegyzésére nézve az ipari minták nemzetközi lajstromozására irányuló hágai rendszer (Hague System for the International Registration of Industrial Designs) az irányadó. Ez a következőkből áll: a Londonban (1934) és a Hágában (1960) átdolgozott Hágai Megállapodás (1925), amelyet Monacóban, az 1934. évi szöveg kiegészítéseként aláírt szöveg (1961), a Stockholmban aláírt – módosított – kiegészítő szöveg (1967) és a Hágai Megállapodás Genfben felülvizsgált szövege (1999) módosított.

Ki kérhet oltalmat, és mely országban?

Az alábbi kritériumoknak kell eleget tenni ahhoz, hogy nemzetközi mintaoltalmat szerezzenek.

A bejelentőnek:

- olyan ország állampolgárának kell lennie, amely a szerződésben részes fél, vagyis a szerződés valamelyik tagállamának, illetve a szerződéshez csatlakozó nemzetközi szervezet tagállamának állampolgára;
- székhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén;
- valóságos vagy ténylegesen működő ipari vagy kereskedelmi telephellyel vagy állandó lakóhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén.

Oltalom csak azokban az országokban szerezhető, amelyek a megfelelő szerződések részes felei. A mai napig a Hágai Megállapodásnak (Hague Agreement) 56 szerződő fele van. Az Európai Közösség tagja a Hágai Megállapodásnak és a Genfi Szerződésnek (Geneva Act), de nem tagja a Londoni, a Hágai és a Stockholmi Szerződésnek (London Act, Hague Act, illetve Stockholm Act). Az Európai Unió egyes tagjai azt választották, hogy a Hágai Megállapodás és a megállapodást módosító különböző szerződések tagjai lesznek. A formatervezési minták esetében a szerződő felek listája letölthető a <http://www.wipo.int/hague> honlapról.

Alakítások

A bejelentést általában a nemzeti szabadalmi hivatalon keresztül nyújtják be, de bizonyos körülmények között közvetlenül a WIPO-hoz is be lehet nyújtani. A szükséges elektronikus dokumentumok a <http://www.wipo.int/treaties> honlapról tölthetők le.

Ez a dokumentum tartalmazza a bejelentés benyújtásához szükséges tudnivalókat.

A formatervezésiminta-oltalom esetében semmilyen nemzeti bejelentést vagy lajstromozott oltalmat nem írnak elő. Legfeljebb 100 formatervezési mintát lehet belefoglalni ugyanabba a bejelentésbe, feltéve, hogy mind ugyanabba az osztályba tartoznak (a locarnói osztályozási rendszer szerint).

Költségek

A bejelentő alapidjat, közzétételi díjat és vagy standard díjat vagy pedig egyéni díjat fizet az egyes megjelölt szerződő felekre nézve.

A díjak részletekbe menő összegzése megtalálható a WIPO honlapjáról ingyenesen letölthető dokumentumban.²⁸

²⁸ <http://www.wipo.int/hague/en/fees/sched.htm>

Például egyetlen formatervezési minta bejegyzése 10 ábrázolással, 300 szóból álló leírással és 10 Spanyolországon kívüli piacra nézve 2797 svájci frankba vagy 1850 euróba kerül.

Vizsgálat

A bejelentés közvetlenül a WIPO-nál is benyújtható elektronikus úton. A formatervezésiminta-oltalom esetében a vizsgálat általában 6–12 hónapot vesz igénybe. A bejelentő kérheti, hogy a formatervezési minták közzétételét a bejelentési naptól számítva maximum 30 hónappal halasszák el.

Az oltalom időtartama

A formatervezésiminta-oltalmat eredetileg 5 évre adják meg, de további 5 évvel meghosszabbítható, a formatervezésiminta-oltalomnak a megjelölt országban engedélyezett teljes időtartamáig. A megújítás érdekében a „DM/35” formanyomtatványt kell benyújtani, amely a WIPO honlapján hozzáférhető.²⁹

Nemzetközi védjegy lajstromozása

Alkalmazandó jogszabály

A védjegyek nemzetközi bejegyzésére nézve a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodás és a Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó Jegyzőkönyv (Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks and the Protocol Relating to the Madrid Agreement) az irányadó.

Ki kérhet oltalmat, és mely országban?

Az alábbi kritériumoknak kell eleget tenni ahhoz, hogy nemzetközi védjegyohtalmat szerezzenek.

A bejelentőnek

- olyan ország állampolgárának kell lennie, amely a szerződés részes fele, vagyis a szerződés, illetve a szerződéshez csatlakozó nemzetközi szervezet tagállamának állampolgára;
- székhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén;
- valóságos vagy ténylegesen működő ipari vagy kereskedelmi telephellyel vagy állandó lakóhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén.

²⁹ <http://www.wipo.int/hague/en/forms>

Oltalom csak azokban az országokban szerezhető, amelyek a megfelelő szerződések részes felei. Jelenleg a Madridi Jegyzőkönyvnek (Madrid Protocol) 72 szerződő fele van, a Madridi Megállapodásnak (Madrid Agreement) pedig 57. Az Európai Közösség tagja a Madridi Jegyzőkönyvnek, de a megállapodáshoz nem csatlakozott. Az Európai Unió egyéni tagjai választhatnak, hogy a jegyzőkönyv, a megállapodás vagy mindkettő tagjai lesznek-e. A szerződő felek listája a WIPO honlapjáról letölthető: <http://www.wipo.int/treaties>.³⁰

Mivel a szerződő felek száma korlátozott, a védjegy-jogosult a világ bizonyos részein, többek között Latin-Amerika nagy részén nem élhet a rendszer által kínált előnyökkel.

Alakításágok

A nemzetközi védjegybejelentések csak a nemzeti szabadalmi hivatalokon keresztül nyújthatók be, közvetlenül a WIPO-hoz nem. A WIPO honlapján (<http://www.wipo.int/madrid>) megtalálható az összes szükséges dokumentum, valamint a védjegylajstromozásra vonatkozó tudnivalók.

A WIPO azt javasolja, hogy lépjenek közvetlen kapcsolatba védjeggyel foglalkozó részlegével a formanyomtatványok kitöltése érdekében, mert ez lehetővé teszi a WIPO számára, hogy e-mail útján válaszoljon az érdeklődésekre.

Sector of Trademarks, Industrial Designs and
Geographical Indications
World Intellectual Property Organization
34, chemin des Colombettes, P.O. Box 18,
1211 Genf 20, Svájc
Tel.: (41 22) 338 9111
Fax.: (41 22) 740 1429

Költségek

A díjak részletekbe menő összegzése megtalálható a WIPO honlapjáról ingyenesen letölthető dokumentumban: <http://www.wipo.int/madrid>.³¹

A bejelentő alapidíjat, megjelölési díjat és a 3. osztályon felül kiegészítő díjat fizet az áruk és szolgáltatások minden egyes további osztályára nézve, valamint pót-

díjat az egyes szerződő felek megjelöléséért.³² Például egy színes védjegy bejegyzése, beleértve az ábrás megjelöléseket is, 10 különböző piacon, 10 különböző osztályban, spanyolországi védjegyre alapítva 7412 svájci frankba vagy 4904 euróba kerül az ügyvédi díjak nélkül.

Vizsgálat

A nemzetközi védjegyoltalomra irányuló vizsgálat általában maximum 18 hónapig tart, ha a bejelentést nem utasítják el. A nemzetközi védjegybejelentés esetén a bejelentőnek a vizsgálati eljárás során mindvégig tisztában kell lennie azzal, hogy a nemzetközi védjegy bejegyzése a nemzeti védjegytől függ. Az első 5 évre nézve a nemzetközi lajstromozás teljes mértékben az alapul szolgáló bejelentéstől függ. Ez azt jelenti, hogy a nemzetközi lajstromozás élettartamának első 5 éve alatt, ha az alapul szolgáló bejelentést vagy lajstromozott oltalmat részben vagy egészben elutasítják, visszavonják, érvénytelenítik vagy korlátozzák, a nemzetközi bejegyzés is hatályát veszti. 5 év eltelte után azonban a nemzetközi lajstromozás függetlenné válik az annak alapjául szolgáló nemzeti lajstromozástól.³³

Az oltalom időtartama

A védjegyoltalmat 10 évre adják meg, és ez az időtartam további 10 éves időtartamra meghosszabbítható a WIPO számára befizetett megújítási díjjal.

Nemzetközi szabadalmi oltalom

Alkalmazandó jogszabály

- A szabadalmak nemzetközi lajstromozására a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (Patent Cooperation Treaty; PCT) az irányadó.

Ki kérhet oltalmat, és mely országban?

Az alábbi kritériumoknak kell eleget tenni ahhoz, hogy nemzetközi szabadalmi oltalmat szerezzenek.

³⁰ http://www.wipo.int/treaties/en/documents/pdf/madrid_marks.pdf

³¹ <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/sched.html>

³² A díjszámítás megtekinthető:

<http://www.wipo.int/madrid/en/fees>

³³ USPTO: The Madrid Protocol: Frequently asked Questions by US Trademark Owners Seeking International Rights, 5. o.: <http://www.uspto.gov/web/trademarks/madrid/madridfaqs.htm>

A bejelentőnek

- olyan ország állampolgárának kell lennie, amely a szerződés részes fele, vagyis a szerződés, illetve a szerződéshez csatlakozó nemzetközi szervezet tag-államának állampolgára;
- székhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén;
- valóságos vagy ténylegesen működő ipari vagy kereskedelmi telephellyel vagy állandó lakóhellyel kell rendelkeznie egy szerződő ország területén.

Últalom csak azokban az országokban szerezhető, amelyek a megfelelő szerződések részes felei. Jelenleg a Szabadalmi Együttműködési Szerződésnek 141 szerződő fele van.³⁴ Az Európai Közösség nem tagja a PCT-nek, egyes tagállamai azonban igen.

Alakíságek

Minden, amit a bejelentőnek a WIPO-nál történő közvetlen benyújtásról tudnia kell, megtalálható a WIPO honlapján:

<http://www.wipo.int/pct/>

A WIPO támogatást nyújt a bejelentések benyújtásához.

A „PCT”-re nézve:

PCT Information Service

Tel.: +41 22 338 8338

Fax: +41 22 338 8339

E-mail: pct.infoline@wipo.int

www.wipo.int/pct/en/infoline.htm

Ha a nemzetközi szabadalmi bejelentést közvetlenül a WIPO-hoz szeretné benyújtani, kérjük, lépjen kapcsolatba:

PCT Receiving and Processing Section

34, chemin des Colombettes

CH-1211 Gené 20, Svájc

Tel.: +41 22 338 9222

Fax: +41 22 910 06 10

E-mail: ro.ib@wipo.int

Költségek

A bejelentő alapdíjat, megjelölési díjat és kezelési díjat fizet. A díjak részletekbe menő összegzése megtalálható a WIPO honlapjáról ingyenesen letölthető dokumentumban.³⁵

³⁴ A szerződő felek listája letölthető: http://www.wipo.int/pct/guide/en/gdvol1/annexes/annexa/ax_a.pdf

³⁵ <http://www.wipo.int/pct/en/fees>

A díjcsökkentés összefoglalása megtekinthető: http://www.wipo.int/pct/en/fees/epo_fee_reduction.htm

A bejelentéseiket elektronikus úton benyújtó bejelentők díjcsökkentésben részesülhetnek. A PCT szerinti elektronikus benyújtásról további részletek a www.wipo.int/pct-safe/en/ honlapon találhatók.

Például az osztrák, a spanyol és a finn szabadalmi hivatalnál a PCT-n keresztül történő benyújtás 13 047 svájci frankba vagy 8633 euróba kerül ha a bejelentés elektronikus úton történik, és legfeljebb 30 oldalból áll. Ez a díj a vizsgálati díjakat, a kezelési díjakat, a kutatási díjakat, a továbbítási és a nemzetközi bejelentési díjakat, plusz az elektronikus benyújtás után járó kedvezményt is tartalmazza.

Vizsgálat

Amint a WIPO-hoz beérkezik a bejelentés, ellenőrzik, hogy az kielégíti-e a szellemi tulajdon-jogi általomra vonatkozó valamennyi alaki követelményt.

Megjegyzés: a WIPO a bejelentést nem veti érdemi vizsgálat alá, csak azt ellenőrzik, hogy eleget tettek-e valamennyi alaki előírásnak. Ezen túlmenően a bejelentő nemzeti szabadalmi hivatalának, nem pedig a WIPO-nak a feladata azt eldönteni, hogy az általmat megadják-e vagy sem. Elmondható viszont, hogy a nemzeti szabadalmi hivatal ritkán utasít el olyan bejelentést, amelyet a WIPO-nál nyújtottak be. Ha a szerződő fél az előírt határidőn belül nem jelent be elutasítást, a nemzetközi általmat megadják. A benyújtás és a bejegyzés között általában 18-30 hónap telik el, amennyiben semmilyen észrevételt nem érkezik. A szabadalmi bejelentés esetében a PCT nemzetközi kutatási jelentést kínál, és lehetővé teszi a szabadalom bejelentője számára, hogy „időt vásároljon”, mert a bejelentőnek legalább 18 hónap áll rendelkezésére, mielőtt eleget kell tennie a nemzeti követelményeknek.

Az általom időtartama

A szabadalmi általmat 20 évre adják meg, amelyet az éves díjnak a WIPO nemzetközi irodájában történő befizetésével kell fenntartani.

Összegzés

A Hágai Megállapodás, a madridi rendszer és a PCT a nemzetközi szellemi tulajdon-jogi általmat gazdaságos és egyszerű dologgá változtatta át azzal, hogy minimális alakíságot és költségeket ír elő. Az a tény, hogy a bejelentések különböző nyelveken nyújthatók be, rengeteg piaci szereplő számára teszi lehetővé, hogy beje-

lentéseiket anyanyelvükön fogalmazzák meg. A védjegy lajstromozásához előírt jóval kisebb mértékű bürokrácia és a tervezhető időkeret arról győzte meg az érdekelteket, hogy használják ezt a rendszert. Bár mindez igaz, hangsúlyozni kell azonban, hogy a hágai, a madridi és a PCT-rendszer földrajzi hatálya még mindig korlátozott. Sok meghatározó piac, mint például Argentína, Bolívia, Panama vagy Kambodzsa nem tartozik e rendszerek hatálya alá, és ez azt jelenti, hogy azok ezeken a piacokon semmilyen segítséget nem nyújtanak.

Bitorlással szembeni fellépés nemzetközi szinten

A lehetséges peres ügyek központi kezelésére nincs lehetőség, azok az adott ország joga alapján kerülnek elbírálásra. Ez azt jelenti, hogy a peres ügyekre nézve jelenleg nincs „egyablakos” nemzetközi megoldás. A külföldi piacokon elkövetett bitorlás esetében a jogosultnak a különböző államok joga által biztosított

jogi lehetőségeket kell igénybe vennie. E tekintetben a TRIPS-megállapodás ír elő olyan minimális szabályokat a jogérvényesítésre, amelyeket a WTO tagjai kötelesek betartani. A jogérvényesítésnek azonban semmilyen nemzetek feletti rendszeréről nem beszélhetünk.

Ha a jogosult nem kíván pereskedni, választhatja a közvetítési vagy a választottbírói eljárást, más néven az „alternatív vitarendezési lehetőségeket”. Ennek az az előnye, hogy a pereskedésnél sokkal olcsóbb, és a jogosult megtarthatja üzleti titkait, mivel az eljárás „zárt ajtók mögött” folyik. A WIPO Választottbírói és Közvetítési Központja (Arbitration and Mediation Centre)³⁶ szolgál fórumul a szellemi tulajdon-jogi viták valameny nyi megnyilvánulási formája számára. Az International Trade Mark Association, INTA (<http://www.inta.org>), és a CPR, Institute for Dispute Resolution (<http://www.cpradr.org/>) a semleges közvetítők listáját, valamint információkat kínál az alternatív vitarendezési lehetőségekről a védjeggyel és a tisztességtelen versennyel kapcsolatos ügyekben.

³⁶ <http://www.wipo.int/amc/en/index.html>

Ágazati esettanulmányok

Textil- és ruhaipar

Formatervezési minta

Az alábbi esettanulmány azt példázza, hogy ha a formatervezési minta nincs is lajstromozva, akkor is fel lehet lépni annak másolásával szemben.

Egy spanyol textilcéget lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta lemásolásában találtak bűnösnek, és több mint 200 000 EUR összegű kártérítést kellett fizetnie az eredeti formatervezési mintát megalkotó textilipari kisvállalkozásnak.

A spanyol A cég számos kereskedelmi vásáron mutatott be egy általa megalkotott, új, csíkos anyagot. A szintén spanyol B cég rendelt le erre az anyagra, de sohasem erősítette azt meg az A cég felé. Néhány hónappal később a B cég váratlanul ruhákat kezdett el gyártani ugyanazzal a formatervezési mintával. Az ügy megoldása során a kulcskérdés a formatervezési minta újdonsága volt: bár a B cég állítása szerint a csíkos anyagok nem eredetiek, az A cég bizonyítani tudta, hogy az általa kialakított csíkok, valamint a színösszeállítás rendkívül kreatív jellege az anyagnak eredetiséget (újdonságot) és egyéni jelleget biztosít, így a barcelonai bíróság elfogadta, hogy a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési mintákra vonatkozó európai normát alkalmazza.

Az X cég a ruhaipari ágazatban működik, és tervezési osztálya minden évben új kollekcióval áll elő. Hat hónappal azt követően, hogy új kollekcióját első alkalommal kiállította egy országos divatbemutatón, a cég úgy döntött, hogy öt új modellre nézve formatervezésiminta-oltalmat kér. A bejelentést a Portugál Iparjogvédelmi Intézet (INPI) honlapján keresztül nyújtotta be. Élve a bejelentési nap előtti nyilvánosságra hozatalt engedélyező 12 hónapos türelmi időszak által biztosított előnnyel, a cég jelezte, hogy részt vett az országos divatbemutatón, megadta az esemény helyét és időpontját, és igazoló dokumentumot is bemutatott, hogy a szóban forgó modelleket az eseményen a nagyközönségnek bemutatták. Ha az alkotások nyilvánosságra hozatala a 12 hónapos

időszak előtt történt volna, a modelleket nem tekintenék újnak, és ennek következtében nem minősülnének alkalmasnak a lajstromozott formatervezésiminta-oltalomra.

A következő esettanulmány azt példázza, hogy mi történik, ha alkotását nem részesíti oltalomban, nevezetesen formatervezésiminta-oltalomban.

Az A cég a személyes védőfelszerelések területén működik, és legtöbb ügyfele jelentős nemzetközi ügyfél. Egyikük nagy megrendelést adott le, és ezzel egyidőben arra kérte az A céget, hogy ezekre a termékekre nézve különleges formatervezést fejlesszen ki. Az A cég így is tett, a terméket megmutatta az ügyfélnek, aki a legnagyobb megdöbbenésére a megrendelést visszavonta. Később egy vásáron azt látta, hogy termékét egy kínai cég állította ki, és azt is megtudta, hogy a szálak ahhoz az elvesztett ügyfélhez vezetnek, aki a megrendelés visszavonása után ugyanazt a megrendelést egy kínai cégnek adta jóval alacsonyabb árért. Mire ez kiderült, már túl késő volt ahhoz, hogy az A cég a formatervezési minta szerzőségét visszakövetelje.

Lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési minta

A Verband der Deutschen Heimtextilien-Industrie e.V. (a német háziszőttés-készítők egyesülete) jelentése (www.heimtex.de)

A szóban forgó német cég csúcsmínőségű függöny- és dekorációs anyagokat gyárt. Új kollekcióit rendszeresen bemutatja a frankfurti Heimtextil kereskedelmi vásáron.

Ha a textilminta új és egyéni jelleggel rendelkezik, a cég automatikusan lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezésiminta-oltalmi jogot (UCD) szerez a formatervezési mintára egyszerűen annak alapján, hogy azt nyilvánosságra hozta. Az elsőbbségi igazolás a nyilvánosságra hozatal bizonyítékául szolgálhat (bizonyíték szerezhető még a szakmai egyesületen vagy jogi irodán keresztül is), ha a formatervezési min-

1. ábra: Alfred Apelt GmbH formatervezése
(www.apeltstoffe.de)

2. ábra: Diszkontböltben lefoglalt másolat

3. ábra: A másolat és az eredeti

Fotók: Alfred Apelt GmbH, Coutresy of "Verband der Deutschen Heimtextilien-Industrie e.V.", 2009.

tát nem lajstromozzák a türelmi időn belül. Ez a fajta formatervezésiminta-oltalom nem jár költségekkel, de csak három évig érvényes, és a formatervezési mintát kizárólag a másolással szemben védi.

A mi esetünkben az Alfred Apelt GmbH (a továbbiakban: A) által tervezett motívumú asztalterítőt és futót (1. ábra) egy élelmiszereket árusító diszkontbölt-hálózat (a továbbiakban: B) kínálta megvételre (2. ábra) A engedélye nélkül. A lemásolt motívum minden szempontból megegyezett az oltalmat élvező formatervezési mintával (3. ábra).

A úgy döntött, hogy UCD-jét jogi úton érvényesíti. A tevékenység abbahagyására és az attól való tartózkodásra irányuló kereset tárgyalásán B elárulta legfőbb beszállítóját (a továbbiakban: C), valamint a beszerzési mennyiségeket és árakat, és kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy a terméket kivonja a piacról, sőt, a szerződösszegés esetére kikötött kötbér megfizetésére is ígéretet tett. Másrészt viszont C is kötelezettségvállalást tett a tevékenység abbahagyására és az attól való tartózkodásra vonatkozóan, és hogy a szerződösszegésért kikötött kötbért A javára kifizeti, és elárulta, hogy ki a beszállítója/gyártója, valamint további megrendelési információkat is szolgáltatott. A B által elért, a bitorlásból származó nyereség alapján C-vel kárrendezési tárgyalásokat is folytattak a bitorló áruk eladása miatt elszenvedett kár összegű megtérítéséről, mert a peren kívüli tárgyalások során B csak azzal a feltétellel egyezett bele, hogy elárulja C-t, hogy az A általi B-vel szembeni valamennyi követelést teljes mértékben és véglegesen rendezik. Ezt a megállapodást azonban azzal a feltétellel kötötték, hogy a megállapodás többé nem érvényes, ha A és C nem tud megállapodásra jutni a kártérítés kifizetését illetően. A és C végül megállapodott a kártérítés kifizetése tekintetében.

Következtetés

Bár most már érvényesíteni lehet a legfőbb beszállítóra, valamint a beszerzési mennyiségekre és árakra vonatkozó információk megadására irányuló követelést, bizonyos körülmények között sürgős bírósági végzés alkalmazásával a bitorlók általában megadják a kért információkat, hogy elkerüljék a további vitát a tulajdonossal. Emellett kötbézáradékkal ellátott nyilatkozatot írnak alá, amelyben kötelezettséget vállalnak a tevékenység abbahagyására és az attól való tartózkodásra, aminek alapján a kereseti kérelem okafogyottá válik.

A konkrét esetben hasznos lehet, ha a szellemi tulajdon-jogok érvényesítését PR-tevékenységgel egészítik ki a megengedhető kereteken belül.

A UCD olyan költségmentes „első intézkedésnek” minősül, amely a másolással szemben biztosít védelmet, és hároméves, meg nem hosszabbítható időszakra szól. Bár a Német Legfelsőbb Bíróság már hozott UCD-vel kapcsolatos döntést, a lajstromozott jog hosszabb távon sokkal könnyebben érvényesíthető.

Védjegy

A Metzingenben az 1920-as években alapított híres német ruha- és ruházati kiegészítőket gyártó cég csak 1985-ben lett tőzsdén jegyzett részvénytársaság. A kereskedelmi siker és az egész világra kiterjedő forgalmazási hálózat miatt a márka sok hamisítási támadásnak és védjeggyel kapcsolatos felszólalásnak lett kitéve, de a vállalati jogász előrelátóan cselekvő, felelősségteljes szerepet játszik ezen a téren. A tervezési osztállyal kialakított szoros együttműködés alapján már korai szakaszban meg lehet állapítani, hogy mit és hogyan érdemes oltalomban részesíteni.

Szabadalom

A Z textílcég csúcsmínőségű sportruházatot gyárt. Ügyfelei közé tartozik az összes vezető nemzetközi sportmárka. Nemrégiben a Z cég és az egyik ügyfél, az X cég közötti együttműködési projekt egy új varrási módszer feltalálásához vezetett. A két cég úgy döntött, hogy a Z cég tartja meg az újonnan feltalált technológiához kapcsolódó szabadalmi jogokat, és az X cég számára engedélyezik a kizárólagos használatot. Időközben a rivális F cég a szabadalmaztatotthoz hasonló sportruházatot kezdett gyártani. A büntetőeljárás jelenleg is folyik az Egyesült Királyságban és Németországban.

Két évvel ezelőtt háziszőttéseket készítettek speciális összetételű fonalfajtából. A végeredmény az lett, hogy a végterméket továbbfejlesztett változatában mutatták be az ügyfeleknek, és minden háziszőttést készítő cég ugyanazt az összetételt kezdte használni. Egy nap az egyik cég azt hallotta egy belga cégről, hogy a szóban forgó, a végterméket továbbfejlesztő speciális összetételű fonatra és annak a végtermékben megmutatkozó előnyeire nézve először nemzeti, majd európai szabadalmi bejelentést nyújtott be.

Mivel az összes háziszőttés cég ezt az eljárást alkalmazta, úgy gondolták, hogy a szabadalmaztatás lehetetlen.

Az eredmény az lett, hogy sok cégnek kellett kivonnia a termékeit azokból az országokból, ahol a szabadalom érvényes volt, vagy magas díjat kellett fizetniük.

Szerzői jog

Az X kisvállalkozás rajzfilmfigurákkal díszített gyerekpólókkal jelent meg a piacon. A vállalkozás semmilyen nyomát nem találta a rajzfilmfiguráknak a védjegy- és formatervezésiminta-oltalmi adatbázisokban, és ennek alapján úgy vélte, hogy ezek nem védettek, és hogy felhasználásuk jogszerű. A vállalkozás nem vette számításba, hogy a rajzfilmfigurákat a szerzői jog alapján oltalom illeti meg. Mivel a szerzői jog közvetlenül hatályosuló jog, azok semmilyen adatbázisban nem szerepeltek. Ezért nagyon meglepődött, amikor a rajzfilmproducer Z cégtől olyan értelmű nyilatkozatot kapott, hogy a cég az ő szerzői jogukat bitorolja. Az X kisvállalat peren kívüli egyezséget kötött a Z céggel, amelynek alapján tovább folytathatja a termék értékesítését, de kártérítést kell fizetnie, a későbbi eladások után pedig jogdíjat. A kártérítés összege néhány éves nyereségvesztést okozott az X kisvállalat számára.

Bőripar

Formatervezési minta

A HUGO BOSS szellemi tulajdon-portfoliója alapos átdolgozáson esett át az EU-ban lajstromozott formatervezési minták által kínált új lehetőségek kiaknázása érdekében. A formatervezésiminta-oltalmi jogokat főként olyan bőrtermékek esetében veszik igénybe, mint például táskák vagy tárcák és cipők. Az ennek eredményeként elért siker szemmel látható, különösen a tervezési osztályon, mivel a divattervezők látják, hogy munkájuk értékét nem becsülik alá.

Egy strandtáskákat gyártó bolgár cég a szezon alatt olyan sikeresnek bizonyuló eredeti termékekkel jelentkezett a piacon, hogy nem is voltak képesek kielégíteni a keresletet. A sikeren felbuzdulva a cég az egész nyereséget gyártósorának fejlesztésébe fektette, és jelentős mennyiségű táskát kívánt a következő szezonban a piacon értékesíteni. Egy másik bolgár vállalkozás azonban – látván a cikkek nagy sikerét – külföldre szervezte ki gyártását, és a bolgár piacot jóval olcsóbb termékekkel árasztotta el. Amikor az elsőként említett cég észlelte, hogy nem versenyképes árai miatt nemigen tudja termékeit eladni, úgy döntött, hogy jogainak a formatervezési minta lajstromozása útján oltalmat szerez. A szabadalmi hivatal azonban közölte, hogy sajnos túl későn nyújtotta be a bejelentést, mivel formatervezési mintája már nem

felel meg az újdonság követelményének. Ennek következtében a cég akkora veszteséget szenvedett el, hogy fel kellett hagynia az üzlettel. Ha még az áruk piacra vitele előtt a formatervezési minta lajstromozása útján levédette volna érdekeit, a bolgár jog alapján a vámhatóságok segítségével megakadályozhatta volna, hogy a rivális áruk belépjenek Bulgáriába.

Védjegy

Az előző két együttes védjegy tulajdonosa az UNIC, az Olasz Bőrkereskedelmi Egyesület, és ennek a két együttes védjegynek a bitorlása alapján indították el az olasz hatóságok 2008 szeptemberében a hatalmas mennyiségű hamisított és kalózáru lefoglalására irányuló „Toxikus cipők” hadműveletet. Közel 20 millió EUR értékben 1,7 millió bőrárut foglaltak le toszkánai, laziói és calabriai raktárakban, olyan illegális áruktól tisztítva meg a piacot, amelyek egyben a fogyasztókra is veszélyt jelentettek. E védjegyek engedélyezett használói szigorú minőségi előírásokat kötelesek betartani.

Jogi kihívást jelent az olyan védjegyek oltalma, mint például a HUGO vagy a BOSS. Ezek lajstromozása bizonyos országokban nem vehető biztosra, mivel a HUGO szóra vonatkozó kizárólagos jogokkal szemben a név jogosultjai – például Spanyolországban – felszólalással élhetnek, és a BOSS szónak angolul jelentése van (főnök vagy igazgató). Mindazonáltal a HUGO BOSS Kínában a 25. osztályban jó hírűként elismert védjegy.

A Z termék piacra vitele előtt az Y cég úgy döntött, hogy a marketingstratégia szempontjából fontos, hogy a termékhez új védjegyet társítsanak. A cég jelentős összeget áldozott a legmegfelelőbb védjegy létrehozására. A terméket az új védjeggyel hozták kereskedelmi forgalomba. A cég azonban sem a védjegyet nem lajstromoztatta, sem kutatást nem végzett a védjegyek adatbázisában annak érdekében, hogy megbizonyosodjon arról, hogy más cég jogait nem bitorolja. Néhány hónappal később a rendőrség elkobozta a termékeket, és a céget azzal vádolták, hogy lemásolta a W cég lajstromozott védjegyét. Ennek eredményeként az Y céget arra köte-

lezték, hogy fizessen kártérítést a W cég számára, így jelentős veszteséget szenvedett el a marketing stratégiába történt befektetések és a megsemmisített termékek előállítási költségei miatt.

Cipőipar

Védjegy

Egy kis litván vállalat 15 évvel ezelőtt férfidivatáru- és cipőbolt-hálózatot kezdett kiépíteni. Különböző okok miatt a vállalat kétszer is márkanevének megváltoztatására kényszerült, ami miatt sok fogyasztót elveszített. Röviddel azt követően, hogy az új márkanevet lajstromoztatta a nemzeti szabadalmi hivatalnál, mint derült égből a villám, úgy érte Gianni Versace híres olasz cégének a követelése, amelyben a vállalatot tisztességtelen versennyel vádolták, és azt állították, hogy a litván védjegy nagyon hasonlít a „Versus Versace” olasz védjegyhez. A nemzeti szabadalmi hivatal megvizsgálta az olasz kérelmet, és helyt adott neki. A döntés szinte sokkolta a litván vállalatot, mivel semmi ilyesmi nem állt szándékában. Külön szerencsétlenség, hogy a vállalat a védjegy lajstromozása előtt több mint egy millió litván litast fektetett be az üzletbe az új márká bevezetése érdekében. Ez is azt bizonyítja, hogy a védjegy bejelentése előtt milyen fontos mélyreható vizsgálatot végezni!

Az X cég a cipőáru piacán innovatív vállalként pozicionálja magát. Nemrégiben új szandálkollekciót fejlesztett ki, amelyben az eredeti formatervezésű modellek új koncepciójú cipőtalppal rendelkeznek. A kollekció piaci lehetőségei miatt a cég úgy döntött, hogy olyan új védjegyet alakít ki, amelyet csak ehhez a kollekcióhoz társítanak. Annak érdekében, hogy az innováció újdonságának nagyobb biztonságot szerezzenek, az X cég kutatásokat végzett a Portugál Iparjogvédelmi Intézet (INPI) ingyenesen hozzáférhető online formatervezési minta- és védjegy adatbázisaiban, és igénybe vette az INPI szolgáltatásait a szabadalmi adatbázisban történő kutatás elvégzésére is. Semmi hasonlót nem találtak ezeken a területeken, ezért az új kollekció piacra vitele előtt az X cég úgy döntött, hogy bejelenti az új védjegyet, az új szandál formatervezési mintáját, és az új koncepciójú cipőtalpat szabadalommal védi.

Szabadalmak

X feltaláló egy speciális, magas szárú focipőtlő alkotott meg. Szabadalmi bejelentést tett Z országban, majd a találmányt megvételle ajánlotta fel a jó nevű, sportfelszereléseket gyártó Y cégnek. Az Y cég nem vette meg a találmányt, hanem néhány évvel később saját

termékeként Z ország piacán kezdte árusítani a sportcipőt. X feltaláló a találmányra nézve szabadalommal rendelkezett, és szabadalombitorlási pert indított az Y céggel szemben. Erre válaszul az Y cég megsemmisítési eljárást kezdeményezett a szabadalommal szemben, amely nem vezetett sikerre, és a szabadalom továbbra is érvényben maradt. A feltaláló megnyerte a pert, és jelentős kártérítést kapott. Mivel azonban a szóban forgó sportcipő csak Z országban volt lajstromozva, X feltalálónak bele kellett nyugodnia, hogy az Y cég a sportcipőt más országokban szabadon értékesítheti. Az Y cég még a mai napig is jelentős jövedelemre tesz szert ezekből az eladásokból.

Vámhatósági intézkedések

Az Y cég olyan információt kapott, hogy új cipőkollekcióját Kínában legyártották, és Portugáliában kereskedelmi forgalomba hozták. Mivel az Y cég ennek a kollekciónak a formatervezési mintáját szabályszerűen lajstromoztatta Portugáliában, kapcsolatba lépett a portugál rendőrséggel, és bejelentést tett jogai bitorlásáról. A cég továbbá úgy döntött, hogy a Portugál Vám- és Adóhivatalt is értesíti arról, hogy iparjogvédelmi jogait sértő áruk érkeznek Kínából Portugáliába. Ezek a lépések lehetővé tették a Portugáliában már kereskedelmi forgalomba hozott áruk elkobzását, és azt, hogy a portugál vámhatóságok néhány hónappal később a vámmellenőrzés során egy konténernyi árut lefoglalhassanak.

Bútoripar

Formatervezési minták

Bútorra lajstromozott formatervezési minta jogosultja arról értesítette a szabadalmi hivatalt, hogy a formatervezési mintához való jogát bitorolják, és a szabadalmi hivatal közigazgatási eljárást kezdeményezett. Ellenőrzést végeztek a formatervezési minta jogosultja által jelzett gyárban, és bebizonyosodott, hogy ott ugyanolyan formatervezésű cikkeket gyártanak. A bitorlás tényét megállapították, és szankciót szabtak ki. A bitorló a szankcióval szemben bírósághoz fellebbezett, de eredménytelenül. Ennek eredményeként pénzbüntetést vetettek ki a bitorlóra, és a bitorlás tárgyát megsemmisítették.

Az x cég bútorokat tervez és készít. Néhány formatervezési mintáját Görögországban oltalmaztatta. Két hálósobamodelljét, amelyek közül az egyiket formatervezésiminta-oltalom védte, a másikat pedig

nem, lemásolták. A cég bírósági eljárást indított. A nem oltalmazott formatervezési minta esetében a versenyjog alapján a bíró elrendelte a bitorlónak, hogy a) a termékeket vonja vissza a piacról, és b) tegyen közzé nyilatkozatot a médiában. Az oltalomban részesített formatervezési minta esetében a bitorlót 10 hónapos börtönben letöltendő szabadságvesztésre, 3000 EUR pénzbüntetésre, és 15 000 EUR kártérítésre, valamint a bírósági költségek megfizetésére ítélték.

Az A cég már több mint 30 éve az egyik piacvezető az exkluzív lakásbútorok lengyel piacán, továbbá már hosszú ideje számos lajstromozott oltalom jogosultja is. Ennek ellenére 2004-ben egy másik lengyel kisvállalat, a B cég az A cég termékeinek hamisítványaival (hú másolataival) kezdte elárasztani a piacot, amelyeket Kínából importált „név nélküli” termékeként. A B cég azzal érvelt, hogy a Kínában gyártott termékeit Szingapúrban vette, és tagadta, hogy az A cég lenne a formatervezési minta szerzője (sőt azt állította, hogy az A cég a formatervezési mintát Kínában/Szingapúrban vette, és azt Lengyelországban a sajátjaként lajstromoztatta). Ennek eredményeként az A cég bitorlási pert indított a B cég ellen, és a bíróság az ő javára döntve elrendelte, hogy a B cég szüntesse be a hamisítványok importálását és értékesítését. Egy másik (a jogellenesen szerzett nyereség átadására irányuló) bírósági per alapján az A cégnek kártérítést ítélték meg a B cég tevékenysége által elszenvedett veszteségekért.

Védjegy

A litván X vállalat pamlagokat és üveges szekrényeket készít. A helyi piac gyors fejlődésével egyre élesebbé vált a verseny. A vállalat úgy döntött, hogy befektet a márka reklámozásába és a védjegy marketingjébe. Arra törekedett, hogy a védjegy a bútor valamennyi fontos részletén látható legyen. A reklámstratégia is segítette az eladások növelését: tavaly az eladások 250%-kal növekedtek, ami kétségtelenül következetes és erőteljes védjegyének és a kiterjedt marketingtevékenységének a következménye. A vállalat nemrég úgy döntött, hogy a jótállási időszakot még egy évvel meghosszabbítja (ami egyébként általában egy év a bútorgyártók esetében) a kitűnő minőség jeleként, hogy a vállalat a piacon a legversenyképesebbé váljon.

Az X vállalat eladási stratégiája alapján arra a tényre szeretnénk felhívni a figyelmét, hogy „a fogyasztó megszerzéséhez erős védjegy és a márka folyamatos fejlesztése szükséges”.

Az útmutató közreműködői:

1. Az Iparjogvédelmi Jogok Nemzeti Intézete [Institut National de la Propriété Industrielle (INPI F)], Franciaország
2. Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH), Magyarország
3. Olasz Szabadalmi és Védjegyhivatal (UIBM), Olaszország
4. Német Szabadalmi és Védjegyhivatal [German Patent and Trade Mark Office (DPMA)], Németország
5. Az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-védelmi Hivatala [The United Kingdom Intellectual Property Office (UKIPO)], Egyesült Királyság
6. A Bolgár Köztársaság Szabadalmi Hivatala [Patent Office of the Republic of Bulgaria (BPO)], Bulgária
7. Az Iparjogvédelmi Jogok Nemzeti Intézete [Instituto Nacional da Propriedade Industrial (INPI P)], Portugália
8. A Cseh Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala [Industrial Property Office of the Czech Republic (UPV)], Cseh Köztársaság
9. A Lengyel Köztársaság Szabadalmi Hivatala [Patent Office of the Republic of Poland (UPRP)], Lengyelország
10. Hellén Iparjogvédelmi Szövetség [Hellenic Industrial Property Organisation (OBI)], Görögország,
11. Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatal [Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM)], Spanyolország
12. A Találmányok és Védjegyek Állami Hivatala [State Office for Inventions and Trademarks (OSIM)], Románia
13. CETEMMSA Magánalapítvány [Fundació Privada CETEMMSA (CETEMMSA)], Spanyolország – Fanny Breuil
14. Európai Ruházati és Textil Szövetség [European Apparel and Textile Confederation (EURATEX)], Belgium – Stéphanie Le Berre
15. Alicantei Egyetem, Spanyolország [University of Alicante (UA), Spain] – Dr. Agnieszka Turynska
16. Az Európai Unió Nemzeti Cserző és Kikészítő Egyesületeinek Szövetsége [Confederation of National Associations of Tanners and Dressers of the European Community (COTANCE)] – Gustavo Gonzalez-Quijano
17. Európai Bútorgyártók Szövetsége [European Furniture Manufacturers Federation (UEA)] – Bart De Turck, Pavlos Kimtsaris
18. Centro Tecnológico das Industrias Textil e do Vestuário de Portugal (CITEVE) – Célia Rodriguez
19. Dr. Roya Ghafele – független szakértő
20. Vilma Misiukoniene – független szakértő

A magyar változatot készítette a Magyar Szabadalmi Hivatal
www.mszh.hu

Budapest, 2010. április

Az útmutató készítőinek tanácsadó bizottsága – köszönetnyilvánítás:

- 1) Nemzetközi Védjegyszövetség [International Trademark Association – INTA], www.inta.org/
- 2) Európai Bizottság Vállalkozáspolitikáért és Iparért, Kereskedelemért, Adóügyért és Vámunióért, Belső Piacért és Szolgáltatásokért, Foglalkoztatásért, Szociális Ügyekért és Esélyegyenlőségért felelős Főigazgatóságai [European Commission: DG ENTR, DG TRADE, DG TAXUD, DG MARKT, DG EMPL]
- 3) Az Európai Unió Nemzeti Cserző és Kikészítő Egyesületeinek Szövetsége [Confederation of National Associations of Tanners and Dressers of the European Community (COTANCE)], www.euroleather.com
- 4) Európai Bútorgyártók Szövetsége [European Furniture Manufacturers Federation (UEA)], www.ueanet.com
- 5) Centro Tecnológico das Industrias Textil e do Vestuário de Portugal (CITEVE), www.citeve.pt
- 6) Európai Bútoripari Szövetség [European Furniture Industries Confederation – EFIC], www.efic.eu/
- 7) Építőipari és Fafeldolgozók Európai Szövetsége [European Federation of Building and Woodworkers – EFBWW], www.ifbww.org
- 8) Európai Kereskedelmi Unió Szövetsége: Textil, Ruha, Bőr és Cipő [European Trade Union Federation: Textiles, Clothing, Leather and Shoes - ETUF:TCL], www.etuf-tcl.org
- 9) Cserzők Nemzetközi Tanácsa [International Council of Tanners], www.tannerscouncilct.org
- 10) Francia, olasz és spanyol Bőráru Szövetség [Leather Good Associations of France, Italy and Spain] (based on gentleman's agreement – ELGA)
- 11) Európai Bútorkereskedők Szövetsége [European Furniture Retailers Association – FENA], www.fena-furniture.com/fena
- 12) Textil és Bőr Nemzeti Intézet [National Institute for Textile and Leather (I.N.C.D.T.P.)], Bukarest, www.certex.ro
- 13) Union de Fabricant, www.unifab.com
- 14) ApiServizi Varese Srl, www.api.varese.it
- 15) Várnai Ipari Szövetség [Industrial Association Varna]
- 16) ORIGINAL BUFF S.L., www.buff.es
- 17) VLISCO, www.vlisco.com
- 18) Centro Tecnológico do Calçado de Portugal – CTCP, www.ctcp.pt
- 19) UEAPME, www.ueapme.com
- 20) WIPO, www.wipo.int
- 21) Dr. Roya Ghafele – független szakértő
- 22) Vilma Misiukoniene – független szakértő
- 23) Pete Kercher – független szakértő
- 24) Rodrigo Rodriguez – független szakértő